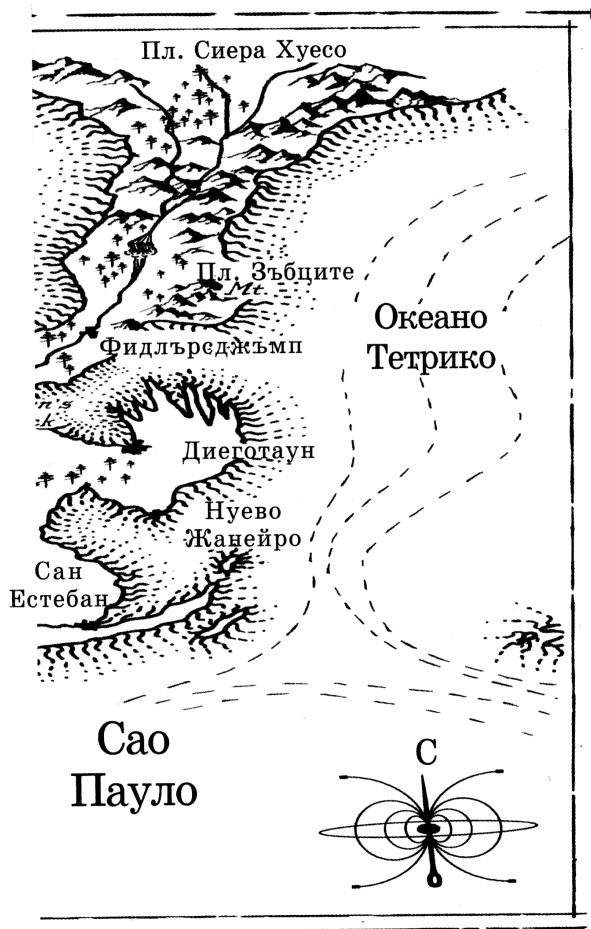

**ДЖОРДЖ Р. Р. МАРТИН, ГАРДНЪР
ДОЗОА, ДАНИЕЛ ЕЙБРАХАМ
БЯГАЩИЯТ ЛОВЕЦ**

Превод от английски: Валерий Русинов, 2009

chitanka.info

На Кони Уилис, която научи всичко, което знае, от
Гарднър и Джордж и предаде всичко на Даниел.

ПРОЛОГ

Рамон Еспехо се пробуди зареян в море от мрак. За миг остана отпуснат и безразличен, унесен в безметежно спокойствие, а след това съзнанието се върна лениво, като нежелана закъсняла мисъл.

След дълбоката и топла пустота споменът кой е не носеше никаква радост. Макар все още да не беше напълно буден, все пак усети бремето на собственото си съществуване, натежало върху сърцето му. Отчаяние, гняв и постоянното глождещо терзание прозвучаха в ума му като нечие покашляне от съседната стая. За някакъв блажен интервал беше никой, а сега отново бе самият той. Първата му наистина съзнателна мисъл бе да отрече разочарованието, което изпита от това, че е жив.

Беше Рамон Еспехо. Работеше по договор за проучване на рудни залежи край Нуево Жанейро. Беше... беше... Рамон Еспехо.

Макар да бе очаквал подробностите от живота му да се изсипят на порой — какво е правил предната вечер, какво трябва да прави днес, какви недоволства таи в душата си, какви негодувания са го карали да кипне напоследък, — следващата мисъл просто му изневери. Знаеше, че е Рамон Еспехо... но не знаеше къде е. Нито как се е озовал тук.

Притесни се. Опита се да отвори очи и откри, че те вече са отворени. Каквото и да представляваше това място, беше напълно лишено от светлина, по-тъмно от джунглата нощем, по-тъмно от дълбоките пещери в пясъчните скали близо до Лебедова шия.

А може би беше ослепял.

Тази мисъл отключи пружинната на паниката. Беше чувал истории за мъже, напили се с евтин синтетичен мускат или със Сладката Мери и събудили се слепи. Това ли беше направил? Дотолкова ли бе изгубил власт над себе си? Вадичката страх проряза леден жлеб по гръбнака му. Но главата не го болеше, нито изпитваше парене в корема. Стисна очи, после примига силно няколко пъти с ирационалната надежда да раздразни зрението си и да го принуди да се

върне. Единственият резултат бе взрив от ярки пастелни петна през ретините, порой от забързани цветове, по-притеснителни и от тъмнината.

Първоначалното усещане за сънлива летаргия го напусна и той се опита да извика. Усети, че устата му бавно се движи, но не чу нищо. Беше ли и оглушал? Опита се да се превърти, да се надигне и да седне, но не успя. Не легеше върху нищо, носеше се без съпротива. Умът му заработи трескаво. Вече беше съвсем буден, но все още не можеше да си спомни къде е, нито как се е озовал тук. Може би беше в опасност: обездвижеността му бе едновременно показателна и зловеща. Беше ли в някакъв руден изкоп? Може би го беше затиснало срутване. Помъчи се да се съсредоточи върху усещането за тялото си, да изостри чувствителността си към него и най-сетне реши, че не чувства никаква тежест или натиск, нищо, което да го затиска. „Човек не изпитва нищо, ако гръбначният му стълб е счупен“, помисли си в миг на смразяващ ужас. Но след кратък размисъл се увери, че не би могло да е така: *можеше* да движи тялото си малко, макар че когато понечеше да се вдигне, нещо го спираше, дърпаше гръбнака му, дърпаше ръцете и раменете му обратно надолу, откъдето ги беше вдигнал. Беше все едно да се движиш през сироп, само че сиропът го избутваше обратно, задържаше го леко, но настойчиво и неумолимо.

Не можеше да усети никаква влага по кожата си, нито въздух, лъх, топлина или студ. Не легеше върху нещо плътно. Първото му впечатление явно се беше оказало вярно. Плуваше, загърнат в плътен мрак и задържан на място. Като насекомо в кехлибар, плътно затворен в лепкавия сироп, който го обкръжаваше, в който като че ли беше напълно потопен. Но как дишаше?

Не дишаше, осъзна той. Изобщо не дишаше.

Паниката разби съзнанието му като стъкло. Всички следи от мисъл угаснаха и той започна да се бори за живота си като звяр. Задраци в обгърналата го пустота, опитваше се да се измъкне нагоре към някакъв въображаем въздух. Помъчи се да изкрещи. Времето престана да означава каквото и да било, борбата го погълна напълно, така че когато отново се отпусна изтощен, не можеше да прецени колко дълго е продължила. Сиропът около него нежно и неумолимо го издърпа точно там, където бе в самото начало. Имаше чувството, че трябва да е задъхан, очакваше да чуе туптежа на кръвта в ушите си, да

усеща запъхтените удари на сърцето в гърдите си... но нямаше нищо. Никакъв дъх, никакъв пулс. Никаква изгаряща жажда за въздух.

Беше мъртъв.

Беше мъртъв и се рееше над огромно сухо море, което се простираше до вечността във всички посоки. Макар и сляп и глух, усещаше необятността на този неизмерим, непроницаемо черен океан.

Беше мъртъв и в Преддверието на Ада. Същото Преддверие на Ада, което папата в Сан Естебан непрекъснато отричаше. И чакаше в мрака Деня на Страшния съд.

Едва не се разсмя от тази мисъл — беше по-добре от онова, което му бе обещаващ католическият свещеник в малката църковна обител в селцето му в планините на Северно Мексико: отец Ортега често го уверяваше, че ще отиде право в огньовете и изтезанията на Ада веднага щом умре неизповядан, — но не може да я изтласка от ума си. Беше умрял и тази пустота — безбрежният мрак, безкрайният покой, затворен сам и единствено със собствения си ум — бе това, което винаги го беше очаквало през целия му живот, въпреки благословиите и опрощенията на Църквата, въпреки греховете му и редките, полуискрени покаяния. Всичко онова нямаше никакво значение. Пред него се простираха безчет години без нищо освен собствените му грехове и провали, за които да мисли. Беше умрял и наказанието му бе винаги и вечно да бъде себе си под неумолимото невидимо Божие око.

Но как все пак беше станало? Как беше умрял? Паметта му изглеждаше някак ленива, неотзивчива като тракторен двигател в студена зимна сутрин — труден за стартиране и задвижване, без да трещи и да се дави.

Започна да обрисова в ума си най-познатите неща. Стаята на Елена в Диеготаун, с малкото прозорче над леглото, дебелите кирпичени стени. Крановете на умивалнята, стари и вече ръждясали, въпреки че човечеството едва ли бе на планетата от повече от четиридесет години. Малките яркочервени стоножки, които щъкаха по тавана, многобройните им крачета се люшкаха като гребла. Острите миризми на куркума и марихуана, разлята текила и печени чушки. Ревът на транспортни кораби в небето — пореха въздуха и излитаха в орбита.

Последните събития от живота му бавно започнаха да придобиват очертания, все още смътни и мъгливи като в объркана прожекция. Беше ходил в Диеготаун за Благославянето на флотата. Имало беше парад. Беше ял печена риба и жълт ориз, купени от уличен продавач, и беше гледал фойерверките. Пушекът миришеше като в открита мина, а изразходените фойерверки съскаха като змии, докато падаха в морето. Обгърнат от пламъци великан, който размахваше ръце в ужасна болка. Реално ли бе това? Миризмата на лимон и захар. Стариат Мануел Гриего беше приказвал надълго и широко за плановете си, когато корабите на енье най-сетне се появят от хиперпространствения скок към колонията Сао Пауло. Изчерви се от внезапния и силен спомен за мириса на тялото на Елена. Но това беше преди...

Имало беше скандал. Беше се карал с Елена, да. Сякаш пак чу гласа ѝ — висок, обвинителен и зъл като лая на питбул. Беше я ударил. Това го помнеше. Тя пищя, мъчеше се да му издере очите, изрита го в топките. А след това се помириха, както ставаше винаги. По-късно, докато потъваше в доволен сън, тя прокара пръстите си по белега от мачете по ръката му. Или това бе в някоя друга нощ? Толкова много от нощите им заедно завършваха така...

Все пак беше имало друга нощ, още по-преди... Но мислите му боязливо се отдръпваха от това, както муле се дърпа от змия на пътя.

Беше я напуснал преди разсъмване. Измъкнал се беше от стаята ѝ, натезжал от миризмата на пот и секс, докато тя все още спеше, за да не му се наложи да говори с нея, и бе усетил хладината на утринния бриз по кожата си. На пътя му се разпръсваха плескуни, тревожните им писъци звучаха като изпаднали в паника обои. Беше долетял с фургона си до станцията на екипировчика, защото щеше да... преди да го хванат...

Умът му отново запъна. Но сякаш не гадната липса на памет бе погълнала личния му свят, а нещо друго. Имаше нещо, което умът му не искаше да си спомни. Бавно, като скърцаше със зъби, той насили паметта си да се подчини на волята му.

Беше прекарал деня в пренастройване на две вдигателни тръби на фургона. Някой беше там, с него. Гриего — роптаеше за някакви части. А след това беше отлетял към джунглите, затъntenите краища, terreno cimarrón^[1]...

Но фургонът му беше експлодирал! Нали? Изведнъж си спомни как фургонът избухва, но си спомни, че го вижда отдалече. Взривът не го беше поразил и все пак... споменът бе наситен с отчаяние. Унищожаването на фургона беше свързано с това, каквото и да беше *то*. Опита се да докара на фокус този момент: яркостта на пламъка, горещия внезапен вятър на ударната вълна...

Ако сърцето му биеше, щеше да спре от ужас, щом паметта се върна.

Вече си спомни. И може би ако беше умрял и се бе озовал в Ада, щеше да е по-добре.

[1] Земята на беглеца (исп.) — Б.пр. ↑

ПЪРВА ЧАСТ

1.

Рамон Еспехо беше вдигнал предизвикателно брадичка и подканяше противника си да нападне. Тълпата, запълнила уличката зад схлупения бар „Ел Рей“, бе образувала кръг от плътно притиснати тела, напрегнати между желанието да се приблизят достатъчно, за да видят, и инстинкта да се отдръпнат на безопасно разстояние. Гласовете им представляваха смесица от викове, подканящи двамата да се сбият, и рехави неискрени увещания да се помирят. Едрият мъж, който се поклащаше и плетеше крака срещу него в тесния кръг, беше светлокож *европеанец* с почервеняло от алкохола лице, стиснал в юмруци широките си меки длани. Беше по-висок от Рамон, с много по-голям обхват. Рамон виждаше как очите му се местят неспокойно — бе притеснен колкото от него, толкова и от тълпата.

— Ела, *pendejo*^[1] — подвикна ухилен Рамон. Ръцете му бяха вдигнати и разперени, все едно се канеше да прегърне противника. — Искаше сила. Ела да я опиташ.

Мигащият луминесцент на надписите на бара превръщаше нощта ту в синя, ту в кехлибарена. Високо над тях нощното небе грееше с безбройните звезди, твърде ярки и близки, за да ги удавят светлините на Диеготаун.

Съзвездието Каменният мъж се взираше отгоре в двамата, докато те кръжаха и се дебнеха, най-ярката звезда тлееше застрашително като червено око, все едно ги наблюдаваше. Все едно ги подканяше.

— Принуждаваш ме, гаден малък грийзър!^[2] — изръмжа еуропеото. — Принуждаваш ме да ти изрита мършавия задник!

Рамон само се озъби и го подкани с ръка. *Европеанецът* искаше това пак да е *словесна* битка, но вече бе много късно. Гласовете на тълпата се сляха в един-единствен рев, като водопад. Еуропеото се задвижи тронаво, като падащо дърво. Огромният ляв юмрук се повлече във въздуха бавно като през меласа. Рамон влезе отдолу в замаха, пусна гравитационния нож да се изхлузи през ръкава и да падне в дланта му. Натисна и острието излезе в мига, в който юмрукът се заби в корема на по-едрия мъж.

По лицето на еуропеото пробяга израз на почти комична изненада. Дъхът му излезе рязко: *вуфф*.

Рамон мушна още два пъти с ножа, бързо и силно, и за сигурно го извъртя. Беше достатъчно близо, за да подуши щипещия ноздрите одеколон с мирис на цветя, с който се беше напръскал мъжът, и наситената с лакрица сладникава миризма на дъха му, който го удари в лицето. Тълпата затихна, когато еуропеанецът се смъкна на колене и после седна с разперени крака в мръсната кал. Големите меки длани се отвориха и затвориха безцелно, лепкави от кръвта, която изсветляваше, щом светлините станеха червени, и почерняваше, щом превключеха в синьо.

Устата на еуропеото се отвори и зяпна, кръвта бликна през зъбите. Бавно, много бавно, като в забавен каданс, той се килна и се свлече. Краката му изритаха, петите изтупаха няколко пъти в земята. Замря.

Някой в тълпата плахо изгърси мръсна ругатня.

Несдържаният самодоволен възторг на Рамон угасна бързо. Очите му пробягаха по лицата в тълпата — опулени очи, зяпнали в изненадано „О“ уста. Алкохолът в кръвта му като че ли се разреди, трезвостта изплува от дълбините на ума му. Обзе го убийственото чувство, че е предаден — тези хора го бяха подтиквали, *насърчавали* бяха боя. А сега го изоставяха затова, че го е спечелил!

— Какво? — изрева Рамон към другите посетители на бар „Ел Рей“. — Чухте го какво говореше! Видяхте го какво направи!

Но уличката се опразваше. Дори жената, която беше с еуропеанеца, същата, която бе предизвикала всичко, си беше отишла. Микел Ибрахим, управителят на „Ел Рей“, закрачи тежко към него, с маска на кротко, дори благочестиво страдание на едрото си мечешко лице. Протегна широката си длан. Рамон вирна отново брадичка, изпъчи гърди, все едно че жестът на Микел бе оскърбление. Управителят само въздъхна и поклати бавно глава, размърда приканващо пръсти. Рамон изкриви устни, извърна глава и плесна дръжката на ножа в протегнатата длан.

— Полицията идва — измърмори управителят. — Трябва да се прибереш вкъщи, Рамон.

— Ти видя какво стана — изръмжа Рамон.

— Не, не бях тук, когато стана — отвърна Микел. — И *теб* те нямаше, нали? Хайде, върви си вкъщи. И си затваряй устата.

Рамон плю на земята и тръгна сърдито в нощта. Едва когато закрочи осъзна колко е пиян. При канала до площада седна, облегна се на едно дърво и зачака да се увери, че ще може да върви, без да залита. Около него Диеготаун прахосваше седмичната си заплата за алкохол, каафа киит и секс. Музика кънтеше приглушено от грубите цигански лодки-жилища: забързани, весели звуци на акордеон, примесени с писък на кларинети, звън на чинели и виковете на танцуващите.

Някъде в тъмното скръбно подвикваше *тенфин* — не точно птица, летящ гущер по-скоро. Викът ѝ беше шантав — като вик на жена, изпълнен с жал и отчаяние, нещо, което бе накарало суеверните мексикански селяци, съставлящи голям процент от населението на колонията, да говорят, че Ла Лорона, Плачещата жена, е прекосила звездите с тях от Мексико и сега броди в нощта на тази нова планета, и оплаква не само всички деца, които е изгубила и оставила на Земята, но и всички, които ще умрат на този суров нов свят.

Той, разбира се, не вярваше в целия този боклук. Но докато призрачните виковете се усилваха до разкъсващ сърцето писък, неволно потръпна.

Вече бе сам и можеше да признае, че съжалява, че намушка еуропеото. Щеше да е съвсем достатъчно да го напердаши хубаво, да го унизи, да го пребие като псе, нали така? Само че винаги прекаляваше, когато се напиеше и го хванеше ядът. Знаеше, че не бива да пие толкова, понеже когато се окажеше между хора, като че ли винаги свършваше така. Вечерта бе започнала с онзи гаден възел в корема, който май му носеше това, че е в града. А после, преди да се напие достатъчно, та възелът да се развърже, обикновено някой казваше или правеше нещо, за да го ядоса. Невинаги се стигаше до ножа, но нещата рядко свършваха добре. Не му харесваше това, но не изпитваше и срам. Беше мъж, независим търсач на руда на един суров свят — колония на по-малко от поколение от основаването си. Мъж беше, Господи! Пиеше здраво, биеше се здраво и ако някой имаше проблем с това, да бъде така благоразумен да запази *шибаното си* мнение за себе си!

Семейство *тапанос* — дребни подобни на еноти земноводни с люспи като бодли на таралеж — изскочиха от водата, изгледаха го с

тъмните си лъскави очи и зашляпаха към площада, където щяха да ровят сметта за изхвърлени огризки. Рамон ги погледа, докато се отдалечат — водата се отцеждаше от тях на лепкави тъмни вадички, — въздъхна и бавно стана.

Жилището на Елена бе в лабиринта улици около Двореца на губернаторите. Бе кацнало над една месарница и въздухът, който влизаше от задния прозорец, често вонеше, вмирисан на съсирена кръв. Рамон помисли дали да не преспи в старото си возило, но се чувстваше мръсен и уморен. Искаше душ, бира и чиния с нещо топло, та коремът му да спре да ръмжи. Качи се бавно по стъпалата, като се стараеше да не вдига шум, макар че прозорците й светеха. От космическата база далече на север се издигаше совалка, оставяше след себе си яркосини и червени светлини, докато набираше скорост към звездите. Рамон се опита да прикрие щракането и съскането на вратата с пулсиращия грохот на двигателя на совалката, но без полза.

— Къде беше, *мамка му*? — изрева Елена, щом той влезе.

Беше облякла тънка памучна рокля с петно на ръкава. Косата й беше вързана на възел, по-черна от небето. Беше оголила зъби от гняв, широко отворила уста. Рамон затвори вратата и чу ахването й. Гневът я бе изоставил за миг. Проследи погледа й по кръвта на еуропеото, просмукана по едната страна на ризата му и крачола на панталоните. Сви рамене.

— Ще трябва да ги изгорим.

— Добре ли си, *mi hijo*?^[3] Какво се е случило?

Мразеше да го нарича така. Не беше ничие момченце. Но беше по-добре от скандал. Затова се усмихна, докато разкопчаваше колана си.

— Нищо ми няма. Другият *sabrón*^[4] го отнесе.

— Полицията... полицията няма ли да...

— Вероятно не — отвърна Рамон, смъкна панталоните до коленете си и издърпа ризата през главата си. — Все пак тия трябва да ги изгорим.

Тя не зададе повече въпроси, само взе дрехите му да ги занесе до общата за всички апартаменти в блока пещ за изгаряне, докато Рамон си вземе душ. Времевият индикатор в огледалото му показа, че до разсъмване остават три-четири часа. Той застана под течащата топла вода и заоглежда белезите си — широката бяла ивица на корема,

където Мартин Касау го беше посякъл с тънка метална кука, уродливата буца под лакътя, където някакъв пиян кучи син го беше разпрал до кокала с мачете. Стари белези. Някои по-стари от другите. Не го притесняваха. Всъщност си ги харесваше. Правеха го да изглежда силен.

Изми се и излезе от банята. Елена стоеше при задния прозорец, скръстила ръце под гърдите си. Когато се обърна към него, Рамон вече бе готов за изгарящата пещ на яростта ѝ. Но вместо това устата ѝ бе като розова пъпчица, очите — широко отворени и кръгли. Гласът ѝ прозвуча детски: е, като на жена, която се прави на момиченце.

— Беше ме страх за теб.

— Никога не бива да те е страх — отвърна той. — Коров съм като бича кожа.

— Но си сам — каза тя. — Когато убиха Томас Мартинес, бяха осмина. Тръгнаха право към него, когато излезе от къщата на приятелката си, и...

— Томас беше скапаняк — отвърна Рамон и махна пренебрежително с ръка, все едно ѝ казваше, че всеки *истински* мъж според него трябва да може да се справи с осем катила, пратени, за да са равни силите. Устните на Елена се отпуснаха в усмивка и тя тръгна към него, бедрата ѝ се люшваха напред с всяка стъпка, сякаш пътенцето ѝ идваше към него, а всичко останало се мъкне отзад с неохота. Можеше да тръгне и другояче, той го знаеше. Също тъй лесно нощта им можеше да мине като толкова много други, с викове, с хвърляне на разни неща, и да се стигне до удари. Но дори това най-вероятно щеше да свърши със секс и той бе искрено благодарен, че могат просто да се начукат, а после да поспят и да забравят за току-що приключилия похабен и празен ден. Елена свали роклята си. Рамон пое в прегръдката си познатата ѝ плът. Миризмата на засъхнала кръв от месарницата долу се вдигна като гаден парфюм на Земята и на хората, дошъл заедно с тях през пустошта.

След това лежеше изтощен в леглото. Излетя нова совалка. Обикновено не бяха повече от една на месец. Но енье скоро щяха да дойдат, по-рано от обичайното, и платформата над Диеготаун трябваше да се подготви, за да приеме огромните кораби и чуждопланетните им товари.

Преди няколко поколения човечеството се бе измъкнало от гравитационните кладенци на Земята, Марс и Европа и беше поело към звездите с мечти за завоевания. Беше се готвило да разпръсне семето си из вселената като син на градски съветник в пристанищен бардак. Но бе разочаровано. Вселената вече беше заета. Други обитаваци звездните пространства раси ги бяха изпреварили.

Мечтите за империя повехнаха в мечти за богатство. Мечтите за богатство помръкнаха в засрамено удивление. Повече от великите и енигматични технологии на сребърните енье, циан и туру ги беше победила самата същност на пространството — така, както бе победила и всяка друга междузвездна раса. Безпределният мрак беше твърде голям. Твърде *огромен*. Комуникацията със скоростта на светлината бе толкова бавна, че трудно можеше изобщо да мине за комуникация. Управлението бе невъзможно. Законът, извън онова, което можеше да бъде наложено на място, беше нелепост. Външните постове на Търговския съюз, към който човечеството бе „убедено“ да се присъедини (също както канонерките на адмирал Пери бяха „убедили“ Япония да се отвори за търговия в едно много по-ранно поколение), бяха силно разреждени, някои излизаха извън контакт за цели поколения, изгубени и забравени, или прехвърлени от някой бюрократ в графата с проблеми, с които да се оправя друго поколение и друг, нероден още бюрократ.

Установяването на власт — или поне на приемственост — през тази зейнала безбрежна Нощ бе нещо, което изглеждаше възможно единствено от провинциално стеснената гледна точка, наложена от взирането нагоре от дъното на гравитационен кладенец. Озовеше ли се навън сред звездите, човек осъзнаваше реалностите.

Никоя раса не бе в състояние да надвие такива огромни разстояния и затова всички се бяха устремили да надвият времето. И точно в това човечеството най-сетне бе успяло да намери някаква малка ниша в препълнения и хаотичен мрак на вселената. Енье и туру видяха щетите, нанесени от човечеството върху собствената му околна среда, дълбоко човешката склонност към промяна и контрол и също така дълбоко ограничената способност на хората да предвиждат последствията и в техните очи това се оказа по-скоро качество, отколкото порок. Големите институционални умове, човешки, както и извънземни, бяха навлезли в бавно като глетчер поколенческо

споразумение. Там, където имаше празни планети, непроходими, неудобни и опасни, с дива флора и непознатата фауна, щяха да се поставят хора. През бавните десетилетия или столетия, необходими, за да се опитомят, да се пречупят и изгладят чудесата и заплахите, поставени там от еволюцията, сребърните енье, туру и каквито там други велики раси се окажеха подръка щяха да действат като търговските кораби в древните времена, когато човечеството се беше разселило от островите и невзрачните хълмове на Земята.

Колонията Сао Пауло едва навлизаше във второто си поколение. Все още можеше да се намерят живи жени, които помнеха първото слизание на един девствен свят. Диеготаун, Нуево Жанейро, Сан Естебан. Амадора. Литълдог. Фидлърсджъмп. Всички градове на юг бяха разцъфтели след това, като плесен в петри. Хора бяха умирали от неуловимите токсини в местните храни. Хора бяха открили големите котки-гуцери — скоро след това наречени *чупакабра*, на митичните изсмукващи млякото на козите същества от Старата Земя, — които бяха стояли, горди и тъпи, на върха на хранителната верига на планетата, и хора бяха загинали заради това откритие. Не сребърни енье с очи като на стриди. Нито туру — тия стъквени насекоми. Нито някой от загадъчните циани с тяхното увлечение към безтегловността.

А сега големите кораби идваха преди графика: всеки полужив кораб натежал, както предполагаха всички, с ново оборудване и с хора от други колонии, надяващи се да си намерят място тук, на Сао Пауло. И щедро предлагащи, също така, шанс за бягство за онези, за които колонията се беше превърнала в затвор. Не един беше питал Рамон дали не мисли да замине горе, навън в тъмната пустош, но грешно го разбираха. *Ходил* беше той вече из космоса. И беше дошъл *тук*. Единственото, с което можеше да го привлече напускането, бе шансът да се озове някъде с още по-малко хора, а това едва ли беше възможно. Колкото и зле да се беше приспособил на Сао Пауло, не можеше да си представи по-малко неприятна ситуация.

Не помнеше кога е заспал, но се събуди, когато слънцето на късната утрин, нахлу през прозореца и блесна в лицето му. Чу Елена в другата стая — тананикаше си, докато шеташе. „Млъкни, кучко зла такава“, помисли Рамон и примижа от болка, ударен от махмурлука. Изобщо я нямаше в пеенето — всяка нота излизаше от устата ѝ фалшива и дразнеща. Остана да лежи, мъчеше се да потъне отново в

съня, далече от този град, от гадния шум, от тази жена, от този миг във времето. После тананикането заглъхна, удавено от гневно съскане, и след малко в стаята лъхна миризмата на наденица с чесън и люти чушлета, и пържещ се лук. Рамон изведнъж осъзна колко празен е коремът му. Въздъхна, надигна се на лакът, смъкна от малелите си от съня крака и тромаво се затътри към вратата.

— Изглеждаш скапано — измърмори Елена. — Не знам защо изобщо те пуснах в дома си. Не пипай! Това е *моята* закуска. Иди си спечели своята!

Рамон заподхвърля ухилена наденичката от ръка на ръка, докато истине достатъчно, за да отхапе.

— Работа по петдесет часа седмично, за да си направя кредита — продължи Елена ядосано. — А ти? Помотаеш се в *terreno cimarrón* и се върнеш в града да изпиеш каквото си спечелил. Свое легло си нямаш дори!

— Има ли кафе? — попита Рамон. Елена посочи с брадичка към овехтелия пластмасово-хитинен термос на кухненския плот. Рамон изплакна една калаена чаша и я напълни с вчерашното кафе. — Ще направя големия си удар. Уран и тантал. Ще направя толкова пари, че няма да ми трябва да бачкам повече, докато съм жив.

— И ще ме зарежеш и ще си хванеш някоя *puta* от кейовете да ти ходи по задника. Знаем ви аз мъжете.

Рамон сви още една наденичка от чинията ѝ. Тя го плесна по ръката толкова силно, че го заболя.

— Днес има парад — каза Елена. — След Благославянето на флотата. Губернаторът прави голямо шоу, да се подмаже на енье. Да си помислят, че сме безкрайно щастливи, че идват рано. Ще има танци и безплатен ром.

— Енье ни мислят за дресирани кучета — изломоти Рамон с пълна с наденица уста.

Тя стисна устни. Погледът ѝ стана студен.

— Според мен ще е забавно — каза тя с нотка жлъч.

Рамон сви рамене. В леглото ѝ спеше. А това си имаше цена, естествено.

— Ще се облека. Имам малко пари. Може аз да черпя.

Пропуснаха Благославянето на флотата. Рамон изобщо не държеше да слуша как свещениците мрънкат глупостите си, докато изливат черпаци светена вода по разнебитените рибарски лодки. Но стигнаха навреме за парада след това. Главната улица, минаваща покрай Двореца на губернаторите, бе достатъчно широка, за да се извлекат по нея пет платформи една до друга, ако спрат насрещното движение. Огромните подвижни скелета се движеха бавно и често спираха за по няколко минути. На тях бяха качени вечните теми: „Звездолет Туру“, обсипан със светлини, теглен от конски впряг; пластмасова чупакабра със светещи червени очи и челюст, която се отваряше и затваряше, оголвайки огромните зъби, направени от стари тръби, и естествено, огромните фигури на Иисус, Боб Марли^[5] и Девата от станция Деспегандо. Появи се и високата два човешки боя сатирична (разпознаваема, но не особено ласкателна) карикатура на губернатора с огромни бърни, присвити все едно е готов да зацелува задниците на сребърните енье, и по улицата се разнесе злъчен смях. Първата вълна колонисти, нарекли планетата Сао Пауло, бяха от Бразилия и макар едва ли някой от тях да беше стъпвал изобщо в Португалия, испаноговорещите колонисти, главно от Мексико, дошли с втората и третата вълна, повсеместно ги наричаха „португезе“. „Португалците“ все още господстваха на най-горните равнища в местното управление и администрация и заемаха най-високо платените длъжности, така че испаноезичното мнозинство, тоест гражданите втора ръка, изпитваха презрение и омраза към тях. Хор от дюдюкания и освиркване изпрати огромната платформа с губернатора.

След големите поклащащи се платформи следваха музиканти: духови оркестри, струнни оркестри, оркестри „мариачи“, маршируващи в строй отряди зуави, шляещи се музиканти на фадо. Шутове на кокили и премятащи се акробати. Млади жени с полудовършени карнавални костюми пърхаха като птици в шествието. Понеже Елена беше до него, Рамон гледаше да не се зазяпва много в полуголите им гърди (поне внимаваше да не го хване, че го прави).

Лабиринтът от странични улички гъмжеше от хора. Щандове с кафе и ром; пекари, предлагащи тестени сладкиши със захарна глазура, сатай и джъгджъг; улични певци и артисти; гълтачи на огън; раздавачи на три карти за „трупa“ — всички гледаха да измъкнат колкото могат от импровизираното празненство. През първия час беше почти

забавно. След това постоянният шум, навалицата и човешката миризма започнаха да изнервят Рамон. Елена се беше вдетинила съвсем, пицеше от възторг като малко момиченце и го дърпаше от едно място на друго, харчеше парите му за бонбонени пръчици и захарни черепчета. Успя да я позадържи малко, като купи истинска храна — фуния от восъчна хартия с жълт ориз, люти чушки и късчета печено месо от маслоперка и висока тънка чаша ароматизиран ром — и я заведе на един склон в парка до двореца, където можеха да седнат на тревата и да гледат плъзгащата се пред тях широка бавна река от хора.

Докато Елена осмукваше последните капчици лютив сос от връхчетата на пръстите си, облегната на него и стегнала го с другата си ръка през кръста като с верига, ги мярна Патрисио Галегос и бавно се заизкачва към тях. Леко накуцваше, откакто си беше счупил бедрото при падане по един сипей — търсенето на находища не беше безопасна работа. Рамон го гледаше мълчаливо. Патрисио спря пред тях.

— Здравсти. Как е?

Рамон сви рамене, доколкото можеше с Елена, вкопчила се в него като бръшлян в тухлен зид.

— При теб?

Патрисио завъртя ръка — „горе-долу“.

— Проучвах едни минерални соли по южния бряг, за една от корпорациите. Досада, но плащат редовно. Не е като да си независим.

— Всеки прави каквото може — отвърна безразлично Рамон, а Патрисио кимна, все едно беше казал нещо особено мъдро. Долу по улицата платформата с чупакабрата бавно завиваше, огромната идиотска уста дъвчеше въздуха. Патрисио не си тръгна. Рамон заслони очи от слънцето и го изгледа.

— Какво има?

— Чу ли за посланика от Европа? — каза Патрисио.

— Забъркал се в бой снощи при „Ел Рей“. Някакъв побъркан *pendejo* го наръгал със счупена бутилка или нещо такова.

— Сериозно?

— Да. Умрял, преди да успеят да го закарат в болницата. Губернаторът е побеснял.

— И защо ми го разправяш на мен? — попита Рамон.

— Аз да не съм губернаторът?

Елена до него беше замръзнала като камък, присвила хитро очи. Рамон се опита да внуши на Патрисио да си тръгне или поне да млъкне. Той не прихвана.

— Губернаторът е адски зает с идващите кораби на енье. Сега трябва да спипа оня, дето е убил посланика, за да покаже как колонията може сама да пази закона, нали. Имам един братовчед, бачка за началника на полицията. Много е гадно там.

— Ами хубаво.

— Просто си мислех, нали. Ти се мотаеш в „Ел Рей“ понякога...

— Не и снощи — каза навъсено Рамон. — Може да питаш Микел, ако искаш. Снощи не съм се вясвал там.

Патрисио се усмихна и отстъпи неловко назад. Чупакабрата нададе глух синтезиран рев и тълпата избухна в смях и ръкопляскания.

— Добре, добре — замърмори Патрисио. — Просто си помислих, нали разбираш...

С това разговорът замря. Патрисио се усмихна неловко, кимна и закуцука надолу по хълма.

— Не беше *ти*, нали? — изсъска Елена шепнешком. — Не ти си убил шибания *посланик*, нали?

— Никого не съм убил. Още по-малко еуропео, да не съм тъпак. Защо не си гледаш шибания парад, а?

Вече се здрачаваше. В подножието на хълма близо до двореца палеха купчината дърва около Тъжния дядка — Мистър Хардинг^[6], както го наричаха някои колонисти от Барбадос — набързо скалъпена шестметрова кукла с лице като гротескна карикатура на еуропео или *нортеамерикано*, с боядисани в зелено бузи и огромен нос като на Пинокио. Кладата се разгоря и обгърнат от пламъци, великанът започна да маха с ръце и да стене като в предсмъртна агония, зловец донякъде гледка, от която по гръбнака на Рамон пробягаха ледени тръпки, все едно му бяха дали съмнителната привилегия да гледа душа, изтезавана в пламъците на Ада.

Целият лош късмет, който преследваше хората през годината, уж трябваше да изгори с Тъжния дядка, но докато гледаше бавните гърчове на великана в пламъците и дълбоките му, електронно подсилени стонове отекваха от стените на Двореца на губернаторите, Рамон имаше мрачното предчувствие, че всъщност изгаря късметът му, че оттук нататък го чакат само мизерия и нещастия.

И един хвърлен крадешком поглед към Елена — която седеше смълчана, стиснала уста, с белите бръчици на яда в ъгълчетата, откакто я беше отрязал — се оказа достатъчен, за да му подсказе, че това предчувствие е на път скоро да се сбъдне.

[1] Страхливец (исп.) — В.пр. ↑

[2] Мърляч; обидно амер. обръщение към мексиканец — Б.пр. ↑

[3] Момченцето ми (исп.) — Б.пр. ↑

[4] Кучи син (исп.) — Б.пр. ↑

[5] Популярен музикант от Ямайка, привърженик на растафарианството — религиозно движение, приемащо бившия император на Етиопия Хайле Селасие I за земното възплъщение на Бог. — Б.пр. ↑

[6] Названия на карнавални статуи в Мексико и Барбадос, изгаряни против неурожай — Б.пр. ↑

2.

Беше се канил да не се връща навън още месец. Но колкото и страстно да се бяха чукали предната нощ, след една от най-яроствните им свади, и да разкъсваха телата си като полудели, сега беше решил да се разкара, преди да се е събудила. Ако изчакаше, щяха само да стигнат до поредния бой и тя бездруго щеше да го изрита навън; предната нощ ѝ беше замахнал с бутилка и тя щеше да побеснее от това, щом изтрезнееше. Все пак, ако не беше убийството при „Ел Рей“, можеше да се опита да поостане в града. Елена сигурно щеше да се успокои след ден-два или поне толкова, че да могат да си говорят, без да крещят, но разнеслата се новина за смъртта на европейеца и за гнева на губернатора го караше да изпитва клаустрофобия в Диеготаун.

Когато тръгна към станцията на снабдителя, за да купи провизии и водни филтри, имаше усещането, че го следят. Колко души беше имало в онази тълпа? Колко от тях щяха да го познаят по външност — или по име? Снабдителят нямаше всичко в списъка на Рамон, но той все пак купи най-необходимите неща и след това излетя с фургона до склада за скрап на Мануел Гриего в Нуево Жанейро. Фургонът имаше нужда от доста ремонт, преди да може да поеме към дивия свят, и Рамон искаше Гриего да го направи веднага.

Дворът на Гриего беше в края на града. Изкорубените скелети на стари фургоци, летящи платформи и едноместни совалки осейваха няколкото акра земя. Хангарът беше наполовина задръстен с боклук, наполовина празен. От мертеците висяха енергийни батерии със зловещото сияние, типично като че ли за цялата технология на туру. Ядрен генератор с големината на малък апартамент беше заел едната стена и си бръмчеше тихо. Складови артикули, струпани от пода до тавана; резервоари с редки газове и недиференцирана нанокаша, стари гуми и мазни зъбни предавки. Половината неща в магазина щяха да струват повече от едногодишна заплата само за да ги използваш; половината едва ли си струваха усилието да ги захвърлиш. Когато Рамон кацна на площадката, Гриего изчукваше една вдигателна тръба.

— Ей, ese^[1] — подвижна Гриего, когато Рамон щракна вратите и слезе. — Забравихме се нещо. Къде се губиш?

Рамон само сви рамене, после каза:

— Имам спад в задните вдигателни тръби.

Гриего се намръщи, остави чука и отри мазните си ръце в мазния си комбинезон.

— Включи диагностиката. Дай да видим.

От всички хора в Диеготаун и Нуево Жанейро — или сигурно на цялата тази планета — Рамон най харесваше стария Диего, тоест — мразеше го съвсем малко. Гриего беше експерт по всякакви возила, постконтактен марксист и доколкото схващаше Рамон — напълно освободен от морални преценки. Отне им малко повече от час, докато открият къде е прекъснала веригата по чип-платката на вдигателната тръба, да сменят картата и да стартират пълния автотест на системата. Докато фургонът пелтечеше и пухтеше, Гриего отиде до един от сивите складови контейнери, набра предпазния код, отвори охладителния панел и издърпа каса местна тъмна бира. Извади две бутилки и ги отвори с леко перване с дебелите си мазолести пръсти по капачките. Рамон взе подадената му бутилка, клекна с гръб към един бидон, пълен с изразходена смазка, и отпи. Бирата беше гъста и пенлива, с утайка като лъжица кал на дъното.

— Бива я, а? — подхвърли Гриего и удари четвърт от своята на една глътка.

— Не е зле.

— Навън си тръгнал значи.

— Този път ще е голямо — каза Рамон. — Ще се върна богат. Ще видиш.

— Ти по-добре се надявай да не извадиш чак толкова късмет — отвърна Гриего. — Прекалено многото пари убиват такива като теб и мен. Бог е пожелал да сме бедни, иначе нямаше да ни направи толкова дребни.

Рамон се ухили.

— Бог е пожелал *ти* да си дребен, Мануел. За мен само е пожелал да не взимам и едно проклето говно от никого. — В ума му бързо изплува еуропеото, зяпналата уста и кръвта, бликаща през щръкналите като надгробни камъни зъби, и той се намръщи.

Гриего клатеше глава.

— Пак същото, а? *Този път*. Точно като всеки път, когато излизаш навън. — Ухили се широко. — Знаеш ли колко пъти съм те чувал да го казваш?

— Аха. Този път е различно, както винаги.

— Върви с Бога тогава — каза Гриего и усмивката му помръкна. — Всички са се разшавали. Мъчат се да си довършат нещата. Чужденците хванаха всички по гащи, като дойдоха толкова рано. Странно обаче. Не виждам много хора да тръгват навън точно сега. Общо взето всички май се връщат за корабите — освен теб.

Рамон се изхили, но усети как неизменният страх стегна гърдите му още малко.

— Мислиш, че дават пет пари за някакъв си рудотърсач като мен? Какво ще има за мен, ако остана?

— Не казах, че трябва — отвърна Гриего. — Казах само, че не виждам много хора да излизат навън точно сега.

„Изглеждам подозрително — помисли Рамон. — Изглеждам все едно, че бягам от нещо. Ще каже на полицията и тогава съм прецакан“. Стисна бутилката толкова здраво, че пръстите го заболяха.

— Заради Елена е — подхвърли Рамон с надеждата, че полуистината ще прозвучи достатъчно убедително.

— Аха — измърмори Гриего и кимна разбиращо. — Помислих си, че може да е нещо такова.

— Пак ме изрита. — Опита се да прозвучи гузно въпреки облекчението, което го обзе. — Скарахме се заради парада. Попрекалих малко, това е.

— Знае ли, че излизаш навън?

— Не мисля, че й пука.

— В момента — сигурно. Но ти ще излетиш, а тя след три седмици ще реши, че всичко е простено. Ще вземе да дойде тук и ще ми разбишка мястото.

Рамон се изсмя — помнеше случая, за който говореше Гриего. Грешеше обаче. Онова не беше за помиряване. Елена си беше внушила, че Рамон е взел жена със себе си, когато замина на теренно проучване. Не беше спряла да кипи и да беснее, докато не беше разбрала, че момичето, с което беше свързана параноята ѝ, си е в града и се е забъркало с един от магистратите, и дори тогава май все още продължаваше да кипи. Наложил му се да похарчи почти половината от

парите, които бе спечелил от проучването, само за да черпи с бира и каафа киит всичките си бизнес контакти, които тя беше отблъснала.

Гриего не се засмя с него. Вместо това каза:

— Знаеш, че е луда, нали?

— Доста подивява понякога — отвърна с непривична полуусмивка Рамон.

— Не, познавам диви момичета аз. Елена си е направо *луда*. Знам, че харесваш онова момиче, долу при станцията. Как ѝ беше името?

— Лиана ли? — попита с неверие Рамон.

— Същата, да. Живее в северния край. Имаше нещо с нея, нали?

Рамон си спомни онова време, когато беше по-млад, новак в колонията. Да, имало беше една жена с кожа като кафе с мляко и със смях, който правеше човек щастлив само да го слуша. Може би дори си беше мечтал за нея няколко пъти след това. Но онова бе донесло своето късче ад със себе си. Почеса белега, прорязал корема му. Гриего го изгледа учудено и Рамон се изсмя неловко.

— Тя е... Не. Не е такава. Нищо не може да има между жена като нея и такъв като мен. И да не си посмял да кажеш на Елена нещо друго.

Гриего махна с бутилката в ръка да го успокои, че ще пази дискретност. Рамон удари още една здрава глътка. Гъстата бира започваше да го хваща. Зачуди се колко ли спирт има в нея.

— Лиана е добра жена — каза той. — Елена обаче е като мен. Разбираме се един друг, знаеш ли? — Гласът му се изпълни с внезапна горчивина, която го изненада. — Един за друг сме.

— Щом казваш — подхвърли Гриего, а фургонът иззвъня в знак, че автотестът е приключил. Рамон се изправи и тръгна след Гриего към плуващите във въздуха данни от резултатите. Енергия и варирание, проверени на всяко ниво, съвсем малко под оптималното в най-високия обхват. Гриего посочи спада с кривия си показалец.

— Това е малко странно. Май трябва да погледнем още веднъж...

— Кабелът е — прекъсна го Рамон. — Солени плъхове проядоха стария. Трябваше да взема златен за замяна. Не можех да си позволя въглеродна верига.

— Аха. — Гриего цъкна с език в нещо средно между съчувствие и укор. — Да, би трябвало да свърши работа. Много са гадни тия

плъхове. Това му е лошото като подплашим всички хищници, нали? Накрая излиза, че сме опазили всички гадини, дето са си яли, като солените плъхове и плескуните, и те плъзнат навсякъде.

— Ще изтърпя някой плъх повече, стига да не трябва да се притеснявам, че на улицата има чупакабра и червеняци всеки път, щом изляза да пикая — каза Рамон. — Освен това, ако нямахме гадини, как щяхме да разберем, че сме направили истински град, а?

Гриего изключи дисплея и сви рамене. Уредиха сметката: половината от наличния кредит на Рамон, половината — в носеща лихва графа, която складът за скрап поддържаше автоматично. Слънцето залязваше — бледорозово, златно и синьо с цвета на лапис. Звезди замигаха свенливо зад булото на дневната светлина. И Диеготаун се просна под тях, светлините му като вечен огън. Рамон довърши бирата и изплю утайката. Остави зрънца между зъбите му.

— Последната глътка не е най-добрата — каза Гриего. — Обаче карай. Все е по-добра от вода.

— Прав си.

— За колко излизаш?

— Месец — отвърна Рамон. — Може би два.

— Пропускаш целия празник.

— Това е идеята.

— Имаш ли достатъчно храна?

— Взех ловна екипировка. Мога да живея навън вечно, ако поискам. — Изненада се от собствения си тон, упорит и дори изпълнен с желание.

Последва кратко мълчание, преди Гриего да проговори отново — думи, от които нервите на Рамон се изпънаха до скъсване от внезапен страх.

— Чу ли за еуропеото, дето го убили?

Рамон вдигна сепнат очи, но Гриего само всмука въздух през зъбите си. Лицето му беше спокойно.

— Какво по-точно? — попита Рамон предпазливо.

— Губернаторът е побеснял, както чувам.

— Слаби са му нервите значи.

— Полицията намина. Две ченгета, много сериозни. Питаха дали се е отбивал някой, да търси читав фургон, та да духне бързо навън. Сещаш се, някой дето се опитва да се скрие, примерно.

Рамон кимна, гледаше фургона си. Гърлото му се беше стегнало, гъстата бира в корема му сякаш бе станала на камък.

— Ти какво им каза?

— Казах им, че не е — отвърна Гриего и сви рамене.

— Не е идвал никой?

— Двама — отвърна Гриего. — Хлапето на Орландо Васерман. И оня побъркан гринго от Лебедова шия. Но си рекох, я майната му, нали? Полицията не ми плаща, другите — да. Тъй че на кого съм задължен?

— Убит е човек — каза Рамон.

— Мда — съгласи се с насмешка Гриего. — Гринго. — Изплю се и отново сви рамене, все едно смъртта на някакъв си гринго или европейец е нещо маловажно. — Казвам го само защото не съм единственият, когото разпитват. Заминаваш навън, може да го разберат погрешно, да ти стъжнят живота. Просто го имай предвид, когато зареждаш.

Рамон кимна.

— Мислиш ли, че ще го хванат?

— О, да — отвърна Гриего. — Ще трябва да го хванат. Задниците ще си скъсат, ако трябва. Да покажат на енье, че държим на правосъдието. Не че *на тях* им пука. Мамка му, шибаните енье се *лижат* за „здрости“. Сигурно ще олижат губернатора и ще се впрегнат, ако и той не ги олиже. Както и да е, голямо шоу ще направи от процеса, всичко ще направи да докаже, че са избрали подходящия и са го сложили после тука като шибано куче. Знаеш, те решават кой го е направил. Не хванат ли друг, Джони Джо Карденас винаги е подръка. От години търсят да му окачат нещо на врата.

— Май ще е добре да се позадържа извън града тогава — каза Рамон. Понечи да се усмихне и се почувства все едно, че си е признал открито. — Нали разбираш. Просто да избегна недоразуменията.

— Мда. А и това е големият удар, нали?

— Да, големият удар.

Стартира фургона и веднага усети разликата. Вдигателните тръби все едно запяха, щом се издигна в небето. Целият Диеготаун, с хаотичния му лабиринт от тесни улички и сгради с червени покриви бе под него. Елена беше там долу някъде. Полицията също. Тялото на европейеца. Микел Ибрахим и гравитационният нож, който Рамон му

беше дал, просто му го беше дал. Оръжието на убиеца! И свит в някой бар или подземен бардак за опиум — или може би влязъл с взлом в нечия къща — Джони Джо Карденас, само чака да увисне на въжето.

И Лиана може би, някъде в хубавата част до пристанището, Лиана, която вече не мисли за Рамон и може би никога не е мислила.

Мислите му бяха прекъснати от пулсиращото бръмчене на совалка, издигаща се в редкия въздух. Нов товар метал, пластмаса или гориво, или хитин за гостоприемно чакащата в орбита платформа. Рамон обърна фургона на север и се понесе към външния свят сам, оставил зад гърба си целия ад, боклука и тъгата на Диеготаун.

[1] Ти (исп.) — Б.пр. ↑

3.

Денят на втори юни бе топъл. Той прелетя на стария си очукан фургон на север над Фингърлендс, земята на Зеленото стъкло, речните блата и Океано Тетрико и продължи дълбоко навътре към непознатата територия. Северно от Фидлърсджъмп. Най-северният външен пост на разрастващото се като метастаза човешко присъствие на планетата имаше хиляди хектари, непроучвани от никого. Никой не бе и помислял още да проучва толкова отдалечена земя, зърната само от орбита по време на първите огледи на колонията.

Човешката колония на Сао Пауло бе само на малко повече от четиридесет години и повечето ѝ градове бяха разположени в субтропичната зона на змиевидния източен континент, проснал се почти от полюс до полюс. Колонистите бяха главно от Бразилия и Мексико, с малки примеси от Ямайка, Барбадос, Пуерто Рико и други карибски държави, и естествената им склонност бе да се разширяват на юг, към димящите земи близо до екватора. Не бяха хилави *нортеамериканос* в края на краищата; свикнали бяха с такъв климат, знаеха как да изтърпят горещината, знаеха как да разорават джунглите, кожата им не се съсухряха под слънцето. Тъй че гледаха на юг и като правило избягваха студените северни територии, може би заради едно негласно общо убеждение — прието още преди векове от първите испански заселници в Новия свят на двете Америки, — че животът не си струва да се живее по места, където съществува и най-малка вероятност да завали сняг.

Рамон обаче беше наполовина яки^[1] и бе отраснал по високите скалисти плата на Северно Мексико. Обичаше хълмовете и бялата вода и нямаше нищо против студа. Знаеше също, че планинската верига Сиера Хуесо в северното полукуълбо на Сао Пауло е по-вероятно място за намиране на богата руда, отколкото по-равната местност около Ръката или Нуево Жанейро, или Литълдог. Върховете на Сиера Хуесо се бяха трупали много милиони години преди сблъсъка между континентални плочи да заличи океана между тях. Бившето морско

дъно щеше да се е притиснало и избутано високо нагоре по линията на сблъсъка — и щеше да е богато на мед и други метали.

Едва ли златотърсачи като него си бяха правили труда да проучват земите на север; находките долу на юг все още бяха достатъчно богати, тъй че дългият път бе пречка за повечето хора. Сиера Хуесо беше картирана от орбита, но никой всъщност не беше стъпвал там, доколкото Рамон знаеше, и територията все още си оставаше дотолкова неизследвана, че върховете на веригата нямаха имена. Това означаваше, че толкова далече на север няма човешки поселения на стотици мили околоръст и никакъв сателит, който да препредаде мрежовите му сигнали. Ако изпаднеше в беда, можеше да разчита единствено на себе си. Щеше да е един от първите проучватели там, но щяха да минат години, икономическият натиск на юг щеше да се усили и на север щяха да дойдат повече хора — и щяха да следват картите, които Рамон щеше да е направил и продал, и да тълкуват данните, които той щеше да е заел на корпорации и власти. Щяха да тръгнат след него като тукашните мравки-скорпиони — първо една, после няколко, а след това безброй хиляди дребни насекомopodobни, истинска река. А Рамон беше първата мравка, привлечена от риска, от порива да проучва. Беше водач не защото бе избрал да бъде водач, а защото беше в природата му да търси дистанция.

Така беше по-добре — да си първата мравка. Макар да го признаваше с неохота, най-после бе осъзнал, че е по-добре да работи сам, далече от други рудотърсачи. Далече от други хора. По-големите рудотърсачески кооперативи може и да печелеха подобри договори, но също така носеха повече ром и водеха повече жени. А покрай тези двете — и повече бой, знаеше Рамон. Не можеше да се осланя на избухливия си нрав, той винаги му беше изневерявал. Теглил го беше надолу години наред, с боя и неприятностите, в които го въвличаше. Сега го беше въвлякъл в неприятност, която можеше да му струва живота, ако го хванеха. Не, *все пак* така беше по-добре. Да търсиш жилата на гърба на муле. Тоест сам-самичък със стария си фургон.

А и започваше да открива, че му харесва да е на открито така, сам със себе си, в един такъв ясен ден с голямото, меко слънце на Сао Пауло, което му намигаше от реки, езера и листа. Улови се, че си подсвирква небрежно, докато безкрайните лесове под фургона бавно

преливаха от черен корен към дяволско дърво до местните еквиваленти на вечнозелените: куркума, пълзяща върба, хиерба. Най-последно наоколо нямаше никой, който да му досажда. За първи път в този ден дори стомахът почти беше спрял да го боли.

Почти.

С всеки изминал час, с всяка гора и езеро, което се появяваше, приближаваше и се плъзваше встрани, мисълта за европейеца, когото беше убил, се засилваше в ума му, образът се проясняваше пиксел по пиксел, ставаше все по-реален, докато вече почти, почти можеше да го види до себе си, в седалката на помощник-пилота, с онова глупаво изражение на тъпа изненада от собствената му уязвимост пред смъртта, все още отпечатано на широкото му бледо лице — и колкото по-реално ставаше това призрачно присъствие, толкова повече го намразваше Рамон.

Там, в „Ел Рей“, не го беше мразил. Човекът просто беше поредният кучи син, който си търсеше белята и беше намерил Рамон. Случвало се беше повече пъти, отколкото можеше да преброи. Беше част от начина, по който ставаха нещата. Връщаше се в града, напиваше се, намираха се с някой побеснял задник и един от двамата си отиваше читав. Можеше да е Рамон, можеше да е другият тип. Гняв, да, гневът имаше нещо общо с цялата работа, но не и омраза. Омразата означаваше, че познаваш някого, че ти пука за него. Гневът те издигаше над всичко — морал, страх, самия теб. Омразата означаваше, че някой има власт над теб.

Това беше мястото, което обикновено му носеше мир — дивите земи, далечните територии, незаселените места. Напрежението, идващо с това, че е сред хората, отслабваше. В града — Диеготаун или Нуево Жанейро, или където и да е, с твърде много хора струпани на едно място — Рамон винаги усещаше човешкия натиск върху себе си. Едва доловените гласове, смеха, който можеше да е или да не е насочен към него, безличните погледи на мъже и жени, пищното тяло на Елена и разстроеният ѝ ум — това бяха нещата, заради които пиеше Рамон, докато беше в града. На открито оставаше трезвен. На терен нямаше причини да пие.

Но тук, където трябваше да намери мир, европейецо беше с него. Рамон се вглеждаше в безбрежния небесен купол, а умът му се връщаше към нощта в „Ел Рей“, към внезапно смълчалата се от страх

тълпа. Кръвта, изливаща се от зяпналата уста на европейеца. Петите му, тупащи по земята. Проверяваше картите си, а вместо да остави ума си свободно да се понесе над цепнатините и плоскостите на повърхността, мислеше къде може да отиде да го търси полицията. Не можеше да се отърси от случилото се и безсилието от това бе почти толкова вбесяващо, колкото самото чувство за вина.

Но гузната съвест беше за слабите и глупавите. Всичко щеше да се оправи. Щеше да си прекара времето навън, да общува с камъка и небето, а когато се върнеше в града, европейецът щеше да е стара история. Нещо полузабравено и преразказвано в хиляда различни варианта, нито един от които верен. Просто една малка смърт между всичките стотици милиони — естествени или не, — случващи се всяка година из цялата позната вселена. Отсъствието на мъртвия щеше да е като изваден от водата пръст — нямаше да остави дупка.

Планините очертаха линия през света пред него: лед и желязо, желязо и лед.

Това трябваше да са Зъбците, което означаваше, че вече е прелетял отвъд Фидлърсджъмп. Провери навигационните трансмитери. Нямаше никакъв сигнал. Беше излязъл извън човешкия контакт, извън непълната комуникационна мрежа на колонията. Сам. Промени курса на полета според първоначалния си план, за да обърка всякакви човешки хрътки, които законът можеше да изпрати след него, макар да знаеше, че е ненужно. Нямаше да го преследват. На никого нямаше да му пука за него.

Включи автопилота, наклони седалката назад, докато не стана почти като легло, и въпреки почти реалното укорително присъствие на европейеца се остави навъртащите се под него мили да го приспят.

Когато се събуди, над хоризонта се издигаха още по-величествените върхове на веригата Сиера Хуесо, а слънцето се снишаваше и мятеше сенки по скалите. Изключи автопилота и спусна фургона на неравна планинска морава на южните склонове на веригата. След като изпъна мехурестата палатка, включи и последния периметров алармен сигнал, изкопа ямата за огнището и събра сухи дърва за огън, отиде до брега на малкото езерце наблизко. Толкова далече на север беше студено дори през лятото, а водата бе ледена и чиста — биочипът на манерката му не показва нищо по-обезпокоително от малка следа арсеник. Събра две шепи захарни бръмбарчета и ги

отнесе в бивака. Сварени имаха вкус на нещо средно между рак и скарида, а черупките с грапавина като на гранит придобиваха непредсказуеми искрящи цветове на дъгата, щом се изсмучеше запълнителната ги плът. Лесно беше да се живее в тази дива страна, стига да знаеш как. В добавка към захарните бръмбари и други достъпни за събиране ядливи неща имаше вода подръка, а и лесен за лов дивеч, ако решеше да се задържи за повече от месец-два, за колкото щяха да стигнат продуктите във фургона му. Можеше да остане до равноденствието, зависи от времето. Дори се улови, че се чуди колко студено е през зимата тук, на север. Ако прескачаше на юг до Фидлърсджъмп за гориво и спеше във фургона през най-студените месеци...

След като се нахрани, запали цигара, отпусна се на гръб и загледа как планините започнаха да помръкват заедно с небето. Един клепок закръжи на фона на високите облаци и Рамон се надигна на лакът, за да го погледа. Съществуващото полюшваше огромното си плоско жилаво тяло, гребеше със заострените си криле. Нелепо пискливият му вик достигаше ясен до ушите му през въздушните течения. Силите им бяха почти равни — в момента може би го преценяваше, решаваше, че е прекалено голям за ядене. Клепокът се наклони на една страна и се хлъзна надолу и встрани, понесъл се сякаш по дълъг невидим въздушен склон, за да подгони дребните пискуни и скакалци из долината. Рамон го гледа, докато не се смали колкото дребна монета и не засия бронзов на гаснещата светлина.

— Добър лов! — извика след него и се усмихна. — Добър да е и за двама ни, нали?

Когато последният лъч дневна светлина докосна върха на хребета по източния склон на долината, нещо привлече погледа му. Прекъсване в скалата. Не беше цветът на геологична жила, а нещо по-смътно. Нещо в начина, по който се издигаше скалата. Беше не толкова тревожещо, колкото интригуващо. Рамон си го отбеляза наум — нещо странно, заслужаващо си да го проучи на заранта. Разлом може би.

Позадържа се още малко край огъня, докато нощният мрак не се съгъсти и чуждите звезди не настъпиха с ледените си искрящи легиони. Изреди наум имената на съзвездията, изрисувани от хората на Сао Пауло на мястото на старите съзвездия от Земята — Мулето, Каменният мъж, Цветът на кактуса, Болният гринго — и се зачуди

(казвали му бяха, но бе забравил) в кое ли от тях примигва като звезда слънцето на Земята? После се прибра да поспи и да сънува, че отново е момче по студените каменни улици на своето пуебло на билото на хълма, седнало на покрива на бащината къща в тъмното, загърнато в опърпано вълнено одеяло, мъчи се да не обръща внимание на високите сърдити гласове на родителите си в стаята долу и търси с очи звездата на Сао Пауло в зимното небе.

[1] Индианско племе, обитавало Северно Мексико и щата Аризона — Б.пр. ↑

4.

На заранта поля с вода останалата от огъня пепел и се изпика отгоре колкото да е сигурен, че е угаснал. Закуси с царевична питка с боб, а след това изключи пистолета от батериите на фургона и го прибра в кобура. Тежестта на оръжието лепна с вдъхваща увереност топлина на бедрото му. Тук навън човек не можеше никога да е сигурен дали няма да се натъкне на чупакабра или скубограб. Смени меките пантофи от кожа на плескун, които носеше във фургона, със старите си груби алпийски боти и тръгна към скалата, която му бе направила впечатление снощи. Както винаги, чувстваше се по-удобно със скърцащите по неравния терен боти, отколкото по улиците на града. Росата се беше просмукала в тревите и листата на храстите. Малки маймуноподобни гуцери скачаха пред него от клон на клон, подвикваха си с тънки подплашени гласчета. На Сао Пауло имаше милиони неописани видове. За двадесетте минути, колкото му отне, докато стигне до едно по-обещаващо място в подножието на скалната стръмнина, сигурно се беше изкатерил покрай стотина растения и животни, които други човешки очи никога не бяха виждали.

Скоро стигна до мястото и започна огледа почти със съжаление. Беше си доставил удоволствие от самото усилие на изкачването, спираше се често, за да се наслади на гледката или да отдъхне на размътената слънчева светлина. Сега трябваше да се залови за работа.

Лишеят, впит в скалата на планинския склон, беше тъмнозелен и израснал на широки спирали, които му напомниха за пещерни рисунки. Отблизо разломът беше по-малко явен. Можеше да проследи пластове от една скала на друга без следа от нарушаване или промяна в нивото. Онова, което бе засякъл в гаснещата светлина на предния ден, сега беше невидимо.

Смъкна раницата от раменете си, запали цигара и огледа замислено планинския скат. Камъните наоколо изглеждаха предимно метаморфни — издължената им зърнеста структура говореше за невъобразимото налягане близо до кората на Сао Пауло. Ледниците при преминаването си щяха да са издълбали този терен, застилайки

всяко равно място. Все пак основният камък определено беше вулканичен или метаморфен. Утаечните пластове, ако изобщо имаше такива, щяха да са по-нависоко, където повърхността беше най-нова. Беше от тези места, където човек можеше да намери находката, на която се е надявал. Уранова руда вероятно. Волфрам или тантал, ако извадеше късмет. А дори да намереше само злато, сребро или мед, имаше места, където все още можеше да продаде данните. Информацията щеше да е по-ценна от самите метали.

Тъжната ирония на професията му му убягваше. Никога нямаше да напусне Сао Пауло по свое желание. Тъкмо нейната пустота бе това, което я превръщаше в толкова удобен пристан за него. В някоя по-развита колония глобалните сателити и мрежовите елементи по планетарната повърхност правеха самотата невъзможна. Сао Пауло все още имаше граници, извън които не беше познато почти нищо. Той и другите като него бяха ръцете и очите на колониалната индустрия — любовта му към неизвестните кътчета и ниши на света бе маловажна. Опитът му с тях, данните, проучванията и знанието — те имаха стойност. Тъй че печелеше парите си, като унищожаваше тъкмо нещата, които му носеха утеха. Порочна схема, но типична за вродената обреченост на човечеството да действа противоречиво. Той стъпка цигарата, извади от походната раница малка кирка и започна дългия и бавен процес с търсенето на добро място за поставянето на сондиращия заряд.

Слънцето грееше благосклонно. Рамон си съблече ризата и я затъкна в колана на пистолета. С кирката и малката полева лопата разчисти тънкото покритие от растения и почва. Коровата здрава скала бе на по-малко от половин метър под повърхността. Ако се беше оказало много повече, щеше да се наложи да се върне за инструментите във фургона — достатъчно мощни за малки разкопки, но скъпи и податливи на чупене, а виещият звук на цивилизация бе аргумент против използването им. Огледа отново склона и реши, че сигурно има места, които щяха да изискват по-екстензивна работа. Толкова по-добре, че бе започнал тук.

Предназначението на сондиращия заряд бе да изкърти от живата скала мостра с една ръка дължина. Или по-дълга, ако камъкът се окажеше особено мек. През следващата седмица Рамон щеше да събере поне десет такива ядки от места нагоре и надолу по долината.

След това щеше да има три-четири дни, докато лабораторното оборудване на фургона пресее следите от руди, твърде слаби, за да се различат само с оглед. След като се справеше с това, Рамон можеше да обмисли стратегия за събиране на най-полезната информация по най-евтиния възможен начин. Още докато нагласяваше първия заряд, се улови, че вече си мечтае за онези дълги, бавни и мързеливи дни, докато вървят анализите. Можеше да ходи на лов. Или да проучи езерата. Или да легне на слънце и да спи, а тревите да му пеят под ласката на топлия вятър. Пръстите му играеха по експлозивите, дърпаха жици и настройваха чипове с лекотата и автоматизираното изящество на дългата практика. Много рудотърсачи бяха загубили кариерата и ръцете си — някои и живота си — от това, че бяха прекалено непредпазливи с инструментите си. Рамон беше предпазлив, но имаше зад гърба си и много практика. След като мястото бе избрано и разчистено, поставянето на заряда отне по-малко от час.

Странно — улови се, че отлага активирането му. Толкова спокойно беше тук, толкова тихо, толкова мирно! Оттук, отгоре, гористите склонове преливаха от черно в убито синьо и оранжево, дърветата се полюшваха като мъхнат килим, щом вятърът задухаше през тях. Ако не се броеше бялото яйце на мехурестата му палатка долу и фургонът до нея, сцената навярно не се беше променяла от самото начало на времето. За миг бе почти изкусен да забрави за извличането на мостра и просто да се отпусне и да продължи безметежно пътуването си, след като бездруго беше принуден да се крие сред хълмовете, но набързо потисна изкушението. Заглъхнеша ли шумотевницата около убития европейец, щом се върнеш все пак щяха да му трябват пари, фургонът нямаше да издържи вечно, а не гореше от желание да се изправи пред укорителния поглед на Елена, ако отново се върне с празни ръце. Може би бездруго нямаше да се намери руда тук, каза си почти с надежда и посоката, в която бяха тръгнали мислите му, го учуди. Да си богат все пак не е лошо, нали? Стомахът му отново се сви от болка.

Вдигна отново поглед нагоре по стръмния склон. Беше красиво; грубо и девствено. Свършеше ли си работата тук, нямаше да е същото.

— Моите най-искрени извинения — промълви той на гледката, която скоро щеше да развали. — Но човек трябва все някак да си изкара парите. На хълмовете не им трябва да ядат.

Извади още една — последната — цигара от сребърната табакера и я запали като осъден на смърт преди екзекуцията. Слезе при канарите, които бе избрал за убежище, като изпъваше по пътя си фитила, присви се зад скалите и запали фитила с фасата.

Очакваният взрив не закъсна. Но звукът, който трябваше да е рязък, да отекне кратко от склоновете и да заглъхне, се извиси — все по-силен и продължителен. Склонът под Рамон се разтърси тежко като великан, размърдал се в тревожния си сън, и той чу забързания грохот на свличащи се камъни. Дори само звукът мигновено му подсказа, че е станало нещо ужасно нередно.

Обгърна го огромен облак прах, бял като мъгла и с вкуса на вар и камък. Срутване. Нищожният сондиращ заряд по някакъв начин бе предизвикал голямо срутване. Закашлян, Рамон се наруга и превъртя бързо в ума си онова, което беше видял. Как можеше да е пропуснал толкова нестабилен скат? Грешки като тази убиваха рудотърсачи. Ако си беше избрал прикритие малко по-близо от това, щеше да е мъртъв. Или по-лошо, осакатен и затрупан тук, където никой нямаше да го намери — заклещен под камъните, докато червеняците не дойдат и не оглозгат плътта от костите му.

Гневният гръмотевичен рев заглъхна, замря. Рамон се надигна иззад скалите и размаха ръка пред лицето си, сякаш с раздвижването на въздуха кислородът в него щеше да стане повече или поне щеше да намали гъстата каменна прах, която несъмнено се трупаше в носа и дробовете му. Бавно, с несигурни стъпки закрачи по новообразувалия се сипей. Камъните миришеха някак странно нажежени.

На мястото на срутилата се каменна фасада се издигаше метална стена. Висока колкото половината хълм и с ширина двадесет — двадесет и пет метра.

Беше невъзможно, разбира се. Трябваше да е някакво чудато естествено образувание. Той пристъпи напред и собственото му отражение — бледо като призрак на призрак — се задвижи към него. Щом протегна ръка, размътеният му двойник също се пресегна, спря се, когато и той се спря. Рамон замръзна, преди дланта му и призрачната длан да се докоснат, забелязал стъписаната и объркана физиономия на отражението си в метала — несъмнено отговаряше на изписаната на собственото му лице. След това предпазливо докосна стената с върховете на пръстите си.

Металът беше хладен. Взривът дори не го беше надраскал. И макар умът му да се бунтуваше срещу тази мисъл, това тука очевидно беше неестествено. Беше *направено*. Направено от някого и *скрито* от някого зад планинската скала, въпреки че не можеше да си представи от кого.

Отне му още един миг, докато осъзнае напълно какво означава това. Нещо беше заровено тук, под хълма, нещо голямо, може би някаква постройка, бункер. Може би целият хълм беше кух.

Това *наистина* беше голямо, точно както бе уверявал Мануел. Но находката не беше руда — беше този огромен артефакт. Не можеше да е човешки артефакт, човешката колония не беше толкова стара, че да остави зад себе си развалини. Трябваше да е от чужда цивилизация. Може би беше на милиони години. Учени и археолози щяха да се побъркат над тази находка; може би дори ендже щяха да се заинтересуват от нея. Ако не успееше да договори откритието си за колосална сума, значи изобщо не беше толкова умен, колкото си въобразяваше...

Опря цялата си длан в метала и отражението му повтори жеста. Хладният метал завибрира под ръката му и докато изчакваше, стената запулсира по-силно — буум, буум — дълбоко и ритмично като ударите на някакво голямо скрито сърце, като сърцето на самата планина, огромно, каменно и древно.

В тила му отекна предупредителен звън и Рамон се огледа разтревожено. Друг на негово място можеше и да не реагира с подозрение на това странно откритие, но сънародниците му бяха преследвани стотици години и той самият помнеше добре онзи изпълнен с постоянен страх живот, едва сдържаната неприязън на *мехиканос*, които само чакаха да се появи повод да нападнат и пометат селцето им.

Каквото и да представляваше този хълм, каквато и да беше причината да е тук, в този трижди забравен, затънтен кът на една полунепозната планета, това не беше мъртва развалина — нещо живееше вътре. И след като беше скрито, то бе защото някой не искаше да бъде *намерено*. И най-вероятно този някой нямаше да се зарадва, че е *открито*. Някой невъобразимо могъщ, ако можеше да се съди по мащабите на артефакта... и най-вероятно опасен.

Изведнъж слънчевата светлина сякаш изстина на раменете му. Отново се заозърта нервно, чувстваше се прекалено открит на голия планински склон. Високо във въздуха изкрещя друг клепок, но този път виковете прозвучаха пронизително и пискливо като на прилеп. Като проклятие.

Време беше да се *маха* оттук. Да се върне при фургона... може би да направи кратък видеозапис на стената и след това да си намери друго място. Където и да е. Дори в Диеготаун, където заплахите поне бяха познати и предвидими.

Не можеше да *побегне* назад към бивака — теренът беше прекалено насечен. Но започна да се смъква по склона толкова безразсъдно, колкото смееше, пързеляше се по задник по камънаците сред облак прах и чакъл, когато можеше, скачаше от скала на скала, провираше се през трънливите храсти и високата заплетена хиерба, разпръсваше пред себе си скакалци и щипоноги.

Движеше се толкова бързо, че беше на една трета от пътя, преди хълмът зад него да се разтвори... И съществото се появи.

Високо над него в стръмния склон зейна отвор — пещера в металната стена, която само допреди миг не съществуваше, а сега просто беше там. Чу се пронизителен вой като от завъртаща се центрофуга и един дъх по-късно *нещо* излетя от разтворилата се дупка.

Беше с четвъртитата форма и тромаво за полет, като нещо построено по-скоро да се движи във вакуум. Костенобяло и безшумно. Напомни на Рамон за призрак или за огромен плуващ из въздуха череп. На фона на празната синева на небето — атмосферата при върха бе толкова рядка, че звездите блестяха през синьото — можеше да е с всякаква големина и на всякакво разстояние. Странният кубичен предмет увисна в небето, след това бавно се завъртя. „Оглежда“, помисли си Рамон. Търсеше него.

Болезнен страх сви гърдите му. Бивакът. Летящата кутия явно търсеше нещо, а той изобщо не си беше направил труда да прикрие белия купол на палатката и фургона до нея. Не беше имал повод да го прави. Онова горе можеше и да не го види тук долу сред храстите, но *щеше* да види бивака му. Трябваше да стигне там — да се върне при фургона си и да се издигне във въздуха, — преди онова от хълма да го е открило. Но... щеше ли фургонът да изпревари летящата бяла кутия? Е, само да успееше да го вдигне във въздуха. Можеше да полети ниско,

да затрудни кутията в засичането или атаката. Беше добър пилот. Можеше да пикира и на зигзаг между хълмовете чак до Фидлърсджъмп, ако се наложеше...

Но първо трябваше да стигне.

Затича колкото му сили държат, грубата паника изтласка и последните остатъци предпазливост. Чудовищната бяла кутия горе се беше изгубила от погледа му. Рамон стигна до края на сипея и се шмугна в храстите. Драките и ниските шубраци, които му се бяха сторили рехави и лесно преодолими, докато вървеше, сега се оказаха тежко препятствие. Клоните го хващаха, деряха лицето му и късаха дрехите му. Имаше чувството, че летящото нещо от хълма е точно над него, зад гърба му и готово да удари. Дъхът го изгаряше, докато тичаше с все сила, краката му заблъскаха като бутала към фургона.

— Нищо не съм направил — изпъшка Рамон, без да спира. — Моля ти се. Нищо не съм направил! Нищо не знам. Моля те, сънувал съм го!

На средата на пътя до фургона най-сетне спря и се подпря на едно дърво, за да си поеме дъх. Небето горе беше празно. Никаква призрачна кутия не висеше във въздуха да го търси. Изненада се, като видя, че пистолетът е в ръката му. Не помнеше да го е вадил. Но все пак тежестта и здравината на оръжието му вдъхваха увереност. Не беше беззащитен. Каквото и да беше онова шибано нещо, можеше да го застреля. Изплю се и гневът измести страха. Можеше и да не знае срещу какво се е изправил, но и то не го познаваше. Беше Рамон Еспехо! Щеше да пробие нов задник на чуждия скапаняк, ако му посегнеше.

Тласнат от обзелата го дързост и гняв, Рамон отново затича към фургона, поглеждаше с едно око към небето. Беше преодолял повече разстояние, отколкото си мислеше — фургонът беше само на още няколко минути тичане. Само онова да го оставеше да излети! Нямаше да спира, за да снима, не и с онова проклето нещо, което душеше за него. Но щеше да доведе сила от Диеготаун — личната гвардия на губернатора може би. Полицията. Армията. Каквото и да се криеше в този хълм, щеше да го изкара на светло и да разпука черупката му. Не го беше страх нито от него, нито от никого и нищо. Не го беше страх от Бога. Онова жалко хленчене — *Моля ти се! Нищо не видях!* — вече го беше забравил.

Стигна до моравата с бивака точно когато чуждото нещо отново се появи горе. Поколеба се, разкъсан между желанието да затича към фургона и да скочи назад към храстите.

Беше достатъчно близо, за да определи размерите му: беше по-малко, отколкото си мислеше — може би два пъти по-малко от фургона. Беше някак жилесто, с дълги бели нишки като накапало от свещ по стените му. Или лицето му. Когато се сниши още, буца задави гърлото на Рамон. Беше прекалено близо. Изобщо нямаше да може да се добере до фургона, преди то да застане между тях.

„Може би е дружелюбно — помисли Рамон. — Майчице Божия, дано да е дружелюбно!“

Фургонът избухна. Огнен гейзер и пушек изригнаха от моравата с рев като от водопад и птици с ребърчати крилца се разлетяха с писък над планинския склон. Ударната вълна блъсна Рамон, зашлеви го с пръст, камъчета и изтръгната трева. Той се олюля, мъчеше се да се задържи на крака. Парчета разтопен метал затупаха около него, прогаряха дупки в моравата. Това нещо стреляше по него! През пелената от дим Рамон видя как нещото се обърна, прелетя на пет метра над повърхността, възви отново към него. Мехурестата палатка изхвърча нагоре сред кълбо разширяващ се газ, парчета разкъсана пластмаса се завъртяха и разхвърчаха като подплашени бели птици сред горещата вълна на взрива.

Рамон зърна това само за миг. Вече беше побягнал с отчаяна бързина, кривеше на зигзаг, провираше се през гъстия храсталак. Чуваше накъсания си дъх, а сърцето му блъскаше в гърдите като юмрук. По-бързо!

По-скоро усети, отколкото видя приближаващия се зад гърба му чуждоземен съд. Изкрещя отчаяно, завъртя се, стреля три пъти към връхлитащото нещо колкото може по-бързо, след това се обърна и отново затича. Едно дърво избухна, докато го подминаваше, трески го шибнаха в лицето и през краката. Чу как тънкият вой се приближи, усили се, честотата му се удвои. Ударна вълна изби въздуха от дробовете му и той залитна. Стреля отново с пистолета, докато падаше, без да знае в какво се цели и дали е улучил.

След това нещо го удари. Силно. Мозъкът му се замъгли и угасна като внезапно духната свещ.

Когато се събуди, събуди се в мрак...

ВТОРА ЧАСТ

5.

В тъмното — обездвижен и недышащ — Рамон усети как паметта му започва да се прояснява. Начинът, по който Гриего беше свил рамене. Грохотът и дрънченето на платформата на чупакабрата. Кръвта на европейеца — бледа на червената светлина и черна на синята. Вкусът на каменна прах. Вкусът на устата на Елена. Детайли, които ставаха все по-ясни и като се съсредоточеше, той вече можеше да чуе гласовете, да усети плата на ризата, която беше носил. Всичко. Съществуването от планинския хълм го беше взело и беше направило нещо с него. Затворило го беше в тази необятна и пуста чернилка с помощта на процес, който не можеше да си представи, и по причини, които не можеше да предположи. Тишината и празнотата променяха естеството на времето. Вече не съществуваха усещане за време. Не можеше да определи колко време е бил тук, нито дали е спал. Не можеше да прецени колко здрав е разсъдъкът му повече от къде е север — без контекст понятия като лудост и посока бяха безсмислени.

Когато се появи, движението бе толкова леко, че Рамон почти повярва, че си го е въобразил. Нещо го бутна. По кожата му премина течение — невидимо течение в невидимо море. Имаше усещането, че го въртят на бавни кръгове. Нещо плътно се удари в раменете му, а след това се вдигна нагоре по гърба му, или пък той потъна надолу. Гъстата като сироп течност изтичаше покрай него, течеше по лицето и тялото му. Помисли си, че се изцежда, въпреки че също толкова лесно можеше да си представи, че го вдигат през нея. Потокът стана по-гъст и буен. Разтърси го глухо вибриране: буум. После отново, заби през плътта и костите му: буум, буум. Размътена водниста светлина се появи над него, много смътна и немислимо отдалечена, като звезда в някое далечно съзвездие. След това се усили, стана по-ярка. Течността, в която плуваше, се изцеди, повърхността стана по-близка, все едно той се издигаше от дъното на езеро. Най-сетне изплува и последните остатъци от течността изчезнаха.

Въздух, светлина и звук го удариха като юмрук.

Тялото му се загърчи като жива риба в тиган, всеки мускул се стегна на възел. Изви се в дъга като епилептик — петите и главата понесоха тежестта, гръбнакът му се огъна като лък. Нещо, което не успя да види, го плесна по корема и той усети как някаква игла се хлъзна навътре в основата на гръбнака му. Повърна с болезнено усилие — от устата и носа му блъвна гъст кехлибарен сироп. А после отново, на болезнени, разтърсващи спазми, които изхвърляха още, все едно че дробовете му бяха пълни с това вещество.

„Ще живея — каза си Рамон. — Не е по-лошо от това да ти е приляло от много мускат. Мога да преживея това...“

Друга дълга игла се заби във врата му. Вледеняващ огън го жегна там, където го прониза; усети как слюнкоподобният секрет потече по хълбоците му, след това горещината се вля в него като вряла вода.

„Какво сте направили с мен? — опита се да изкрещи Рамон. — Какво сте сложили в мен?“

Изведнъж, много рязко, сърцето му се събуди за живот... и с ужасно, рязко потръпване той започна да диша.

Въздухът, който гълташе, режеше като стъкло, сърцето му блъскаше в гърдите. Светът почервения. Болката изтласка всякаква мисъл, всякакъв усет за самия него, след това бавно заглъхна.

Разтърси го нова вълна на гадене. Повърна пак, плачеше от болка и срам и кашляше. Струваше му се, че това продължава часове, но миговете на покой между спазмите постепенно се удължиха и като че ли част от силата му започваше да се връща. Сърцето му престана да се блъска като птица, мъчеща се да се освободи от мрежа. Надигна се предпазливо.

Беше гол на дъното на метален резервоар, не повече от два на два. Толкова с безбрежния катраненочерен океан! Стените бяха прекалено високи, за да погледне над тях, а светлините — синьо-бели и остри — бяха твърде ярки, за да различи тавана. Опита се да се изправи, но мускулите му бяха омекнали. Беше страшно студено. Смъкна се на металния под и затрепери, зъбите му затракаха. Опита се да вдигне ръка, но импулсът бавно достигна до мускулите и ръката му се залюля като пияна. Силни миризми, които не можеше да определи, пареха ноздрите му.

Нещо подобно на змия се надигна над ръба на резервоара — дебело колкото ръка на щангист, с мъртвешки сив цвят като загнило

месо и сегментирано като червей. Сякаш пулсиращи спазми преминаваха по цялата му дължина. Рамон видя как се поколеба, все едно го преценяваше, а след това се изпъна надолу към него. Три дълги тънки пипала се разгънаха оттам, където трябваше да е главата му. Сивата змия избута небрежно тромавото парирание на Рамон и го сграбчи за рамото. Рамон се замята немощно, но силата му си беше отишла, а змийската хватка бе студена и безжалостна като смърт. Друга змия се протегна надолу и се уви около кръста му.

Змиите го вдигнаха плавно от резервоара. Той се опита да изкрещи, но звукът, който успя да издаде, не беше повече от хрипливо покашляне. Вече беше високо във въздуха, в нещо, което приличаше на просторна пещера с висок таван, изпълнена с шум, движение и невъобразими форми. Пещерата кипеше от дейност, която Рамон не можеше да сведе до никакви понятни шаблони, понеже нямаше база за каквото и да било сравнение. Носът и устата му бяха пълни с някаква остра лютивата миризма, наподобяваща формалдехид.

Двете змии го поставиха на платформа до една от стените на пещерата. Повърхността ѝ бе плътна, но гъбеста, като огромен черен език. Той рухна, щом го пуснаха, краката му бяха твърде отслабнали, за да удържат тежестта му. Зачака на ръце и колене, зяпнал ужасните ярки светлини, задъхан като хванато в капан животно, за момент закопня за безвременния мрак, който бе оставил зад себе си.

Тук, в ъгъла между стената и пода на пещерата, беше по-сумрачно. В сенките тромаво се задвижиха смътно очертани фигури. Очертах се, щом излязоха напред, окъпани от светлината, но Рамон все още не можеше да ги различи. Умът му продължаваше да се мъчи да ги вмести в познатите човешки представи, но те — ужасно, ужасяващо — отказваха да се поберат. Прекалено големи бяха, прекалено нелепи, а очите им бяха оранжеви и грееха ярко.

От края на изпънато във въздуха пипало се показа игла и се заби бързо в рамото на Рамон, толкова бързо, че той не успя да се задвижи и да окаже съпротива. Прониза го нова топла вълна, от която кожата му настръхна и изведнъж се почувства по-силен. Що за инжекция му бяха били? Глюкоза? Витамини? Сигурно имаше и успокоително — главата му се проясни и той се почувства по-буден и по-малко уплашен. Надигна се на колене и инстинктивно прикри с ръка слабините си.

Фигурите бяха спрели на няколко стъпки от него. Бяха три, всички двукраки, едната по-голяма. Рамон вече ги виждаше по-ясно. Умът му ги прие като измама — вече си мислеше за тях като за хора, облечени в гротескни костюми, и продължи да търси с поглед някой неубедителен детайл, който да издаде маскировката им.

В същото време осъзнаваше, че истината е съвсем друга. Изобщо не бяха дегизирани човешки същества. Бяха *чужди*, несъпоставими с нито една от познатите му извънземни раси. Рамон беше странствал сред звездите на един от огромните кораби-галери на сребърните енье, а веднъж беше зърнал за миг три космати шестокраки х'дзеи по задните улици на Акапулко, екзотични същества, които приличаха на кръстоска между котка и гъсеница. Туру ги беше виждал само на видео и дори тогава беше настръхнал. Тези извънземни не бяха туру, нито енье, нито циан, не бяха представители на нито една от Великите раси. Не бяха част от познатата му вселена. Мястото им не беше тук. Сто въпроса, обвинения и молби се бореха в ума му. „Кои сте вие? Какво искате? Моля ви, не ме убивайте“.

Но поне бяха хуманоидни двукраки, не паяци, октоподи или големооки медузи, въпреки че нещо в движенията на крайниците им изглеждаше смущаващо странно. Двете по-малки бяха на ръст към два метра, по-голямото една педя по-високо, с което и най-ниското се оказваше много по-високо от Рамон. Торсовете им бяха цилиндрични и сякаш с еднаква ширина в бедрата, кръста и раменете, и със сигурност тежаха поне по сто и трийсет килограма, въпреки че основното впечатление, което създаваха, бе за гъвкавост и изящество. Кожите им бяха гладки, лъскави, но всяко същество бе със своя характерна оцветка: едното беше на сини и златисти петна, второто — светлокехлибарено, докато най-голямото имаше жълтеникава плът, покрита със странни спираловидни шарки в сребристо и черно.

Всички носеха широки колани с накачени по тях неразпознаваеми предмети от метал и стъкло, а на шиите едва забележими въжета от някакъв пепелявосив материал. Ръцете им бяха непропорционално дълги, дланите огромни, пръстите — три пръста, два палеца — несъразмерно тънки и деликатни. Главите им бяха разположени ниско, в кухня между раменете и леко издадени напред на дебели къси вратове, което им придаваше войнствена и агресивна външност, като озъбени костенурки. От теметата им под нелепи ъгли

се спускаха гребени коса или пера. Шипове стърчаха от раменете им, от тиловете и горната част на гръбнаците и образуваха настръхнали гриви. Главите им бяха грубо триъгълни, сплескани отгоре, но издути в основата на черепа, с рязко изострени надолу лица. А лицата бяха лица от кошмар: големи меки черни зурли, нашарени със синьо и оранжево, потръпващи и душещи, с уста като кървящи рани, прекалено широки и без устни, и малки зяпнали очи, разположени прекалено ниско от двете страни на зурлата. Оранжеви очи, пламтящи и безлични като лъскави топчета.

Зяпнали в него.

Гледаха го, все едно беше някакво насекомо и това разпали искрата на гнева в него. Той се изправи и на свой ред ги изгледа с ярост, все още треперещ, но решен да не издава страха си. Рамон Еспехо не коленичеше пред никого! Особено пред гадни свръхестествени чудовища като тези!

— Кой от вас... — изграчи Рамон, закашля се и започна отново: — Кой от вас, *скапани* шибаняци, ще плаща за фургона ми?

Съществата не реагираха на думите му. Голямото изпъна напред странно подвижната си ръка — движение, което напомни на Рамон за водорасло, раздвижено от леко океанско течение. Рамон се намръщи, когато странникът изви онова, което беше помислил за пръсти, назад към себе си — веднъж, два пъти, три пъти. Съществото спря, след което повтори движението. Имаше нещо изкуствено в жеста, все едно го беше запомнило наизуст, сякаш естественият за него еквивалент щеше да е безсмислен за хората. От дълбините под тях отекна глух тътен — сърцето на планината, което изтуптя два пъти и затихна. Рамон се огледа. Съществото повтори въртящия жест.

— Искаш да се приближа до тебе ли? — попита Рамон навъсено.

Голямата зурла на създанието потрепери, перата по главата му се изправиха и паднаха. Странният въртящ жест се потрети. Рамон внезапно си спомни за един журналист, който бе дошъл на Сао Пауло от Кигиаке — единствената му испанска дума беше *gracias*. Чуждоземното беше точно като него — един-единствен жест, повтарян по всеки повод, прилаган повсеместно.

То се обърна, направи няколко нечовешки изящни крачки, след което отново извърна торса си към Рамон и повтори жеста. „Последвай

ме“. Другите две същества стояха на местата си като вкаменени, само зурлите им потръпваха нервно.

— Взет съм в плен от чужденци, а са толкова тъпи, че не могат да говорят — изсумтя Рамон, отново обзет от дързост и гняв. — Ей, ти. Pendejo. Защо, мамицата ти, съм длъжен да те последвам, а? Кажи ми поне една добра шибана причина.

Съществото стоеше неподвижно. Рамон се изплю, плюнката изчезна още щом падна върху черната, наподобяваща език платформа, която сякаш я засмука с мляскащ звук. Рамон поклати глава отвратен — всъщност май не му оставаше нищо друго, освен да го последва. Тръгна бавно напред, с колебливи стъпки по смущаващо влажната кадифена повърхност, която поддаваше под краката му, и се заозърта притеснено, чудеше се дали да не опита да побегне. Да побегне, но накъде? А и някои от предметите, окачени на колана на съществото, почти със сигурност бяха оръжия...

Съществото изчезна във врата, изсечена в голата скала, като преди това отново погледна назад и направи любимия си жест.

Като се мъчеше да понесе голотата си като дреха, Рамон го последва в тъмното. Другите две чудовища вървяха плътно зад него.

6.

След време Рамон не можеше да си спомни ясно това вървене. Бяха го превели през тунели, широки и високи едва колкото чуждите същества да могат да минат. Тунелите се скосяваха стръмно нагоре и надолу, завиваха рязко и се затваряха в кръг като че ли произволно. Скалата беше леко фосфоресцираща и осигуряваше светлина, колкото да може да вижда къде стъпва. Отказваше да погледне през рамо следващите го две сенки, въпреки че нервите му се гърчеха като червеи.

Тишината тук, в недрата на хълма, бе почти мъртвешка, макар понякога през дебелите пластове скала да се чуваше далечно смътно фучене. За Рамон този звук бе като писъци на прокълнати души, оставени сами на студа и на милостта на някой далечен бог. Понякога прекосяваха ярко осветени и оживени пространства, помещения, пълни с дрънчене, грохот и наситена миризма на гнило, помещения, просмукани от огненочервени, сини или зелени отблясъци, помещения тъмни като мастило освен смътно сребрилата линия на пътеката, по която вървяха. Веднъж постояха задълго неподвижни в едно помещение, в което вътрешностите на Рамон се смъкнаха, и той се зачуди дали не са в нещо като асансьор.

Всяка зала, през която минаваха, изглеждаше по-сюрреалистична от предишната. В една неща, които приличаха на огромни паяци, лежаха скупчени в центъра на нещо като басейн с бавно движещо се светещо синьо масло. Друга камера с висок таван беше пълна със също такива същества — гъмжаха около струпани на тераси по пещерния под странни обекти. Оборудване може би, машини или компютри, макар повечето неща да бяха толкова непознати, че сетивата му ги регистрираха като смътни неразличими петна, нелепа смесица от форми, сенки и мигаща светлина. Далече в другия край на пещерата две гигантски същества — подобни на тримата му спътници, но високи пет-шест метра — се трудеха в полумрак, вдигаха и трупаха огромни късове, наподобяващи восъчни пити, с бавни изящни движения, нереални и кошмарно красиви като динозаври на стопкадър

от стари филми на ужасите. Встрани от тях по-дребно същество подбутваше поток от нещо като шупнала меласа надолу по стъпаловидно образувание от нападали канари, сякаш го подтикваше да потече по-бързо.

Умът му не можеше да побере всичко. Съзнанието му бясно кръжеше в отчаяно усилие да проумее видяното. Кошмарното вървене се превърна в непрекъсната поредица невъобразими гледки. Огромно сиво пипало се протегна от една стена, погали съществото пред него, а след това се спусна на пода и се хлъзна назад, гърчеше се като змия. Миризма като на кардамон, пържен лук и спирт изпълни въздуха и се стопи бързо. Дълбокият пулсиращ тътен, който беше чул по-рано, отекваше на интервали привидно без никакъв ред, но Рамон се улови, че започва да се учи да го предчувства.

В тунелите между камерите беше тясно, тъмно и тихо. Гърбът на водещото същество блестеше смътно на фосфоресцентната светлина от скалите и за миг на Рамон му се стори, че шарките по плътта му се движат, гърчат се и се променят като живи същества. Залитна и инстинктивно се вкопчи в ръката на съществото, за да се задържи. Кожата му беше топла и суха, като змийска. В затвореното пространство на тунела успя да подуши миризмата на чуждото същество — беше тежка, мускусна, като зехтин, като карамфилово масло, необичайна по-скоро, отколкото неприятна. То нито погледна назад, нито спря или издаде звук. Трите същества продължаваха да крачат невъзмутимо със същата равномерна скорост и Рамон нямаше избор, освен или да върви с тях, или да го оставят сам в ледения мрак на този невъобразимо чужд лабиринт.

Най-сетне спряха в поредната ярко осветена камера и Рамон едва не се блъсна в широкия гръб на съществото отпред. За човешкото око имаше нещо смътно нередно в пропорциите и измеренията на камерата: беше по-скоро ромбоидна, отколкото правоъгълна, подът беше леко наклонен, таванът наклонен под друг ъгъл и с нееднаква височина, всичко — объркващо, всичко — на ръба на възприятията, и Рамон се чувстваше замаян, гадеше му се. Светлината беше прекалено ярка и прекалено синя. Залата бе изпълнена с тих, едва доловим за слуха ромон.

Това място не беше създадено от човешки същества, нито беше предназначено за тях. По стените пъплеха малки пълзящи картини, все

едно тънък маслен слой се стичаше от тавана към пода и носеше със себе си накуп от непрекъснато променящи се образи: вихрушки от ярки цветове, геометрични форми, сложни импресионистични фигури, огромни сюрреалистични пейзажи. От време на време пробягваше и нещо познато: изображения на дървета, планини, скали, малки лица, които сякаш се взираха злобно в Рамон като от хаоса на някакъв трескав сън, преди да се излеят надолу и подът да ги погълне.

Съществото, което го бе водило, му посочи с жест да продължи напред. Рамон тръгна предпазливо, замаян и объркан, несъзнателно се накланяше на една страна, за да компенсира кривината на пода. Стъпваше много внимателно, сякаш очакваше всеки момент залата да се разлюлее или наклони.

В центъра имаше дълбока кръгла яма, оградена с метал, а на дъното на ямата — друго чуждо същество.

Беше още по-високо от водачите на Рамон и много по-дебело, долната част на тялото му беше издута и поне четири пъти колкото обиколката на другите същества, а гребенът му бе много по-дълъг. Кожата му беше бяла като личинка и без никакви шарки. Бяла от старост? Боядисана така в знак на по-висок ранг? Или съществото беше от друга раса? Не можеше да се определи, но когато очите му се извърнаха към Рамон, той бе пленен и потресен от силата зад този поглед, от суровата властност, която излъчваше. Забеляза с ново стъписване, че съществото е физически свързано с ямата — някакви неща, които можеше да са жици или пръчки, излизаха от тялото му и се скриваха в гладките метални стени, оплитаха го сякаш в мрежа. Някои бяха черни и сиви, други излъчваха светлина, а някои, лъскаво червени и кафяви, пулсираха бавно и ритмично, сякаш изпълнени със свой собствен противен, гнусен живот.

Пламтящите оранжеви очи го гледаха съсредоточено. Рамон остро усещаше голотата си, но нямаше да се огъне пред волята на това чуждо същество дори само за да се прикрие. Огромната бяла глава се завъртя. И проговори:

— Съществително. Глаголна форма. Идентификатор. Семантичен заместител. Чувство за идентичност.

Рамон зяпна, мъчеше се да не издаде изумлението си. Съществото говореше на испански (самият той говореше и малко английски, португалски и френски, както и португлиш, разваления

лингва франка на колонията, разбира се). При това говореше съвсем ясно, въпреки че гласът му звучеше смущаващо дрезгаво и метално все едно, че беше машина. Как по дяволите беше научило човешки език?

— Какво ми говориш, мамка му? — отвърна Рамон. — Иисусе Христе, какво искаш от мен?

— Идиоматична вулгарност. Религиозен страх — изстърга съществуването с нещо подобно на разочарование.

— Безпоточно. — Огромното туловище се раздвижи в паяжината си от жици и кабели, издутият корем се разтърси на вълни, като оживял.

Рамон усети, че му се повдига.

— Какво искаш от мен?

— Ти си човек — изрече монотонно чудовището.

— Да, шибан човек съм. Какво си мислеше, че съм?

— Липсва ти *татекреуде*. Ти си дефектно същество. Естеството ти е опасно и клони към *аубре*.

Рамон плю на пода. Наглостта на дрезгавия глас и упоритият поглед на немигащите оранжеви очи го ядосаха. В моменти на стрес — когато бе изгубил първия си фургон при един пиянски облог, когато Лиана накрая го заряза, когато Елена заплашваше да го изхвърли — гневът на Рамон никога не го изоставяше. Сега се върна, за да го изпълни с увереност и жар.

— Що за същества сте *вие*? — попита той кипнал. — Откъде сте дошли? От тази планета ли? От някъде другаде? Какво си мислите, че правите? Нападате ме, задържате ме против волята ми? А фургонът ми? Е? Кой ще ми даде сега нов *фургон*?

Изведнъж абсурдността на ситуацията го порази. Натикан в някакъв извънпланетен мравуняк, заключен дълбоко някъде в недрата на планина, обкръжен от демони. И ръмжеше заради скапания си фургон! Едва успя да надвие пристъпа си на смях, уплашен, че ако започне, няма да може да спре.

Съществуването го гледаше мълчаливо отдолу.

— Ако искаш да говориш, говори смислено — изръмжа Рамон. Ядът му носеше усещане за сила и контрол, колкото и да осъзнаваше, че това чувство е лъжливо. И най-малката дреболия, която можеше да му помогне да запази самообладание, беше добре дошла. — Като не ви харесва какво съм, разкарайте ме от тая насрана дупка.

Огромното белокожо същество сякаш се затрудни, докато осмисли думите му. Зурлата му се вдигна, все едно душеше във въздуха.

— Това са звуци, не думи — каза монотонно съществото след дълга пауза. — Дисонанс извън правилния поток. Не трябва да говориш с безсмислени звуци, иначе ще бъдеш *коригиран*.

Рамон потръпна и извърна очи. Гневът му угасна толкова бързо, колкото се беше разпалил, и сега се чувстваше изтощен, смразен от невъзмутимостта на съществото.

— Какво искате от мен? — отрони той уморено.

— Ние не „искаме“ нищо — каза то. — Отново говориш извън потока на реалността. Ти имаш функция: следователно съществуваш. Ще изпълниш тази функция, защото предназначението ти е да го направиш, твоето *татекреуде*. „Искане“ не съществува: всичко е неизбежен поток. Ти си човек. Ще течеш в руслата, в които ще тече един човек. Тъй като той е от теб, нашият път към него ще бъде очертан ясно. Ще изпълниш своята функция.

Гласът на съществото като че ли се проясняваше, докато говореше, сякаш всяка изречена дума му носеше повече разбиране за езика на Рамон. Той се зачуди колко ли още трябва да поговори, преди да добие мексикански акцент и да започне да ругае.

— А ако не функционирам както искате? — попита Рамон.

Чужденецът замълча, сякаш леко озадачен. Най-сетне проговори:

— Ти живееш. Следователно упражняваш своята функция. Без да функционираш, не би могъл да съществуваш. Да съществуваш и същевременно да не съществуваш — това би те превърнало в противоречие, *аубре*, нарушение в потока. *Аубре* не може да се толерира. За да възстановим балансирания поток, ще се наложи да премахнем илюзията, че съществуваш.

Това поне беше достатъчно ясно. Рамон настръхна. Започна да подбира думите си внимателно.

— И каква функция трябва да изпълня?

Жарко оранжевите очи отново се впиха в него.

— Внимавай — предупреди съществото. — Това, че трябва да интерпретираме за теб твоето *татекреуде*, е знак, че си склонен към *аубре*. Но ще проявим милост, тъй като не си правилно същество. Слушай: един човек избяга от нас. Преди три дни той побягна от нас и

ние не бяхме в състояние да го намерим. С този акт той се издаде, че е *аубре*, и така доказа, че не съществува. Следователно илюзията му за съществуване трябва да бъде отречена. На човека не бива да му се позволи да стигне до човешко поселение, да каже на други човешки същества за нас. Ако направи това, ще попречи на нашето *татекреуде*. Такава намеса е *гаесу*, основно противоречие. Следователно ти ще го намериш, за да се възстанови балансираният поток.

— Как се очаква аз да го намеря, след като вие не сте могли?

— Ти си човек. Ти си като него. Ще го намериш.

— Но той може вече да е навсякъде! — възрази Рамон.

— Там, където ще отидеш ти, и там, където е отишъл той, е едно и също. Ти ще отидеш, където е отишъл той, и ще го намериш.

Рамон помисли.

— Значи казваш, че там навън е имало човек, който ви е открил и е избягал, и сега искате аз да ви помогна да го хванете, преди да е успял да стигне до цивилизацията? Искате да ви стана ловецът? Това ли ми казваш?

Съществото в кабелите помисли.

— Да.

— И защо, мамка му, да го правя?

Дълбокият страховит тътен отново се извиси от дълбините на планетата. Рамон отново си припомни къде е и с какво същество си говори. Главата му се замая. Чудовищното същество долу в ямата като че ли не забеляза страданието му.

— Ти си изпълнен с цел — заговори то почти търпеливо. — Твоето сърце бие. Обменяш газове. Правиш това с предназначение. Да съществуваш и в същото време да си без предназначение е противоречие. Твоят език е дефектен с това, че може да изразява илюзорни състояния. Предназначението ти е да помогнеш в локализирането на човека. Ако си без предназначение, илюзията за твоето съществуване ще трябва да бъде коригирана.

Е, това поне беше съвсем ясно. Хващаш или умираш. Отговорът беше прост. Щеше да излъже. Нямаше никакво намерение да играе игричките на тези демони, но също така изобщо нямаше да може да се измъкне от тях, докато е затънал до задник в шибаната им планина. Излезеше ли на открито, поне имаше някаква надежда. Прониза го смразяваща мисъл.

— От колко време ме държите тук? — попита Рамон. — Още ли е лято навън? Защото проследяването на някакъв смахнат шибаняк през зимата няма да се получи.

Чудовището замълча. Рамон се изнерви. Ако времето, прекарано в мрак, се окажеше толкова дълго, че да са се сменили сезоните, бягството от чужденците щеше да е самоубийствено. Климатът навън щеше да го убие толкова ефикасно, колкото и нож в гърба.

— Колко време бях в оня шибан резервоар?

— Три дни — отвърна без колебание съществото.

Жегна го страх — толкова по-остър от това, че не го очакваше.

— Човека, когото искате да проследя. От толкова време ли бяга? През цялото време, откакто съм тук?

Съществото помълча дълго, преди дълбокият му дрезгав глас да отвърне:

— Да.

Толкова далече на север нямаше начин да е съвпадение — бяха го проследили. Някой нещастен шибаняк от полицейската служба беше дошъл на север след него, за да издири убиеца на еуропеото, а вместо това се беше натъкнал на тази сцена от пъкъла. Рамон неволно си го представи: ченге от Диеготаун или може би от агентите по сигурността на самия губернатор, доближава се крадешком до бивака му, но намира само овъглена земя, усукана пластмаса и тези чудовища, които излитат от огромната метална стена, която той беше открил. Дали кучият син беше имал време да повика помощ? Никакви сателити не стигаха толкова далече на север, но полицията разполагаше с радиостанции, чийто сигнал можеше да рикошира от атмосферата. Дали съществата бяха унищожили полицейския фургон също като неговия?

Рамон беше живял като бедняк през целия си живот и като при повечето бедняци инстинктът да изпитва страх от полицията беше жигосан в душата му. Мисълта, че са били толкова близо, че да попаднат в същата клопка на съществата, в която бе попаднал и той, докара в устата му тръпчивия вкус на паника. И все пак логиката му подсказваше, че точно сега най-голямата му надежда е в ченгето. Обикновено последното, което искаше да види, беше полицията, но съществуваха достатъчно бедствени ситуации — като тази, — когато дори човек като него, бягащ колкото може по-далече от лапите на закона, щеше адски да се зарадва да види ченгета. Стигнаше ли вестта

до Фидлърсджъмп, помощ щеше да дойде. Военните сили на колонията. Трябваше да се надява човекът, когото бяха пратили да го проследи, да е също толкова добър и в бягането, колкото в дебненето.

А ако дойдеше моторизираната част и Рамон бъдеше освободен, тогава какво? Беше убил европейеца. Щеше ли губернаторът все още да е толкова ожесточен от това, че да го окачи на бесилото? Или участието му в разкриването на това чуждо гнездо щеше да му спечели амнистия? Беше заклещен между Сцила и Харибда.

— Добре — каза Рамон. — Щом искате този тип да бъде намерен, ще ви го намеря. Не ми е приятел. — Почеса се хитро по брадичката. Нямахше да е добре, ако отстъпеше лесно. — Ако ви го хвана — попита лукаво, — какво получавам в замяна?

Съществото го загледа мълчаливо, толкова дълго, че Рамон се уплаши да не би да е преиграл.

— Ти си погрешно и противоречиво същество. *Аубре* може да се прояви в теб. Ще предотвратим подобни прояви, като те придружим.

— Вие? Всички?

— Ние. Не-ние. Вашият език е несъвършен, допуска противоречия, където противоречия не съществуват. Ще отделим част от цялото. Манек ще се пожертва, за да поддържа потока. Манек е ние и не-ние. Манек ще те придружи и ще те наблюдава. Чрез него твоето *татекреуде* ще бъде защитено.

Какво пък, мисълта, че извънземните ще го пратят сам навън в джунглата, като му се доверят, че ще изпълни възложената му задача, през цялото време му се беше струвала твърде хубава, за да е истина. Но обстоятелството, че щеше да има само един пазач, все пак беше повече от благоприятно. Две-три от тези същества доста щяха да го затруднят в бягството. Повече щяха да го направят невъзможно. Но виж, само един...

Съществото, което го беше довело, се приближи безшумно. Беше зловец: такова огромно нещо не можеше да е толкова тихо.

— Манек, а? — заговори му Рамон. — Манек ли се казваш? Аз съм Рамон Еспехо.

Докато още се чудеше дали да опита да си стиснат ръцете, Манек изведнъж се протегна и го хвана за раменете, вдигна го като кукла и го задържа неподвижно във въздуха. Рамон се замята инстинктивно —

опитът от многото ноци по барове и улици се върна заедно с гнева в ръцете и краката му. Все едно блъскаше океана. Манек не помръдна.

Светлобяла змия изпълзя от ямата.

Рамон я загледа с ужас и възхита, като хипнотизиран. Очевидно беше някакъв кабел — от видимия край се подаваха две голи жици, — но движенията му бяха толкова гъвкави и живи, че не можеше да не мисли за него като за зла бяла кобра. Изправи се почти на равнището на очите му, полюшна се бавно, после нацели сляпата си бяла глава към Рамон. Главата леко потръпна, все едно че змията вкушваше въздуха, за да намери жертвата си. След това се изпъна към него.

Рамон отново се замята отчаяно, за да се измъкне, но Манек го задържа без усилие. Кабелът-змия се приближи и Рамон видя, че пулсира в ритъм и че двете голи жици вибрират като потрепващ змийски език. Настръхна, усети как се свиха тестисите му. Вече чувстваше много остро голотата си — беше незащитен, безпомощен, всички меки части на тялото му бяха изложени на враждебния въздух.

— Ще го направя! — изкрещя Рамон. — Казах, ще го направя! Няма нужда да ми правите това! Ще ви помогна!

Кабелът го докосна по гърлото под адамовата ябълка.

Усещането бе като от допир на мъртви устни, последван от двойно болезнено жегване и мигновен вледеняващ студ. Странна тръпка прониза тялото му, все едно някой проследи с нежни като перце пръсти цялата мрежа от нерви в плътта му. Погледът му за миг се замъгли, после отново се проясни. Манек внимателно го смъкна на земята.

Кабелът се впил в шията му. Като се мъчеше да надвие гаденето, той вдигна ръце, хвана го и усети пулса му в шепите си. Беше топъл като човешка плът. Дръпна го предпазливо, след това — малко по-силно. Усети, че плътта на гърлото му се задвижи с дръпването. Да го изтръгне явно щеше да е толкова трудно, колкото да откъсне носа си. Кабелът запулсира отново и Рамон осъзна, че пулсът е в ритъм с ударите на сърцето му. Пред очите му кабелът като че ли бавно потъмня, все едно се пълнеше с кръвта му.

С ужас видя, че другият край на кабела по някакъв начин се е свързал със съществуването, което го държеше — сливаше се с дясната му китка. Манек. Беше на верижка. Ловно куче за демони.

— *Сахаел* няма да те нарани, но ще ти помогне да решиш своите противоречия — заговори съществуването в ямата, сякаш доловило отчаянието му, но неспособно да го разбере. — Трябва да му се радваш. Ще ти помогне да се опазиш от своето аубре. Ако проявиш своето *аубре*, ще бъдеш коригиран. Ето така.

Рамон се намери на пода, макар да не помнеше да е паднал. Едва сега, след като болката бе отминала, осъзна, че никога в живота си не е изпитвал нещо по-ужасно — като плувец, погледнал през рамо вълната, заляла главата му. Не помнеше да е крещял, но гърлото му беше раздрано и ехото от писъка му сякаш още трептеше от стените на залата. Пое си дъх и повърна. Вече знаеше, че ще направи всичко, което се иска от него, само и само това да не го сполети отново, всичко. И за първи път, откакто се събуди в непрогледния мрак, Рамон Еспехо изпита срам.

„Ще ви убия всичките — помисли си. — Все някак ще отрежа това нещо от гърлото си. И ще се върна и ще ви убия всичките“.

— Овладей себе си — проговори отново белокожото чудовище. — Поправи *аубре* и дори такова дефектно същество като теб може да постигне кохезия или дори координирано ниво.

Беше му нужно известно време, докато осъзнае, че цялото това техническо бръщолевене е израз на пренебрежително добродушие: строго, но добронамерено предупреждение, заплахата с пъкления огън, размаханата пред очите възможност за изкупление и *върви си и повече не съгрешавай*. Тоя кучи син беше мисионер!

Манек го вдигна на крака и го подбутна към тунела. Месестата каишка — *сахаел* — се сви според разстоянието помежду им. Манек издаде някакъв звук, който Рамон не можа да разтълкува, явно се отказа от нежното подканяне и закрачи енергично напред, а *сахаелът* задърпа Рамон за гърлото. Той нямаше никакъв избор, освен да последва Манек като куче, подтичващо по петите на господаря си.

„А ти, *mi amigo* — помисли Рамон, втренчил очи в равнодушния гръб на Манек, — ще си най-първият, който ще умре“.

7.

Обратно в тунелите. Пещера след пещера, през ритмично отекващия и заглъхващ шум, през сгъстяващите се сенки и ярката синкава светлина. Рамон крачеше механично, с натежали като олово крака, теглен от Манек — задушаваният повод бе впит в гърлото му. Леденият въздух изцеждаше топлината от тялото му и дори усилието от вървенето не можеше да го стопли.

Докато залиташе напред, Рамон отчаяно търсеше някаква надежда.

Колко време щеше да мине, докато Елена забележи отсъствието му? Месеци най-малко. Или можеше да реши, че отново е заминал в Нуево Жанейро без нея, да предаде сведенията си, да прибере и хонорара си и да задържи парите за себе си. Или да духне след някой пиянски гуляй с друга жена. Вместо да започне да го търси, вероятно щеше да побеснее от гняв и да тръгне да се чука за отмъщение с някой космат рудотърсач от вмирисаните на ром бардаци. Мануел Гриего също щеше да очаква да е на терен поне три-четири седмици. Рамон мълчаливо се укори за приказките си за лов и за фантазиите си как щял да изчезне задълго в Сиера Хуесо, за да поживее сред дивото. Мануел можеше да реши, че изобщо няма да се върне, особено ако подозираше (а най-вероятно подозираше), че Рамон знае, че ченгетата го гонят.

Единствените, които щяха да го търсят, бяха хората на закона. А законът щеше да го е подгонил с идеята за публична екзекуция.

Нямаше си никого. Това беше истината. Беше живял живота си по свои собствени правила — винаги по свои правила — и ето ти я цената. Беше съвсем сам, на стотици мили от най-близкото човешко селище, пленен и заробен.

Ако искаше да се измъкне, трябваше да намери изход сам.

Манек дръпна рязко *сахела* и Рамон вдигна очи, едва сега разбрал, че са спрели. Чуждото съществуване тикна в ръцете му някакъв вързоп. Облекло.

Дрехата се оказа цяла, без ръкави — нещо като пижама или гащеризон, с широко наметало в добавка и обуца с твърди подметки, всичко направено от странна сива материя. Той ги навлече с изтръпналите си от студ пръсти. Чуждите същества очевидно нямаха опит в шиенето за хора — дрехите бяха изработени непохватно и бяха неудобни, но поне му предлагаха някаква защита от вцепняващия студ. Едва когато покри голотата си и топлината започна да се връща в крайниците му, зъбите му затракаха.

Манек отново го поведе по ярко осветен бял коридор, към поредната зала с висок сводест таван. По пода щъкаха твари, големи колкото листни въшки и със същия цвят, блъскаха се една-друга и в краката му, пееха нещо неразбираемо с високи звънливи гласчета. В центъра на помещението имаше кутия с костенобял цвят — като онази, която бе унищожила фургона му. Когато се приближиха, Рамон видя, че не е плътна — милиони тънки нишки в мътнобяло и кремаво оформяха мрежа от ребра, която се раздвижи, за да образува отвор и след това се затвори зад тях.

В кутията имаше широка ниска пейка, която изглеждаше пригодена за цилиндричното туловище на Манек, и по-малка издатина, вградена в стената, където можеше да седне Рамон, свил крака до гърдите си.

Манек огледа кутията, дългите му тънки пръсти внимателно обходиха контролния пулт. Рамон се чувстваше натежал и замаян, изтръпнал от умора и стрес — твърде много беше видял и преживял за толкова малко време. Беше ужасно изтощен. Може би инжекцията, която му бяха били, глюкозата, адреналинът или каквото беше там, се изчерпваше. Изведнъж Манек го хвана и го вдигна във въздуха като дете. Рамон се възпротиви, но Манек изви ръцете му зад гърба и ги овърза с някакво тънко лепкаво вещество, върза и краката му и седна пред пулта. Докосна един от плочестите бутони и кутията рязко се издигна.

Ускорението отчетна главата на Рамон и я прилепи до стената под неудобен ъгъл. Въпреки ужаса от положението, в което се бе озовал, той разбра, че няма да може да остане буден задълго. Още докато се издигаха към високия таван, очите му се затвориха, сякаш плавно нарастващото ускорение неизбежно го тласкаше и към съня.

Скалата над тях се разтвори.

Докато съзнанието му угасваше, удавено в съсъка на бял сняг, той видя над дупката в камъка самотна бледа звезда.

Смразяващият вятър го събуди с плесник и той с усилие изправи гръб. Кутията се люшна наляво и Рамон се усети, че гледа право надолу между пролуките в плетеницата от ребра, през океан от въздух, към смалените корони на дърветата. Кутията рязко се наклони на другата страна и помръкващото вечерно небе се завихри около главата му и превърна за миг смътните, току-що изгрели звезди в бели завъртулки светлина.

Манек седеше зад контролния пулт непоклатимо, корав и студен като статуя, перата по главата му тръпнеха под силния порив на вятъра. Наклониха се отново и започнаха да се снишават косо през въздуха. Рамон прецени, че едва ли е останал в безсъзнание за повече от минута-две. Онова точно зад тях беше планинският връх на чуждите същества, отворът за изход вече се свиваше като ирис на далечно око, а това точно отдолу беше склонът, където го бяха пленили. Докато се спускаха към него, небето рязко започна да помръква. Слънцето беше потънало под линията на хоризонта преди секунди и бе оставило само тънка огненочервена резка на границата между земя и небе. Останалата част от небето беше с цвета на презряла слива, на патладжан и на пепел и бързо изтляваше в мастиленочерен мрак горе и на запад. Настръхналият от дървета планински склон се понесе нагоре да ги посрещне. Твърде бързо! Със сигурност щяха да се разбият...

Докоснаха повърхността леко и безшумно като перце. Манек изключи двигателя. Тъмнината ги погълна. Обкръжиха ги потайните хищни шумове на вечерта. Манек сграбчи Рамон, вдигна го като парцалена кукла, смъкна го от кутията, отнесе го на няколко крачки встрани и го пусна на земята.

Рамон неволно изохка, сепна се и се засрами от проявената слабост. Ръцете му все още бяха вързани зад гърба и да лежи върху тях беше мъчително болезнено. Превъртя се по корем. Земята под него бе толкова студена, че подканяше за сън, но колкото и да беше замаян и объркан, той знаеше, че това означава смърт. Замята се и се загърчи, и успя да се увие в дългото наметало — оказа се изненадващо топло. И

тъкмо да заспи въпреки болката и неудобството, в клепачите му удари светлина — а нали тук нямаше никаква светлина — и той отвори очи.

Светлината му се стори ослепителна, но намалая, след като очите му се приспособиха. Манек беше донесъл нещо от кутията, малко кълбо, прикрепено към дълга метална пръчка, и тъкмо забиваше острия край на пръчката в пръстта; кълбото засия със смътна синкава светлина и започна да излъчва топлина. Пред погледа на Рамон Манек обиколи кълбото — *сахаял* видимо се скъсяваше с всяка стъпка — и се приближи към него бавно, сякаш се колебаеше. Едва сега, докато гледаше дебнещите му стъпки, влажния блясък в ъглите на оранжевите му очи, бърчещия му се и потрепващ нос, начина, по който полюшваше и въртеше неспокойно глава, присвиващите му се на всяка стъпка рамене, докато чуваше ръждясалия хрип на дъха му, докато вдишваше силната му миризма — едва сега някакво последно, упорито кътче в ума на Рамон напълно прие факта, че е пленник, сам в дивата пустош и изцяло зависещ от милостта на Манек.

Това просто осъзнаване го порази с такава сила, че той усети как кръвта се отцеди от лицето му, и докато се гърчеше и пълзеше назад в безполезно усилие да се отдалечи от Манек, губеше връзката си със света, губеше съзнание и потъваше в мрака.

Чуждото същество застана над него, размазано през мъгливия бял сняг на отмалата, и сякаш се извиси безкрайно нагоре в небето, очите му бяха като горящи оранжеви слънца. Това бе последното, което Рамон видя, преди снегът да полепне по лицето му и да го затрупа — и всичко изчезна.

Утрото дойде с изгаряща болка. Беше заспал на гръб и вече не усещаше ръцете си. Останалите части на тялото го боляха, все едно са го пребили с тояги. Чуждото създание отново стоеше над него — или може би изобщо не беше помръдвало, може би беше стояло така цяла нощ, надвиснало над него — загадъчно, ужасно, неуморно и неспящо. Първото нещо, което видя в това утро Рамон през прорязаната с кървавочервени жилки мъгла на болката, беше лицето на чуждото същество: дългата потръпваща черна зурла със сини и оранжеви шарки, перата, полюшващи се на вятъра и извиващи се като пипалата на някое огромно насекомо.

„Ще те убия“, отново си помисли Рамон. Много малко гняв имаше в това. Само дълбока, животинска увереност. „Все някак ще те убия“.

Манек го вдигна на крака и го пусна, но краката му отказаха да го задържат и той рухна. Отново го изправиха и Рамон отново се свлече.

Когато Манек посегна за трети път, Рамон изкрещя:

— Убий ме! Защо просто не ме убиеш? — Запълзя назад, подалече от протягащата се ръка на Манек. — По-добре просто ме убий, тук и веднага!

Манек спря. Главата му се кривна на една страна и той изгледа Рамон със странно, птиче любопитство. Горещите оранжеви очи се надвесиха над него немигащи.

— Трябва да ям — продължи с по-благоразумен тон Рамон. — И съм жаден. Трябва да си почина. Не мога да използвам ръцете и краката си, ако са вързани така. Не мога да стоя дори, камо ли да вървя! — Усети, че гласът му отново се е извисил, но не можеше да го спре. — Слушай, тъпанар с тъпанар, трябва да се изпикая! Аз съм човек, а не машина! — С върховно усилие се надигна на колене. — Това ли е *аубре*? А? Добре! Убий ме тогава! Не мога да продължа така!

Гледаха се мълчаливо. Рамон, изтощен от избухването си, дишаше накъсано и се олюляваше. Манек го огледа внимателно, зурлата му потрепери. Накрая съществото каза:

— Ти притежаваш *ретехуе*?

— Откъде да *знам*, мамка му? — изграчи Рамон, гърлото му беше пресъхнало. — Ебал ли съм го какво е? — Стегна се колкото можеше и изгледа с гняв чуждото същество.

— Ти притежаваш *ретехуе* — повтори съществото, но този път не беше въпрос. Пристъпи бързо напред и в първия миг Рамон потръпна, уплашен, че смъртта, която си бе поискал, идва. Но вместо това Манек го освободи от връзките.

Отначало не почувства нищо в ръцете и краката си: бяха мъртви като изсъхнало дърво. След това усещането отново потече в тях, парещо като лед, и те започнаха се гърчат в конвулсии. Рамон изопна стоически лицето си, но Манек трябва да беше забелязал и изтълкувал вярно внезапната бледнина на кожата му, защото се наведе и започна да разтрива ръцете и краката му. Рамон се присви при допира —

напомни му отново за змийска кожа, суха, твърда и топла, — но силните пръсти на чуждото същество се оказаха изненадващо ловки и нежни, освободиха стегналите се на възли мускули и Рамон откри, че контактът не го отвращава чак толкова. Пропъждаше болката в края на краищата, и това беше важното.

— Крайниците ти имат недостатъчно стави — отбеляза Манек. — Тази поза нямаше да е неудобна за мен. — За да покаже, заогъва ръцете си под невъзможни ъгли. Затворил очи, Рамон почти можеше да повярва, че слуша човешко същество — испанският на Манек бе много по-съвършен от този на съществото в ямата, а в гласа му се долавяше по-малко от ръждивия машинен тембър. Но отвореше ли очи, отново виждаше ужасното чуждо лице, грозно и зверско, само на педя от своето, и стомахът му се обръщаше отново, и той за пореден път трябваше да се приспособи към факта, че си говори с чудовище.

— Сега се изправи — каза Манек. Помогна на Рамон да се вдигне и го подкрепи, докато той тъпчеше бавно в полукръг като в ритуален танц на окуцял племенен шаман, та схванатите мускули да се отпуснат и кръвообращението да се възстанови. Най-сетне можеше да стои, без да го държат, макар краката му да се огъваха от напрежение.

— Загубихме време тази сутрин — каза Манек. — Цялото това време можеше да се приложи в изпълнение на функциите ни. — Рамон почти си представи, че чува въздишката му. — Преди не бях изпълнявал такъв тип функция. Не разбрах, че притежаваш *ретехуе*, и съответно не отчетох всички фактори. Поради това ще се наложи да търпим забавяния.

Рамон изведнъж разбра какво би трябвало да означава *ретехуе*. Беше по-скоро изумен, отколкото ядосан.

— Как не си могъл да разбереш, че съм разумен? Не беше ли там през цялото време, докато говорих с бялото нещо в ямата?

— Ние присъствахме, но все още не бях интегриран — отвърна простичко Манек. Не изясни повече и Рамон трябваше да се задоволи с това. — След като вече съм, ще те наблюдавам внимателно. Ти трябва да демонстрираш ограниченията на човешкия поток. След като бъдем информирани, пътят на човека ще се предвиди по-добре. — Посочи с жест около тях. — Тук е последното място, където човекът беше видян. — Гласът му беше дълбок и звучен и на Рамон му се стори, че прозвуча едва ли не тъжно. — Ще започнем тук.

Рамон се огледа. Наистина имаше следи от малък импровизиран бивак. Скромнен навес, достатъчно голям, за да се спи в него, направен от зелени клони, вързани с ивици дървесна кора. В оградената с камъни дупка за огнището беше останала пепел — ченгето беше пекло нещо на овъгления край на пръчка. Човекът, когото бяха пратили да залови Рамон, явно беше прекарал достатъчно време на открито, за да знае как да оцелява с каквото намери. Браво на него.

Манек стоеше безмълвен до костенобялата кутия, дебелият месест *сахаял* бе прикрепен към ръката му. Рамон го загледа, очакваше да види каква стратегия ще приложи съществото. Чужденецът обаче не предприе нищо. След няколко минути неловко мълчание Рамон се покашля.

— Чудовище. Ей. След като вече сме тук, какво точно искаш да направя, а?

— Ти си човек — каза Манек. — Дръж се така, както би се държал той.

— Той има инструменти и дрехи, не е вързан на каишка — отвърна Рамон.

— Твоето сливане ще бъде приблизително в началото — каза Манек. — Това се очаква. Няма да бъдеш наказван за това. Нуждите ти ще те доведат до сходно течение. Това е достатъчно.

— Като стана дума за нужди и течение, казах ти, че ми се пикае.

— Това е добре. Започни с осъществяване на пикаене.

Рамон се усмихна.

— Остани тука тогава, а аз ще осъществя пикаене.

— Ще наблюдавам — заяви Манек.

— Искаш да ме гледаш как пикая?

— Ще изследваме бреговете, които ограничават възможните канали на човека. Ако тази задача е необходимост за съществуването му, ще я разбере.

Рамон сви рамене.

— Просто имаш късмет, че не съм срамежлив в тия неща — подхвърли и закрочи към най-близкото дърво. — Някои и една капка не могат да пуснат, ако ги гледат.

Земята беше камениста, а стъпалата му бяха станали чувствителни. Дългата баня в гела на съществата явно беше размекнала всички мазоли. Докато опикаваше дървото, Рамон се

помъчи да осмисли поведението на чуждото същество. Ограниченията на човешкия поток, беше казало то. Като за същество, толкова силно съсредоточено върху прагматичните резултати, странният интерес на Манек към нуждата на Рамон да уринира трябваше да изглежда неуместен. Не приличаше на дейност, особено важна за залавянето на беглеца. Но съществото също така не беше знаело и че завързването на ръцете му отзад ще го затрудни. Може би тия чудовища се нуждаеха от него, за да разберат какви са навиците на хората. Оказваше се, че е нещо повече от ловна хрътка. Само с това, че е човек, той беше водач за тях.

След като изпразни мехура си, се позабави, възползваше се от възможността да насочи ума си към измисляне на стратегия. Не можеше да откаже на тия същества. Демонстрирането на болката, която можеше да причини „каишката“ му, го бе убедило в това. Но в каторжния труд съществуваше дълга история на протести, в които нещата просто отнемаха повече време и материал от очакваното. Забавяния. Рамон можеше да бачка за тия дяволи, но не беше длъжен да е добър работник. Щеше да се движи бавно, да обяснява тънките детайли около пикаенето, срането, ловуването и правенето на капани толкова дълго, колкото Манек щеше да позволи. Всеки час, който Рамон можеше да похаби, щеше да е още един час за ченгето, за да може да се върне в цивилизацията и да изпрати помощ. Как щяха да се развият нещата, след като станеше това, Рамон не знаеше.

Тръсна два пъти пениса си, колкото наистина се полагаше, след което пусна туниката надолу, за да покрие коленете му. Огромната глава на Манек се поклати, но дали това беше знак на одобрение, или отвращение, нямаше как да се разбере.

— Завършен ли си? — попита Манек.

— Разбира се — отвърна Рамон. — Напълно, засега.

— Имаш ли други нужди?

— Ще трябва да намеря прясна вода за пиене — каза Рамон. — И храна. Трябва да ям.

— Сложни химични съединения, чийто потенциал може да се усвои, за да се улесни потокът и да се предотврати разливане — каза Манек. — Това е *мехибан*. Как ще произведеш това?

— Да го произведа? Няма аз да го правя. Ще го хвана. Ще го ловя. Вие какво правите, по дяволите?

— Ние консумираме сложни химични съединения. Те са *ae eut-eloi*. Направени неща. Но *oekx*, който имам, няма да те нахрани. Как добивате храна? Ще ти позволя да си я произведеш.

Рамон се почеса по ръката и сви рамене.

— Ами, ще убия нещо. Ще се опитам да си направя прашка, може да убия някой плескун или гущерица, но ми пречи това шибано нещо във врата. Няма да искам да ми го махнеш, а само да го удължиш достатъчно, за да мога да ти покажа как става, а?

Манек остана равнодушен като дърво.

— Не си го и мислех, чудовище. Значи ще е капан. Може да отнеме повече време, но ще стане. Хайде.

Всъщност най-бързото и най-лесното щеше да е да събере захарни бръмбари. Беше видял няколко, дори и толкова дълбоко под дървесния балдахин. Половин час бране на *миани* пък щеше да му донесе едно скромно ядене — толкова далече на север човек можеше да ги бере от дърветата с шепи. Изхранването в дивата земя не беше трудно. Аминокиселините, изградили биосферата на Сао Пауло, бяха почти идентични с тези на Земята. Но това щеше да е прекалено просто, щеше да им позволи да се придвижат бързо, към следващата фаза в техния лов, каквато и да беше тя. Тъй че Рамон се залови да учи извънземния как се правят капани.

Екипировката му се беше изпарила заедно с фургона, разбира се. Ако идеята наистина беше, че ще хваща вечерята си лесно и добре, това щеше го ядоса. Но тъй като намерението му сега беше да бави, това обстоятелство само го подразни. Шибаните същества бяха унищожили фургона му в края на краищата.

Зарови из храстите за необходимите за клопката неща: жилава лиана, няколко по-дълги пръчки, достатъчно изсъхнали, за да се чупят, но и достатъчно зелени, та първо да се огънат, шепи плодове, местен еквивалент на ореха — с лепкава ядка, която миришеше на мед и смола, — които да послужат за примамка. Подразни се, когато откри, че от всичко това го заболяват пръстите, които по-рано бяха закоравели като стара кожа. Сиропената баня, в която го бяха киснали извънземните, явно беше стопила всички мазоли и от ръцете му, поради което пръстите му се оказваха почти непригодни за истинска работа. През цялото това време Манек го наблюдаваше мълчаливо.

Рамон се усети, че обяснява процеса, докато работи. Тежкият безмълвен поглед на съществото го изнервяше.

Когато най-сетне нагласи клопките, отведе Манек в храстите, за да изчакаат някое нищо неподозиращо животинче да се завърти наоколо. Едва ли щеше да отнеме много време — животните толкова далече на север бяха наивни, не познаваха капани, никога досега не бяха улавяни от човешки същества, тъй че бяха лесни за хващане. Все пак щеше да се помотае колкото се може по-дълго, преди да провери капаните.

Седнаха сред храсталаците. Манек го наблюдаваше с нещо, наподобяващо ту дълбоко любопитство, ту нетърпение, но най-вероятно беше чувство, което Рамон не бе изпитвал никога, нито бе чувал да го назовават.

— Съществото-храна ще дойде при теб, за да бъде свършено ли?
— попита Манек с тъжния си звучен глас.

— Не и ако вдигаш такъв шибан шум — изшепна Рамон. — Не че имаме съгласието му.

— То е незнаещо? Това е *ниедутои*?

— Не знам какво означава това — отвърна Рамон.

— Интересно — каза Манек. — Ти разбираш цел, разбираш убийство, но не *ниедутои*. Ти си смущаващо същество.

— Казват ми го непрекъснато.

— При какви обстоятелства убиваш?

— Аз ли?

Манек не каза нищо. Рамон въздъхна. Жегна го яд, че разваля лова, макар и да си напомни, че всичко все пак е игра за печелене на време.

— Хората убиват по всевъзможни причини. Ако някой се кани да те убие, убиваш го първи. Или ако чукал жена ти. Или защото са толкова бедни, че трябва да ограбят някого за пари. Това може да стигне далече. Или ако някой обяви война, тогава войниците тръгват и се избиват. Или понякога... понякога просто влезеш в погрешния бар и почнеш да се държиш като *савгón* и някой може да се ядоса и да те убие за това.

За миг все едно се беше върнал в „Ел Рей“. Не можеше вече да си спомни какво точно беше казал еурпеото, за да започне всичко. Подробности бяха мътни и несигурни, като полузабравен сън. Имало

беше машина *пачинко*, малките ѝ стоманени топки отскачаха бясно от мрежата игли. И една жена с права черна коса. Не че мъжът беше казал нещо на Рамон. Просто никой не го харесваше той шибаняк. Всеки искаше да му срита задника, но Рамон бе този, който го направи.

„Защо всъщност го уби?“

Рамон потръпна. Твърдият поглед на Манек все едно надничаше в душата му, сякаш всяка истина и лъжа в дългия му жалък живот бе изписана на лицето му. Изведнъж го обзе срам.

— Обявил си война на съществото-храна — звънна отново гласът на Манек и чувството за вина моментално го напусна. Манек го разбираше толкова, колкото куче можеше да прочете вестникарска новина. Въздържа се да се засмее с усилие на волята.

— Не — отвърна Рамон. — То е просто животно. Аз имам нужда от храна. То е храна. Това не е убийство, само лов.

— Съществото-храна не се ли убива?

— Да, добре. Хубаво. Убиваш животни, за да ги изядеш, ако ти трябва храна. — Помълча, след което добави: — И също ако чукат жена ти.

— Разбирам — отвърна съществото и потъна в мълчание.

Чакаха. Слънцето се издигаше все по-високо в съвършено ясното небе. Манек похапна от своя *оекх*, който се оказа кафява паста с гъстотата на меласа и със силна кисела миризма. Рамон се почеса по шията, където *сахалът* се впиваше в плътта му, и се помъчи да пренебрегне празнината в корема си. Гладът обаче бързо се усили и въпреки добрите си намерения да се бави колкото може, само два часа по-късно той се надигна и отиде да провери улова си — два скакалеца (почти като земните, но топлокръвни и можеха да кърмят малките си от малките месести цицки, подаващи се между цепнатините на черупката) и една *гордита*, от местните пухкави кръгли двуутробни, които колонистите наричаха „дебелачетата на Девата“. Гордитата беше умряла лошо, изпохапала се от паника. Щръкналата ѝ козина вече бе почерняла от гъстата катранена кръв. Манек гледаше с интерес, докато Рамон изваждаше животните от примките.

— Трудно е да си помислиш, че това може да има нещо общо с храна — промълви извънземният. — Защо тези същества се удушават заради тебе? Това ли е тяхното *татекреуде*?

— Не — отвърна Рамон, докато връзваше телцата на една връв. — Не е тяхното *татекреуде*. Просто нещо, което им се случи. — Усети, че е зяпнал ръцете си, докато работеше, и дланите му, кой знае защо, го притесниха. Побърза да се отърси от това чувство. — Вашите хора не ловят ли храна?

— Ловът не е за храна — заяви твърдо Манек. — Ловът на същества като тези е загуба. Как могат да го оценят? Техните мозъци са твърде малки.

— Стомахът ми също е твърде малък, но ще оцени тях. — Стана и метна през рамо връвта с улова си.

— Сега гълташ ли съществата? — попита Манек.

— Първо трябва да се сготвят.

— Сготвят?

— Да се опекаат, над огън.

— Огън — повтори Манек. — Неконтролирано изгаряне. Правилната храна не изисква такава подготовка. Ти си примитивно същество. Тези стъпки губят време, време, което би могло да се използва по-добре за изпълнение на твоето *татекреуде*. *Ае еут 'елои* не възпрепятства потока.

Рамон сви рамене.

— Не мога да ям твоята храна, чудовище, а тези не мога да ги ям сурови. — Вдигна трупчетата да ги огледа. — Ако ще продължаваме с упражняването на функцията ми, трябва да запалим огън. Помогни ми да събера съчки.

След като се върнаха на поляната, Рамон запали огън с триене. Когато пламъците запращяха, странникът се извърна и го погледна.

— Горенето действа. Какво ще направиш сега? Желая да наблюдавам тази функция „готвене“.

Нямаше ли нотка на отвращение в гласа му? Изведнъж му просветна колко странен трябва да изглежда процесът за Манек: улавяне и убиване на животно, одиране на кожата и изваждане на вътрешните органи, разчленяването му, изпичането на мъртвото трупче над огъня и след това изяждането му. За миг всичко това му се стори нелепо и отвратително, а никога не му беше изглеждало така. Взря се в гордитата в ръката си, после в самата ръка, лепкава от тъмната кръв, и смътното чувство за нещо нередно, с което се беше борил цялата сутрин, отново се усили.

— Първо трябва да ги одера — заяви твърдо Рамон и потисна неудобството си. — Преди да мога да ги сготвя.

— Те вече имат дермис, нали?

За своя изненада Рамон се усмихна.

— Трябва да им смъкна „дермиса“. Кожата. Да я изрежа. С нож, разбираш ли? Просто ще ги одера, нали? Загуба на пари си е, но пък и кожата на скакалците не струва кой знае какво.

Зурлата на Манек потрепери и той подбутна с крак едрите скакалци.

— Изглежда неефикасно. Не се ли губи голяма част от храната, като я хвърляш? Цялата кора.

— Не ям кожа.

— Аха. — Манек се приближи до Рамон, смъкна се на земята и краката му се извиха нелепо назад. — Ще е интересно да наблюдавам тази функция. Продължавай.

— Трябва ми нож — каза Рамон. След като Манек не отвърна, добави: — Човекът ще има нож.

— И на теб ли ще ти трябва?

— Ами, не мога да го одера със зъби — отвърна Рамон.

Без да казва нищо, съществото извади един цилиндър от колана си и му го подаде. Объркан, Рамон понечи да му го върне, но Манек се пресегна, направи нещо на цилиндъра и от него изцрака твърда сребриста жица, дълга петнайсетина сантиметра. Рамон взе странния нож и започна да корми гордитата. Жицата се хлъзгаше леко в плътта. Гладът навярно го беше накарал да се съсредоточи само върху работата, защото чак след като набучи телцето на една пръчка и се залови с първия скакалец, осъзна какво бе направило съществото токущо.

Беше му дало оръжие.

Беше допуснало грешка. И щеше да умре заради нея.

Постара се да надвие внезапния приток на адреналин, да задържи ножа спокойно и ръцете му да спрат да треперят. Надвесен над работата си, докато отрязваше задните люспести крака на телцето, Рамон хвърли поглед към Манек. Съществото като че ли не беше забелязало нищо. Проблемът беше къде да го удари? Да го прониже в тялото беше твърде рисковано — не знаеше къде са жизнените органи и не можеше да е сигурен, че ще нанесе смъртоносен удар. Манек

беше много по-едър и по-силен от него. Съзнаваше, че в продължителна борба ще загуби. Трябваше да стане бързо. Гърлото, реши той в изблик на възбуда, все едно че полетя. Щеше да посече с ножа толкова дълбоко в гърлото, колкото можеше. Съществуването имаше уста и дишаше, в края на краищата, тъй че някъде в гърлото трябваше да има дихателна тръба. Успее ли да я прекъсне, щеше да е само въпрос да остане жив достатъчно дълго, докато Манек не се задави в собствената си кръв. Шансът беше малък, но Рамон бе готов да рискува.

— Виж тук — каза той и вдигна гордитата. Одраната плът беше мека и розова като на риба тон. Манек се наведе точно както Рамон се надяваше, очите му се взряха в трупчето в лявата му ръка, пропускайки ножа в дясната. Замайващата възбуда пред убийството го изпълни все едно беше на улицата пред бара в Диеготаун. Чудовищата не знаеха, че съществуването, което бяха пленили, също можеше да бъде чудовище! Изчака, докато Манек извъртя леко главата си, за да огледа гордитата по-добре, при което оголи нашарената с черни и жълти ивици плът на гърлото си, и удари...

И изведнъж се намери проснат по гръб на земята, зяпнал виолетовото небе. Стомашните му мускули се бяха стегнали на възел и дишаше тежко, на пресекулки. Болката го беше поразила като гигантски каменен юмрук, беше го смазала и отхвърлила настрани. Беше свършила за едно мигване на окото, твърде бързо, за да я запомни, но тялото му все още беше изтръпнало и трепереше от шока. Беше изпуснал ножа.

„Глупак“, помисли Рамон.

— Интересно — каза Манек. — Защо направи това? Аз не представлявам никаква опасност за теб, така че не е необходимо да се защитаваш. Не съм храна за теб, така че не е необходимо да ме убиваш, за да ядеш. Не си ми обявил никаква война. Не съм ходил в бар, нито имам пари. Не съм чукал жена ти. И все пак изпитваш подтик да убиваш. Какво е естеството на този подтик?

Рамон щеше да се разсмее, стига да можеше. Беше комично и трагично, и заслужено след отчаяния му изблик. Надигна се и седна. Погледна изцапаните си с кръвта на гордитата ръце.

— Ти... — почна задъхано. — Ти знаеше.

Перата на Манек настръхнаха и се отпуснаха. Злият, неумолим оранж на очите му блестеше на меката светлина, процедила се през горския балдахин.

— *Сахаел* участва в твоя поток — заговори съществото. — Няма да позволи от твоя страна действия, които биха възпрепятствали твоето *татекреуде*. Ти не можеш да ми навредиш по никакъв начин.

— Можеш да четеш мислите ми значи.

— *Сахаел* може да предотврати действие, ако е *аубре*, преди действието да бъде извършено. Не разбирам „четеш мислите ми“.

— Знаеш какво мисля! Знаеш какво ще направя, преди да съм го направил.

— Не. Пиенето от първоначалните намерения би нарушило потока и би повлияло на твоята функция. Ти биваш коригиран само когато намерението ти изразява *аубре*.

Рамон избърса очите си с опакото на ръката си.

— Значи не можеш да разбереш какво мисля, но можеш да разбереш какво се каня да направя?

Манек обмисли мълчаливо въпроса му, след което отвърна:

— Всяко движение е каскада от намерение към действие. *Сахаел* пие от горната част на каскадата. Намерението за действие предшества действието, така че не можеш да действаш, преди аз да съм разбрал за действието, което предприемаш. Опити да ми навредиш не могат да бъдат изпълнени и ще бъдеш наказан. Ти си примитивно същество, след като не знаеш това. — Кривна глава и го изгледа съсредоточено. — Моля, върни се към конкретния въпрос. Какво е естеството на този подтик? Защо желаяш да ме убиеш?

— Защото човек трябва да е свободен — отвърна Рамон и дръпна безпомощно залепената за гърлото му месеста каишка. — Държете ме пленник!

Манек завъртя глава, все едно тези думи не значат нищо за него и буквално ги изтръсква от ушите си. После вдигна с лекота Рамон и го изправи на крака. И за негов срам и унижение внимателно постави ножа в дланта му.

— Продължи функцията. Белеше кората на трупа на малкото животно.

Рамон бавно завъртя ножа в ръката си и поклати глава. Беше все едно с голи ръце. Можеше да надвие това нещо толкова, колкото някое

бебе да надвие баща си. Представляваше за него толкова нищожна заплаха, че то бе готово да му връчи оръжие с пълно безгрижие. Испита мигновено желание да забие ножа в собствените си гърди и да сложи край на унижението, но изтласка мисълта, преди *сахаял* да е нанесъл наказанието си.

Подостри още една пръчка с „ножа“ наниза и скакалците и нагласи суровото месо над огъня, отначало достатъчно високо, за да се пекат бавно, но щом миризмата на мас и месо разбуди корема му, ги пусна направо върху жаравата.

Жилавото месо се оказа по-вкусно, отколкото помнеше да е било — солено, с щедър землист вкус. След като оглозга трупчетата до тънките жълти кокалчета, избърса дланите си в дрехата си и се изправи.

— Да вървим. Трябва да намеря прясна вода.

— Разкъсаната плът не е ли достатъчна?

Рамон се изплю.

— Мога да преживея седмици без храна. Без вода ще умра за дни.

Съществуващото също стана и се остави Рамон да го поведе през гъстия лес към един студен буен поток, кипнал в бяло над каменистото дъно. Толкова далече на север ледниците захранваха потоците, а по-нататък те се сливаха в голямата Рио Ембудо, която минаваше през Фидлърсджъмп. Докато клечеше и пиеше от шепи ледената вода, Рамон за миг си представи, че изпраща писмо в бутилка и как тя подскача надолу и бързееят я отнася към цивилизацията. „Пленен от чудовища! Пратете помощ!“ Все едно да накара ято плескуни да го отнесат до Диеготаун. Напразни мечти.

Избърса си устата с ръка и седна.

— И това ли е всичко? — попита Манек. — Поглъщане на мъртва плът и вода. Изпускане на урина. Това ли са каналите, които ограничават човека?

— Ами, трябва и сране от време на време. Като пикаенето е — в смисъл почти. И трябва и да спя.

— Ти ще направиш тези неща — заяви Манек.

Рамон стана и закрачи обратно към бивака и летящата кутия. Странникът го последва.

— Не можеш просто да заповядаш тези неща. Не съм някаква *pinche*^[1] машина, да й натиснеш бутона и да заспя. Нещата си идват с времето.

— А „срането“?

Обзе го гняв. Това същество беше идиот. Беше го пленила раса от идиоти.

— И то си идва с времето — изсумтя Рамон.

— Тогава ще наблюдаваме времето — заяви Манек.

— Добре.

— Докато наблюдаваме, ще ми обясниш „свободен“.

Рамон се спря, погледна през рамо. Светлината играеше по пъстрата кожа на съществото и то се сливаше с околния свят като в камуфлажна униформа.

— Готов си да убиеш, за да си свободен — каза Манек. — Какво е „свободен“?

— Свободен е да не съм с нещо шибано, лепнато за врата ми — изръмжа Рамон. — Свободен е да мога да правя каквото искам, когато искам, без да съм длъжен да играя по нечия шибана свирка.

— Тази игра обичайна ли е?

— Боже! — изрева Рамон и се обърна рязко срещу пазача си. — Свободен е да си шибано сам за себе си! Свободен е да не отговаряш пред никого за нищо! Нито пред шефа си, нито пред жена си, нито пред *pinche* губернатора и малката му *pinche* армия! Човек, който е свободен, проправя своята си пътека там, където иска да я проправи, и никой не може да му застава на пътя. Никой! Толкова шибано тъп ли си, че не разбираш?

Задъха се, все едно беше тичал, лицето му почервения от нахлупата кръв. Горящите оранжеви очи го гледаха. *Сахаел* запулсира и го обзе внезапен страх — предчувствието за болка, която така и не последва.

— Свободен е да си без задръжки ли?

— Да — отвърна Рамон, отсяваше думите, все едно говори на дете, което не харесва. — Свободен е да си без задръжки.

— А това възможно ли е?

Мисли и спомени пробягаха в ума му. Елена. Времето, когато трябваше да я кара без алкохол, за да изплати фургона си. Полицията. Мъжът от Европа.

— Не — отвърна Рамон. — Не е. Но не си истински човек, ако не опитваш. Хайде. Бавиш ме. Щом ще ме държиш с това шибано нещо, поне не изоставай, докато вървя.

В бивака Рамон потъна в мълчание, а чуждото същество му го позволи. Самото то изглеждаше замислено и вгълбено, доколкото можеше да прецени човек за същество с външност като неговата. Щом денят започна да помръква, Рамон наистина изпита нужда да се облекчи, съпроводена с унижението от това, че чуждото същество го гледа.

— Какво ще кажеш за една вечеря, а? — попита делово след това Рамон, като се мъчеше да се отърси от срама си. — Още храна? Бездруго вече е твърде късно да ходим където и да било.

— Ти току-що изпразни вътрешностите си — каза Манек. — Сега ще ги пълниш отново ли?

— Това е да си жив — отвърна Рамон. — Ядене и сране, не спират, докато не умреш. Мъртвите човеци не серат, нито ядат, но живите трябва да го правят, иначе скоро ще спрат да живеят. — Осени го неочаквана мисъл и той погледна лукаво извънземния. — Човекът също ще трябва да яде. Човекът, когото преследваш. Няма да е зле да научиш как ще го прави. Ще ти покажа как се лови риба.

— Няма ли да слага клопки? Като теб преди малко?

— Ще слага — отвърна Рамон. — Но ще ги слага във водата. Ела. Ще ти покажа.

След като чуждото същество разбра какво му трябва, реши да съдейства. Приготвиха груб рибарски прът от тънък сух клон от гигантската куркума наблизо и — след отегчителни обяснения с Манек, на когото му трябваше доста време, докато разбере какво иска Рамон — намотка бяла гъвкава метална корда, осигурена от Манек. Друга, по-твърда, беше извита за кука, а Рамон обиколи по брега, обръщайки камъните, докато не намери един тлъст оранжев бръмбар, който да използва за стръв. Зурлата на Манек затрепери от внезапен интерес, докато Рамон нанизваше насекомото на куката.

Рамон го отведе до едно по-удобно място край потока и метна въдицата. Докато държеше пръта, от време на време хвърляше крадешком погледи към Манек. Съществото стоеше неподвижно и наблюдаваше водата. Въпреки цялото нетърпение, което издаваше понякога около продължаването на задачата им, сега изглеждаше

съвършено доволно да стои така, вцепенено, толкова дълго, колкото трябва. По средата на потока Рамон зърна за миг синкавото проблясване на скочила над водата риба, но нищо не захапваше стръвта му. Изобщо не беше от най-търпеливите и започна да се изнервя. За да запълни времето, си заподсвирква една тъпа мелодийка, на която Елена го беше научила в началото на връзката им. Не можеше да си спомни думите, които вървяха с нея, но беше все едно. Песента го накара да се замисли за Елена: дългата ѝ черна коса и бързите ѝ ръце, хванали мазоли от многото часове в малката ѝ зеленчукова градина. Беше дребничка и мургава, много хубава, макар лицето ѝ да беше нашарено с кратерчета, останали от някаква детска болест. Понякога Рамон погалваше белезите с пръсти и тогава Елена извърщаше поглед настрани. „Престани“, казваше му. „Престани, напомняш ми колко съм грозна“. А после, ако не беше пил прекалено, той отвърщаше: „Не, не, не са толкова лоши, много си красива“. Но Елена така и не му вярваше.

— Какъв е този звук, който правиш? — попита Манек и го откъсна от унеса.

Рамон се намръщи.

— Подсвирквах си, чудовище. Една песничка.

— „Подсвирквах“ — повтори съществото. — Друг език ли е това? Не разбирам, макар че чувам структура, подреждане. Обясни значението на това, което казваш.

— Нищо *не казвах* — отвърна Рамон. — Беше *музика*. Вие нямате ли музика?

— Музика — повтори Манек. — Аа. Подреден звук. Разбирам. Извличаш удоволствие от последователното подреждане на определени шаблони. Ние нямаме музика, но е интересна математическа функция. Да подреждаш това, което случайно разширява потока. Можеш да продължиш подсвиркването на музика, човек.

Рамон не прие поканата му. Издърпа въдицата и заметна отново. Първото клъвване донесе нещо, което не беше виждал никога. Това не беше странно — всяка седмица имаше нови твари, уловени в мрежите в Диеготаун и Лебедова шия, толкова малко все още беше позната Сао Пауло. Уловеното се оказа тумбест сив дънен обитател, чиито люспи бяха нашарени с бели, леко пъпчиви издутини. Изсъска му, когато го

освободи от куката, и той с отвращение го хвърли обратно във водата. То цопна и изчезна в бързея.

— Защо изхвърли храната? — попита Манек.

— Беше чудовищна — отвърна Рамон. — Като тебе.

Намери нова буболечка и продължиха да наблюдават водата. Нощта бавно настъпваше. Небето над горския балдахин преля към изумителния виолет на залеза на Сао Пауло. Затанцуваха зелени, сини и златни петна. Загледан в тях, Рамон за миг почувства дълбокия покой, който винаги му даваше дивата земя. Макар да бе пленник, макар плътта му да бе пронизана от *сахаял*, небето беше красиво и носеше утеха.

След няколко минути най-сетне улови една тлъста бяла риба с ярки пурпурни хриле. Докато я вадеше от водата, хвърли поглед към наблюдаващия с любопитство Манек и поклати глава.

— Нямате музика, не ядете истинска храна. Мисля, че ти си едно много тъжно същество. Ами сексът? Имате ли си поне това? Чукаш ли, а? Момче ли си, или момиче?

— Момче — отвърна съществото, — момиче. Тези понятия не се прилагат за нас. Сексуалното възпроизвеждане е примитивно и неефикасно. Ние сме се издигнали над това.

— Колко лошо — каза Рамон. — Това издигане вече е прекалено! Все пак, предполагам, че поне не се налага да се притеснявам, че може да се промъкнеш в навеса ми през нощта, а? — Ухили се, като видя объркването на лицето на съществото, и тръгна обратно към бивака. Манек zakрачи мълчаливо до него. Там Рамон хвърли още дърва в огъня и изпече рибата, като за миг съжали, че няма чесън или прах хабанеро, да я натрие с тях. Все пак рибата беше топла и сочна и след като се наяде до насита, той опуши няколко парчета, уви ги в листа за другия ден, отпусна се на земята и се прозя. Чувстваше се сит и странно доволен, въпреки бедственото си положение и нечовешкия си спътник.

Нямаше повече въпроси, нито нелепи заповеди. Когато най-сетне тялото му започна да натежава, Рамон се прибра в грубия навес, направен от ченгето, пъкна ръце под главата си и се остави на дрямката, почти забравил, че съществото стои до него и го гледа.

Да гледа. Всеки час, прекаран тук с него, беше още един шанс за непознатия, който го беше преследвал, а сега беше плячката му. Онзи,

когото чуждите не бяха превърнали в кукла. Който не беше убил европейеца.

Който все още беше свободен.

[1] Исп. вулг. „шибана“. — Б.пр. ↑

8.

Утрото бе студено и ясно. Рамон се събуди бавно, върна се в съзнание толкова постепенно, че така и не беше съвсем сигурен кога е преминал разделителната линия между сън и будност. Дори след като се събуди напълно остана съвсем неподвижен, загърнат в наметалото си и вкусващ звуците и мириса на утрото. В гънките на чуждото облекло му беше уютно и топло, но въздухът щипеше мразовит на лицето му, наситен с острата канелена миризма на гората от куркума. Чуваше ромона и клокоченето на потока, подсвиркванията на малките „птици“, събудили се със слънцето, и, някъде отдалече, странния отекващ зов на *дескамисадо*, връщащи се в леговището си след дългата ловна нощ.

Макар тялото му да се беше схванало от спането върху коравата камениста земя и мехурът му да бе толкова пълен, че болеше, Рамон се размърда с неохота. Беше толкова мирно да си лежи тук; мирно и познато. Болките бяха стари приятели. Колко пъти се беше будил сам в гора като тази след дълъг ден в търсене на рудна жила? Много, помисли си. Твърде много, за да може да се преброят, твърде много, за да ги помни.

Почти можеше да си въобрази, че това е просто поредната утрин, като всички онези други, че нищо не се е променило, че всичко е било един лош сън. Вкопчи се в тази мисъл и не искаше да я пусне. Отвори полака очи. Високите дървета бяха добили сякаш лазурен блясък, който играеше по пронизаните им от зората корони. Отвъд тях, далече на югозапад, шепа ярки звезди вече гаснеха срещу издигащото се слънце: Лъкът на цигуларя, ярко различимото северно съзвездие, от което беше взел името си Фидлърсджъмп^[1], тъй като беше най-южната точка, от която можеше да се види Лъкът. Той гледа, докато небето не погълна и последната ярка звезда, след което се размърда и илюзията за безопасност и нормалност умря, щом усети дръпването на *сахаяел* в меката плът на гърлото си. Надигна се с неохота и седна. Манек стоеше край навеса, капки роса бяха обсипали главозамайващо нашарената му мазна кожа. Перата му се развяваха на утринния вятър.

Като че ли не беше мръднал от мястото си, откакто Рамон си беше легнал, наблюдавал го беше през цялата нощ. Рамон потръпна от тази мисъл.

Докато се изправяше със стон, видя, че очите на съществото са отворени, и попита:

— Какво, чудовище? Чакаш ли нещо?

— Да — отвърна то. — Ти се върна към функционално състояние. Сънят завършен ли е вече?

Рамон се почеса по корема под дрехата и се прозя така, че насмалко да си изкълчи челюстта. Клонки и листа се бяха оплели в косата му и той я разчеса с пръсти, за да ги махне. Иначе подслонът се оказа здрав — добре стъкмен, сух и с точните размери. Ченгето дори беше застлало пласт клонки от куркума за изолация. Личеше си, че е прекарал много време сред дивото.

— Сънят завършен ли е вече? — повтори съществото.

— Чух те първия път — отвърна Рамон с досада. — Да, сънят е шибано завършен. Вашият вид не спите освен всичко друго, а?

— Спането е опасно състояние. Изважда те извън потока. Ненужно прекъсване на функцията. Нуждата за сън е недостатък в природата ви. Само неефикасни същества се нуждаят да са в безсъзнание половината си живот.

— Тъй ли? — каза с още една прозявка Рамон. — Е, трябва да опиташ някой път.

— Сънят е завършен — заяви Манек. — Време е да започнеш да изпълняваш функцията си.

— Не бързай толкова. Трябва да се изпикая.

— Нали вече се изпика.

— Ами, това е непрекъснат шибан процес — отвърна Рамон: преиначаваше думите на един свещеник, който веднъж проповядваше на площада в Диеготаун. Проповедта беше за променливото естество на душата, мъжът, който я държеше, беше с почервеняло лице, потен. Рамон и Пауел Домингес го замерваха със захаросани бадеми. Не се беше сецал за това от години и все пак сега си го спомняше толкова ясно, все едно се е случило едва преди няколко мига. Зачуди се дали сиропът, в който го бяха държали извънземните, може да е направил нещо с паметта му. Чувал беше, че някои хора, когато се събуждат от стазис, понякога страдат от амнезия или силно душевно разстройство.

Сега, докато стоеше до псевдобора с мрежеста кора и пикаеше в корените му, усети, че в ума му се връщат още по-странни изблици на памет. Мартин Касау, първият му приятел, когато бе дошъл в Диеготаун, беше живял до пристанището, в двустайно жилище с масленожълт бамбуков под, който се белеше по ъглите. Носили си бяха пиене там всяка нощ цял месец, пееха и лочеха бира. Мартин му разправяше истории как докато работел из горите като трапер, подмамил една чупакабра в яма със заострени колове, а Рамон на свой ред навърташе измишльотини за сексуалните си подвизи в Мексико, една от друга по-сензационни и невероятни. Хазяйката на Мартин веднъж дойде и ги заплаши, че ще се обади да ги арестуват, а Рамон ѝ се показва гол. Спомни си стъписаното изражение на старата жена, как се бяха разтреперили ръцете ѝ, без да може да реши обида ли е пенисът му, или заплаха. Беше все едно, че го гледа на запис: просветна силно като самото преживяване и след това се отвя отново и остана само спомен.

Рамон се почеса разсеяно по корема, пръстите се задвижиха по гладката кожа. Горкият Мартин. Зачуди се какво ли е станало с кучия му син. Не можеше да си представи нищо по-лошо от това, което ставаше с него.

— Вие и не пикаете, нали? — каза Рамон, след като изтръска последните капки.

— Изхвърлянето на брак е необходимо само защото поглъщаш неправилни храни — отвърна Манек. — *Оекх* осигурява подхранване без брак. Така е създаден — за да увеличава ефикасността. Твоята храна е пълна с отрова и инертни вещества, които тялото не може да абсорбира. Затова трябва да правиш пикаене и тръскане. Това е примитивно и неестествено.

Рамон се изхили.

— Примитивно, може би. Но *вие* сте тези, които вървите против природата! Животни сме, и вие, както и ние. Животните спят, ядат други животни, серат и ебат. Вие не правите нито едно от тези неща. Кой тогава е неестествен, а?

Манек го изгледа отгоре.

— Същество, обладано от *ретехуе*, има капацитета да бъде повече от животно. Ако една способност съществува, трябва да бъде използвана. Следователно *вие* сте неестествени, защото сте се

вкопчили в примитивното, въпреки че притежавате способността да се издигнете над това състояние.

— Вкопчването в примитивното често е доста забавно... — почна Рамон, но Манек, който, изглежда, започваше да става нетърпелив, го прекъсна.

— Започнахме с правенето на пикаене — каза съществото — и се върнахме до това място в цикъла. Сега сме готови. Ще влезем в *юнеа*. Ще продължим.

— *Юнеа*?

Манек замълча. После отвърна:

— Летящата кутия.

— Аа. Но трябва да ям все пак. Не можеш да накараш човек да тръгне без закуска.

— Ти можеш да изкараш седмици без закуска. Това докладва снощи.

— Което обаче не значи, че бих искал — отвърна Рамон. — Ако държиш да работя възможно най-добре, ще трябва да ям. Дори машините трябва да се презареждат, за да работят.

— Никакви забавяния повече — заяви Манек и заопипва заканително *сахаета*. — Тръгваме веднага.

Рамон помисли да възрази, да настоя, че има още някоя биологична функция, необходима на човешката природа... можеше да увърта и усуква още час-два, просто за да спечели повече време. Но Манек изглеждаше решен, а той не искаше съществото да прибегва до *сахаета*, за да го принуди да се подчини.

— Добре, добре, идвам. Изчакай само секунда.

Беше направил каквото можеше за ченгето. Всеки кучи син, излязъл навън да го арестува, трябваше да е шибано благодарен за онова, което бе направил досега! Рамон взе увитите в листа късове опушена риба и тръгна след съществото към костенобялата му кутия. Студена закуска пътъом все трябваше да свърши работа.

Коремът му подскочи, когато странният съд се понесе във въздуха. Полетяха на югозапад. Зад тях на север останаха високите върхове на Сиера Хуесо, горните им склонове вече забулени от кипнал сив облак — там зад тях, горе, валеше сняг. На юг светът се снишаваше в гориста низина, след това се накланяше към южния хоризонт, димящ и плискащ като чиния със супа, размътена от блата по

границите на кръгозора. Също на границите на кръгозора, оттук само като тънка сребърна лента, сред свят от зелени, сини и оранжеви дървета и черен камък, беше Рио Ембудо, главният канал на огромната речна система, която отводняваше Сиера Хуесо и всички северни земи. На стотици километри на югозапад Фидлърсджъмп клечеше на скалистите си, прошарени с червени жилки брегове над същата тази река, с паянтовите си хотели и къщи, пълни с миньори, трапери и секачи, с кейовете, пълни с рудни баржи и плаващи грамади изсечени дървета, готови скоро да поемат към Лебедова шия. Натам, към безопасността на градските светлини и шумната човешка гмеж почти със сигурност се беше отправило онова ченге.

Как щеше да го направи? Всеки, който можеше да построи навес толкова добре като тоя полицай, нямаше да се затрудни изобщо със сглобяването на сал с подръчни материали. Стигнаше ли до Рио Ембудо и построеше ли сала, ченгето щеше да продължи по течението на реката до Фидлърсджъмп — много по-лесно и по-бързо, отколкото да върви пеш през гъстата гора. Точно там щеше да отиде *самият той* и точно това щеше да направи, ако се окажеше изхвърлен тук, без фургон, отчаян и сам. И беше сигурен, че полицаят ще направи същото. Съществата бяха проявили голяма съобразителност с избора си да го използват като ловно куче в края на краищата — той *наистина* знаеше как ще постъпи полицаят, накъде ще тръгне. *Наистина* можеше да го намери.

Колко още трябваше да се бави, за да даде време на ченгето да се измъкне? Възможно ли беше онзи вече да е стигнал до реката? От склоновете на Сиера Хуесо имаше дълъг път пеш през грубия терен. От друга страна, вече бяха изтекли няколко дни...

Под тях се изпъна поредната гъста гора от куркума — високи мършави дървета с полупрозрачни синкавобели игли, като милион ледени висулки. Продължиха полета си. Огромен като Вавилонската кула мравуняк се беше извисил над дърветата и странните, металически на вид насекоми, като живи скъпоценни камъни забръмчаха на рояк нагоре в защита на своята царица. После — широка поляна, празна, ако не се брой шестокракият труп на *вакero*, с наподобяващото му на кон туловище — полуизядено от чупакабра и оставено да изгние. Отново куркума. Въртяха в кръг. Как *все пак* смяташе Манек да намери ченгето?

— Какво търсим? — извика Рамон, за да надмогне шума на насрещния вятър. — Тук отгоре не можеш да видиш нищо. Имаш ли сензори на това?

— Долавяме много неща — отвърна Манек.

— Ние? Аз не долавям и едно шибано нещо.

— *Юнеа* участва в моя поток, и *сахael*. Ти не можеш да се включиш заради природата си. Поради това си повод за голямо разочарование. Но това е твоето *татекреуде* и следователно трябва да се приеме.

— Не искам изобщо да участвам в проклетия ви поток. Само попитах дали имаш някакви сензори на това нещо. Не питах дали го вадиш на първата среща.

— Необходими ли са тези шумове? — попита Манек. Ако Рамон изобщо вярваше, че извънземните изпитват някакви понятни за човека чувства, би казал, че съществуването се е подразнило. — Търсенето е изразът на...

— На твоето шибано *татекреуде*, каквото и да значи това. Както кажеш. Като не мога да го правя това с потока, може пък това да е най-доброто, което бих могъл да направя, а? Да завържа малко приятелски разговор?

Перата на главата на Манек щръкнаха и паднаха рязко. Дебелата му глава се раздруска. Той се обърна към Рамон, а пролуките на дъното на костената кутия се стесниха, шумът на вятъра затихна.

— Прав си — каза Манек. — Това плюене на въздух е основната достъпна за теб форма на комуникация. Вярно е, че трябва да се включи в по-висшите ти функции, за да ти помогна да избегнеш *аубре*. И ако разбере по-добре механизма на една некоординирана същност, природата на човека също ще стане по-ясна.

— Това прозвуча почти като извинение, чудовище — каза Рамон.

— Този термин е странен. Аз не съм изпаднал в *аубре*. Нямам причина да изразявам съжаление.

— Да, добре. Щом казваш.

— Но ако желаш да говорим, ще съучаствам по този начин. Наистина разполагам със сензори. Те са в естеството на *юнеа*, както пиенето от твоя поток е в естеството на *сахael*, или ръководството и насочването на тази форма — съществуването посочи себе си — е в моята.

Човекът обаче до голяма степен е като другите същества и откриването на каналите, в които е обвързан, е деликатно.

Рамон сви рамене.

Най-добрият им шанс да хванат полицая беше да се отправят на запад към Рио Ембудо, да продължат още на юг от мястото, докдето можеше да е стигнал пеш, и да изчакат там край реката, докато кучият син не се появи на сала си. Но ако съществото виждаше нещата по друг начин, Рамон не изпитваше особена охота да го просвещава. Ако Манек държеше да се лашка безсмислено насам-натам като топки на мисионер, Рамон нямаше нищо против.

— Какво ще правиш с нещастния шибаняк, щом го хванеш?

— Коригираме илюзията за съществуването му — отвърна Манек. — Да бъдем забелязани *не може да се случи*. Илюзията, че се е случило, е основно противоречие, *гаесу*, отрицание на реалността. Ако е било възможно да бъдем видени, нямаше да сме това, което сме, нямало е *никога да сме били* това, което сме. Това, което не може да бъде намерено, не може да *бъде* намерено. Това е противоречие. Трябва да се разреши.

— Това е безсмислено. Човекът вече ви е видял.

— Той все още е в плен на илюзията. Ако бъде възпрепятстван да стигне до своя вид, информацията не може да се разпространи. Ще трябва да бъде коригиран. Илюзията за неговото съществуване ще трябва да бъде премахната. Ако *той* е реален обаче, *ние* не може да сме.

Рамон разви едно парче риба, изсмука месото и пусна костта на пода на летящата кутия.

— Знаеш ли, чудовище, за да схвана безсмислиците ти, трябва да пия поне половин нощ.

— Не разбирам.

— Точно там е проблемът, *савгóp*.

— Твоето поглъщане на течност влияе на комуникацията ти? Времето в бивака не беше ли достатъчно да изразиш това?

— Онова беше речна вода — отвърна раздражено Рамон. — Алкохол. Имам предвид да пия *алкохол*. Леле, срещнал съм единствения дявол в ада, който изобщо не е чувал за силно питие.

— Обясни „силно питие“.

Рамон се почеса по корема. Гладката кожа под пръстите му за миг му се стори странна. Как можеше да обясни пиенето — истинското пиене — на същество с шибан дяволски ум?

— Има едно нещо. То е течно — започна той. — Нарича се алкохол. Получаваш го от неща, които ферментират. Ферментиране. Разпадане. Картофите правят водка, а гроздето прави вино, а ечемикът прави бира. И когато го пиеш, когато човек го пие... извисява го над него самия. Разбираш ли? Всичко, което уж трябва да бъде, не го бърка повече. Всичкия дребен шибан боклук, дето му пречи, това го разкарва, отпуска те малко. Майната му. Не знам. Все едно да разправяш на девственица какво е да се чукаш.

— Отслабва връзките — каза Манек. — Прави те свободен.

Спомените отново връхлетяха Рамон. Светът изчезна.

Беше на четиринайсет, с двете дълги години пред него, докато реши да се запише в един работен екип и да се махне от Земята. Август донесе гръмотевични бури в планините на Мексико, огромни бели облаци, които ставаха тъмносиви отдолу. Рамон бе слязъл от малкото планинско пуебло и сега живееше в бараката на едно по-голямо момче, в бидонвил на северния склон на едно плато край Мексико Сити.

В деня на спомена, който го споходи, седеше на безформената купчина гнила дървения и изтъркана пластмаса, която двамата с по-голямото момче наричаха на шега своята „предна веранда“, и наблюдаваше как облаци се оформят и издигат към небето. Бурята щеше да стигне до тях през нощта, поне така си мислеше. Опитваше се да прецени дали съборетината ще издържи, или ще се срути под напора на силния вятър и дъжда. И точно тогава по-голямото момче се появи, крачеше наперено по тясната кална уличка, отделяща едната редица бараки от другата. Водеше момиче — прегърнал го беше през кръста с едната си ръка. В другата държеше бутилка.

Рамон не попита откъде ги е намерил. Помнеше стипчивия вкус на джина, възбудата и отвращението си от звуците на по-голямото момче и момичето, които се чукаха вътре, докато той седеше отвън и броеше секундите между мълните и гърма. Когато дъждът дойде, по-голямото момче беше заспало, а Рамон, вече пиян, бе споделил с момичето остатъка от джина и тя след това даде и на него да я чука. Вятърът блъскаше стените и ги люлееше. Дъждът се стичаше на

вадички по прозорците, от тавана капеше, а Рамон тласкаше ли, тласкаше. Тя бе извърнала очите си настрани.

Беше най-хубавата нощ, която Рамон помнеше да е имал на Земята. Навярно най-хубавата нощ, която бе имал оттогава. Сега не можеше да си спомни името на по-голямото момче, но виждаше в ума си бенката на шията на момичето, точно над ключицата ѝ, и белега на устната ѝ, където я беше разцепила лошо и беше зараснала накриво. Винаги си беше мислил за нея само когато пиеше джин, а предпочиташе уиски.

Ръката на Манек го докосна по рамото и той се съвзе и я избута, без да мисли.

— Наблюдаваше се вълнение — каза Манек. — Ти придоби фокус, но отправната му точка беше размътена.

— Спомних си нещо — отвърна Рамон. — От това е. Веднъж, когато пих. Когато пиенето ме освободи.

— А, добре. Доверието продължава да нараства. Това е чудесно. Твоето *татекреуде* придобива фокус. Но все още не се вливаш в потока.

— А ти все още продължаваш да си шибано гаден. Искаше да знаеш за пиенето на твърд алкохол. Ето. Твърдият алкохол ти помага да можеш да изтърпиш нещата, които не можеш да търпиш. Прави човек свободен така, както нищо друго не може да го направи. Когато си пиян, е все едно, че си сам. Всичко е възможно. Всичко е добро. Все едно държиш в ръцете си мълния. Нищо друго не прави човек толкова цялостен.

— Значи силното питие е добро. Увеличава каналите на потока и фокусира намерението. Създава свобода, а това е едно от централните желания на човека. Да пиеш означава да изразиш добродетел.

В задната уличка европейецът седеше, стиснал корема си с ръце. Тълпата се отдръпваше. Рамон отново изпита смразяващото чувство, че е предаден от тях.

— Има си добри страни — отвърна той. — Защо ми задаваш всички тези проклети въпроси? Не трябваше ли да търсиш някого там долу?

— Желая да се включа към теб — отвърна странникът. — Ти не можеш да усетиш потока. Тези думи на глас са единственият ти канал.

— Съществото говореше като корабния психиатър от звездния скок на Рамон и той вдигна ръце да го спре.

— Писна ми от приказки. Остави ме малко на мира, мамка му.

— Може би ти е нужен период на асимилиране — съгласи се Манек все едно, че си говореха за вдигателна тръба, на която ѝ трябва настройване, и се обърна. Рамон се облегна на тънките бели ребра на кутията и надникна навън над искрящото оранжево-черно море от листа. Ако не беше пил, може би нямаше да убие еуропеото и изобщо нямаше да е тук.

Но да бъде в Диеготаун и да не пие беше немислимо. Все едно да му кажеш да полети с фургона без гориво или да изкопае мина с голи ръце. Само така можеше да понася хората. Рамон беше пияч, но бутилката не го държеше под властта си. Когато беше тук, в дивия свят, на открито и далече от човешката гмеж, не му трябваше уиски, тъй че не го пиеше. Една бутилка можеше да му стигне за месец на терен — и да не изкара и половин нощ в града. Не беше пияница и това беше доказателството му, че не е.

Първият признак, че нещо се е променило, бе, че летящата кутия внезапно спря и увисна безшумно във въздуха. Все едно висяха от небето на въже. Рамон погледна надолу, примижал срещу слънцето на привечерта, но дърветата не изглеждаха по-различни от всички стотици хиляди дървета, над които вече бяха прелетели.

— Има ли нещо? — попита той.

— Да — отвърна Манек, но не добави нищо повече. Летящата кутия започна да се спуска.

Този бивак беше по-голям от предишния. Навесът беше по-голям — достатъчно, за да се седи в него — а в огнището, направено с камъни и пясък, имаше доста пепел. Беглецът можеше да е останал тук ден, ако беше поддържал огъня непрекъснато, или два, ако го беше използвал само за готвене. Манек поведе, движеше се бавно през малката поляна и полюшваше глава сякаш в ритъм с някаква бавна вътрешна музика. Рамон заподтичва след него, воден за врата. Купчина черупки от захарни бръмбари проблясваше под шарката на слънчевата светлина. Куп кожи от плескуни лежаха изоставени, едната сдъвкана и

след това зарязана от някое дребно зъбато лешоядно зверче. Сивкавосин филтър от цигара лежеше смачкан на земята до навеса.

Ченгето беше бягало три дни, преди Манек да поведе Рамон в този лов. Още ден оттогава. Ако беше прекарало една нощ в първия си бивак и две тук, това означаваше, че вече му остава само един ден преднина. Рамон го изруга наум, че се мотае. Всичко зависеше от това кучият син да се добере до реката, да отплава на юг и да се върне с помощ. С губернатора, с полицията, може би дори с корабите не енье, които трябваше да пристигнат днес-утре. Това щеше да е най-добре — могъщата раса покровител на човечеството се изтърколва отгоре като покрит с мъх балван и помита Манек и манекчетата веднъж и завинаги.

Рамон се изкикоти, но чуждата гад не му обърна внимание. Продължаваше да оглежда терена.

Имаше няколко места, забеляза Рамон, където полицаят беше навлизал в гората, и още няколко, откъдето се беше връщал. Счупените клонки и утъпканата шума го издаваха толкова ясно, все едно беше оставял знаци. Това беше базата му за операции значи. Човекът беше имал план или беше мислил по-задълбочено, вместо просто да бяга. Може би беше търсил нещо. Възможно ли беше да е имал някакъв аварийен сигнализатор, скрит тук наблизо? Изглеждаше прекалено голямо съвпадение, но сърцето на Рамон се разтуптя само при мисълта за това. Или пък беше идиот и продължаваше да си въобразява, че той е преследвачът, а Рамон — жертвата. В този случай Манек със сигурност щеше да го намери, да го убие и да върне Рамон в гадната тъмнина и шум на чуждия кошер, за да не се чуе никога повече за него.

Манек спря при навеса, пресегна се и размести листата, от които мъжът си беше направил постеля. Между зелените и сини листа имаше нещо — мръсно, бяло, с тъмноръдено от засъхнала кръв. Манек се наведе и рязко изцъка, което Рамон изтълкува като задоволство. Почеса се по лакътя, притеснен от чувството, че нещо не е наред, и попита:

— Que es^[2]?

Извънземният вдигна парче плат — ръкав от риза. Беше смачкан и усукан като превръзка или турникет, втвърден от засъхнала кръв.

— Явно добре сте го ударили горкия *pendejo* — подхвърли Рамон, стараше се да изглежда доволен.

Манек не отговори. Пусна превръзката върху разбърканата шума и zakрачи към огнището. *Сахаел* се разтегли и изтъни, но все пак задърпа Рамон след него. Нещо блесна в пръстта до наредените около пепелта камъни. Сребристо и синьо. Манек спря и го загледа. Рамон се приближи до него и раздвоен между учудването и страха, коленичи и погали с пръсти табакерата, която му бе подарила Елена.

— Това е мое — промълви той.

— Артефактът е на човека — отзова се Манек, сякаш в потвърждение.

— Не — настоя Рамон. — Това е *мое*. Моя вещ. Полицията... не е възможно да са го имали, освен ако не...

Върна се объркан до навеса и вдигна зацапания с кръв ръкав. Беше грубо зебло, направено да изтрае месеци на терен. Копчето в края на ръкава беше счупено наполовина.

— Това е моята риза! Онзи *pendejo* носи моята риза!

Обърна се рязко към Манек. Ушите му забучаха от внезапно кипналия гняв.

— Защо шибаният кучи син носи *моята риза*?

Перата на гребена на Манек се изправиха и паднаха; цветните шарки заиграха по лъскавата кожа. Само знанието, че *сахаял* ще му нанесе невъобразима болка, спря Рамон да му посегне.

— Отговори ми!

— Не разбирам. Облеклото, с което си осигурен...

— ... е *ваша* риза — изрева Рамон и дръпна ядосано с ръка чуждата дреха. — *Вие* сте я направили, шибани дяволи. Вие ме накарахте да я нося. А това тука е *моята риза*! Моята. Носех я от Диеготаун. Купих я. Облякох я. *Моя е*, а някакъв... някакъв...

Мартин Касау изведнъж се появи в ума му, силен като наркотично видение спомен. Името ѝ беше Лиана. Онази, за която беше говорил Гриего. Беше готвачка в „Лос Ранчерос Грил“ край реката. Мартин си беше въобразил, че е влюбен в нея, и цяла седмица съчиняваше стихове, започващи със сравнения на очите ѝ със звезди, и завършваше някъде на разсъмване след бутилка евтино уиски с приказки как щял да я чука. Рамон я беше видял в мръсния нощен бар, който всички наричаха „Кафе Американ Рик“, макар че имаше някакво друго име за алкохолния лиценз.

Рамон се беше напил. Видя я отново, с черната коса, стегната зад овалното лице. Трапчинките в ъгълчетата на устата ѝ. Наситено тъмночервеното на тапета зад нея. Беше я видял и си бе спомнил всички образи, които беше изтърпял, всички фантазии на Мартин за тялото ѝ. Когато тя вдигна очи и срещна погледа му, беше като стичаща се по хълм вода. Нямаше избор. Просто отиде при нея.

Мартин, вече пред него, държеше металната кука... Рамон пусна кървавата дрипа в краката на Манек и ръката му се вдигна към корема. Ръката на Мартин изглеждаше одрана, без кожа, но кръвта беше на Рамон. Болката беше отвратителна, кървенето, което Рамон усети в слабините си толкова силно, че си беше помислил, че се е напикал... Вдигна чуждата дреха, почти очакваше Мартин от спомена му да замахне отново, да го посече отново...

Пръстите му докоснаха гладкия, почти непокътнат корем. Дебелият възлест белег беше изчезнал, на негово място имаше само една тънка като косъм резка. Едва сега осъзна, че го беше знаел — пръстите му многократно бяха търсили липсващата следа от раната, тялото му знаеше по-добре от ума, че нещо липсва. Повдигна бавно ръкава си. Белегът, който бе получил от боя с мачете с Чуло Лопес при бара край Литълдог, дирите бяла плът от ноктите на Елена, които се отваряха и затваряха, докато се деряха като подивели животни по време на секс, бяха изчезнали. Петната от цигари по пръстите му ги нямаше. Нямаше ги драскотините и мазолите по дланите, натрупани от цял живот работа с голи ръце. През годините ръцете му се бяха опърлили почти до черно от слънцето, но сега кожата му беше гладка, непокътната и светлокафява като яйчена черупка. В душата му се надигна дълго потискана тревога и той изстина.

— Какво сте направили с мен? — прошепна стъписан от ужас. — Какво, мамка му, сте направили с мен? С тялото ми?

— А! Интересно — каза Манек. — Способен си на *катенае*. Това би могло да ни затрудни. Съмнявам се, че човекът е способен на множество интегриране, а и да беше, това не би произвело това объркване. Трябва да внимаваш да не се отклониш. Ще попречи на фокусирането ти в *татекреуде*, ако станеш прекалено различен от човека.

— За какво ми говориш, чудовище?

— За терзаенето ти. Започваш да осъзнаваш кой си.

— Аз съм Рамон Еспехо!
— Не — отвърна Манек. — Не си.

[1] Скокът на цигуларя — Б.пр. ↑

[2] Какво има (исп.) — Б.пр. ↑

9.

Рамон — стига да беше Рамон — седеше на земята, отпуснал лакти на коленете си и навел глава. Манек, извисил се до него, обясняваше с дълбокия си тъжен глас. Човекът, разкрил кошера на странните същества, беше Рамон Еспехо. Никой не го беше проследил — никакво ченге, никакъв друг фургон от юг. Разкриването на гнездото им само по себе си бе представлявало противоречие и за да коригират илюзията, че човекът съществува, го бяха нападнали. Беше избягал, но не и невредим. Един издатък — пръст — бил откъснат от него при атаката. Тази плът бе изиграла ролята на семе в създаването на изкуствено същество — *ae eut 'eloi*, — което било включено в потока на оригиналното същество и се беше събудило с паметта и знанията на Рамон. Наложил се Манек да го обясни два пъти, докато Рамон осъзнае напълно, че това... е *самият той*.

— Ти участваш в неговия поток — продължи Манек. — Цялото присъства в частта и частта може да изрази цялото. Имаше известна загуба на точност и беше взето решение в полза на функционалното знание и непосредственото възстановяване пред физическото приближение. В хода на процеса се деформираш до формата, от която е възникнал фрагментът.

— Аз съм Рамон Еспехо — заяви Рамон. — А ти си една лъжлива курва с дъх на руски задник.

— И двете неща са погрешни — търпеливо отвърна Манек.

— Лъжеш!

— Езикът, който използваш, е неправилен. Функцията на комуникацията е да се предава знание. Да лъжеш означава да възпрепятстваш предаването на знание. Това не е възможно.

Лицето на Рамон пламна. После се вледени.

— Лъжеш — прошепна той.

— Не — отвърна тъжно извънземният. — Ти си изкуствено същество.

Рамон се изправи рязко, но Манек не отстъпи. Огромните оранжеви очи примигаха.

— Аз съм Рамон Еспехо — извика Рамон. — Аз долетях с фургона. Аз поставих зарядите. Аз! Аз съм този, който го направи! Не съм някакъв шибан пръст, израснал в някаква шибана цистерна!

— Започваш да ставаш възбуден — каза Манек. — Сдържай гнева си или ще приложи болката.

— Приложи я! — изрева Рамон. — Давай, страхливецо! Страх ли те е от мен? — Събра слюнка и се изплю в лицето на Манек.

Храчката го улучи под окото и бавно потече по лицето му. Манек изглеждаше повече озадачен, отколкото обиден, и изобщо не прояви обичайното човешко отвращение. Изтри внимателно слюнката и заби поглед в мокрото по пръстите си.

— Какъв е смисълът на това действие? Усещам, че това вещество не е отровно. Има ли функция?

Цялата борбеност напусна Рамон като въздух, изригнал от спукан балон.

— Изтрий си лицето, *pendejo* — прошепна той уморено и отново седна и обви коленете си с ръце.

Беше вярно. Беше изчадие. Студена пот изби на челото му и под мишниците. Започваше да вярва на твърденията на Манек: не беше истинският Рамон Еспехо, не беше дори истински човек, беше някакво чудовище, родено в цистерна, неестествено създание, едва на три дни. Всичко, което помнеше, беше фалшиво, беше се случило на *друг човек*, не на него. *Той* никога не беше живял извън онзи връх, никога не беше чупил глави в бой по барове, никога не беше чукал жена. Никога не беше срещал истинско човешко същество въпреки спомените си за всички хора, които си мислеше, че познава.

Как му се искаше изобщо да не беше идвал в планината, изобщо да не беше поставял онзи фатален заряд! А след това осъзна, че той *не беше* правил нито едно от тези неща. Беше ги правил *другият*. Той нямаше нищо освен настоящето, нищо освен Манек и гората наоколо. Не беше нищо. Не беше никой. Беше чужд за света.

Тази мисъл беше главозамайваща, почти невъобразима и той съзнателно, с огромно усилие я изтласка. Замислеше ли се дълбоко над това, щеше да полудее. Вместо това се съсредоточи върху физическия свят — върху студения вятър в лицето му, върху облаците, запълзели по злокобно помръкналото небе. Който или каквото и да беше, беше жив, сред света, реагираше на него с животинска напрегнатост.

Дърветата куркума миришеха толкова хубаво, колкото паметта му казваше, че трябва да миришат, вятърът бе също толкова свеж и прохладен; внушителната гледка на Сиера Хуесо далече на хоризонта, слънцето, проблясащо по снежните шапки на най-високите върхове. Беше красиво както винаги и красотата извиси сърцето му както винаги. „Тялото продължава да живее — помисли Рамон с горчивина. — Дори когато не ни се иска да е така“.

Изби с усилие и тази мисъл от ума си. Не можеше да си позволи отчаяние, ако държеше да оцелее. Нищо не се беше променило въпреки произхода му, все едно дали беше отгледан в саксия като стрък пипер, или се беше изгърсил с писък и плувнал в кръв от майчината си утроба. *Беше* Рамон Еспехо, все едно какво говореше извънземният, все едно как изглеждаха дланите му. Трябваше да бъде, защото нямаше кой друг да *бъде*. Какво значение имаше дали там някъде съществува някой друг, който също си мислеше, че е той? Или сто такива? Беше жив, тук и сега, в този миг, все едно дали беше на три дни, или на трийсет години, и това беше важното. Беше жив — и смяташе да остане така.

Вдигна очи към чужденеца, който изчакваше с изненадващо търпение.

— Как може да е вярно това, което казваш? — попита със свити устни. — Не съм някой невеж селянин, знам какво е клонинг. Просто едно бебе, което трябва да порасне като всяко бебе. Не би могло да има моите спомени. Просто не става така.

— Нищо не знаеш за това, което ние можем или не можем — укори го Манек, — и въпреки това твърдиш обратното. Имаш предвид създаването на нов индивид от подобен основен молекулярен шаблон. Този процес би бил развитие. Ти си израз на рекапитулиране. Двете са различни. — Манек замълча. — Идеята се вместила лошо в твоя език, но ако придобиеш достатъчно *атакка*, за да я разбереш напълно, това би те отклонило още повече от модела. Пречи на нашето *татекреуде*.

— Коремът ми. Ръката ми. Белезите, които имах...

— Съвършената достоверност беше пожертвана. С течение на времето те ще клонят към формите, които изразяват цялото.

— Ще ми се върнат белезите?

— Всички твои физически системи ще продължават да се доближават до формата първоизточник. По подобен начин напредва и

възвръщането на информация.

— Паметта ми? Казваш, че всичко това се ебава и с паметта ми?

— По-доброто приближение е по-добро приближение — отвърна съществото. — Самоочевидно е.

Рамон го зяпна. Изведнъж осъзна защо чужденците нямат секс. Те също бяха отгледани в цистерни, точно като него. Може би дори бяха създадени в същата! Той и този отвратителен кучи син бяха братя, по-сходни, отколкото той и *истинският* Рамон Еспехо.

— Направили сте ме чудовище, също като теб — каза той горчиво. За малко да се разтрепери отново. — Не съм дори човек повече!

Сахаел запулсира предупредително и стомахът на Рамон се сви от страх, но болката не дойде. Вместо нея, за огромна изненада на Рамон, Манек протегна дългата си многоставна ръка и я постави непохватно на рамото му като в жест на утеха, копиран от лошо описание.

— Ти си живо същество, обзето от *ретехуе* — заговори той. — Произходът ти е без значение и не би трябвало да те притеснява. Все пак можеш да изпълниш своето *татекреуде*, като упражняваш функцията си. Никое живо същество не би могло да желае повече от това.

Думите му бяха толкова близо до онова, което Рамон си бе помислил преди малко, че го стъписаха. Той избута ръката на съществото от рамото си и стана. *Сахаел* изтъня и се издължи, даваше му възможност да се отдалечи. За нова изненада на Рамон, Манек не тръгна след него. Рамон седна край огнището, взе табакерата от земята и я отвори. Беше най-близката до огледало вещ, с която бе разполагал, откакто го извадиха от цистерната. Лицето му бе по-гладко от онова, с което беше свикнал, с по-малко бръчки около очите. Бенките и белезите бяха изчезнали. Косата му беше по-мека и по-светла. Изглеждаше различен, неоформен. Изглеждаше млад. Приличаше на себе си, но и *не приличаше*.

Светът около него заплаши отново да се завърти и той се подпря с ръце върху здравата повърхност на Сао Пауло, закотви се в реалността, закотви се в настоящето. Ако разкритието на Манек беше истина, ако там някъде съществуваше друг Рамон Еспехо, това променяше всичко. Криенето вече не носеше никакво предимство. Ако

другият Рамон се върнеше във Фидлърсджъмп, можеше и да има реакция на разказа му за тайна база на извънземна раса, разбира се, но нито онзи, другият Рамон, нито никой нямаше да знае, че съществува *той*. Можеше да изпратят въоръжена група за проследяване или дори да нападнат извънземните, но нямаше да търсят *него*. Но пък ако успееше наистина да *намери* другия Рамон, двамата може би щяха да измислят как да обърнат играта на тия същества. Знаеше какво щеше да направи самият той, ако го преследваха. *Той* щеше да измисли начин да убие преследвачите си. И това сега беше единственият шанс за Рамон. Ако успееше да предупреди другия Рамон, че го преследват, и да му се довери, че ще предприеме правилните действия, заедно можеха да унищожат съществото, което държеше каишката му. Изведнъж се обнадехди. Ако казаното от Манек се окажеше вярно, в джунглата имаше още един ум като неговия. Обзе го гордост заради другия Рамон — въпреки цялата мощ на тези чудовища той им се беше измъкнал, беше ги надхитрил, показал им беше какво може един човек.

Но щеше ли другият Рамон да му помогне, или щеше да се ужаси от него толкова, колкото и от извънземния? Ако помогнеше на другия Рамон да се спаси от преследвачите си, той, разбира се, щеше да му е благодарен. Опита се да си представи как самият той би обърнал гръб на човек, притекъл му се на помощ точно когато най-много се нуждае от нея. Не вярваше, че би го направил. Щеше да прегърне другия като брат, да го укрие, да му помогне. Да го уреди в работата, може би да почнат да работят заедно...

Рамон се изплю.

Беше тъпо. Не, щеше просто да забие ножа между ребрата на другия Рамон — *неговите* ребра — и да се смее, докато чуждото изчадие не издъхне. И все пак имаше ли някакъв друг избор? Имаха обща позиция засега, а ако измислеше начин да убие Манек и да се освободи от *сахела*, с останалото можеше да се оправи след това. Въпросите кой и какво е той, и как би могъл да се вмести в един свят с друг Рамон в него, трябваше да почакаат. Първо беше оцеляването. Първо беше освобождаването му от робството. А първото, което трябваше да направи, бе да спечели доверието на Манек, да го накара да си мисли, че му съдейства с цялото си сърце, да му внуши лъжливото чувство за сигурност, докато не му се открие възможност да натика ножа в гърлото на това чудовище.

Планът, колкото и да беше аморфен, му вдъхна увереност. След като имаше план, можеше поне да продължи напред.

— Успокоил си се — каза Манек. Рамон не беше чул приближаването му.

— Да, демоне. Мисля, че да.

Отвори табакерата. Беше празна, с гравираното *Mi corazón* от Елена в среброто. Сърце мое. На, пуши, докато пукнеш. Рамон се изхили.

— Не разбирам реакцията ти — каза Манек. — Ще я обясниш.

— Просто исках да запаля цигара — отвърна Рамон с много дружески тон. „Виждаш ли колко съм безопасен? Виждаш ли колко съм готов да ти сътруднича?“ — Явно обаче оня алчен шибаняк ги е изпушил всичките. Кофти, нали? Ех! Една цигара нямаше да ми дойде никак зле. — Помисли си тъжно за цигарата, с която бе запалил фитила преди толкова време. Или беше цигарата, похабена от другия? Цигарата, която бе изпушил с други дробове, в друг живот.

— Какво е „пушене“? — попита Манек.

Рамон въздъхна. Когато не говореше като извънземен, съществото говореше като малко дете.

Опита се да му опише изпушването на една цигара. Зурлата на Манек започна да потръпва от отвращение, преди да е стигнал и до средата.

— Не разбирам функцията на пушенето — каза Манек. — Функцията на дробовете е да осигуряват кислород на тялото. Пълненето на дробовете с пушеци от горящи растения и отпадъчните продукти от непълното им изгаряне не вредят ли на тази функция? Каква е целта на пушенето?

— Пушенето ни носи рак — отвърна той, като едва сдържаше усмивката си. Извънземният изглеждаше толкова сериозен и озадачен, че той не можеше да устои на изкушението да се побъзика с него.

— Какво е „рак“?

Рамон обясни.

— Това е *аубре*! — изстърга с тревога гласът на Манек. — Твоята функция е да намериш човека и няма да ти бъде позволено да осуетиш тази цел. Не се опитвай да ми пречиш, като хванеш рак!

Рамон се изкиска. След това се разсмя. Смехът го заля на вълни и скоро той вече се държеше за корема и се давеше от смях. Манек се

приблужи, гребенът на главата му започна да се вдига и пада по начин, който напомни на Рамон за дете, канещо се да пита мама и тате какво толкова смешно е казало.

— Криза ли имаш? — попита Манек.

Това вече му дойде в повече. Рамон зарева и зарита, сочеше Манек с пръст, без да може да спре да се смее. Не можеше да говори. Нелепостта на ситуацията, както и напрежението, на което бе подложен умът му, го правеха съвсем безпомощен. Извънземният пристъпваше напред-назад, възбуден и объркан. Пристъпът бавно премина. Рамон се отпусна на земята, съвсем изчерпан.

— Зле ли ти е? — попита Манек.

— Нищо ми няма — отвърна Рамон. — Добре съм. Ти обаче си много смешен.

— Не разбирам.

— Да, не разбираш! Точно това те прави толкова смешен — смешен тъжен тъп дявол.

Манек го изгледа строго.

— Имаш късмет, че не съм свързан. Ако бях, щяхме да те унищожим веднага и да започнем с друг дубликат, защото тези пристъпи доказват, че си дефектен организъм. Защо изпадна в тази криза? Симптом на рак ли е тя?

— Тъп сабгѳп — отвърна Рамон. — Смеех се.

— Обясни „смях“. Не разбирам тази функция.

Той затърси обяснение, което Манек да разбере.

— Смехът е добро нещо. Доставя удоволствие. Човек, който не може да се смее, е нищо. Смехът е част от нашата функция.

— Не е така — възрази Манек. — Смехът спира потока. Пречи на правилната функция.

— От смеха се чувствам добре — настоя Рамон. — Когато се чувствам добре, функционирам по-добре. Като храната е.

— Твърдението е погрешно. Храната осигурява енергия за тялото ти. Смехът — не.

— Друг вид енергия. Когато нещо е смешно, се смея.

— Обясни „смешно“.

Той помисли и си спомни една шега, която бе чул последния път в Литълдог. Елой Чавес му я беше разправил, когато седнаха да пият.

— Слушай тогава, чудовище. Ще ти разкажа една смешна история.

Разказването не се получи много добре. Манек постоянно го прекъсваше с въпроси, питаше за определения и обяснения, докато най-сетне Рамон не каза раздражено:

— Копеле тъпо, историята няма да е смешна, ако не млъкнеш и не ме оставиш да я разкажа! Всичко разваляш с въпросите си!

— Защо това прави инцидента по-малко смешен? — попита Манек.

— Все едно! — сопна се Рамон. — Просто слушай.

Извънземният замълча и този път Рамон разказа историята гладко, без прекъсване, но когато свърши, Манек само помръдна зурлата си и го изгледа с безизразните си оранжеви очи.

— Сега трябваше да се смееш — каза му Рамон. — Това е много смешна история.

— Защо този инцидент е *смешен*? — учуди се съществото. — На човека, за когото разказа, е било заповядано да извърши сношение с женско същество от неговия вид и да убие голямо месоядно същество. Ако това е било неговото *татекреуде*, той не го е изпълнил. Защо се е сношил с месоядното? *Аубре* ли е бил? Съществото го е наранило и е можело да го убие. Не е ли разбирал, че това може да е резултатът от действията му? Държал се е противоречиво.

— Точно *затова* историята е смешна! Не разбираш ли? Той е чукал *чупакабрата*!

— Да, това го разбирам — отвърна Манек. — Нямаше ли историята да е по-„смешна“, ако мъжът беше изпълнил функцията си правилно?

— Не, не и *не*! Тогава *изобщо* нямаше да е смешна! — Погледна Манек накриво, както си седеше като някаква огромна, много сериозна буца, със скръбно лице, не можа да устои и се разсмя отново.

И тогава дойде болката — разкъсваща, смазваща и унижителна. Продължи по-дълго, отколкото досега: адска, тотална, отвратителна. Когато най-сетне свърши, Рамон се намери свит на кълбо, пръстите му дращеа *сахаета*, който пулсираше със собствения му пулс. За негов срам плачеше, огорчен като куче, изритано без причина. Манек стоеше над него мълчалив и неумолим — и в този момент Рамон видя в него образа на свършеното зло.

— Защо? — извика Рамон и изпита срам, като чу колко сломен е гласът му. — *Защо?* Не направих *нищо!*

— Заплаши да хванеш рак, за да избегнеш предназначението си. Въвлечаш се в криза, която възпрепятства функционирането ти. Извлечаш удоволствие от противоречия. Извлечаш удоволствие от неуспешно хармонизиране. Това е *аубре*. Всеки признак на *аубре* ще се наказва така.

— Но аз се смях — прошепна Рамон. — Аз само се смях!

— Всеки смях ще се наказва така.

Зави му се свят. Беше забравил. Отново беше забравил, че това същество на другия край на каишката му не е странно оформен човек. Умът зад тези оранжеви очи не беше човешки ум. Беше се оказало лесно да го забрави. И беше опасно.

Ако искаше да живее — ако искаше да се спаси и да се върне сред хората, — трябваше да помни, че това същество не е като него. Той беше човек, все едно как бе създаден. А Манек беше чудовище. Беше се оказал глупак да го възприеме другояче.

— Няма да се смея повече — каза Рамон. — Нито да хващам рак.

Манек не каза нищо повече, а седна до него. Тишината между тях се проточи — странна и тъмна като пустошта между звездите. Много пъти Рамон се беше чувствал отчужден от хората, с които бе принуден да си има работа — *нортемехиканос*, бразилци и дори чистокръвните *мехиканос*, с които се родееше благодарение на едно изнасилване. Мислеха различно тези чужди хора, чувстваха нещата различно, не можеше да им се довери напълно, защото и не можеше да ги разбере напълно. Често и жени, дори и Елена, го караха да изпитва същото. Може би точно затова бе преживял по-голямата част от живота си сам, затова се чувстваше повече като у дома си сам сред дивия свят, отколкото с други от собствения му вид. Но всички те имаха повече общо с него, отколкото можеше изобщо да има Манек. От *нортеамериканос* бе отделен от история, култура и език — но дори един гринго знаеше как да се смее и побесняваше, ако го заплюеш. Нямаше такава обща база, която да сближи Рамон и Манек. Между тях лежах светлинни години и милион векове еволюция. Не можеше да приеме нищо за подразбиращо се от само себе си у съществуването в другия край на *сахаял*. От тази мисъл му стана по-студено, отколкото от вятъра, задухал от планините.

Беше нещо, което Микел Ибрахим, управителят на „Ел Рей“, бе казал неведнъж: „Ако лъвовете можеха да говорят, пак нямаше да можем да ги разберем“. Единственият му шанс бе в това никога да не си позволи да забрави, че е вързан за лъв.

Манек го подкани:

— Време е да възобновим функционирането си.

— Остави ме малко — отвърна Рамон. — Все още не мога да вървя.

Манек помълча малко, а после се обърна и закричи между изоставения навес и дърветата. *Сахаелът* се изпъваше и дърпаше. Рамон се помъчи да го забрави. Някъде по време на заслепяващото наказание си беше прехапал езика. В устата му имаше вкус на кръв. Не някаква чужда течност — кисела човешка кръв. Когато изплю, беше червено. И да беше таил някаква мисъл или страх, че се е превърнал в нещо нечовешко след онова, което бяха направили с него Манек и приятелите му демони, вече ги нямаше. Манек беше показал колко безкрайно е отдалечен от човешкото и с това бе показал колко самият Рамон е човек.

— Има едно нещо — заговори Рамон. — Планът ти — да наблюдаваш мен и след това да търсиш. Ако наистина съм същият като *шибаняка*, който е там някъде, мога да ти кажа някои неща, които ще направи той. Специфични неща. Не просто нещо, за което би могъл да се сети всеки човек.

Манек се върна при него, докато той изтупваше пепелта и листата от странната си дреха.

— Имаш прозрение за вероятния му поток. Ще изразиш това прозрение.

— Реката. Той ще се запъти към реката. Ако успее да стигне до нея и да си направи сал, може да слезе по течението до Фидлърсджъмп. Ще яде риба, а речната вода е безопасна за пиене. Би могъл да пътува и денем, и нощем, и няма да му се налага да почива. Това ще е най-доброто за него.

Манек замълча, зурлата замърда, все едно вкусваше идеята. И защо не, помисли Рамон. Вкусването на идеи не беше нещо по-странно от всичко останало у съществуването, което го държеше под властта си.

— Човекът е бил тук — каза най-сетне Манек. — Ако неговата функция е да стигне до реката, става по-добър израз на нашето

татекреуде. Ти функционира добре. Избягването на *аубре* е по-добро от смешното.

— Щом казваш.

— Ще продължим — заяви Манек и поведе Рамон към летящата кутия.

Когато закръжиха над леса, Рамон се замисли по-внимателно за бивака, който бяха оставили зад себе си. Някои дребни неща привлякоха вниманието му. Защо другият Рамон беше напуснал бивака и се беше връщал толкова пъти след това? Защо си беше правил труда да хваща и дера животни, след като ги имаше идеалните за ядене захарни бръмбари? Къде беше шишът, на който беше пекъл животинчетата? Постепенно започна да се убеждава, че двойникът му, там някъде из джунглата, играе някаква игра. Очертаваше се и друг план освен неговия, а той не можеше да види много ясно очертаванията му.

Ако *той* беше Рамон Еспехо, пресъздаден от парче плът с помощта на невъобразима чужда технология, ако наистина беше идентичен с онзи мъж, мъжа, който помнеше, че е, не трябваше ли вече да *знае* какво е? Може би простото приемане на идентичността му не беше толкова просто. Замисли се дали *сахел* може да прави нещо повече, освен да го унизява с болка. Вероятно можеше да вкарва нещо в кръвта му, нещо, което да го прави по-спокоен, по-податлив, по-склонен да пренебрегва въпросите, които повдигаше необичайното му положение. Всъщност, като си помислеше, едва ли можеше да очаква от себе си да реагира така.

Манек му бе наредил да не се отклонява от идентичността си като Рамон Еспехо и той бе изпълнил тази заповед. Но така ли щеше всъщност да реагира един човек? Така ли щеше да е реагирал *той*, ако пътят му до този момент не беше през цистерната?

Нямаше как да разбере. Можеше само да изтласка тези съмнения от ума си и да заложи на другия Рамон Еспехо, който дебнеше някъде из тези гори. Вероятно беше близо. Три дни беше бягал според Манек. Вече бяха станали пет. Допускаше, че ще може да покрие трийсет километра на ден, особено с всичките демони на ада по петите му. Това щеше да постави двойника му почти до реката в края на деня. Освен ако раните го бяха забавили. Освен ако не бяха гноясали и не беше умрял сам в горите, далече от всякаква помощ. Рамон потръпна

при тази мисъл, след което я отхвърли. Беглецът беше *Рамон Еспехо*.
Кораво копеле като него нямаше да умре лесно!

Господи, дано!

10.

Рамон изобщо не беше възнамерявал да напуска Земята. Беше едно от онези случайни стечения на обстоятелства и нищо повече. На петнайсет се беше хванал на работа в откритите мини на Южно Мексико. Един от операторите се разболя — много прах в дробовете — и Рамон зае мястото му. Началникът му показа как да управлява стария подежник, предупреди го, че високите три етажа земекопи няма да забавят, ако им се изпречи на пътя, и кариерата му започна. Шестнайсет часа под слънцето, толкова горещо, че пластмасовите спойки около надупчения визьор се пукаха и стапяха, докато разместваше и заглаждаше шлагата под виковете на началството. Парцалите, които връзваше на устата си, започваха сутрин с всевъзможни ярки цветове — синьо, червено и оранжево — и завършваха посивели от прах. След като един от по-старите работници го скъса от бой, той се включи в бригадата на Паленки — старият Паленки беше смахнат чешит, зъл като плъх и безмилостен като рака, който накрая го уби. Но се грижеше никой да не се ебава с екипа му. Та тъкмо той показа на Рамон как да тика женски тампон в шлема, за да пази очите си от потта.

Ужасни времена бяха, докато работеше в мините. Спеше на нар в една дървена барака, не по-добра от скитническите дупки, в които бе отраснал. Храната имаше вкус на пръст. Изтощението беше безкрайно, а парите едва стигаха да се напие в събота вечер. И все пак имаше работа.

Паленки се оказа билетът му от лотарията. Старият кучи син беше накарал екипа си да се учи. Нощем, когато никой не искаше да прави нищо друго, освен да спи и да се опита да забрави изтеклия ден, Паленки ги караше да гледат учебни филми по минна технология и промишлена геология. Рамон го ненавиждаше, но не искаше да бъде съкратен от работната група. Тъй че, макар и с неохота, се учеше. И макар да не го признаваше, започна да му харесва. Започна да разбира камъка, как се е оформяла земята, сгъвайки в себе си древни истории, докато някой като него не дойде да я разтвори. Половинчасовите уроци

бяха най-хубавата част от деня му, почти си струваше да се лиши от сън заради тях.

А може би Паленки го бе забелязал в него. Защото дойде времето, когато корабите на сребърните енье пристигнаха на платформите над Мексико Сити. Невъобразимо огромни, те надвиснаха като ястреби, закръжили високо във въздуха. Последва договорът. Планета колония. Първата вълна бе напуснала преди трийсет години, а сега енье искаха да отпратят след тях кораб, който да закара нужната на планетата индустриална инфраструктура. Първите колонисти нямаше да стигнат до планетата през следващите няколко столетия, според земните часовници, но с ефектите на относителността и изменящите реалността корабни двигатели на енье Рамон щеше да е там след не повече от година корабно време. Всеки, който сключеше договор да замине в космическия мрак, за да отнесе спорните плодове на човешката индустрия, щеше по дефиниция да надживее всички, които оставаха. Това само по себе си изглеждаше достатъчно, за да убеди Паленки. Той прие договора и включи със себе си всички от работния екип.

Рамон помнеше как се качи на орбиталната совалка до платформата, плъзна се два пъти около Земята и накрая кацна точно над мястото, откъдето бе излетял. Беше на шестнайсет и оставяше своя свят зад гърба си. Единственото съжаление, което изпита при тази перспектива, бе, когато погледна надолу от кораба на енье. Синьото на океана, бялото на облаците, масивите индустриализирана суша, искрящи в нощта като вечен огън. Земята ставаше по-хубава, когато се отдалечаваш от нея. Отдалечиш ли се достатъчно, беше дори красива.

Паленки умря на кораба. Туморът бе притискал сърцето му месеци наред. Рамон и останалите от работния екип побързаха да се реорганизируют, опасяваха се, че енье няма да уважат договора без Паленки, и се оказаха прави. Споразумението беше анулирано и когато големите кораби стигнаха до колонията Сао Пауло, излишните момчета бяха оставени на чуждия свят като общи работници. От едно нищо на Земята Рамон се оказа едно нищо на свят-колония. Нямаше начин да се върне на Земята — всички, които бе познавал, вече бяха мъртви. Но знаеше онова, на което го беше учил Паленки, намери още учебни материали, хвана се като чирак в една проучвателна фирма,

която фалира след няколко години. Преди закриването ѝ закупи един от старите фургони и се устрои като независим.

Първото му бягство в terreno cimarrón беше като печалба от лотария, като завръщане в място, което е забравил. Огромното празно небе, горите и океанът, огромните разломи на юг, високите планини на север. Празно. За първи път, откакто се помнеше, се оказа истински сам — и плака. Спомни си как седеше на седалката на водача, оставил на автопилот, и плачеше като човек, видял Иисус.

— Страдаш от ефекта на рекапитулация — каза Манек. — Когато мозъчните ти структури завършат формирането си, спомените ще станат по-малко натрапчиви.

Рамон го изгледа накриво, чудеше се дали се опитва да го успокои, да го укори или да провери доколко начинът му на изразяване е разбираем в човешки термини.

— За какво ми говориш, по дяволите?

— Докато невронните ти пътеки се настроят в правилния си поток, по-стари шаблони ще налагат временно неподходящи изпъкналости.

— Благодаря. Не това ме притесняваше. — След малко попита: — Значи, ако се постарая сериозно, мога да накарам паметта си да се върне напълно?

— Не — отвърна Манек. — Процесът ще бъде възпрепятстван от волята ти. Не трябва да се опитваш да си спомниш определени събития. Това ще влоши функцията ти. Ще се въздържаш.

— Един вид да не си чоплиш раната, за да зарасне по-бързо. — Рамон сви рамене и смени темата. — Ей. Вие как се озовахте тук, между другото?

— Ние участваме в потока. Нашето присъствие е неизбежно.

— Това ясно. Но вие, дяволи, не сте оттук, нали? Не може да сте оттук. Няма никакви градове или фабрики, или от онези неща като мравуняците на туру. Не ядете животните и растенията тука, както щяхте да правите, ако шибаната ви раса беше еволюирала с тях. Тази планета не е ваша. Тъй че как се оковахте тук?

— Нашето присъствие беше неизбежно — повтори Манек. — Предвид ограниченията в потока на онова, което вашият несъвършен език би нарекъл моята раса, този изход беше необходим.

— Криете се в планински хълм — заговори Рамон, загледан между изтънелите ребра на летящата кутия към зелено-оранжевите петна на дървесните корони на три метра под тях. — Ядосани сте и сте загрижени да спрете другата ми версия, та никой да не разбере за вас. Знаеш ли какво си мисля?

Манек не реагира. Над очите му се спусна тънка прозрачна мембрана и замъгли оранжевия цвят. Рамон си помисли, че има птици, които правят нещо такова — имат клепачи, през които могат да виждат. Или беше риба? Ухили се и се отпусна назад.

— Мисля, че сте се озовали тук по същата причина като мен. Мисля, че се криете от нещо.

— От какво се криеше човекът? — попита Манек. Рамон се притесни за миг. Не беше мислил да му казва за еуропеото. Но имаше ли вече значение?

— Убих един. Беше с жена и не се държеше добре с нея. Аз бях пиян, а той беше прекалено шумен и се държеше глупаво. Каза нещо гадно, аз казах нещо тъпо. Свърши в задната улица. Оказа се, че бил посланикът от Европа. А аз го наръгах. Както и да е, исках да се разкарам. Да си намеря някое място, където няма да ме намерят, и да изчакам цялата работа да отшуми. И тогава намерих вас, *pendejo*.

— Убил си същество от твоя вид?

— Донякъде — отвърна Рамон. — Беше от Европа.

— Беше ли ограничил свободата ти?

— Не. И не беше чукал жена ми, нито някакъв друг боклук. Не беше това.

— Тогава защо си го убил?

— Ами така — отвърна Рамон. — Случва се понякога. Нещастен случай, един вид. И двамата бяхме пияни.

— Силното пиене — каза чужденецът. — Премахнало е задръжките ти.

— Да.

— Убиваш, за да бъдеш свободен, а свободата те кара да убиваш — каза чужденецът. — Този цикъл е *аубре*.

— Има си някои недостатъци — съгласи се Рамон.

Какво беше казал онзи *sabrón*? Рамон се помъчи да си спомни как беше станало. Европеанецът трябваше да е казал или направил нещо: да си е направил някоя шега или да е подхвърлил нещо, което да

ги изкара на улицата. Заради жената ли беше? Като че ли да. Помнеше задънената улица, ножа, кръвта, сменяща цветовете си на променливата светлина, но липсваха неща преди това и му беше мътно. Не можеше да определи дали се дължи на това, че тогава бе пиян, или на неоформения му още нов, създаден от чуждите мозък.

Защо все пак го беше убил?

Въпросът изглеждаше все по-уместен.

В небето на север се трупаха огромни облаци на бели, сиви и жълти петна. Зелени балони — изпълнените с водород растения, които наричаха небесни лилии — изпъстриха облаците, рееха се на бавни, лениви кръгове, понесени от ветрове, които ги преобръщаха като медузи в морето. Бяха сигурен знак за идващото лошо време. Рамон видя блясъка на мълнии под облачната пелена, но беше твърде далече, за да чуе гърма. Щеше да вали, но не тук. Където и да беше сега другият Рамон, поне не се налагаше да се тревожи, че ще прогизне. Колко странно трябваше да е за другия Рамон — ранен, сам, без да знае, че съществува някой друг, който знае за извънземните и обмисля как да го опази жив и на свобода. Представи си за миг двойника си някъде там долу, скрит под листата, може би дори следеше с поглед как костенобялата кутия бавно завива в дъга.

Изплашен. Другият Рамон щеше да е изплашен. Изплашен не само от това, което бе открил, и от лова, в който той сега беше плячката, но също и от самотата — от това, че е толкова изолиран. Имаше разлика между изолация и самота. С фургона и запасите си той се беше радвал на самотата. Мисълта, че сега е единственият човек на север от Фидлърсджъм, без никаква възможност да повика помощ, спящ в импровизирани убежища и бягащ от една непонятна чужда цивилизация — това беше друго. Опита се да си представи себе си на негово място. Опита се да си представи как щеше да се чувства самият той.

Щеше да иска да *убие* шибания извънземен. И знаеше, че е вярно, защото докато седеше тук до съществуването, точно това искаше *той*. Рамон въздъхна. Другият Рамон поне нямаше да има това нещо, натикано в шията му.

Юнеа внезапно замръзна във въздуха и Манек потрепери. Пернатата му грива беше настръхнала и се полюшваше като трева под

силния вятър. Ръцете му зашариха неспокойно по командния пулт. Страх стегна стомаха на Рамон.

— Видя ли нещо?

— Човекът е бил наблизо. Наскоро. Ти се оказа прав в тълкуването на неговия поток. Ти си годин инструмент.

— Къде е той?

Манек не отговори. *Юнеа* започна бавно да се полюшва напред-назад като увиснала на въже от небето. Рамон се изправи, ребрата на пода се впиха в меките му ходила. Сърцето му биеше бясно, въпреки че той не можеше да определи какво се надява или какво се опасява, че ще се случи. *Сахаел* потръпна за миг и замря.

— Къде е той? — повтори Рамон и този път Манек се обърна към него.

— Липсва — избоботи извънземният. — Ти ще изтълкуваш това.

Юнеа се раздвижи и се спусна надолу. Рамон залитна и седна. Зеленият балдахин се раздвои над дълга широка морава. Между тревите и дивите цветя имаше големи плоски камъни — гранит като чели. А до един от тях нещо сякаш пърхаше. Рамон примижа и се взря. До ръба на грамадния камък в пръстта беше забит клон или дълга пръчка и на върха беше завързана дрипа, като знаме. Платът беше мръсен и светъл, с по-тъмни петна. Неговата риза. Останалото от ризата на Рамон, вързано за останалия ръкав.

— Какво е значението на този обект? — попита Манек.

— Мамка му, ако знам — отвърна Рамон. — Може би е бяло знаме, знак, че се предава? Възможно е да иска да говори.

— Ако желае да разговаря, защо го няма?

— Защото сте му откъснали пръста!

Манек не каза нищо. *Юнеа* направи бавен кръг над странния флаг. Рамон изцъка с език. Очевидно бе поставен тук, за да привлече вниманието им. И все пак идеята за предаване не се съчетаваше добре с интуицията му. Рамон Еспехо нямаше да иска да се предаде. *Юнеа* надвисна над камъка, започна бавно да се снишава. Рамон си представи своя двойник сред дърветата, сигурно ги следеше. Имал ли беше бинокъл в раницата, когато извънземните го откриха, или го беше оставил във фургона и беше изгорял? Не, бинокълът нямаше да е с него. Нямаше да има място в раницата и за него, и за сондажните заряди.

Безпокойството му се отприщи до пълна паника. Сондажните заряди! Клонът, забит точно до ръба на камъка, за да усили всяка вибрация в гранитната плоча. Не беше флаг. Беше спусък.

— Спри! — изрева той с половин секунда закъснение. *Юнеа* докосна повърхността и на Рамон му се стори, че видя как потрепери клонът в неизмеримо краткия миг, преди да последва взривът.

11.

Рамон се размърда. Имаше нещо, нещо много спешно, но не можеше да си спомни добре какво точно. Виеше му се свят, както когато се напиеше до степен да не може да върви. Само че сега имаше нещо много, много важно. А не можеше да си спомни какво е.

Черупката на *юнеа* беше първото нещо, което разпали искрата на осъзнаването. Костенобелите ребра и тънките нишки от стените и пода бяха натрошени и скъсани. Лежаха разпръснати по гранитния камък като клечки от детска игра. Само една стена и ъгъл бяха останали прави, огънати като старчески гръб. Въздухът беше горещ и миришеше на кисело — миризмата на експлозиви, много добре позната на проучвателите. Прясната пръст и чакъл по камъка показваха къде и как са изгърмели взривовете — под ъгъл нагоре срещу всеки оказал се на повърхността, вместо надолу в земята. Имаше спомен — вероятно по-скоро въображаем, отколкото истински, — че ребрата бяха изщракали, затвориха се и станаха непрозрачни миг преди взрива. За да го защитят. Него и онова същество... Манек.

Рамон понечи да седне, не успя и се свлече по гръб. Ръцете му бяха отслабнали; десният му крак кървеше обилно от отворена рана малко над коляното. Главата му започваше да се избистря, спомените от непосредствено случилото се започваха да се наместват.

Шибанякът се беше опитал да ги убие. Другият Рамон, където и да се намираше сега, беше разбрал, че е преследван, и беше заложил капан, за да убие чуждото същество. В сърцето му избухна гняв, последван почти мигновено от респект и някаква странна гордост. Нека да знаят чуждите, където и да са: Рамон Еспехо е един корав малък шибаняк и става опасен, ако му се изпречиш на пътя. Рамон се разсмя, зарева от смях, заудря безпомощно с ръце по земята, чак устата го заболя от смях. Шибано прецакване. Изведнъж го осени мисълта, че се смее, а не го наказват за това.

Сахаел все още се точеше от врата му. Но от бял беше станал тъмен като оток. Рамон преглътна. За първи път се замисли какво лице ще стане, ако злата гад умре, докато това е закачено за него.

— Чудовище! — извика и гласът му му се стори глух и далечен. Горният регистър на слуха му беше изгърмял от взрива, оставил бе само ниските басови тонове. — Чудовище! Добре ли си?

Отговор не последва. Рамон най-сетне успя да седне, хвана с една ръка тъмния пострадал *сахарел* и тръгна по него към масивното туловище на извънземния. Манек стоеше прав, но стойката му изглеждаше някак снишена и тромава, все едно му трябваше повече опора, за да запази равновесие. Едната му ръка със странно многото стави висеше отпусната. Лявото му око беше станало от пламтящо оранжево тъмнорубинено и по-издуто. Най-драматичната промяна обаче бе по кожата. Вместо сребристото, плуващо над черното като масло над вода, половината от тялото му беше станала пепелява. Плътта му също изглеждаше по-стегната, като наденица, изпечена и готова да се пръсне. Бяла слюз се стичаше от муцуната му и капеше по земята в краката му. Рамон нямаше представа какво му е, но нищо във външността на съществото не говореше добре за състоянието му.

— Чудовище? — повтори той.

— Ти не успя да предвидиш това — каза извънземният.

— Позна.

— Предназначението ти е да отразяваш потока на човека.

— Добре, значи толкова ме бива като инструмент — отвърна ядосано Рамон и се изплю. — Забравих, че шибанякът имаше още заряди в раницата. Беше грешка.

— Какви други устройства има?

Рамон сви рамене, мъчеше се да си припомни съдържанието на полевата си раница.

— Малко храна, но вероятно вече я е изял. И спасителен маяк, но с малък обхват. Беше предназначен да включва по-голям във фургона, но вие, скапаняци, се погрижихте за него. Пистолет. Имаше пистолет.

— Това е устройството, което ускорява метал с помощта на магнитно поле ли? — попита Манек. Гласът му бе станал сякаш поравен и механичен, но Рамон не беше сигурен дали промяната е в съществото, или в собствените му уши.

— Същото.

— Беше премахнато от него — каза Манек. — Точно това отдели издатъка на човека.

— Предпазителят на спусъка му е откъснал пръста? — попита Рамон. — Искаш да кажеш, че *шибанякът* е направил всичко това без показалеца си?

Манек примига — клепачът на червеното око не се затвори докрай, — после попита:

— Съществено ли е това?

— Не. Просто е някак... впечатляващо.

Последва тихо хъхрене, което при други обстоятелства Рамон можеше да сбърка със смях. Но сега се зачуди дали чуждото същество не изпада в пристъп на кашлица или нещо такова. Слузта, която течеше от муцуната му, за миг стана яркосиня, след което отново побеля.

— С колко още заряда от този вид разполага човекът? — попита Манек.

— Не знам — отвърна Рамон. — Имах четири в раницата. Това е стандартът. Единия използвах, когато открих вас, копелета, тъй че остават три, но не знам дали е използвал само един тук, или всичките.

— Може ли това да се определи?

— Сигурно — отвърна Рамон. — Мога да огледам. Но първо май трябва да направя нещо за крака си. А и ти изглеждаш скапано.

— Ще определиш броя на използваните заряди — каза Манек и гласът му стана тънък и пронизителен. Рамон реши, че слухът му във високия регистър се връща. — Ще го направиш незабавно.

— Добре. Трябва да отида да огледам кратера. Смяташ ли, че шибаната ти каишка ще се изпъне дотам?

Извънземният остана неподвижен за миг, след което се затътри през отломките от летящата кутия към отворената в земята дупка. Стъпките му бяха измъчени и тромави. Рамон чу дъха му — отново нисък и хриплив. Съществото явно беше пострадало сериозно.

Кратерът беше широк, но плитък. Рамон огледа камъка и откъртените от взрива парчета. Ако зарядът беше заложен, за да пробие надолу или дори под плочата, парчетата щяха да са по-големи. Но другият Рамон беше наместил заряда под ъгъл нагоре, към онова, което щеше да го взриви. Клонът, послужил за детонатор, сега беше на трески. За миг Рамон си представи случайно прелетял плескун, закачил ненадейно клона, но успя да потисне кикота си.

Ако ръбът на каменната плоча беше по-непокътнат, щеше да има по-добра представа как е бил нагласен детонаторът. Доста сложно трябваше да е било. Можеше да се сети за три начина как да стане номерът, според скалната структура.

Но не това беше критичният проблем. Важният момент беше, че взривът бе насочен нагоре. Той закрачи около кратера, накуцваше, щом го понижише болката от раната в крака. Кратерът беше заоблен и с грубо триъгълно очертание. Рамон вече почти можеше да си представи как е било направено. Клонът беше нагласен като взривяващ механизъм, особено чувствителен към сравнително стабилния камък, но всеки, който свалеше ризата или изместеше самия клон, също щеше да взриви зарядите. Двойникът му не беше знаел от коя посока ще се приближат преследвачите му и беше заредил взривовете така, че да образуват груб кръг. Беше заложил всичко в този единствен капан и залогът не беше никак лош.

Рамон се наведе, пръстите му забърсаха пръстта по-скоро заради простото удоволствие от допира, отколкото от очакване, че ще научи нещо повече. Пръстта миришеше силно на взривно вещество. Зачуди се какво ли е било усещането, докато другият Рамон е поставял капана. Радостна възбуда или изпънати докрай нерви? Или и двете? Да рови и да намества сондажните заряди и импровизирания взривател, и да работи с осакатената дясна ръка при това. И беше подействало. *Юнеа* беше разбита, Манек — лошо ранен. Резултатът вече беше равен — удар за удар, фургон за летяща кутия. Обзе го смътно предчувствие, че другото му „аз“, там някъде сред дърветата, ще спечели.

— Ей, чудовище! — извика Рамон. Манек не беше помръднал от мястото си при ръба на кратера. Мълчанието му, толкова злокобно преди, сега приличаше по-скоро на слабост. Рамон закуцука към него. — Умрял ли си? Не можеш ли да ме чуеш?

— Чувам те — отвърна Манек.

— Напълно сигурен съм, че е използвал всичките три заряда. Повече такива неща няма да има.

Манек не отговори. Рамон се изплю и се почеса по темето. Извънземният потрепери и наведе глава. Перата по нея увиснаха като увехнал бръшлян.

— Не успях да изпълня своето *татекреуде* — проговори съществуващото. — Увреден съм. Човекът постигна успех. Ще се върнем

при другите да обсъдим.

— Не! — каза Рамон и в главата му изплуваха ужасяващи образи от кошера на странниците. Не можеше да се върне в *онова*, да остане затворен в задушавания мрак до края на живота си; ловът трябваше да продължи, иначе нямаше никаква надежда да се освободи от това същество. — Той трябва да е наблизо. Вече не разполага с нищо. Какво, ще ни спре с един ловен нож и с мръсните си панталони?

— Аз съм отслабен — каза Манек.

— Той също! Откъснали сте *шибания* му пръст! Гноясва вече няколко дни. Той *бяга* дни наред. Скоро ще рухне!

Манек мълчеше. Рамон се помъчи да го разбуди със силата на волята си, опита се да *вкара* нещо — гняв, решимост, дълг, жажда за мъст, каквото и да е — по наранения *сахаял* и в плътта на съществото. Не можеше да се върнат. Не биваше.

— Това ли е шибаното ти *татекреуде*, да се предадеш и да побегнеш при шибаната си мама? Като страхливец? Това ли е? Човекът още е жив, още върви към Фидлърсджъм, само че ние вече знаем накъде отива. Можем да го догоним. Ако се затърим обратно, ще отнеме дни. Дотогава може да е стигнал къде ли не. Ще е твърде късно да му попречим да разкаже на всички за вас!

Манек не отговори и Рамон продължи натиска:

— Този капан, който е заложил! Не можеше да изтрае много дълго. Нещо щеше да го задейства случайно. Не, той е наблизо. Вероятно се е задържал, за да види дали ще се задейства. Дори да се е качил на дърво някъде, не може да е далече. Все още можеш да го хванеш.

Главата на Манек бавно се завъртя. Съществото като че ли отказваше. Рамон изстина. Не можеше да свърши така. Трябваше да продължат след другия Рамон. *Трябваше*. Трябваше да има нещо... някакъв начин да принуди ранения извънземен да продължи, вместо да му позволи да се огъне и да побегне. Ръцете му затрепериха, умът му заработи бясно. Едва се съдържа да не се нахвърли върху Манек, да го срита, да го зашлеви, да го *принуди* да направи каквото трябва. Когато заговори, се изненада от собствените си думи:

— Какво ще си помислят за тебе? Другите там, в планината, братята ти? Те знаят, че си тук. Знаят защо и не можеш да ми кажеш, че не ти се възхищават заради това. Искаш да се върнеш със срам от

този *провал* и да видиш как ще те погледнат ли? Чудесно. Искаш да знаеш какво е, когато твоите ти обърнат гръб? Страхотно. Да тръгваме тогава. Хайде, пребито псе такова!

И сега вече Рамон се засили и изрита съществото там, където трябваше да е глезенът му, ако имаше глезен, разбира се. Сблъсъкът беше мек и твърд едновременно, като ритник в дърво, обвито с пласт гума. Манек не реагира.

— Връщай се тогава, щом не ти стиска! — извика Рамон и лицето му се наля с кръв, сгорещена от гнева. — Остави го да се върне у дома и нека да видят, че си едно *нищо*. Че не си свързан с нищо. Не си от тях. Да видим колко ще ти хареса да не дават повече пет пари за теб. Или продължи напред, направи това, което искат да направиш, и си довърши работата! На тях не им стиска да го направят. Покажи им какво можеш ти! Кое е най-лошото, което може да се случи? Онзи шибан побъркан плъх може да ни убие. Това ли те притеснява? Връщането с провал по ли е добро от това да умреш в бой? Стегни се! Бъди *мъж*!

Извънземният наведе глава, перата се раздвижиха.

— Трябва да си почина — промълви Манек. — Но ти си прав. Да престана да функционирам е *аубре*. Да изразя своето *татекреуде* е първостепенно.

— Шибано си прав, първостепенно е!

— Ще се съсредоточа известно време върху възстановяването си. Когато процедирането няма да причинява повече щети, ще локализираме човека.

— Добре — съгласи се Рамон, обля го топлата вълна на облекчението. — Много добре! Браво, че ти се стегнаха малко шибаните *huevos*^[1]. Ще го проследим пеш. Можем го.

— И *той* ли е така? — попита извънземният.

— Как?

— Ти не си координиран в мислите си — каза Манек. — Твоето *татекреуде* е нефокусирано и природата ти е склонна към *аубре*. Разбираш убийство и воля, но не *ниедутои*. Несвършен си в своята същност и ако беше новоизлюпено *кии*, щеше да бъдеш препогълнат. Стремиш се да разделяш и също така да съединяваш отново. Потокът ти винаги е в конфликт със себе си и насилието от това обърква правилното ти функциониране, но също така преодолява граници,

които иначе щяха да те ограничават. И човекът ли е това, или продължаваш да се отклоняваш?

Рамон се вгледа в здравето око на съществото, мъчеше се да осмисли казаното. Поток и конфликт, насилие и ограничение. Близост и отчужденост. Или може би той самият бе добавил това?

— Не, чудовище — отвърна накрая. — Не е отклонение. Винаги съм бил такъв.

[1] Исп. вулг. „топки“ — Б.пр. ↑

12.

След час чужденецът се изправи на крака със стържеща въздишка, като верига, промушена през халка.

— Продължаваме — заяви мрачно и даде знак на Рамон да поведе.

Отне им по-малко от час бавно обикаляне около моравата, докато намерят дирите на другия Рамон. През дългите часове на утрото и следобед Рамон водеше, а *сахаял* се влачеше след него към бавно и тежко крачещия Манек. Щеше да е по-трудно, ако Рамон не знаеше какви хитрини би приложил самият той, за да остави лъжливи следи. На два пъти се натъкнаха на уж грешка, допусната от другия мъж — кална стъпка нагоре по каменист бряг, отсечка разровена пръст, където можеше да е загубил равновесие и да е паднал по склона. Рамон лесно прецени, че това са подвеждащи следи, и ги подмина.

Обликът на гората се променяше. На по-високия терен, близо до планините, всички дървета бяха куркума и местни подобия на бор. Колкото повече се доближаваха до реката, толкова по-екзотична ставаше растителността. Широко разклонени върби *пердида* с черни стволове, с очертания като полуразтопени женски тела; високи *пескадос бланкос*, наречени така заради белия цвят на листата и напомнящата за океан миризма на сока им; полуподвижни колонии коралов мъх с яркорозови скелети, показващи се изпод щедро зелената плът. Умората и пулсиращата болка в коляното му сякаш отшумяха и Рамон закрачи по-уверено. Почти имаше чувството, че знае предварително накъде отива, накъде бе отишъл другият Рамон преди него. Почти забрави за тежко тътрещия се зад него Манек.

Един плескун му кресна пътьом и го сгълча, писъкът му беше като на ядосан обой. Тънките сдъвкани кости на *кюй-кюй* лежаха разхвърляни под малка скала, бели като ребрата на *юнеа*. От моравата, където бе заложил капана си, другият Рамон грубо следваше течението на потока. Водата беше безпогрешен водач и макар покрай нея да нямаше никакви дири, Рамон откри, че рядко се оказват далече от ромона на потока. Изпълни го чувство за покой и усети, че се усмихва.

Слънцето се издигаше бавно, температурата се вдигаше градус по градус. Ако носеше риза, Рамон щеше да се изкуши да я свали и да я върже на кръста си, не защото беше прегрял, а просто заради приятния допир на въздуха по кожата. Накрая, съвсем нетипично за него, Манек му извика да спрат. Кожата му беше пепелявосива и изглеждаше нестабилен.

— Ще починем тук — заяви Манек. — Необходимо е да се възстановим.

— За малко — каза Рамон. — Не можем да му позволим да се отдалечи много. Ако стигне реката... е, ако стигне реката, ще му трябва време да направи нещо като сал. И то с една прецакана ръка, тъй че това сто на сто ще го забави. Но ако заплува по течението, изобщо няма да го хванем. Трябваше с летящата ти кутия да отлетим надолу по реката. Можехме просто да го изчакаме да се спусне и щяхме да го хванем.

— Съображението е без ефект. Не го направихме, следователно не може да има предишно „ще“. Твоят език нарушава естеството на времето. Трябва да починем. Тук.

Беше хубаво място. Тук потокът се разширяваше в малко езеро, огряно от следобедното слънце, което блестеше сребристо по повърхността му. Рамон легна по гръб и смачканите листа и тревни замирисаха на босилек, на мащерка, на неща, които изобщо не можеше да назове. Манек отиде до водата, седна и се огледа, преди да затвори очи. Нараненото му око все още беше с ярката червена резка, където клепачът не можеше да се затвори напълно.

Рамон обърна глава на една страна — едното му око бе наравно с повърхността на езерото — и загледа шарките на слънцето и вятъра по водата. А после забеляза купчинката.

Беше в края на ливадата, близо до малкия водопад, от който водата продължаваше пътя си надолу. Издигаше се малко по-високо от околните растения. Беше не по-дълга от ръката му до лакътя и не по-широка от педя. Той стана и тръгна към нея, *сахаял* го задърпа за гърлото. Видя, че пръстта е разкопавана, чимовете са махнати и след това нагласени отново. За миг изпита безпокойство. Приличаше на нещо, което би направил човек — другият Рамон. Все едно тук беше заровено нещо, което е искал да скрие, но какво ли можеше да е? Нищо толкова ценно не беше имал в раницата, за да иска да го

съхрани. Може би бележка? Нещо написано, за да издаде извънземните? Но кой изобщо щеше да го намери тук?

Само след миг колебание — можеше да е забравил колко заряда бяха в раницата или пък капанът с взрива можеше да е бил само с два? — зарови пръсти в меката почва. И на три сантиметра под повърхността напипа плът. Издърпа с отвращение ръцете си. Пръстите му бяха почервенели от кръв. Плескун, одран и заровен толкова плитко, че едва ли щеше да е по-различно, ако бе оставен на открито. Огледа замислено трупчето и си спомни за кожата в първия бивак на другия Рамон. Каквото и да вършеше другият, беше преднамерено и го беше замислил отдавна, когато беше мислил за капани. Рамон откърши един клон от най-близкото дърво и побутна телцето с него. Като че ли нямаше никакъв механизъм, свързан с плескуна — никакви заострени пръчки или ножове. Другият Рамон можеше да е отровил месото, но изглеждаше безсмислено да очаква, че чуждите същества ще го ядат. Какво си мислеше мъжът — другото негово „аз“?

Рамон хвана телцето за тънките крака, отиде до езерото и го хвърли във водата. То потъна като камък. Очите на Манек останаха затворени, позата му — все така застинала и неотзивчива като статуя. Рамон размисли за миг. Можеше да го събуди и да му каже какво е намерил, или да запази тайната на другия Рамон. Странното жертвоприношение го правеше неспокоен; първият му импулс бе да каже за това. Но ако то беше част от замисъла на двойника му да надвие чуждите, щеше да е по-добре да го премълчи. Манек отвори рязко очи.

— Не мога да продължа повече. — Гласът му прозвуча извинително, може би засрамено дори. — Твърде изтощен съм. Трябва да се възстановя още.

— Няма проблем — отвърна Рамон. Испита почти съжаление за него. Колко ли лошо бе пострадал? Умираще ли? — Бездруго скоро ще се стъмни. По-добре да си направим бивак за нощта.

Манек остана неподвижен и смълчан до края на деня и през нощта. Рамон донесе клони и листа, за да си направи навес — *сахаял* се изпъваше, приспособявайки се към движенията му. Когато падна нощта, вдигна Манек, колкото да гребне вода от потока и да събере две шепи захарни бръмбари. Чуждото същество не попита за смяната на храната, а Рамон не благоволит да му обяснява.

Когато от бръмбарите останаха само празните цветни черупки, Рамон легна на меката земя и се загледа в нощната звездна шир. Малкият огън, който беше запалил, за да възвари вода да измие раните и за готвене беше изтлял на въглени и пепел. При други обстоятелства щеше да е свършена нощ. В далечината нещо извика — животно, птица или насекомо, което никога нямаше да бъде видяно от човешки очи. Звукът беше тънък и висок, след малко му отвърнаха други два. Друг спомен изпълни съзнанието му. Елена в жилището ѝ. Една от първите им караници — заради навика му да лагерува извън фургона си. Тя беше убедена, че някое диво животно ще го нападне и ще го убие в тъмното. Един неин приятел бил убит от червеняци и тя твърдеше, че страдала от кошмари. Той спеше с нея от месец и не беше видял никакво доказателство за това, но когато ѝ го каза, тя само се ядоса още повече.

Спорът завърши с това, че тя хвърли по него кухненския нож. Той я зашлеви. След това се чукаха.

Далече над него един метеор се плъзна в небето, изгоря и изчезна. Болният гринго надничаше към тях от звездите, а след малко започна да изгрява Каменният мъж.

Знаеше, че е луда. Елена беше от жените, които накрая убиват себе си или любовника си, или децата си, а той не я обичаше повече, отколкото тя него. Всичко му беше свършено ясно и също така съвсем маловажно. Събраха се, защото си пасваха. Тя беше луда кучка. Той беше пияница и убиец. Заслужаваха се един друг.

Само дето не беше пиян, когато бе тук. На терен беше по-трезвен от падре. Тук, навън, беше по-добър човек.

Умът му се беше размътил и изгубил в съня, когато чуждото същество го дръпна и го събуди. Рамон се сепна, надигна се и прошепна:

— Какво има?

— Нещо ни наблюдава — отвърна Манек.

Мраз пробяга по гърба на Рамон. В джунглата дебнеха достатъчно *истински* чудовища, тъй че на Сао Пауло съществуваха сравнително малко митове за таласъми, крилати демони и други загадъчни и необясними същества. Призраците бяха друга история обаче. Много призраци имаше тук — от призрака на Грозния Пете, търсача на руда, който бродеше нощем да си търси глава на мястото на

своята, изгубена при минна злополука, до Черната Мария, която се явяваше на мъже в мига на смъртта им. Един култ в Литълдог вярваше, че Сао Пауло е мястото, където отиват душите на мъртвите от Земята. Тъй че нощта тук гъмжеше от призраци като нощни пеперуди около светлина и тук, в тъмната горска пустош, не беше хубаво да мислиш за това — макар че *той* не вярваше в тези неща, разбира се. Каквото и да имаше там в тъмното, по-вероятно беше да е реално физическо същество, отколкото призрак.

При тази мисъл ужасът на Елена от червеняци и *чупакабри* внезапно се върна в ума му и той се промъкна почти плътно до извънземния. Затвори очи за двадесет удара на сърцето, докато се пригледат към тъмното, после се огледа. Беше толкова тъмно, че не се виждаше нищо. Само с периферното си зрение засече за миг движение в чернотата под дърветата.

— Там — прошепна Рамон. — Вдясно от белокорото дърво. В храста.

Манек направи нещо с ръката си, от нея блесна лъч светлина и храстът изригна в огнено кълбо. Рамон подскочи.

— Хайде — каза Манек и тръгна напред. Рамон се задържа на половин крачка зад него, разколебан между любопитството, страха от онова, което дебнеше между дърветата, и притеснението от оръжието на Манек. Беше си мислил, че съществото е обезоръжено след разбиването на *юнеа*. Грешка като тази можеше да го убие, ако не беше по-предпазлив.

Трупът под дървото, сгърчен от предсмъртната агония и с опърлен гръб, се оказа *джабали рохо*, нещо като глиган, решил да си остане лисица, вместо да извърви останалата половина от еволюцията си. Изящните бивни от двете страни на зяпналата безжизнена уста бяха по-пригодни да впечатлят женска *джабали*, отколкото да кормят хора или извънземни.

— Нищо не е — въздъхна облекчено Рамон. — Не е опасно за нас.

— Можеше да е човекът — отвърна Манек. Съжаление ли имаше в гласа му? Облекчение? Страх? Кой можеше да каже?

Когато се върнаха в скромния си бивак, Рамон отново легна върху меките листа, но сънят не го хващаше. Умът му превърташе трескаво новите обстоятелства. Манек все още беше добре въоръжен.

Другият Рамон нямаше пистолет, нито повече взривове. Опита се да си представи как би могъл да даде някакво предимство на другото си „аз“ — някакъв шанс, при който собственото му освобождение да стане възможно.

А след това какво?

Усети се, че се е втренчил в Манек, в странната му фигура, очертана на фона на студените звезди като езически идол, посветен на невъобразими богове. Скоро започна да се унася. В унеса си осъзна, че този, който през цялото време се учи, е *извънземният* — как се храни един човек, как пикае, как спи. Рамон не беше научил нищо. Въпреки цялата си стратегия и хитруване едва ли бе научил нещо повече за извънземните същества, отколкото при първото си пробуждане в тъмното.

Щеше да се учи. Ако наистина беше създаден така, както твърдеше съществото, то Рамон бе част от самия извънземен — продукт на чуждата технология. Беше нов човек. Можеше да научи нови похвати. Щеше да започне да разбира извънземните — в какво вярват, как разсъждават. Нямаше да остави нито едно средство неизползвано.

Сънят се прокрадна в него, леко го понесе надолу, под съзнанието, но решимостта му да узнае остана все така впримчена в ума му, като муха в мрежата на паяк. Рамон Еспехо усети тихия плясък на сънищата в ума си като вода по речен бряг и накрая ги остави да дойдат. Бяха странни. Сънища, каквито Рамон Еспехо никога не беше сънувал.

Но в края на краищата той не беше Рамон Еспехо.

13.

В съня си беше в реката. Не му се налагаше да диша, а да се движи във водата беше просто като мисленето. Безтегловен, обитаваше теченията като риба, като самата вода. Съзнанието му се движеше през водата все едно, че тя беше тялото му. Усещаше камъните по речното дъно там, където водата ги оглаждаше, и изместването, далече напред, където бреговете обръщаха течението в една или в друга посока. И още по-напред, отвъд това, чак до морето.

Морето. Огромно като нощно небе, но *пълно*. Потокът се движи напред, жив и съзнаващ. Рамон се носеше през водите, докато не доближи пъстрото дъно, а после то отплува: гръб на левиатан, по-голям от град и все пак нищожен сред тази бездна от живот.

А после самият той беше *и* бездната.

Сънуваше поток. Безсмислени срички придобиваха смисъл и отминаваха отново в безсмислие. Прозрения, дълбоки като любов и сън, го пронизваха и го оставяха изпълнен с ужасно благоговение. Небето бе океан, а потокът изпълваше пространството между звездите. Той следваше потока в продължение на стотици хиляди години, плуваше между звездите, коремът му бе натезал от все още неродени поколения, той търсеше убежище, *безопасно* място, далече от гонитбата, място, където да се скрие и да изпълни предопределението си. А го преследваше нещо неумолимо, тъмно и злокобно, и го зовеше с глас едновременно ужасяващ и изкусителен. Рамон се мъчеше да не чува този ужасен глас, мъчеше се да не позволи той да го притегли назад. Красотата на потока, могъществото му, дълбокото и безсловесно обещание; бореше се да изпълни ума си с това да не мисли за нещото зад него, нещото, което се пресягаше към него с мъртвешки пипала, все още вмирисани на кръв. Самият акт на мислене придаваше сила на нещото; съзнанието за него, дори в акта на отхвърляне, му придаваше реалност.

После, докато все още сънуваше, нещо го улови. Мощен въртоп го запокити в посока, която не можеше да назове, назад към сумрачното, адско място, откъдето се беше мъчил да избяга.

Изведнъж над него се появи мъртво слънце, надвиснало сиво сред пепеляво небе. Това бе неговият дом, мястото на излюпването му, изворът му, с извиращите от ледника реки. Сърцето му се беше свило от ужас. Знаеше какво предстои и в същото време не знаеше.

Около него имаше чужди тела, познати като любими. Огромният бял звяр в ямата, който бе разговарял с него, преди да започне този отчаян лов. Малките синкави очертания на яйцата *каит*, обречени да не се излюпят никога. Прошарените с жълто *махадя* и полуотрасналите *атаруе*, все още с превити гръбчета. (Това бяха думи, които Рамон не знаеше и все пак ги знаеше.) Всички млади — непоправимо изгубени, прекършени, безжизнени. Той беше Манек, *атанаи* на своя рояк, и тези мъртви, които го докосваха, които замърсяваха потока, бяха *негов* провал. Неговото *татекреуде* бе неизпълнено и всяко от тези красиви същества бе пропаднало в илюзия, защото той не бе успял да понесе бремето на истината.

Със скръб, толкова дълбока, колкото Рамон не бе изпитвал никога — повече от загубата на майка му и баща му яки, повече от съкрушилата сърцето му първа любов, — той започна да яде мъртвите и с всеки труп, който поемаше в себе си, ставаше все по-малко реален, все по-изгубен в *аубре* и грях, все по-прокълнат.

Но те нямаха край. С всяко телце, което погълнеше, *те* убиваха хиляда други. Пищящият мрак, който го беше преследвал в бягството, започваше тук, отваряше се тук като кутия, чийто капак се вдига вечно и вечно разкрива ужаса, който никога няма да свърши. Ядачите, безпогрешните, врагът. Те виждаха големите като балвани тела, чуваха странните звънливи гласове, извисени във възхвала на избиването, виждаха излюпените безжизнени и съкрушени под огромните машини. Кораби висяха във въздуха като хищни птици.

„Познавам този кораб — помисли си Рамон. Само Рамон, не Манек. — Бил съм на този кораб“.

С писък, който бе едновременно негов и на Манек, Рамон се събуди.

Манек се наведе над него, дългите му ръце го повдигнаха с нещо средно между нежност и гняв.

— Какво направи? — прошепна чуждото същество и прозвуча някак не толкова чуждо, объркано, изплашено и само.

— Да, *гаесу* — изломоти Рамон, без да знае какво говори. — Основно противоречие! Много лошо.

— Не трябваше да можеш да използваш *сахael* така — каза раздразнено Манек. — Не трябваше да можеш да пиеш от *моя* поток. Отклоняваш се от човека. Това заплашва нашата функция. Няма да правиш това повече или ще те накажа!

— Ей. — Рамон тръсна глава и се върна към себе си. — Ти си тоя, дето го натика това проклето нещо във врата ми! Не обвинявай мен.

Манек примига със странните си очи и сякаш отстъпи, победен.

— Прав си — отвърна след дълго мълчание извънземният. — Твоят език допуска заблуда, но участието ти в *моя* поток беше неволно. Провалът е мой. Болен съм и ранен, иначе никога не бих изгубил контрол над *сахael*. Все пак вината е моя.

Гласът му изненада и обърка Рамон. Все още беше дълбок и скръбен, но имаше още нещо в него — съжаление и страх, които не можеше да произтичат само от въображението му. Зачуди се дали през *сахael* не продължава да изтича някакъв сигнал от ума на Манек към неговия. Имаше чувството, че се е натъкнал на плачещ мъж. В неудобството си сви рамене.

— Не се притеснявай. Ти също не си искал да стане така.

— Не бива да се отклоняваш повече — каза Манек почти умолително. — Твоят ум е изкривен и чужд. И така трябва да бъде. Ще престанеш да се отклоняваш от човека. Няма да се сливаш повече с мен. Ще чакаме тук и ще го заловим. Ако не стигне до своя кошер, няма да има *гаесу*. Ти *не трябва* да се отклоняваш повече.

— Добре, няма. Не се тревожи. Още съм си изкривен и чужд.

Манек не отвърна.

Около тях нощните звуци бавно се подновиха — изплашените от високите им гласове животни и насекоми започнаха боязливо да се връщат към своите песни, ухажване и лов. Рамон се замисли дали другият Рамон е чул, дали е достатъчно близо, за да разбере, че сондажните заряди не са довършили преследвачите му. Но за да беше така, трябваше да е много близо, а двамата с Манек бяха спали през по-голямата част от нощта непритеснени от нещо друго освен от онзи *джабали* и гадните сънища. Другият Рамон нямаше да пропусне шанса да ги нападне в съня им — *той* самият нямаше да го направи, — така

че не можеше да е толкова близо. Все още беше някъде в леса и работата им да го заловят и премахнат все още им предстоеше. Но както Рамон вече знаеше, този лов не беше единственият.

— Сребърните енье — подхвана Рамон предпазливо. — Големите гадни неща с тела като балвани.

— Ядачите на младите — промълви Манек.

— От тях се криете значи.

— По-добре ще е, ако това не повлияе на функцията ти — каза Манек. — Не трябва да информира действията ти.

— Шибано не се отклонявай, разбрах! Но аз съм той, който може да ти каже какво е да си човек, и твърдя, че ако ми кажеш, ще помогне.

— Вече имаше твърде много участие... — почна Манек, но Рамон го прекъсна:

— Вече знам достатъчно, та цялото ми време да мине в предположения. Хората се опитват да разберат вселената. Съчиняват си истории за нея и след това гледат дали са прави. Това правим ние. Както си помислих, че има нещо интересно около онзи връх, и се оказах шибано прав, нали? Тъй че ако ми кажеш, може да престана да се чудя. Ако не — нищо друго не мога да направя.

Перата на Манек потрепериха по начин, в който Рамон долови примирение.

— Те дойдоха при нас, на планетата, родила първите от нас. В продължение на поколения изглеждаше, че са *сиянае*; правилната им функция изглеждаше, че тече в канали, сходни с нашите. Не съзнавахме различието, докато...

— Докато не започнаха да ви избиват — каза Рамон.

— Тяхното *татекреуде* се изразяваше в чупенето на излюпените. От десетте милиарда наши *кии* оцеляха по-малко от сто хиляди. Ядачите на младите извършваха ритуали с телата ни. Изглежда, им носеше удоволствие. Ние не виждахме никаква функция в това. За нашата функция е необходимо да съществуваме и така онези, които останаха, последваха каналите, които не включват ядачите на младите. От шестстотинте кораба знаем за триста шестдесет и два, които не успяха да се изолират от потока на врага. Четири дойдоха тук и изпаднаха в покой. За другите не можем да говорим. Тяхната функция е навлязла в място на *ниедутои*. То е част от тяхното

татекреуде, ще се изясни, след като постигнем свързване. Ако не, то илюзията за тяхното съществуване няма да бъде призната.

Рамон седна на земята, в краката на Манек. Листенцата загъделичкаха дланите му, щом се отпусна. Мътната супа на чуждата мисъл и терминология не беше толкова смуцаваща, докато не можеше да разбере нищо. Сега, след като всяка идея се оказваше наполовина понятна, след като всяка непреводима дума бе на ръба на разбираемото, беше по-лошо от главоболие.

— Те ще ви убият, ако ви намерят тук — каза той. — Енъе. Ще ви убият.

— Би било състоятелно — отвърна Манек.

— Знаете, че те идват. Корабите галери. Идват тук преди графика.

— Това е известно. Те нямат нужда от покой. Техният поток е... неудържим.

— Значи затова трябва да спрете човека. Рамон. *Другия* Рамон. Ако стигне до Фидлърсджъмп, ще каже на всички къде сте и енъе... мамка му! Онези *pendejos* ще слязат и ще ви изядат!

— Би било състоятелно — повтори Манек.

Хиляди въпроси загъмжаха в ума на Рамон. Дали човешките колонии, подпомагани от енъе, не бяха всъщност тайни ловни експедиции, търсеци кошери като тези на Манек? Дали сребърните енъе нямаше да се обърнат и срещу човечеството един ден, както срещу тези нещастни чужди кучи синове? Ако кошерът бъдеше разкрит, щеше ли колонията Сао Пауло да е постигнала мисията си — да е изпълнила функцията си — и ако да, щяха ли енъе да търпят тя да продължи? И какво беше направил с него *сахел*, че тези неща се оказваха изобщо мислими, тези чувства — възможни? Къде всъщност свършваше Манек и къде започваше Рамон? Във вълнението си той се вкопчи в един-единствен въпрос все едно, че всичко друго зависеше от него.

— Защо са го направили? — попита той. — Защо са се обърнали срещу вас?

— Естеството на тяхната функция е сложно. Техният поток има свойства, неизвестни за нас. Бяха като нас, докато не престанаха. Нашата надежда беше, че ти ще можеш да ни го разкриеш.

— Аз ли? — Рамон се закашля. — Аз едва сега разбрах какво се е случило. Как бих могъл да ви кажа какво и как мислят онези смахнати *pendejos*?

— Човекът е един от тях — каза Манек. — Той участва в тяхната функция. Ти имаш разбиране за убийство и цел. Ти убиваш, както те убиват. Разбирането на онова, което подтиква теб към убийство, би обяснило техния подтик. Свободата на силното пиене.

— Ние не сме това. Аз не съм част от *шибания* им холокост! Аз съм проучвател. Търся минерали.

— Но убиваш — настоя Манек.

— Да, но...

— Убиваш индивиди от своя вид. Убиваш онези, които са най-подобни на теб в своята функция.

— Това е различно.

— В какво е разликата?

— Не беше заради пиенето. То изкарва нещата извън контрол понякога. Беше нещо между другия тип и мен. Но аз не *изядох шибаните* му деца!

— Ако можем да разберем природата на ядачите на младите и изрази на тяхното *татекреуде*, бихме могли да канализираме техния поток обратно в предишното му русло — каза Манек и Рамон долови в тона му безнадеждност. Дори отчаяние. — Може би е възможно да се намери нов метод за изпълняване на тяхната функция. Но не мога да намеря приемлива причина.

Рамон въздъхна.

— Не се и опитвай. Само ще се подлудиш. Няма начин да бъдат разбрани. Те са *шибани* извънземни.

14.

За своя изненада Рамон отново потъна в сън, а още повече се изненада на заранта, когато се събуди и видя, че се е облегнал на Манек, който беше стоял търпеливо и неподвижно през остатъка от нощта.

Преди това обаче, три пъти, преди слънцето да изгрее, в сънищата си Рамон беше нападен от спомени. Единият беше за игра на карти на кораба на енье, по време на полета от Земята. Паленки беше имал добър ден — такива дни ставаха все по-малко — и беше настоял екипът да се събере и да поиграят покер... Рамон отново усети странно меките, отпуснати карти в ръцете си. Отново подуши силната кисела воня на огромните туловища на енье и неизменния смътен полъх на пренагрятата керамика, като от оставен върху сгорещена печка празен тиган. Би фула на Паленки с кент флош. Спомни си как повехна радостта на болния, щом свалиха картите, и разочарованието, изпълнило очите на стария проучвател като сухи сълзи. Съжали, че не се отказа, без да показва картата си.

Това беше единственият спомен, който изглеждаше свързан със странното му взаимодействие с ума на извънземния. Другите два бяха за най-обикновени мигове: първият как се къпе в един хотел в Ню Мексико, преди да посети публичния дом, а вторият — за обяд с речна риба, поръсена с черен пипер, това беше станало скоро след пристигането му на Сао Пауло. И в трите случая споменът бе толкова жив, че все едно за миг бе престанал да живее в настоящето и бе заживял отново в миналото, сякаш *наистина* беше там, а не тук, седнал на тревата в мразовитата нощ до едно чудовищно и чуждо същество. Всеки път се събуждаше за секунда, виждаше седящия до него Манек, неподвижен като статуя, и оставаше с впечатлението, че съществото знае какво става с него, но не му предлага съвет как най-добре да се приспособи към това натрапчиво нахлуване на миналото. Рамон пък не попита. Умът му се връщаше към онова, което трябваше да бъде, и нищо повече. Все пак се зачуди колко ли години са минали, откакто другият Рамон си е помислил за онази игра на карти.

Птици запяха трепетната си песен, докато небето на изток изсветляваше от обсипания със звезди катран към по-сумрачно черно и най-сетне — до хладна предутринна светлина. Нещо изцвърча и побягна, когато Рамон стана, за да отиде за вода. Каквото и да беше, беше се промъкнало и тихо бе яло от трупа на *джабали рохо* в нощта. Птицегущери и пърхащи птици прелитаха между дърветата, викаха си и се биеха за места за гнездата си, за храна, за женски, които да родят децата им. Същите дребни борби на целия живот, навсякъде. По-големи зверове, скакуни и плоскоглавци, идваха до брега на потока, поглеждаха го равнодушно и пиеха. Риби подскачаха и пляскаха. Почувства се успокоен, докато гледаше всичко това — можеше да забрави за миг какво е, каква е наложената му мисия и колко нищожни са шансовете му.

След това — отново в бивака, за да изяде още захарни бръмбари, да направи обичайното представление с биологичните си функции и да се подготви за лова. Кожата на Манек все още беше пепелява, но мазните кръгове бяха започнали да се появяват отново. Стойката му оставаше приведена, движенията — плахи и измъчени. Рамон съжали, че не знае достатъчно, за да може да прецени колко сериозно е пострадало съществуването — нямаше нужда да обмисля сложни планове, ако то просто щеше да падне в един момент. От друга страна, какво щеше да стане, ако не успееше да се освободи от *сахаял* след смъртта на Манек? Колко ужасно — да остане окован към гниещия труп на извънземния, докато той самият не умре от глад! А може би ако Манек умреше, и той щеше да умре — споделяха физически импулси през *сахаял* в края на краищата. Не беше помислял изобщо за това досега, а си беше сериозен повод за страх. Все пак при първа възможност щеше да рискува...

Когато стана достатъчно светло, станаха, без да се уговарят, и отново поеха по течението на потока. Дирята на другия Рамон водеше на север, макар Фидлърсджъм да се падеше далече на юг. Може би се надяваше да излъже преследвачите си, като хване най-малко вероятната посока. Или навярно очакваше да намери там по-добро дърво за сал. Или пък имаше някаква друга причина, за която Рамон все още не се беше досетил.

Вървяха безшумно, чуваше се само шумоленето на сухи листа и иглици под краката им, надвивано от кресливите викове на

анаранжада, глъчта на плескуни и бърбивия хор на сърдити щурци. Малко преди пладне излязоха на дивечова пътека. Меките влакнести дири на *кюй-кюй* подсказаха на Рамон, че подобното на антилопа животно е било тук предния ден и вероятно пак преди няколко часа. Тези земи щяха да са добри за лов, помисли си той и изпита смътно безпокойство, чийто източник не можеше да определи.

Предположи, че ще стигнат до реката, преди да падне нощта. Другият Рамон трябваше да е наблизо. Щяха да са му нужни около три дни, за да направи приличен сал, и то ако разполагаше с подходящите инструменти: брадва, дърво, въже. И с всичките си пръсти, разбира се. Другият Рамон щеше да работи без тези неща, но...

Но умното решение щеше да е да сглоби нещо треторазрядно — нещо колкото да се държи над водата — и да избяга с него по-надолу по течението. Спечелеше ли повече преднина, можеше да си позволи повече време, за да направи нещо стабилно. Беше въпрос на баланс: бързина срещу опасността да се довери на нещо толкова несигурно, че може да се разпадне във водата. Рамон крачеше, стараяше се да не вдига шум и се чудеше какви ли рискове щеше да поеме *той*, ако беше на мястото на другия. Рязко дръпване в плътта на врата му върна вниманието му към Манек.

Извънземният беше спрял. Оранжевото му око изглеждаше помътняло. Подутото червено бе потъмняло като съсирена кръв. Кожата му, нито пепелява, нито с мазните танцуващи шарки, които бе имала преди, бе като хартия за рисуване, зацапана с въглен.

— Трябва да спрем — каза Манек. — Трябва да върнем силите си.

Жегна го раздразнение. Губеха време. Но пък спирането беше признак, че Манек е изтощен. Не успяваше да надмогне щетите от капана на другия Рамон. Това поне беше добър знак. Манек можеше все още да е въоръжен, но не беше неуязвим. Ако другият Рамон можеше само да измисли как да прекъсне властта на извънземния над него, заедно щяха да могат да го унищожат.

Рамон сви устни. Нещо стягаше гърдите му и това не му харесваше. Не болка. Съжаление. Споменът за кии, премазани от могъщите енье, се върна в ума му. През няколкото изтекли часа споменът за съня, който го беше споходил предната нощ, заглъхваше, тъгата ставаше не чувство, а спомен за тъга. Убеждението, което бе

имал, че всяка цена ще е оправдана, ако отхвърли ужаса на *гаесу*, също заглъхваше, но не изчезна. Мисълта беше на *Манек*, не негова, и той го знаеше. Това обаче не пречеше да усеща настойчивостта ѝ.

— Добре, чудовище. Ще си отдъхнем. Но само за няколко минути. Нямаме много време.

Чуждото същество го изгледа и перата му се раздвижиха по начин, който накара Рамон да помисли, че е едновременно зарадвано и уморено. След това Манек се дотътри до широкия дебел ствол на един огнедъб с листа, широки колкото двете събрани длани на Рамон, и с кора, която се смъкна със скърцане като стиропор, когато Манек се облегна на него. Рамон седна до пътеката на дивеча, потърка се по брадичката и се загледа през дърветата. Беше странно, че не се беше бръснал толкова дълго. Обикновено досега мустаците му щяха да са израснали толкова, че да увиснат. Но по страните и брадичката си сега напипваше само мъх, все едно отново беше на дванайсет години. Разтвори халата си и огледа белега от раната, която Мартин Касау му беше оставил с куката. Бялата линия сега беше по-широка отпреди, но все още го нямаше възлестия пълчив белег, както беше преди да го заловят извънземните. Раната от мачете на лакътя му все още не беше повече от малка бучка под кожата. Но растеше. Той отново ставаше онзи Рамон, какъвто се помнеше. И поне все още можеше да си пусне мустаци. Шибаните чужденци не го бяха превърнали в жена.

„Все пак ще ви убия за това, шибаняци“, помисли си. Но макар готовността да я имаше, гневът изглеждаше някак по-отдалечен — като нещо, което е *избрал* да чувства, без то наистина да го обсебва. Като обичта към Елена. Познато, но кухо.

— Какво ще правиш с мен? — попита Рамон. — Когато свърши това. Когато убиеш човека, какво става с мен?

— Твоето *татекреуде* ще бъде изпълнено — каза Манек.

— А какво става с някой, когато неговото *татекреуде* е изпълнено?

— Твоят език е дефектен. Да си изпълнил *татекреуде* значи да се върнеш в потока.

— Не разбирам това.

— Щом функцията ни бъде изпълнена, ще се върнем в потока.

Изведнъж, в проблясък на толкова силно прозрение, че се зачуди дали не се дължи на двупосочната връзка през *сахаял*, Рамон разбра

какво ще се случи с двамата: щяха да умрат. Щяха да бъдат претопени в „потока“, каквото и да беше това. Щом изпълнеха своето *татекреуде*, нямаше да има повече причина да съществуват, като инструменти, премахнати след като работата, за която са били нужни, е свършена.

Манек може би беше доволен от тази съдба, за него тя сигурно дори беше желана, но колкото до Рамон, това бе още една основателна причина да избяга колкото може по-скоро.

— Както кажеш — отрони той уморено.

Отдихът се оказа по-приятен, отколкото бе очаквал. Беше по-уморен, отколкото си мислеше. Но пък вече втори ден вървяха пеша, след като за малко не ги уби взривът. Почти не беше спал. А сигурно и страданието на Манек по някакъв начин се беше предало през наранения и посинял *сахаял*.

Мисълта за връзката между събратята на Манек и енье го преследваше, но му беше трудно да го проумее. Война, която прекосяваше звезди, която продължаваше от столетия, може би — хилядолетия. Смъртна вражда към расата на Манек, вражда, която нямаше никакво разумно основание и която въвличаше човешкия вид като инструмент.

Оказваше се, че през цялото време са били ловни кучета за демони. Микел Ибрахим, Мартин Касау, самият Рамон. Всеки, през цялото време. Кучета, пратени в храстите да измъкнат наяве Манек и съществата като него. Промяната във виждането му за света бе толкова дълбока, колкото и истината за раздвояването му, но този път не му беше нужно указанието на Манек да не се отклонява. Този път беше свободен да мисли за това както намери за добре и той откри, че един дребен независим рудотърсач, бягащ от полицията на губернатора, изобщо не е подходящият човек, който би могъл да го разбере. Само главата го заболяваше повече.

Вместо това се замисли какво ли прави Елена сега. Трябваше да е почти обед... колко дни бяха изтекли, откакто се измъкна от жилището ѝ преди разсъмване? Седмица? Повече? Не беше сигурен дори кой ден е. Не беше религиозен. Неделята означаваше най-вече, че баровете са затворени. Тъй че навярно беше делник и тя беше станала на разсъмване, взела си беше душ, навлякла си беше роклята и беше отишла на работа.

Забеляза разсеяно, че никога не се беше издънвал пред Елена. Беше убивал, беше лъгал, беше крал. Беше я бил и тя му беше посягала, но не беше ходил по курви край пристанището, когато бяха заедно. Дори когато се скарваха не се беше хващал с други жени.

Първо, Елена щеше да убие и него, и всяка жена, с която легнеше. И също така перспективата да намери жена, която би решила, че е достоен за вниманието ѝ, камо ли за тялото ѝ, го изпълваше или с болезнения страх, придобит от многото години отхвърляне, или с примирената сдържаност, произтичаща от очакването за отказ. Но освен всичко това и за своя изненада Рамон откри, че това просто не е нещо, което прави един истински мъж. Да чукаш жени, които предлагат плътта си за пари — това да. Да съблазниш жената на приятел — определено. Да се виждаш с повече от една жена, да — стига да си от този тип копелета с късмет, които могат да въртят бройки. Но да мамиш жена си, когато е станала твоя жена? Това някак си минаваше границата. Дори когато жената е побъркана невестулка в човешка кожа като Елена. Дори когато не я обичаш или дори не я харесваш особено, това не е нещо, което прави един мъж.

Неволно се изсмя. Костенурчата глава на Манек се вдигна и се извъртя към него, но в смеха на Рамон явно нямаше толкова веселие, че да предизвика гнева на *сахаял*.

— Излиза, че имам морал — каза Рамон. — Изобщо не бих си го помислил.

— А този звук? Израз на изненада ли беше?

— Да. Нещо такова.

— А каква е причината да се показва храна на дървесен клон? Не е ли по-добре да се изяде?

Рамон се намръщи объркано и Манек посочи към чатала на дървото, под което седяха. Там, увито в листа, които почти скриваха кръвта, висеше одраното телце на плескун. Рамон премести *сахаял* през рамото си и се качи, за да огледа трупчето. Беше като онова, което бе намерил при езерото. Скрито, но скрито лошо. Малко се смути, че не го беше забелязал сам. Лешоядите щяха да го открият по миризмата, както бяха намерили и убития от Манек *джабали рохо*. Двойникът на Рамон правеше нещо. Но...

Изпита усещане за почти физическа връзка и изведнъж проумя. Спомни си за Мартин Касау в ранните дни, докато бяха приятели.

Пиянските истории, които разправяше за хващане в капан на чупакабри с помощта на прясно месо за стръв, която да ги подмами към ямата...

— Шибаният кучи син — изръмжа Рамон и скочи на земята. — Тоя *pendejo* е шибано *побъркан*!

— Какво означават тези думи? — попита Манек. — Излагането на храна е *аубре*?

— Не. Има функция. Това копеле ни води в ловния район на чупакабра, а месото трябва да я привлече към нас.

— Тази чупакабра. Опасна ли е?

— Шибано опасна. Ще го убие, ако го намери.

— Това би осуетило функцията му — каза Манек. — Действията му са лишени от смисъл.

— Не са. Той знае, че сме оцелели след взрива. Видял ни е и знае, че сме достатъчно близо, за да не му остане време да построи сал. Уморен е, ранен е и знае, че ще го догоним. Затова се опитва да ни примамва на едно и също място с чупакабрата и се надява тя да ни убие, преди да е убила него. Рискът, който поема, е безумен, но е по-добре, отколкото да се предаде — каза Рамон и поклати глава с възхищение. — *Корав сабгón* имаме срещу нас!

За миг Манек вдигна объркано рамене, но след това като че ли разбра какво говори и изпитва Рамон. *Сахаел* може би му помогна да вникне в човешката извратеност.

— Ще намерим човека, преди това да се случи — заяви Манек и се изправи.

— Дано, по дяволите.

15.

Още два дни Рамон и Манек вървяха през леса — човекът водеше, извънземният го следваше по петите. Спираха, та Рамон да се нахрани и да пие, да пикае и да облекчи червата си, но почиваха само през нощта. Другият Рамон правеше биваците си небрежно, преспиваше една нощ в хралупа на ударено от мълния дърво, друга — в набързо приготвен навес. Огнищата и грижливо стъкмените заслони от предишните биваци вече ги нямаше и Рамон разбираше защо. Двойникът му вече бягаше не на шега. Бяха на финалната отсечка.

На пътя си намериха още три плескуна, а Рамон беше сигурен, че са пропуснали да забележат още няколко. Пътеката, която следваха, вонеше на кръв за съществата на Сао Пуло. И вече все по-често Рамон забелязваше следи от чупакабра: зловонната диря на пътеката, дървета, издраскани от остри нокти, а веднъж чу и далечен вик, самотен и застрашителен.

Манек оставаше отчужден и сдържан, но по-достъпен и разбираем отпреди. С всяка нощна почивка съществото възвръщаше силата и съсредоточеността си. Никакви странни сънища вече не безпокояха Рамон, а проблемите с *татекреуде* и убийството, с енье и геноцида възникваха по-рядко в разговорите им. Спомени все още обсебваха Рамон от време на време — мигове от детството му, дребни случки от времето, прекарано на кораба на енье, и пристигането на Сао Пауло. Откри, че може да ги пренебрегва по-лесно, ако преднамерено съсредоточи ума си върху дирята.

Предобеда на третия ден дивечовата пътека, която следваха, стигна до реката. Голямата Рио Ембудо. Онова, което отдалече представляваше тънка лента, сега се простираше в чиста шир студена ледникова вода, бърза и гладка. Бреговете бяха гъсто обрасли с дървета, оголените им клони се бяха изпънали към течението като дебели пръсти. Никакви човешки стъпки не се виждаха по разкаляния бряг, но Рамон не се съмняваше, че другият вече е бил тук и е видял същия този пейзаж. Но преди колко време? И къде щеше да е отишъл оттук, за да построи спасителния си сал? Рамон се загледа в

слънчевата светлина, проблясваща по водната повърхност, и остави ума си да заобръща проблема. Ако той беше тук и свободен, ако бягаше от извънземния и се криеше от чупакабра, какво щеше да направи?

Почеса мъха по брадичката си, обърна се на юг и закрачи покрай брега. Манек го последва мълчаливо, сахаел се залюля между тях като въже. Реката ромолеше тихо. В друг ден, с друга някоя работа, Рамон щеше да спре, може би щеше да топне босите си крака във водата и да се порадва на красотата наоколо. Но сега умът му бръмчеше от стотици въпроси. Дали двойникът му беше успял да направи някакъв малък сал и бе отплавал на юг, и какво щеше да направи Манек, ако настигна друга Рамон, и колко голяма беше впрочем територията на чупакабра? Премълча всичко това, само преценяваше откъде най-добре да мине и как да се промушва покрай дърветата, за да не закачи сахаел за някой клон и той да го дръпне за гърлото.

Следите, оставени от двойника му, вече бяха по-малко — нямаше стъпки, по-малко бяха клонките, счупени на подходящата височина, та това да е направено от човек. Не че другият Рамон беше станал по-предпазлив — просто реката привличаше към бреговете си горски животни и човешките следи се губеха. Тук сигурно имаше повече кюй-кюй. Повече солени пльхове и *алцес негрос*. По калните брегове личаха следи от малки копита, други, разлати, с меки пръсти, малките клиновидни дири от птицеподобните гущери и каня. Покрай реката гъмжеше от живот. Планетата живееше. А те бяха двама чужденци и газеха в свят, който не беше техен. Трима чужденци, ако се броеше и другият Рамон.

Реката лениво зави на изток и му предложи величествена гледка с водата и далечната гора на отсрещния бряг, но ограничи видимостта напред. Той се спря и коленичи до една паднала куркума. Манек се извиси над него.

— Човекът не е тук — каза Манек. Гласът му се разнесе над водата като шум от свирене на далечен сипей.

— Тук е. Някъде.

— Може да е тръгнал срещу течението. Ако търсим в грешната посока, няма да можем да го намерим.

— Тогава ще преплава покрай нас, нали? Затова държа покрай брега. За да може да го видим, ако мине.

Странникът замълча.

— Ти не се сети за това — каза Рамон.

— Не съм подходящ инструмент за тази цел — отвърна Манек. Перата на главата му се раздвижиха в нещо, напомнящо отчаяние.

— Справяш се чудесно — успокои го Рамон. — Но ако не намерим този *rendejo* до залез-слънце, ще имаме проблем. Ще получи шанс да...

Звукът беше като от нещо падащо: трясък на клони и сипеци се листа, смътен полъх във въздуха. Звярът изскочи от дърветата почти безшумно. Едва когато Манек се обърна срещу него, чупакабрата оголи зъби и изрева.

Рамон беше виждал снимки на чупакабра — веднъж дори беше държал люспестата кожа на млад екземпляр. Нищо от това не го беше подготвило за реалността сега, когато се озова срещу създанието. Беше високо колкото човек и над четири метра дълго, крайниците му бяха машини от сила и бързина. Черни нокти увенчаваха подобните на човешки ръце лапи, а широката уста — с издърпани назад устни, оголили тъмночервените венци — изглеждаше прекалено малка за двата реда зъби. Очите му не бяха с червения блясък на карнавалната платформа, а чисто черни. Хищническата смрад — на гнило месо, и кръв — изригна към него като вълна.

Ръката на Манек се вдигна и енергията избухна в гърдите на чупакабрата. Ревът се извиси в по-горен регистър и въздухът изведнъж се изпълни с вонята на опърлени косми и плът, но изстрелът не се оказа достатъчен, за да спре звяра, и атаката му не се поколеба. Чудовището връхлетя върху извънземния и за първи път Манек се смали в очите на Рамон и той отстъпи инстинктивно във водата, макар че *сахael* го дръпна за врата. Не можеше да откъсне очи от завихрилото се кълбо с двете чужди същества. Умът му беше блокирал от страх, пискливият му глас сам зареди „Отче наш“, без той да го съзнава.

Усещаше през *сахael* тялото на Манек, вкопчено с чупакабрата, напрегнало всяко последно късче сила. Борбата не беше толкова безнадеждно неравна, колкото щеше да е, ако Манек беше човек — звярът беше по-силен и по-тежък, но не чак толкова, че Манек да е без никакъв шанс. Манек и Рамон изкрещяха от ужасната болка, когато съществото заби нокти в хълбока на извънземния. Но след това ръцете

на Манек докопаха нещо и бойният рев на чупакабрата премина в тревога и след това в болезнен вой. Манек стисна по-здраво, възлестите му ръце заистискаха въздуха от дробовете на хищника. Рамон чу как изпукаха ребрата на чупакабрата, чу мъчителното изпъшкване на чудовището и за миг го обзе замайващата надежда, че ще надвият.

Но след това чупакабрата се заизвива и започна да дере с крака. Един нокът прониза раненото око на Манек и непоносимата болка потече през *сахаял* в плътта на Рамон. Двата с извънземния изкрещяха едновременно. Звярът отскочи назад, стъпи на земята и приклепна за нов скок. Страданието на Манек се сля с това на Рамон. Чупакабрата скочи напред и Манек изстреля нов лъч енергия. Не улучи и връхлитащият звяр го събори по гръб. Този път „ръцете“ на чупакабрата се стегнаха около Манек, дебелите задни крайници задраха краката и корема на извънземния с дългите си остри като саби нокти. Рамон изкрещя от ужасната болка, задърпа *сахаял*, сякаш можеше да изтръгне от себе си впитата в гърлото му каишка.

И за свое изумление усети потръпване в гърлото си — разхлабване, все едно метални пипала се отдръпнаха от костите и жилите му. Усетът му за болката на Манек намаля, удвоеното му съзнание помръкна. С влудяващо мляскане *сахаял* се измъкна от него, завъртя се като змия и шибна във въздуха към чупакабрата. Лъсналите оголени жици в края на *сахаял* се извиха в дъга, запращяха от енергия, удариха звяра и той изрева от болка, но Манек изглеждаше останал без сили и като че ли нищо не можеше да спре неумолимата чупакабра. Рамон, до бедрата в леденостудената вода, се наведе, бръкна в нея, затърси камъни, които да запокити по звяра... и умът му се проясни.

Беше свободен, а след като звярът убиеше Манек, следващият щеше да е *той*. Не беше време за бой. Беше време за бягство.

Пое си дълбоко дъх и се гмурна, зарита с крака и се понесе по течението. Шумът от битката заглъхна. Под искрящата речна повърхност плуваха яркозелени риби, невъзмутими за насиетието на брега. Тънки златисти влакънца се издигаха от тинята по дъното и се накланяха под устрема на водата все едно, че сочеха пътя към морето. Рамон предпазливо заплува над златните нишки — възможно беше да жилият като медузи. Когато изплува, за да си поеме въздух, вече бе

минал поне сто метра и воят на чупакабрата заглъхваше зад него. Напълни дробовете си и се гмурна отново.

Първият му импулс бе да плува към отсрещния бряг, но се отказа секунди след като си го помисли. Водата едва ли беше по-топла от леда, който я беше родил, и преплуването на реката щеше да е равно на самоубийство. Насочи се към близкия бряг, но когато ръцете му запляскаха безпомощно, разбра, че е в беда. Бързото течение го беше отнесло по-далече от брега, отколкото биха го направили собствените му усилия. Не чуваше никакъв звук от боя. Битката или беше свършила, или той вече бе достатъчно далече, за да я чува. Надигна глава и погледна брега. Беше далече. Сърцето му се сви.

„Хайде, Рамон — каза си. — Ти си корав *pendejo*. Можеш да го направиш“.

Заплува с все сила напъряно на течението. Речните растения и ивиците водорасли под него му бяха водачи към несигурното спасение на сушата. Дланите и стъпалата му зацапаха и скоро изтръпнаха. Ушите го заболяха. Лицето и гърдите му се вкоравиха като гума, но той продължаваше да плува напред. Не можеше да умре тук. Трябваше да стигне до брега. Това беше проклетото му *татекреуде*.

Съсредоточи се единствено върху движенията си — краката ритат, ръцете гребат. Времето изгуби смисъл. Можеше да е плувал три минути или час, или цял живот. Студът беше убийствен и той усещаше как го прерязва като нож. Веднъж се поколеба, изкусен от мисълта, че може да си позволи миг отдих.

Беше мъртъв. Единствената причина да продължава да плува бе упоритостта му, а Рамон Еспехо беше много упорит. Дори когато се оставеше на течението, вдигаше уста над водата, за да глътне още въздух. И още. И още. Умът му започна да гасне и той си спомни съня — как се беше слял с реката, беше се превърнал в самия поток. Може би нямаше да е толкова лошо в края на краищата. Само още един дъх, за да може да си помисли за това. И още един.

Спаси го една пясъчна плитчина. Реката се разширяваше, източната ѝ половина тук ставаше по-плитка. Над пясъка се издигаше плавей като рогата на някакъв кошмарен звяр. Той се добра до черното хлъзгаво дърво и го прегърна като любовница. Беше твърде премръзнал, за да трепери. Това не беше добре. Трябваше да се

измъкне от водата. Реката все още пляскаше до коленете му. Рамон прехапа устна до кръв и болката съсредоточи ума му.

Трябваше да стигне до брега. След това да се изсуши и да се надява, че слънцето ще го стопли. В плитчината бяха заседнали достатъчно клони и дори дървета, за да може да се придвижва от една опора към друга; като че ли всичко, което падаше във водата нагоре по течението, се задържаше тук. Опасното беше да не се подхлъзне, да падне във водата и да не събере воля да стане. Трябваше да внимава.

Пое дълбоко дъх, оттласна се от черното дърво-любовница и залитна към малкия куп клони, оплетени с бръшлян и парчета кора. После — към един нисък камък. После — към ново хлъзгаво дърво. А след това водата вече не беше по-високо от глезените му и Рамон бавно се затътри към сухата земя. Рухна на брега, засмя се немощно и повърна поне няколко литра вода. Дрехата му беше прогизнала и натежала, обувките беше изритал някъде в реката. С непохватни, подути като наденици пръсти смъкна дрехата и легна гол, като с последните остатъци на волята си се помъчи да се извърти под ъгъл към слънцето.

Сънят не го обори, но и смъртта го пощади, защото след малко умът му се върна и той с усилие седна. Слънцето се беше изместило на три педи на запад. Зъбите му тракаха като лошо регулирана вдигателна тръба. Ръцете и краката му бяха посинели, но не и почернели. Чуждата дреха, която бе захвърлил встрани, беше изсъхнала и затоплена от слънцето. Навлече я непохватно и пак седна, започна да се смее и плаче. Шията му, там, където го беше пронизвал *сахаял*, бе неестествено гореща. Кожата там беше гладка като речен камък и изтръпнала като дамга на вещица. Рамон затърка с пръсти входната точка и се остави реалността да попие напълно в ума му. Беше успял. Беше свободен. Загледа се над водата с ликуване и неверие. Беше успял!

Не му направи впечатление, че близката купчина клони на пясъчната ивица е странна, докато не чу рязкото вдишване зад себе си. Обърна се и видя невероятна и позната гледка. Другият Рамон стоеше до дърветата на брега. Гърдите му бяха голи, панталоните раздрани до коленете. Тъмната му коса стърчеше безумно. Дясната му ръка беше увита в превръзка, почерняла от съсирена кръв, а лявата стискаше ножа, раницата бе праметната над обгорялото от слънцето рамо.

Разбира се. Беше направил сал — клоните в купчината не се бяха вързали сами с бръшлян и кора, нали? Течението и жестоката ирония на боговете бяха довели двамата Рамоновци до едно и също място по едно и също време.

Надигна се бавно, колебливо, стараяше се да не стресне своя двойник. Вдигна ръка за поздрав. Гърлото му се беше стегнало от страх. Двойникът му отстъпи назад, изгледа го убийствено и изръмжа:

— Кой си ти, мамка му?

ТРЕТА ЧАСТ

16.

Умът на Рамон реагира бавно. Трябваше да отговори, но нито едно от нещата, които дойдоха на езика му, не беше подходящо. „Аз съм Рамон Еспехо“ и „Аз съм Ти“, и „Защо трябва да ти казвам кой съм, *pendejo*?“ Усети как устата му се отвори и затвори и забеляза как изумлението в очите на близнака му премина в нещо друго, нещо по-опасно. Ръката му стисна ножа още по-здраво.

— Извънземни! — изгърси Рамон. — Там има шибани извънземни! Хванаха ме. Трябва да ми помогнеш!

Това беше ключът. Напрежението на другия малко спадна. Той огледа Рамон преценяващо, очите му все още излъчваха недоверие, но убийствения гняв вече го нямаше. Рамон бавно тръгна към него, като внимаваше да не направи нещо, с което да го стресне.

Беше го обзело странно любопитство. В края на краищата въпреки спомените, които говореха друго, това бе първият човек, когото наистина срещаше! Двойникът му беше мръсен и разчорлен — четината, която често затъмняваше брадичката му, беше вече бодлива брада. В черните му очи блестеше недоверие. Дясната му ръка беше увита в кървав парцал и Рамон се замая, щом осъзна, че един пръст липсва в мократа превръзка. Пръст, от който беше роден той.

Но другият Рамон също изглеждаше не както трябва. Беше очаквал, че ще е като поглеждане в огледало, но не беше. Лицето, което бе свикнал да вижда отразено, беше по-друго. Бе по-скоро като да се види на видеозапис. Чертите му може би не бяха толкова симетрични, колкото обичаше да се самоубеждава. Също така гласът беше по-висок, отколкото вярваше, че е неговият, и леко хленчещ. Гласът, който чуваше и който мразеше да чува на запис. Брадичката на другия Рамон се вдигна предизвикателно.

Как ли изглеждаше *той* в очите на своя двойник? По-мека коса. По-малко бръчки по кожата. Никакви белези и тънки мустаци. Много по-млад. И ако другият Рамон вече не беше осъзнал, че вижда самия себе си, нямаше никаква причина да подозира какво са направили извънземните. Предимството на Рамон бе в това, че знаеше какво бяха

направили, кой е той и всичко, което знаеше другият. Предимството на другия беше, че не е полуудавен. И че има нож.

— Моля те — заговори Рамон, търсеше думи, които да прозвучат по-убедително. — Трябва да се върна във Фидлърсджъмп. Имаш ли фургон?

— Приличам ли на някой, дето има шибан фургон? — отвърна другият и разпери ръце като Христос на разпятието. — Бягам вече седмица от ония шибани твари. Ти как се отскубна от тях точно тук и сега, а?

Добър въпрос. Бяха далече от кошера на извънземните и съвпадението във времето бе подозрително. Рамон облиза устни.

— Изведоха ме навън — заговори той, решил да се придържа колкото може към истината. — За пръв път. Държаха ме в една цистерна. Под един връх, на север оттук. Казаха ми, че гонели някого. Мисля, че ме използваша. Да гледат какво мога да ям, такива неща. Май не знаеха много. За хората имам предвид.

Другият помисли над думите му. Рамон държеше погледа си встрани от ножа. По-добре и двамата да не мислят за него. Чу се, че продължава с изтънял глас. Уплашен глас.

— Опитвах се да се боря с тях, но те ми сложиха онова нещо. В шията. Точно тук, можеш да видиш къде влизаше. Ако направех нещо, което не им харесва, ме наказваха с шок. Вървя пеш от няколко дни. Моля те, не можеш да ме оставиш тук.

— Няма да те оставя тук — отвърна другият. В гласа му имаше отвращение. Отвращение и може би превъзходство. — И аз бягам от тях. Гръмнаха ми фургона, но и аз им погодих няколко номерца. Прецаках ги хубаво!

— Ти ли беше това? — каза Рамон, стараше се гласът му да прозвучи възхитено, а не фалшиво. — Ти си този, дето им гръмна юнеата?

— Какво?

„Повече гафове няма да получиш — помисли си Рамон. — Поне докато *ти* държиш ножа“.

— Онова, летящата кутия. Така я наричат.

— Аха. Да. Аз бях. И аз те видях. Наблюдавах.

— Значи си видял онова, дето ми го сложиха във врата.

Другият като че ли с неохота прие, че в разказа на Рамон има някаква истина. Рамон забеляза как се отпусна стойката му — бе решил да не го убива.

— Как се измъкна?

— Една чупакабра уби чужденеца. Появи се изневиделица. Каишката се откачи, докато се биеха, и избягах.

Другият се усмихна на себе си. Рамон реши да го остави да мисли, че не са отгатнали плана му с плескуните. По-добре беше другият Рамон да си въобразява колко е умен и колко глупав е всеки друг.

— Как ти е името? — попита другият.

— Дейвид — отвърна Рамон, хвана се за първото име, което му хрумна. — Дейвид Пенаско. Живея долу, в Амадора. Банкер съм, към Юниън Тръст. Бях излязъл на лагер, сам, някъде преди месец. Хванаха ме, докато спях.

— Юниън Тръст има клон в Амадора?

— Да — отвърна Рамон. Не знаеше дали е вярно, не знаеше и дали съществува някакъв друг спомен, който още не се е върнал в паметта му и който можеше да разбие версията му. Излъга нагло и се замоли наум. — От половин година някъде.

— Гледай ти — измърмори другият. — Добре. Вдигай си задника, Дейвид. Чака ни работа, ако ще се махаме оттук. Довършил съм към една трета от сала. Като ще сме двамата, ще помагаш. Пък по-нататък ще ми разкажеш повече каквото знаеш за ония ринче шибаняци.

И се обърна, и закричи към гората. Рамон го последва.

Поляната беше на двайсетина метра навътре и мъжът не си беше хабил времето да прави заслон или огнище. Мястото не беше за живеене, беше за строене. Четири снопа подобна на бамбук тръстика лежаха овързани с ивици кора от куркума, червените стъбла тръстика лъщяха като лакирани. Понтони, помисли си Рамон. Свързани с тънки клони и вейки, достатъчно млади, за да се отрежат с назъбения заден ръб на ножа; щяха да плават над водата. Изобщо нямаше да ги пазят от нея — реката щеше да ги пляска по краката и задниците по целия път надолу, ако не намереха нещо, с което да покрият сала. А снопите бяха твърде малки и много хлабаво вързани. Беше страшно впечатляващо за един побъркан и сам рендежо с ранена ръка и тичащ след него демон от

ада, но тоя сал нямаше да пренесе и един от тях до Фидлърсджъмп, да не говорим за двамата.

— Какво? — попита другият.

— Просто гледам — отвърна Рамон. — Ще ни трябва повече тръстика. Искаш ли аз да я нарежа? Само ми покажи къде я намери...

Мъжът се намръщи. Рамон знаеше какво си мисли зад тези тъмни очи. Рамон — или *Дейвид* — както му беше името сега — щеше да реже тръстиките по-бързо от него, но това означаваше да му даде ножа.

— Аз ще нарежа — заяви другият и кимна към по-гъстите дървета по-навътре в гората. — Ти иди намери здрави клони да ги сложим между сноповете. И нещо за ядене, ако успееш. Върни се преди стъмване. Ще се опитаме да го сглобим това нещо да може да отплуваме надолу сутринта.

— Ясно — отвърна Рамон.

Мъжът се изплю, обърна се и тръгна. Рамон се почеса по лакътя, където възлестият белег вече почерняваше, и тръгна в сумрака под дърветата. Сети се, че така и не беше попитал другия как се казва. Разбира се, че не беше: нали знаеше кой е. Уплаши се, че на другия Рамон пропускът му ще се стори странен. Трябваше да внимава повече.

Остатъкът от деня мина във влачене на нападали клони и широки листа куркума до бивака и в съчиняване на история, която да може да разкаже на двойника си. Веднъж спря, за да разчупи няколко захарни бръмбара и да ги изяде. Несварени бяха по-солени на вкус, с лигаво и неприятно месо. Но нямаше време за нещо повече. Опитваше се да не мисли за Манек и чупакабрата, кое от двете същества е загубило и кое продължава да го дебне под покрива от клони. Това не отменяше работата, която трябваше да свърши, тъй че нямаше смисъл да губи ценно време над този въпрос.

Към залез-слънце двамата с двойника му бяха събрали шест снопа тръстика и може би една трета от клоните, които щяха да им трябват за пода на сала. Двойникът му като че ли остана доволен от широката мека купчина листа, събрани от Рамон, макар че не стигна толкова далече да го признае. Рамон свари две шепи захарни бръмбари, а двойникът му опече бъчварски дракон — един от малките птицеподобни гущери, обитаващи храсталаците. „Драконът“ се

гърчотеше изнервящо, докато се печеше, все едно бе още жив, въпреки че двата му мозъка бяха изрязани и рядката светла кръв — източена.

Говориха си за дреболии, Рамон предпазливо го попита за името и миналото му. После съставиха план за следващия ден — как да отнесат клоните и снопите до реката за сглобяването, колко още трябва да се насекат, налага ли се да обелят още кора за връзване.

— Правил си го това преди — подхвърли мъжът и Рамон за миг се притесни. Май се беше издал, че знае твърде много.

— Излизам на открито понякога. Когато мога. Повечето време кисна зад гишето — обясни той, като се постара да изглежда поласкан. — Банкиране. Скучна работа. Но парите са добри.

— Ходил ли си на проучване?

— Не — отвърна Рамон. — Просто излизам, на лагер. Разглеждам. Да се махна от хора за малко.

Изражението на другия поомекна, както Рамон всъщност очакваше. Жегна го гузна съвест, че си играе така с чувствата му.

— А ти? — попита Рамон и двойникът му сви рамене.

— Прекарвам много време на открито. Няма много смисъл да стоя в града. Човек може да си живее добре тук, стига да знае как. При добър сезон мога да изкарам шест-седем хиляди кредита.

Беше доста преувеличено. Рамон никога не беше взимал повече от четири хиляди и в най-добри времена. Две и петстотин беше по-близо до средното, а няколко сезона не беше докарвал повече от хиляда. Тъмните очи на другия го изгледаха предизвикателно и той поклати глава с престорено учудване.

— Това е доста добре.

— Не е трудно, стига да знаеш какво правиш. — Мъжът се отпусна.

— Какво е станало с ръката ти? — попита Рамон.

— Шибаните извънземни — отвърна другият и започна да развива кървавия парцал. — Стрелях по тях и пистолетът ми изгърмя. Добре ме прецакаха.

Рамон се наведе да види. На светлината на огъня беше трудно да се разбере колко от червеното е самата отекла плът и колко — от отразените пламъци. Кожата на дланта приличаше на оставено да престои месо тако. На мястото на показалеца беше останало само чуканче, обгоряло до странно красиво мътно сребро.

— Обгорил си го.

Умът му се върна към бивака, където беше намерил табакерата, където Манек му беше разкрил историята с двойника му. Затова се беше задържал толкова дълго там. Беше се възстановявал след самолечението на раната.

— Мда. — Гласът на другия прозвуча небрежно и провлечено, с явна гордост от това, което бе направил. — Нажежих ножа до червено и с него. Трябваше. Много кръв течеше. Наложих се да изрежа и един кокал.

Рамон потисна усмивката си. Корави кучи синове бяха двамата с двойника. Не можеше да не изпита малко гордост и за себе си от това, което беше направил другият.

— Треска?

— От време на време — призна мъжът. — Не пълзи по ръката обаче. Тъй че кръвта май не е отровена. Иначе щях да съм умрял досега, нали? Кажи ми сега как те спипаха ония демони.

Рамон подхвана разказа си. Преди малко повече от месец излязъл сам на лагер далече на север. Любовницата му, Кармина, го зарязала и искал да поживее сам някъде, където да не може да го намери, а приятелите му да не могат да му предлагат съчувствието си. Видял летяща кутия, тръгнал да разузнае и извънземните направили нещо — ударили ли го, упоили ли го. Не помнел много за тази част. Свестил се затворен в нещо като цистерна, после го извадили и му казали да тръгне на лов. Беше съвсем проста версия за помнене и не толкова далече от истината, че другият Рамон да го хване. А той най-вероятно щеше да му съчувства. Разказа за взрива, който бе разбил *юнеата*, за принудителния поход, за нападението на чупакабрата и за бягството си. Престори се на удивен, когато другият обясни хитрината с плескуните. Задоволството му от това колко е хитър започваше да досажда. Ако Рамон не кимнеше или не изкажеше възхищение, другият го поглеждаше ядосано.

Всичко беше манипулация, отначало докрай. И май вършеше работа. Когато Рамон обясни как трябвало да се махне от цивилизацията и да остане сам, понеже утешението, предлагано от приятели, е толкова болезнено и унижително, колкото ако ти се подиграват, мъжът кимна мълчаливо. А щом разказът свърши, не го коментира. Нямаше да го направи. Мъжете не правят така. Само каза:

— Спим на смени, нали?

— Разбира се. Така е по-добре. Ще взема първата. Не съм уморен.

Беше лъжа. Беше ужасно уморен, но беше имал период в безсъзнание, което беше почти като сън, след като се бе измъкнал от реката. Другият Рамон не беше имал и това. А и щеше да е най-доброто, което би направил един банкер от Амадора, за да се отблагодари на своя спасител.

Мъжът сви рамене и му подаде ножа. Рамон се поколеба за миг, преди да го вземе. Леко хлъзгавият допир на увитата с кожа дръжка, балансираната тежест. Беше познато и в същото време различно от онова, което помнеше. След миг осъзна, че промяната е в собственото му тяло: никога не беше държал ножа без мазоли по ръцете. Другият изтълкува изражението му погрешно.

— Не е много. Но е всичко, което имаме. Няма да убие чупакабра или червеняци, но...

— Няма проблем — отвърна Рамон. — Благодаря.

Мъжът изсумтя, легна и обърна гръб към огъня. Рамон претегли отново ножа в ръката си, новите му длани вече привикваха с него. Тези невероятни спътници, с които пътуваше — хора и извънземни, — май изобщо не се притесняваха да му връчват ножове. Манек го беше направил, защото знаеше, че е в безопасност. Другият Рамон го беше направил, защото бе приел, че Рамон е съюзник. Беше грешка, която щеше да направи и той самият. Очевидно.

Рамон се загледа в тъмното, като внимаваше светлината на малкия огън да не го заслепи за сенките, и започна да претегля възможностите си наум. Мъжът го беше приел засега. Но до Фидлърсджъмп имаше много път и ако казаното от Манек беше вярно, той щеше да заприлича много повече на старото си „аз“, преди да стигнат там. Рано или късно мъжът щеше да се усети, че нещо не е наред. А дори да не се усетеше, Рамон не знаеше какво ще прави, щом стигнат в колонията. Един съдия трудно щеше да приеме, че той е истинският, законният Рамон Еспехо. А енѐ можеше да решат, че трябва да умре заедно със събратята на Манек. Нищо добро не можеше да произтече от двама Рамон, излезли заедно от джунглата.

Умното решение беше да убие другия. Имаше нож, двойникът му хъркаше, уморен и ранен. Едно бързо срязване на гърлото и проблемът

отпаднаше. Щеше да тръгне на юг, да продължи живота си, а кокалите на другия така и нямаше да ги намери никой. Точно това трябваше да стане.

И все пак не можеше да го направи.

„При какви обстоятелства убиваш?“ — отекна в паметта му въпросът на Манек. Рамон се отпусна за дългите бавни часове на нощното бдение и осъзна, че все по-малко и по-малко е способен да отговори на този въпрос.

Призори продължиха работата по сала. Рамон завърза наново тръстиките понтони — двете му ръце ги стегнаха по-здраво, отколкото можеше двойникът му. Обсъдиха колко клони ще им трябват, за да довършат съоръжението. Обсъждането беше бързо и лесно — Рамон и другият подхождаха към въпросите еднакво и стигаха до едни и същи решения. Единствената същинска разлика бе в отказа на двойника му да отстъпи по-големия дял от работата. Беше логично по-здравият от двамата да понесе по-тежко бреме, но двойникът му не беше склонен да отстъпи на банкера от Амадора с изнежените ръце, а Рамон схвана достатъчно ясно импулса му, така че реши да не спори излишно.

Към обед бяха събрали достатъчно материал, за да сглобят сала. Рамон стъкми груб хомот от два отсечени клона и жилиав светлосин бръшлян и с него издърпа тръстиката и клоните по късата пътека до реката. Това поне другият му позволи, като взе обелената кора и листата куркума. Рамон прецени, че това издава умората му.

Пясъчната ивица май беше по-малка, отколкото я помнеше, но все така затрупана с отломки. Без да пита мъжа зад себе си, той издърпа товара до брега малко по-надолу. Там плитчината създаваше по-спокойно място и беше удобно да изпробват сала, преди да се понесат по буйното течение.

Рамон смъкна хомота и клекна на брега. Можеше да види отражението си в спокойната вода и двойника си зад себе си. Двама мъже, подобни, но не и еднакви. Порастващата брада на Рамон беше по-мека и по-светла. Косата му висеше над челото и леко променяше формата на лицето му. Все пак можеше да минат за братя. След като знаеше какво да търси, видя къде бенките по бузата и шията на двойника му се повтарят от малки тъмни петна по неговите. Белегът на корема го засърбя.

— Не е зле — каза мъжът, изплю се замислено във водата и вълничките плъзнаха по огледалната ѝ повърхност. Салът щеше да стане голям. По-ниската гравитация на Сао Пауло позволяваше на дърветата да израстват по-бързо и вместо да си губят времето да секат младите дръвчета на две, ги бяха оставили цели. Не беше лукс, но щеше да има достатъчно място.

— Трябва да сложим и един навес обаче.

— Като колиба ли? — попита Рамон, забил поглед в купчината пръти пред себе си.

— Навес. Нещо, под което да спим, да се крием от лошото време. И ако съберем достатъчно дърва, може да добавим и огнище. Покриваме дъното с листа куркума, слагаме няколко шепи хубав пясък и можем да палим огън.

Рамон примижа към мъжа, след това — нагоре по реката, където се бяха сбили Манек и чупакабрата. Опита се да прецени колко време бе плувал, колко далече го беше отнесла реката. Не можеше да е сигурен. Беше му се сторило много дълго, значи трябваше да е далече. Но тогава беше на ръба на смъртта, тъй че впечатленията му можеше да не са толкова точни.

— Дай да го мислим това по-надолу — каза той. — Искам първо да се махнем оттук.

— Шубе ли те е? — подигра се двойникът му. Тонът му беше язвителен и Рамон усети как го обзе яд и смущение. Безсилието на другия си личеше, гневът къкреше непрестанно под кожата му, готов да избие от желанието да удари и да се почувства по-добре, като нарани някого, и Рамон усети двойника си вътре в себе си. Трябваше много да внимава, иначе можеше да свършат с бой, който никой от двамата не можеше да си позволи.

— Дали ме е шубе сам срещу побесняла чупакабра и само с нож? Всеки, който не го е шубе от това, или е тъп, или побъркан.

Лицето на другия потъмня от обида, но той само сви рамене.

— Двама сме — каза навъсено. — Можем да я оправим.

— Може би — отвърна Рамон, като остави явната лъжа неоспорена. Можеха да надвият чупакабра толкова, колкото и да плеснат с ръце и да отлетят до Фидлърсджъмп. Но ако настояеше, щяха да се спречат. — Работата е какво правим, ако е победил *извънземният*?

— Срещу чупакабра? — попита невярващо мъжът. Лесно беше да се изперчи и да каже, че да убият двамата звяра е нищо работа, но беше трудно да развинти въображението си толкова, че да допусне, че Манек може да надвие.

— Изглеждаше съвсем наравно, когато побягнах. Извънземният имаше някакво оръжие и простреля чупакабрата поне два пъти. Да не съм луд да вися там да видя как ще свърши, нали? Освен това, ако шибаният чужденец още е жив и с онова оръжие, хич не държа да ни догони.

— Ясно — процеди другият. — Е, щом така ще се чувстваш по-добре, пускаме се надолу за ден-два. После ще спрем някъде да добавим навес и огнище. И да проверим тръстиката, да сме сигурни, че е затегната достатъчно здраво.

Беше си чисто заяждане. Мъжът още го беше яд заради настояването на Рамон, че ще свърши работата по-добре с двете си ръце, отколкото той с една.

Някога Рамон щеше да се хване на въдицата, да се обиди, сигурно да се въвлече в бой, но не и сега. „Добре, *pendejo* — помисли си той. — Заяждай се колкото щеш. Знам колко те е шубе и теб“.

— Добър план — отвърна кратко.

Струпването на клоните и връзването им за снопите тръстика се оказа дълга работа, но не и трудна. Рамон скоро влезе в ритъма ѝ — намества дървото, стяга от едната страна, после от другата, след това в центъра, където се кръстосва с друг клон. Едно, две, три, четири, после — отново. Навлезе в работата, отдал се на чистата физическа рутина. Дланите и стъпалата му, незащитени от мазоли, боляха и се покриваха с мехури. Не обръщаше внимание на болката обаче — тя си беше в реда на нещата. А и щом другият можеше да си отреже кокал от пръста, и той можеше да устиска с малко драскотини по ръцете.

Двойникът му се стараеше да работи бързо, колкото можеше, но осакатената ръка го забавяше лошо. Рамон забелязваше надигащото се в него безсилие, докато се мъчеше да не го издаде пред някакъв *pinche* чиновник. Когато слънцето започна да се смъква към дърветата на отсрещния бряг, Рамон с известно задоволство забеляза, че на превръзката на другия е избила прясна кръв.

Накрая наредиха върху клоните широките лъскави листа и ги пришиха, докато станаха като килим. Не пазеше съвсем от водата, но

достатъчно, за да не си мокрят задниците по целия път на юг.

Салът не беше кой знае какво. Нямаше кормило, само едно импровизирано весло за насочване. А и беше доста малък. Все пак трябваше само да се задържи над водата достатъчно дълго, за да ги отнесе до Фидлърсджъмп. Когато го издърпаха в реката, заплува добре и щом двамата се качиха, изглеждаше здрав и надежден.

— Не е шибано лошо, Дейвид — каза двойникът. — Мъжка работа свърши, а?

— Справихме се добре — съгласи се той. — Дай да се махаме оттук.

В момента, в който думите излязоха от устата му, до ушите им стигна звук — далечният гърлен рев на чупакабра. Рев като от болка. Стомахът на Рамон се сви, а лицето на двойника пребледня.

— Да — измърмори двойникът, — по-добре ще е да тръгваме.

Рамон ги избута с веслото от пясъка и по-близо към средата на реката, където течението беше най-бързо. Другият клекна на ръба на сала и се загледа назад. Нито звярът, нито Манек се появиха от леса, а и ревят не се повтори. Рамон, стиснал веслото с две ръце, не можеше да се отърве от чувството, че са се измъкнали на косъм. Още една нощ на брега щеше да свърши лошо за тях. Може би дори още час. Шибано добре беше, че двойникът му бе стискал зъби и не се беше предал. Добре беше и че Рамон не можа да се насили да го убие през нощта. Сам изобщо нямаше да успее да довърши сала навреме.

Но ревят на хищника — макар и болезнен — също така го изпълни със странна меланхолия. Ако чупакабрата бе останала жива, значи Манек беше умрял. *Атанаи* на своя рояк беше убит в опит да защити своите събрата от насилието, което ги преследваше през звезди и столетия. А съществуването, което бе осуетило *татекреуде* на Манек? Уплашена дребна маймуна от пустините на Мексико, спънала се в кошера, докато бяга от закона, и която и сега все още нямаше представа какви щяха да са последствията от разкритието му. Манек поне беше умрял, докато се опитваше да спаси своите. Беше умрял в бой. Нещо доблестно имаше в това, макар и да не беше успял да спаси съплеменниците си. По някакъв странен начин, който го изненада и притесни, Рамон усети, че Манек почти му липсва вече, след като всичко бе свършило. След като вече беше свободен. И въпреки цялата болка, която му бе причинил извънземният, въпреки омразата, която бе

изпитвал на моменти към него и другите гадни същества, Рамон неволно изпита съжаление и тъга при мисълта за ужасната му смърт.

— Все пак по-добре ти, отколкото аз, чудовище — измърмори на себе си. — По-добре ти, отколкото аз!

17.

Първата нощ беше най-зле. Толкова далече на север реката беше спокойна, тъй че единствените опасности бяха дънерите и клоните, плаващи невидимо в тъмната вода, водни хищници като проклетите *мормони* и *каракао*, както и студът. Нямаха мотор, така че шансът да се ударят и разбият беше нищожен, освен ако нямаше скали и отломки, стърчащи от дъното чак до повърхността. С което оставаше студът.

Щом слънцето се сниши зад дърветата, реката сякаш изсмука цялата топлина от въздуха. Рамон беше с наметката от извънземните — достатъчно топла, но твърде къса, за да може да покрие и краката, и ръцете едновременно. Другият Рамон обаче бе пожертвал ризата си и крачолите на панталоните за превръзки и капани, тъй че се споразумяха да вземе гащеризона. Беше се свил на кълбо и въпреки това трепереше. Не можеше и дума да става за спане на смени. Светлината на половината луна бе прекалено ярка, а студът — прекалено неприятен, за да е възможен какъвто и да било сън. Рамон помисли да спрат на брега за през нощта, но не го предложи. Двойникът му щеше да го вземе за обида, а и той самият изобщо не го спомена. Освен това Рамон знаеше, че и двамата са загрижени да се отдалечат колкото може повече от чупакабрата. Зачуди се колко ли е голям ловният район на звяра. Мина му наум петдесет километра, но не знаеше откъде се взе това число. На заранта щеше да е безопасно да слязат на брега. Но може би на западния, за всеки случай.

— Ей, Дейвид — подвикна другият. Рамон примига и се съвзе, чак сега осъзнал колко малко му е оставало да задреме.

— Да? — отвърна и се закашля. Дано само да не беше настинка. Щеше да е точно неговият късмет.

— Да си бил някога в Диеготаун? — попита другият Рамон.

Рамон се помъчи да се съсредоточи и го погледна през рамо. Двойникът му вече седеше, присвил крака до гърдите си. Намръщеното му лице беше прорязано от бръчки. Беше съвсем ясно, че го наблюдава от доста време.

— Малко — отвърна той. — Защо?

— Мисля, че съм те виждал някъде. Какви си ги вършил в Диеготаун?

— Бизнес най-вече — каза Рамон. — Може да си ме мяркал в двореца на губернатора. Бил ли си там? — Адски добре знаеше, че не е бил, тъй че свиването на рамене не го изненада. Усети несъзнателен подтик да повтори движението — беше естествено, толкова познато движение за тялото му. Но с известно усилие поклати глава и се усмихна. — Имаше един бар, в който ходих няколко пъти — добави Рамон, без да знае защо реши да разкрасява, но вече бе късно да спре. — „Ел Рей“. Долу край реката. Бил ли си там?

— Не — грубо отвърна другият. — Не съм и чувал за него.

— Хм. Може и да бъркам името. С дървен под. Тоя, дето го държеше, се казваше Майкъл, Майко или нещо такова. Прилоша ми на улицата веднъж, на връщане. Имаше от ония, луминесцентните светлини. Това го помня.

— Не го знам. Може да си мислиш за бар в някой друг град.

Тонът му даде да се разбере, че разговорът е приключил, но в случай, че Рамон не е схванал намека, двойникът му се размърда и му обърна гръб. Рамон си позволи лека усмивка и сви рамене. Не беше изненадан, че другият Рамон лъже. Ако той беше срещнал непознат в джунглата, също щеше да внимава с тази тема. Беше добра спирачка за разговор.

Все пак изпита съжаление. Умът му продължаваше да се връща към момента преди сбиването като език, опипващ дупката, останала от изваден зъб. Все едно гледаше убиването на европейеца на екран. Но как точно бяха стигнали нещата толкова далече? С европейеца беше имало жена, с права коса като на азиатка. Знаеше, че жената не беше там, защото познава мъжа или го харесва; беше с него по-скоро като по работа. Но не можеше да определи как го знаеше. Помнеше смеха ѝ — стегнат, къс, уплашен.

Как щеше да обясни на Манек, че смехът може и да не е свързан с нещо смешно? Извънземният нямаше да разбере, че същото нещо, което правят хората, когато им е забавно, може да изразява и страх. Вик за помощ.

Рамон се вкопчи в тази мисъл, помъчи се да я проследи назад до някой по-ясен спомен, но не успя. Само двойникът му го знаеше, а Рамон нямаше как да го попита.

Повече не си проговориха чак до разсъмване. Разбраха се да продължат покрай западния бряг, докато не видят удобно място с тръстика. Можеха да направят огнището с всякакъв материал, достатъчно здрав, за да задържи пръстта и пясъка, които щяха да пазят да не се подпали самият сал, но за навеса щеше да е най-лесно да използват тръстика. А тръстиката щеше да стане по-рядка, щом се отдалечаха повече на юг.

Преди обяд намериха добро място и Рамон леко подкара сала натам. Другият Рамон залитна при сблъсъка с брега, но салът удържа. За всеки случай Рамон провери всички понтони, но нито един възел не се беше разхлабил.

Другият се зае с тръстиката, а Рамон тръгна за храна. По-лесно щеше да е с пистолета, но намери няколко захарни бръмбара и успя да хване три дебели мръснокафяви твари, които приличаха на кръстоска между рак и змиорка. Представа нямаше какви са, но опитът сочеше, че отровните животни са с по-ярка оцветка, тъй че тия змиорчета вероятно ставаха за ядене. Все пак можеше да остави другия да ги опита пръв.

Двойникът му клечеше на земята, навел глава. Ножът беше в ръката му, порозовял от тръстиковия сок; приличаше не толкова на кръв, колкото на нещо като черешов сок. Купът тръстика на брега бе по-малък, отколкото Рамон очакваше. Той се окашля достатъчно силно и другият вдигна глава. Черните му очи се присвиха за миг, преди да вирне брадичка за поздрав.

— Намерих някои неща — каза Рамон. — Вероятно стават за ядене. Виждал ли си такива?

Двойникът му отмести поглед към змиорчатите.

— Не. Но са умрели. Тъй че да ги сготвим, а?

— Става. Добре ли си? Изглеждаш уморен.

— Не спях — измърмори двойникът му. — А преди това бягах да си спася шибания живот, дни наред. Още по-преди това пък ми гръмнаха шибаната ръка.

— Да вземем да спрем за ден — каза Рамон, пусна плячката си на земята и протегна ръка за ножа. — Да си починем. Малко да ни се върнат силите.

— Заеби — отвърна другият и погледна протегнатата му ръка.

— Не мога да ги изкормя с шибаните си нокти — каза Рамон.

Двойникът му сви рамене, подхвърли ножа във въздуха, хвана го за острието и му го подаде с дръжката напред. Скапан беше отвсякъде, но още имаше рефлексии.

Змиоркоподобните бяха лесни за кормене. Рамон почисти всичко, което не приличаше на мускул, придържаше се към хипотезата, че всякакви шантави смилателни ензими или отровни торбички едва ли ще са в тази тъкан. Набучи ги на шиш и докато се печеха, те замирисаха на печено телешко и гореща кал. Захарните бръмбари свари в тенекиеното канче от полевия комплект. Двойникът му седеше до реката, загледан с празен поглед в светлата вода. Рамон реши в края на краищата пръв да опита непознатите твари. Отрязва едно парче, лапна го, задави се, изплю го и хвърли шиша в реката.

— Ще ядем захарните бръмбари.

Двойникът му го погледна изпод превързаната си ръка, с която бе засенчил очи.

— Дойдоха.

— Кой? — стреснато попита Рамон, но онзи не отвърна. Той проследи погледа му и разбра.

Бяха като ястреби, понесени от топлите въздушни течения. Огромните черни кораби-галери.

Сребърните енье се бяха върнали на Сао Пауло.

18.

След като ядоха, двойникът се сви на кълбо и заспа дълбоко. Оставаха още два часа дневна светлина, тъй че Рамон взе ножа и насече тръстика. Стръковете бяха зелени като трева, преди да ги отреже, но за минута-две почервеняваха. Работата не беше тежка и докато залезът изпълни небето на запад — далечните облаци станаха златни, оранжеви и мътнорозови — той почти беше удвоил купчината. Изми си ръцете и ножа в реката, после порови в раницата и намери грубия сив брус. Двойникът му не си беше правил много труд да точи ножа. Но пък горкият шибаняк имаше само една здрава ръка, съвсем добро извинение.

Седна до водата, заслушан в резкия съсък на стоманата в камъка и загледан нагоре. Дори след като дърветата и реката потънаха в тъмносивия здрач, корабите на енье високо в орбита блестяха със светлината на слънцето. По-ярко от звезди. Загледа как потънаха в сянката на Сао Пауло и започнаха да гаснат, все едно някой завъртя ключ, докато не останаха само виолетовите им и оранжеви прожектори — не толкова ясни, но видими все пак. Все едно Бог беше дошъл и сега зяпаше надолу, за да напомни на Рамон за касапницата, която беше видял в ума на Манек. И касапницата, която вероятно щеше да дойде, щом двамата с двойника му се върнеха в града.

Докато беше пленник на Манек, почти не беше отделял време да мисли за завръщането си от джунглата. Беше толкова невероятна перспектива, че по-непосредствени проблеми задържаха вниманието му. Но сега, след като вече беше свободен и пътуваше към цивилизацията със своя двойник, въпросът надвисна пред него с цялата си тежест. Потърка длан по ръката си, където вече се бе появила тънка черта, нащърбена и полуоформена. Белегът от мачете бавно се издуваше. Какво беше казал Манек? Че щял да продължи да се приближава към формата на източника. Напипа с пръсти тънката линия възлеста плът. Брадата му също се сгъстяваше, дланите му загрубяваха. Все повече и повече ставаше като другия. Затвори очи, разкъсан между облекчението, че вижда как собствената му плът си

става старата, и тревогата от това, което предстоеше — никой нямаше да се заблуди, че са различни мъже. Никой нямаше дори да помисли, че са близнаци — твърде много си приличаха, за да са. Докато стигнеха до друго човешко същество, щяха да имат едни и същи белези, едни и същи мозоли, едни и същи лица, тела и коси.

Трудно щеше да е да се изтъпанчи и да заяви, че е Рамон Еспехо, с другия до него. Дори да нямаше начин да бъдат различени — макар че кой можеше да каже какви следи е оставила технологията на Манек? — губернаторът едва ли щеше да пренебрегне това. А Рамон се познаваше достатъчно добре, за да се досети какво ще мисли за него двойникът му.

По-добре щеше да е да продължат бързо и да стигнат до Фидлърсджъмп, докато все още изглеждат само подобни, но не и еднакви. Можеше да измисли някакъв повод да се измъкне. На юг, може би дори до Амадора. Трябваше да намери някой, който да му даде фалшиви документи. Не че имаше пари, с които да плати, но все пак не можеше да има *двама* Рамон Еспехо...

Ножът задрпа, брусът натежа в ръката му.

Да. Трябваша му пари, за да започне отново. Знаеше всичко за банковите си кодове, можеше да мине всички тестове за идентификация, които изискваха банките. Работата беше в това да се върне в Диеготаун, докато двойникът му все още се възстановява, да изтегли сметките, може би да вземе малко кредит и след това да отпрати на юг. Това щеше да остави другия затрупан с дългове, но поне хората щяха да го познават. Можеше да започне отново. Можеха и двамата. И нямаше да е кражба дори. Той беше Рамон Еспехо и щеше да вземе *своите* пари.

А ако полицията търсеше мъжа, убил европейеца, е, тогава на двойника му може би нямаше да му пука чак толкова, че са му свили парите. Рамон се изсмя. Едва ли можеха да го обесят два пъти за едно и също престъпление. Представи си как е заседнал в Амадора, може би в някоя скромна къща край плажа на южния бряг. Сдобиеше ли се с документите, можеше да наеме нов фургон. Поне докато не намери достатъчно пари, за да си купи свой. Представи си как се събужда от шума на вълните, хладната утринна светлина. Представи си как се събужда сам, на толкова малко легло, че не може да събере двама. Елена в края на краищата щеше да има другия. И той щеше да я има.

Рамон можеше да започне отначало. Като змия, сменяща кожата си, можеше да остави зад гърба си стария сив живот. Може би щеше да спре да пие толкова. Да спре да ходи по барове и да си търси поводи за бой. Да убива и да предизвиква да се опитат да го убият. Можеше да стане нов човек. Колко хора бяха мечтали за това и колко малко бяха имали този шанс!

Всичко зависеше от това да слезе бързо на юг, преди дублирането да е удебелило белезите му и да е втвърдило косата му. Преди бръчките по лицето му да станат като на другия, преди общите им бенки да потъмнеят достатъчно, за да личат и при пръв поглед. Не знаеше колко време ще отнеме това, но не допускаше, че ще е дълго. Само допреди няколко дни беше... един откъснат пръст, а вече почти се беше върнал към нормалното.

Далече горе един от корабите на енье изчезна и отново се появи, щом скоковите двигатели се охладиха. Вътрешностите на Рамон се стегнаха от спомена какво е да си на борда на тези кораби, когато запънат така. Първия път го беше изпитал със стария Паленки и работния му екип. Корабът беше излетял от орбита, издигна се като транспортен фургон и повече така и не изравни. Помнеше натиска от ускорението. Беше като пускането на водата от ваната след гореща баня или вцепенението след секс. Самите мускули бяха натезжали по костите му. А той се усмихна, погледна Енрике Дебелия — не се беше сещал от години за Енрике Дебелия — и се ухили. Момчето също му се ухили. Оставяха всичко зад себе си и когато пътуването им свършеше, всеки, когото бяха познавали или с когото бяха говорили, или който ги беше тормозил, подигравал, прецаквал, или заради когото се бяха прецаквали, щеше да е умрял от старост. Беше чувал за конкистадорите, които изгаряли корабите си, щом стигали до Новия свят. Рамон, Паленки, Енрике Дебелия и всички останали правеха същото. Земята беше мъртва за тях. Само бъдещето имаше значение.

Тръсна глава, но умът му отказа да изостави дирята. Още един спомен се връщаше. Този път обаче можеше да разсъждава също така — да гледа реката, корабите на енье, звездите, почти пълната луна, едва изгряла на изток. Беше по-малко като преживяване този път, а по-скоро като силна и самостоятелна фантазия.

Когато стъпиха на кораба на енье, първата му мисъл беше колко странно миришеше — на киселина, на сол и на нещо напомнящо за

пачули. Паленки измърмори, че миризмата му причинявала главоболие, макар че сигурно беше от рака. Разтовариха и подредиха оборудването, намериха си квартирите по начертаните на стените линии, хапнаха в приятната гравитация от ускорението на ракетите и се прибраха по каютите си — и тогава прозвуча сирената и пространствените двигатели се включиха да загряват.

Беше точно както си беше представял усещането от силен удар в корема. Светът се сви до точка, периферното му зрение се замъгли, звуците заглъхнаха, а след това — дисконтинуитетът. Така и не можеше да определи какво се променяше при време-пространствения скок: всичко можеше да е на едно и също място, гаечният ключ, който току-що бе изтървал, все още да е на средата на пътя си към пода и все пак знаеше — *знаеше*, — че е изтекло време. Много време. Че нещо се е случило, макар и да не осъзнава какво. Беше намразил това чувство.

Седмица след това видя първия енье. Помнеше усмивката на Паленки: разбираща и самодоволна, когато беше събрал екипа да им разясни етикета, който домакините им очакваха да се спазва. И тогава съществуването се появи през люка...

Рамон изкрещя. После споменът си отиде, останаха само реката и лесът. Сърцето му се бе разтуптяло, ръката му беше стиснала ножа с всичка сила. Той оглеждаше дърветата и водата, готов да нападне или да побегне, все едно самият Сатана се беше надигнал с бич в едната ръка и нож в другата. Образът на енье — огромно, подобно на речен балван тяло; влажни неразгадаеми очи като на стрида; мърдащи дълги ресници; несъразмерно тънки и нежни ръце, като ръце на кукла, щръкнали от туловището му; едва видима гънка на мястото на клюна, скрит в плътта — бавно изтля в ума му и шокът на страха заглъхна. Рамон се изсмя насила, но смехът излезе тънък и писклив. Смях на страхливец. Той се изплю, гняв изпълни гърдите му.

Манек и онзи бял шибаняк в кошера го бяха направили слабак. Дори само споменът за ядачите на младите бе достатъчен, за да го накара да запищи като момиченце!

— Майната му — измърмори. Гърленото ръмжене, което долови този път в гласа си, го задоволи. — Не ме е страх от тия проклети гадини, мамка им!

Настроението му обаче все още беше кисело. А това означаваше, че трябва да внимава още повече да не се въвлече в бой с още по-

изнервения си и раздражителен двойник. Огънят беше изтлял, другият Рамон още спеше на земята до него. Рамон с яд осъзна, че отново трябва да поеме първата смяна. Хвърли шепа сухи листа и клони върху въглените. Пламъците засъскаха колебливо, но хвърлиха светлина и топлина. Рамон знаеше, че огънят по-скоро може да привлече опасност, отколкото да я прогони. Знаеше, че колкото по-ярък стане, толкова по-трудно ще вижда в тъмното, но му беше все едно. Искаше малко *шибана* светлина.

Едната луна изгря и бавно заплува покрай замръзналите в стационарни орбити кораби на енье. Беше Голямото момиче, скоро в близка орбита щеше да я последва Малкото момиче. Рамон зачака, премисляше мрачно колко тръстика е нарязана и колко работа още предстои. Накрая големият светъл диск застана точно над тях и той реши да събуди другия. Да го извика по име не ставаше, ефектът от това, че нарича двойника си „Рамон“, беше достатъчно притеснителен. Наведе се и го разтърси за рамото. Двойникът му измърмори насън и се обърна.

— Ей — каза Рамон. — Половината *шибана* нощ мина. Твой ред е да пазиш.

Онзи се извъртя на гръб, намръщен като съдия.

— Какви ги дрънкаш, по дяволите? — попита сънено.

— Да пазиш — отвърна Рамон. — Аз изкарах първия пост. Сега ти ставаш, аз спя.

Другият мъж вдигна ранената си ръка да потърка очи, изруга и го направи с лявата. Рамон отстъпи назад и зачака изнервено. Двойникът му така и не ставаше. Когато заговори, гласът беше по-ясен, но пълен с презрение.

— Не си спал? Ти тъп ли си? Мислиш, че *шибаната* чупакабра ще преплува през реката да ни хване? Приказки на мекушаво банкерче. Скапаняк! Като искаш да пазиш, пази. Аз спя.

И се обърна, пъкна ръка под главата си като възглавница, с гръб към огъня. Гневът забуча в ушите на Рамон като разлютени оси. Импулсът да дръпне двойника и да опре ножа в гърлото му, та да го вразуми, може би дори завинаги, се бореше с желанието да го изрита в бъбрека, та да пикае кръв чак до Фидлърсджъмп.

Но ако го направеше, след това трябваше да му върне ножа и да спи уязвим и беззащитен на няколко стъпки от един *вбесен сабрѓн*.

Така че изръмжа, загърна се плътно в наметалото и тръгна да си намери място за спане по-далечко, така че ако някой хищник ги намери, първо да изяде другия.

Утрото дойде. Рамон простена, обърна се на гръб и вдигна ръка над очите си да спре светлината още за минута-две. Гърбът го болеше. Главата му беше замаяна. Миризмата на печено откъм огъня обаче го разбуди съвсем. Другият беше събрал няколко ореха с бели ядки и беше хванал риба, беше я увил в листа от бръшлян и я бе сложил на въглените. Стар трик за готвене, когато няма с какво да се готви. Рамон го беше забравил или все още не си го беше спомнил.

— Хубаво мирише — каза той.

Другият сви рамене и обърна рибата в бръшляновите листа. Май понечи да каже нещо, но спря. Рамон си помисли, че храната явно не е предвидена за двама, но пък другият едва ли щеше да откаже да си я разделят. Рамон потърка ръце, клекна до огъня и се ухили.

— Много работа ни чака — каза другият. — Май имаме достатъчно тръстика обаче.

— Насякох малко снощи — отвърна Рамон. — Остава да съберем листа за подложка и да направим покрива. И огнището. Мисля, че ще намерим пясък по-надолу по реката. Нанос имам предвид. Ще е по-добре, отколкото кал от брега. И дърва за огъня.

— Да.

Другият издърпа рибата от въглените с лявата си ръка, остави я малко да изстине и я срязва наполовина с ножа — Рамон осъзна, че го е взел от него, докато е спал. Връчи на Рамон половината с главата.

Орехите бяха мазни и меки. Кожата на рибата се беше втвърдила и напукала, тънка като хартия и солена. Месото беше тъмно и сипкаво. Рамон въздъхна. Хубаво беше да яде нещо, което не е трябвало да приготвя сам. Радваше го, че другият не излезе толкова стиснат да откаже да я разделят.

— А как да разделим това? — попита другият и махна с ножа към купа почервеняла тръстика. — Ти да направиш навеса, а аз да ида да събера листа? И може би още малко клони?

— Става — отвърна Рамон и помисли дали тук има нещо, което му убягва. Събирането на листа и клони беше по-лесно от правенето на навеса, но той все пак щеше да работи с две ръце. А и двойникът му беше станал по-рано, за да приготви храната. Това почти

компенсираше отказа да поеме втората смяна. Без да го обсъждат, отидоха до реката и си измиха ръцете. Ръката на другия май изглеждаше по-зле, но той не се оплака.

— Искам да знаеш нещо — каза само, след като я превърза пак.

— Казвай.

— Знам, че в тази работа сме заедно, ти и аз. И работата, която вършиш — събирането на захарни бръмбари, строенето на сала, всичкия този боклук... По-добре да сме двамата, отколкото само един, нали? Но почнеш ли пак да ровиш в раницата ми, без да питаш, ще те заколя, докато спиш. Ясно?

Очите му се впиха в неговите — с толкова тъмни ириси, че Рамон не можа да различи зениците, бялото с жилки кръв и пожълтяло като стар сапун. И за миг не му хрумна, че другият може да се шегува. Всъщност като си помисли, разбра, че щеше да изпита същото с някое изнежено bankerче, което рови в *неговите* неща. Зачуди се какво ли ще е, когато стигнат при хора. Може би щеше да се примири двойникът му да си задържи всички неща. Ножа си, раницата си. Дори Елена може би.

— Ясно — отвърна Рамон. — Просто исках да наточа ножа и си помислих, че имаш брус. Няма да се повтори.

Другият кимна.

— Трябва ми обаче — каза Рамон. — Ножът. Трябва да обеля кора да вържа тръстиката с нея. И ще трябва да нарежа още...

Другият изръмжа, без да отвърща, и Рамон се стегна за избухването. Но мъжът само плю във водата и му подаде ножа, с дръжката напред.

— Благодаря — каза Рамон и опита да се усмихне приятелски. Другият не отвърна. Рамон тръгна към бивака, а другият навлезе в гората, уж да събира листа и дърва. Рамон изчака, докато не се увери, че се е отдалечил достатъчно, и изръмжа: — Майната ти, ese.

Захвана се за работа. Събра достатъчно бръшлян и обелена кора за модела, който беше замислил като най-подходящ за навеса, после довлече тръстиката до сала. Веднага видя, че първите му идеи как най-добре да свърже навеса със сала са твърде оптимистични. Наложил се да отдели около час, докато го измисли отново. Мисленето над проблема и отдаването на чисто физическите действия му подеждаха като хубаво уиски. Не беше осъзнал, че вътрешностите му са се

стегнали на възел, докато не се отпусна малко. Да е с двойника си беше съвсем различно от това да е сам. Дори с Манек и с шибания *сахаял*, натикан в шията му, не се дразнеше толкова. Беше заради това, че е с друг човек — с който и да е друг човек. И особено с *този* сприхав кучи син!

В същото време разбираше, че той също изнервя двойника си. Как иначе? По-добре бе да мисли кои възли най-добре ще затегнат тръстиката за сала. Вече беше достатъчно наясно с провалите си като мъж. Нямаше смисъл да рови повече в тях.

Следобеда вече бе доволен от новата конструкция и все пак му отне още няколко часа да привърже тръстиката към сала, да изгради нова рамка и след това да оплете останалата като поддържащо скеле. Задели четири дълги пръта, с които да затисне пласта листа, който всъщност щеше да пази от дъжда. Стига другият изобщо да домъкнеше обратно мързеливия си задник, разбира се. Беше минал цял ден. Колко време е нужно да се съберат малко листа и да се намерят няколко шибани клона? Бяха в гора, мамка му, не беше чак толкова трудно.

Двойникът му се появи от гората час преди стъмване. Беше вързал с бръшлян на гърба си огромен наръч листа и зад него се влачеше импровизирана шейна от клони, натоварена с подходящи за горене съчки. Рамон беше длъжен да признае, че не е лош товар за човек с ранена ръка и без нож. Другият смъкна товара си до реката, клекна и загреба шепа след шепа вода. Високо горе корабите на енье висяха в небето.

— Добре си се справил — подхвърли Рамон.

— Бива — отвърна уморено другият мъж. — Може би трябва да затегнем някак дървата за огъня, та да не паднат.

— Прав си.

Другият огледа сала и потърка лицето си с ръка. Рамон се приближи и застана до него.

— Стабилно е — каза мъжът. — Добра конструкция. Само че май е малко, мм?

— Не го мислех да сме и двамата вътре едновременно. Един от нас ще трябва да стои на кърмата. Спим на смени. Нещо такова.

— А ако вали?

— Тогава който кормува се мокри — отвърна Рамон. — Или се бутаме двамата вътре все едно, че ще се опъваме.

— Мокрим се значи. Добре. Ножът у теб ли е?

Протегна ръка. Рамон пусна увитата в кожа дръжка в шепата му.

— Благодаря — каза мъжът.

А след това рязко се обърна и опря върха на острието в гърлото на Рамон. Очите му бяха присвити и гневни, устата — изкривена в широка усмивка, в която нямаше нищо добронамерено. Изражението, което беше видял европейецът — Рамон беше сигурен в това.

— Така — процеди мъжът през зъби. — А сега ще ми кажеш ли какво по дяволите си ти?

19.

— Не... Не разбирам за какво говориш бе, човек — изломоти Рамон.

Другият натисна върха на ножа в шията му. Инстинктът да отстъпи беше силен, но Рамон го надви. Проявата на слабост в този момент щеше да е подкана. Постара се да остане спокоен, колкото може.

— Никакъв шибан banker не си ти — изсъска мъжът. — Я го погледни тоя навес. И знаеш как да наточиш ножа ми. Кой banker знае това?

— Казах ти. Прекарал съм много време в...

— В кучия гъз? Да бе, адски логично. И най-случайно се оказваш тук. Преди месец. И на никой не му пука, че те няма? Никой не праща група за издирване? Върви ли като за теб? И брадата ти. Да не ми казваш, че това на бузките ти е израснало за месец? Или чужденците ти даваха бръснач, докато беше при тях? И ръцете ти. Имаш мазоли на пръстите. Това от въвеждане на данни ли е?

Рамон си погледна ръцете. Коровата жълтеникава плът беше започнала да се връща по малко. Сви ги в юмруци. Мъжът помръдна ножа, натискът в кожата на Рамон стана болезнен.

— Ти си параноик, ese — каза Рамон. Гласът му беше нетрепващ и твърд. Опита се бързо да прецени шансовете си да избие ножа. Ако се хвърлеше назад, извън обхвата на другия, можеше да спечели няколко секунди. И мъжът щеше да се бие с лявата ръка. Но двойникът му беше уплашен, ядосан и побеснял като клозетен плъх от онова, което бе преживял последните дни. Реши, че е в по-неизгодна позиция.

За част от секундата си помисли какво ли ще направи другият, ако му каже истината. Ще го убие? Ще побегне? Ще го приеме като брат и ще продължат? Само последното изглеждаше смешно.

— И после ме питаш за „Ел Рей“, нали? — извика мъжът. — Какво, *мамка му*, знаеш за „Ел Рей“? Казвай кой си, шибаняк!

— Ченге съм — отвърна Рамон и сам се изненада от думите си. Но беше ясно. Беше историята, която си беше разправял наум дни

наред. Оставаше само да я извърти. — Името ми наистина е Дейвид. Посланикът на Европа беше убит. Някои хора казаха, че си бил там. И мъжът с ножа отговаряше на описанието ти.

Двойникът му кимна, окуражаваше го да продължи, все едно Рамон потвърждаваше подозренията му. И сигурно правеше точно това, макар и само защото съчиняваше всичко. Преглътна, за да разхлаби възела в гърлото си. Щом успя, продължи.

— После ти изчезваш. Духваш от града. Шефът решава, че е някак странно, и ме праща да те проследя. Прекарал съм много време на север. Затова избрах мен. Намирам фургона ти гръмнат все едно, че си държал вътре бомба. Почвам да ровя наоколо, да търся ръка или крак. Следващото, което виждам, е онова, летящата кутия. Ей така, виси горе. Излизам да погледна и — бам! Ония с големите задници и с пера на главите ми взимат дрехите, прибират ми значката и пистолета, обличат ме в тия лайняни бебешки пижамки, почват да ме разкарват насам-натам и ми казват, че трябва да те намеря.

— И ти го направи — изръмжа другият, пристъпи още по-близо и желязото, притиснато в плътта на Рамон, заципа като сахаела. — Изпълняваше заповедите им като куче!

— Опитвах се да бавя отначало — каза Рамон. — Мислех си, че мога да ти спечеля малко време. Разбираш. Връщаш се в града, казваш какво е станало и пращат помощ. Но после намерихме онзи бивак. Твърде близо бяхме до теб. Единственото, което можех да направя, беше да чакам и да се надявам, че ще излезеш по-хитър от шибаните извънземни. И ти излезе. Така че — ето ни. — Не можа да се сдържи и добави: — Щеше да направиш същото в моето положение, човече. Сериозно.

— Не аз убих скапания европейец — процеди през зъби мъжът. — Някой друг беше. Не го убих аз, мамка му.

— Рамон — каза Рамон и замълча, докато надвие замайването от това, че произнася името си така. — Рамон, ти ми спаси задника от онези демони *pendejos*. Ако питат мен, бил си в къщата ми в нощта, когато посланикът се е заклал. През цялото време.

В настъпилото мълчание чу далечния ек на ято плескуни, като църковни камбани. Острието на гърлото му потрепери, но Рамон не помръдна. Тънка струя кръв потече по ключицата му. Ножът беше пробил кожата. В тъмните очи на мъжа блесна объркване и неверие.

— Какви ги говориш?

— Дълга ти го — отвърна Рамон, като вложи в гласа си колкото можа повече искреност, без да издава слабост.

— Той не се е заклал. Убит е — възрази двойникът му.

Рамон сви рамене. След като лъжеше, по-добре да лъже на едро.

— Знаеш ли Джони Джо? Знаеш ли кой е?

— Джони Джо Карденас?

— Той. Знаеш ли защо се измъква толкова лесно?

— Защо?

— Защото ние го оставяме. Мислиш ли, че не знаем колко хора е убил? Работата е, че работи за нас.

Мъжът се отдръпна на педя. Ножът вече не докосваше шията на Рамон. Може би шейсет на четиридесет в негова полза вече. Рамон продължи да говори. Това беше номерът: двамата да продължат да говорят.

Трябваше да надвие с думи.

— Джони Джо е клепач? — попита стъписано двойникът му.

— Шеста година вече — отвърна Рамон, мъчеше се да си спомни от колко време Джони Джо е в Диеготаун. Числото като че ли не усъмни другия. — Снася ни непрекъснато какво става. И никой не го подозира, защото кой би го повярвал? Той е бандит. Всички знаят, че губернаторът иска да го обесят. Никой не го подозира, а той ни звъни всяка неделя като шибана курва.

— Аз не съм доносник.

— Не казвам, че си. Казвам това: Сао Пауло? Няма закони. Има ченгета. Аз съм един от тях, а ти ми помогна. Каквото и да е станало в „Ел Рей“, бил е някой друг. Така ставаме наравно.

— Откъде знаеш, че не съм невинен? Ако наистина не съм го направил аз?

— Ако не си, значи съм те надценил — отвърна Рамон и се ухили. Двойникът му се поколеба за миг, после и неговата уста се изкриви в усмивка. Ножът се отпусна. Мъжът отстъпи назад.

— Ножът е мой. Задържам го. Мой е.

— Щом държиш на това, окей — отвърна Рамон, постара се да го каже успокоително, като ченгетата, когато уговарят. Беше чувал няколко пъти този тон, така че не беше трудно да го изкопира. — Разбирам, че искаш да задържиш оръжието. Няма проблем. В края на

краищата сме двама скапаняци, бягащи от пасмина шибани извънземни, нали? Все едно кой държи ножа, щом сме от една и съща страна.

— Ако ме прецакаш... — Двойникът му остави заплахата да увисне. Защото какво можеш да направиш, ако едно ченге реши да наруши думата си, помисли Рамон. Водиш го при съдия да видиш на кого ще повярва?

— Ако почна да се ебавам с хората, Джони Джо и всички *penjejos* като него ще се насерат — каза Рамон. Тежко. Авторитетно. Като ченге. — Не си струва. Казвам ти, че си чист, човече. Но всяка награда, която получиш затова, че ще издадеш ония шибани извънземни, я делим. Поравно.

— Заеби — изсумтя мъжът. — Аз ти спасих задника. Ти беше жива стръв. Взимам три четвърти.

Рамон усети, че стомахът му се отпуска. Беше се измъкнал. Кризата беше минала, оставаше само малко поза и размотаване.

— Шейсет на четирийсет. И не убиваш повече. Никого.

— Прецакан съм.

— Кой не е. Ние сме ченгетата, забрави ли? — Рамон се усмихна. Другият мъж се изсмя невярващо, после и той се усмихна криво. — Какво ще кажеш да наредим тия листа, та да можем да се разкараме отгук и да се върнем някъде, където има водопровод?

— Шибани ченгета — измърмори мъжът, но този път беше шега. Беше замаян от облекчение. И защо не? Рамон току-що му бе простил греховете.

Работиха, докато не се стъмни съвсем. Малкият навес беше почти готов: легло от листа и покрив с няколко пласта застъпващи се листа, така че дъждът да се стича във водата, вместо да капе вътре. Рамон обяви, че спират. Двойникът му беше готов да продължи цялата нощ, просто за да докаже нещо. И все пак, докато крачеха обратно към малкия бивак, Рамон усети, че отношението се е променило. Тъпо банкерче, изгубило се в дивата пустош, беше едно. Полицай, раздаващ опрощения, беше съвсем друго. Рамон накладе огъня, а другият стовари две шепи захарни бръмбари, орехи самоубийци и от яркозелените малки плодове, чието име Рамон така и не беше открил в класификациите на планетата и които имаха вкус на евтино бяло вино и круши. Не беше пир, но беше добро на вкус. След това Рамон пи

вода, докато коремът му не се изду. Щеше да се наложи да пикае посред нощ, но засега залъга тялото си, колкото да заспи.

Двойникът му се изтегна до огъня. Рамон видя как затрепериха пръстите му и разбра, че му се ще да запали цигара. От тази мисъл и на него моментално му се допуши. Колко ли време оставаше, докато петната от никотина се появят отново и пръстите и зъбите му пожълтеят пак? Колко още, преди лъжливият танц с еднаквостите, който разиграваше с другия, престанеше да върши работа и истината изплуваше? Може би правилното решение бе да си тръгне веднага, да се скрие в дивите гори и да избяга завинаги и от двойника си, и от губернатора, и от полицията, и от енье?

Много пъти си беше мислил да заживее сам в дивите земи. Идеята да зачезне в горите изглеждаше по-приемлива, докато беше фантазия или пък нещо, което можеше да направи с един добър здрав фургон, в който да може да се затвори през нощта. Или поне ако имаше шибания си нож.

Слушал беше за мъже от първата вълна колонисти, които подивели. Заминали сами в горите и степите, в пустините и крайморските езера на планетата и не се върнали в цивилизацията. Някои истории може и да бяха верни. Колониите обикновено не привличаха хора, които не можеха да се откъснат от стария си начин на живот. Щеше да има и някои, които мразеха живота тук — мъже и жени, домъкнали жалките си лични провали по целия път от Земята. Рамон се замисли дали и той не е един от тях. Само че сега искаше да се върне. Така че все още не беше подивял. И докато пръстите му продължаваха да мърдат нервно към една табакера, която беше останала на дни зад него и отвъд една река, нямаше изобщо да забрави градовете.

— Защо стана ченге? — попита мъжът с вече повлечен глас, от умората и надделяващия сън.

— Не знам — отвърна Рамон. — Изглеждаше правилното решение за момента. Ти защо стана рудотърсач?

— Беше по-добре, отколкото в работен екип. Доста съм добър в това. А и от време на време трябваше да се махам от града. Да се поизгубя за малко.

— Тъй ли? — каза уморено Рамон. Беше изкарал дълъг ден след низ от дълги дни. Тялото му беше натежало за сън.

— Имаше един тип — продължи другият. — Мартин Касау. Бяхме приятели за малко, разбираш. Когато дойдох тук, в началото. Беше от тия, дето висят по центровете за пренасочване. Опитваше се да завърже приятелство с нови хора, защото никой от тези, които го познаваха, не го харесваше. — Изплю се. — Правеше се на трапер. Може и да е убил някои неща. Все едно, наби си в главата, че съм тръгнал подир мацката му. А не бях. Беше шибана кучка. Но той си наби в главата, че се опитвам да го отрежа.

Лиана. Рамон я помнеше, нощта в бара. Помнеше тъмночервения тапет, като засъхваща кръв. Беше отишъл при нея, седеше до нея. Тя все още миришеше на кухня — пържено олио и подправки, сгорещени тигани и лют пипер. Той предложи да я почерпи. Тя прие. Той я хвана за ръката. Тя се държеше нежно. Плахо. Беше пил доста и главата му беше леко замаяна. Фантазиите на Мартин за нея — отваря ѝ блузата, шепне в ухото ѝ мръсни, възбуждащи неща, събужда се в леглото ѝ — го бяха опиянили не по-малко от пиенето.

— Пет пари не давах за нея — изсмя се мъжът. — Беше готвачка. Малко трътлеста, нали разбираш. Тъпчеше се с готвеното си. Мартин обаче... Майната му. Беше се побъркал по нея.

Стаята на Лиана беше отзад — пристройка от евтин хитин зад бара с малка баня, душ и без място за готвене. Светлините, изписващи „Лос Ранчерос“, изпълваха стаята с мъждива светлина. Беше я разсъблякъл под звуците на португалско *фадо* от приемника, певицата пееше тихо за любов, самота и смърт — песен, чиито думи сега чуваше отново. Красива песен. Въпреки топлия нощен въздух кожата на Лиана беше настръхнала. Помнеше пъпчивата гъша плът на ръцете ѝ. На бедрата. На гърдите ѝ. Беше срамежлива в началото. Чувстваше се гузна, че го е пуснала при себе си. После — не толкова. След това — изобщо.

— Тъй че Мартин си наби в главата, че чукам момичето му. Значи, той не излизаше с нея. Не ѝ беше казал повече от десет думи през целия си живот. Но си мислеше, че е влюбен. И се побърка. Скочи ми с една метална кука. За малко не ме уби.

След това беше прокарал пръстите си през косата ѝ, докато тя спеше. Беше му се доплакало, но не можеше. Дори сега, когато споменът израстваше като лоза в мозъка му, не можеше да каже защо му се беше доплакало, що за смесица от страст и тъга, самота и вина го

беше трогнала дотам. Отчасти затова, че беше предал Мартин. Но само отчасти. Лиана.

— Тъй че, сещаш се — щом ми мина, викам си, май трябва да се разкарам. Изкупих на сметка един фургон от мястото, където работех, то пропадеше. Намерих някакъв стар проучвателен софтуер от вдовицата на един тип, който знаех, че беше умрял. Тръгнах. И после просто продължих. Знаеш как става.

— Знам — съгласи се Рамон. — Видя ли я пак?

— Трътлестата готвачка? Не, човече. За какво ми е?

Тя малко хъркаше — съвсем лек хрип, навътре и навън. Имаше евтин постер на Девата от станция Десперадо над леглото, светлосините очи и робата блестяха в сумрака. Рамон си беше въобразил, че е влюбен в нея. Пишеше ѝ писма, но ги изтриваше, преди да натисне SEND. Не можеше да се сети какво бе писал в тях. Зачуди се дали другият помни съдържанието им. Ако не, думите си бяха отишли завинаги.

Не беше разказвал тази история. Никога. Но ако беше, щеше да я разкаже точно като двойника си сега. Някои неща просто не ги казваш на хората.

— Умълча се нещо — каза другият. — За Кармина ли мислиш? Побъркала те е, mi amigo. Чух го, когато разправяше за нея.

В гласа му се беше прокраднала насмешка и Рамон знаеше, че стъпва на опасен терен, но не се сдържа и попита:

— А ти? Имаш ли си мацка сега?

— Имам една за чукане — отвърна другият. — Голяма уста има понякога, но я бива. Нищо против нямам да я чукам. Доста е добра в леглото.

Време беше да рискува, да натисне малко.

— Влюбен ли си в нея?

Другият замръзна, после процеди през зъби:

— Не е твоя работа, cabrón.

Рамон го погледна в очите за миг и каза грубо:

— Прав си. Извинявай.

Без да прекрачи границата. Отстъпи, но по начин, подобаващ за едно кораво ченге. Не толкова страхливо, че да възбуди гнева на другия.

След миг мълчание добави:

— Да поспим, а? Утре ще е дълъг ден.

— Става — отвърна кисело другият.

Но както се беше надявал Рамон, въпросът коя обича той не се постави повече.

20.

Подкараха сала към обед на другия ден — сутринта мина в последни приготовления и неуспешен лов. Беше станало още по-тясно. Направиха огнището отзад, където един от двамата можеше едновременно да го поддържа и да насочва сала с веслото. Навесът минаваше по дължината от едната страна. Малко накланяше сала, но ако Рамон го бе поставил в средата, нямаше да може да вижда напред и да кормува. Разбира се, отчасти блокираше гледката му, където и да беше. За противотежест беше натрупал дървата за огъня от другата страна, но не толкова близо до ръба, че да се намокрят.

В средата на реката течението беше бързо и през целия следобед Рамон трябваше просто да поддържа курса. Другият мъж седеше до него с въдица в ръката. И ето ти го великия план за бягство, докаран до съвършения си край. Двама мръсни брадясали типа на един кекав сал ловят риба за ядене и се редуват в насочването с веслото. Рамон се почеса по корема. Белегът растеше, другият на ръката му — също. Косата му ставаше по-твърда — усещаше го. Несъмнено и бръчките на лицето му се връщаха.

Съжали, че не беше задържал табакерата. Или каквото и да е за огледало. Колко още време, докато другият разбере какво точно става? Всеки път щом двойникът му го погледнеше, Рамон усещаше как стомахът му се свива.

С придвижването им на юг горите се променяха. Остролистата куркума заотстъпва на порестия дъб. На два пъти Рамон успя да зърне големите пирамиди на колониите *дорадо*, страните им гъмжаха от пълзящите черни паяци. Звуците също се промениха. Цвърченето и гракът на хилядата разнообразности полугущери-полуптици, заплашващи се едни-други и биещи се за храна и самки. По-гърлени викове, като на жени, пеещи на някакъв красив африкански език — това бяха кюй-кюй, готвеци се да сменят летните си кожи. А веднъж — и тихия, свирещ звук на червеняк откъм храсталаците. Рамон обаче не успя да види животното, а след като то не нападна, явно също не ги беше видяло.

Над тях небесните лилии бяха издухани на югоизток от някакъв вятър високо в атмосферата. Далечните им тела приличаха на тъмнозелени точки по синия небесен свод, разпръснати като тъмни звезди на дневната светлина. Една колония беше разцъфнала преждевременно и изригваше жълти и червени ивици, сигурно с дължина от по няколко мили, макар че от толкова далече Рамон можеше да ги скрие с палеца си. Когато се включеха и други, щеше да е като цветна градина, плаваща в пространството.

Но това, което продължаваше да привлича вниманието им, бяха реещите се черни кораби на енье. Шест от тях висяха във въздуха. За първи път му хрумна колко много приличат на кърлежи, а след като образът се загнезди в главата му, не можеше да се отърве от него. Беше избягал от дома си, от своя свят, оставил беше миналото си в корема на един огромен кърлеж и бе изхвърлен на тази красива планета. На никого от тях не му беше мястото тук — нито на енье, нито на Манек и неговите събрата, нито на човечеството. И все пак Сао Пауло ги търпеше.

Сигурно можеше отново да отлети. Да се качи на кораб на енье, да се премести на някоя друга колония. Или да повери съдбата си на небето и да се спусне там, където е решил Бог. Сао Пауло не беше толкова голяма, за да е спокоен, че никога повече няма да срещне своя двойник. Вселената, от друга страна, беше толкова голяма. По-голяма. В един миг — силно като върнал се спомен — Рамон отново почувства зейналата пропаст от съня си. Потръпна и хвърли поглед назад.

Заминаването щеше да означава да се сдобие с нова самоличност, но сега вече *всичко* щеше да изисква това. Истинският проблем беше в качването на кораба. Миризмата на енье, гласовете им. Да знае какво бяха направили и какво правеха, и истинската цел на тези колонии. Преди сигурно щеше да може да го направи. Двойникът му, седнал на ръба на сала и отпуснал глава на здравата си ръка, *той* сигурно щеше да може да го направи. Но Рамон бе почувствал потока, беше станал бездната и беше чул виковете на умиращите *кии*. На умиращи бебета. Не можеше да го направи. Вече не.

Най-лесното беше все пак да убие другия. Ако двойникът му беше мъртъв, всичко това щеше да си отиде. Щеше да може да се върне в живота си, да изтегли малката застрахователна полица за фургона и да се опита да започне отново. Пострадал беше при

срутване. Защо не? Полицата беше достатъчно малка, за да си прави някой труд за нещо повече от повърхностно разследване, и нямаше да намерят нарязани и препродадени парчета. Можеше да върне живота си, вместо да го отстъпва на този сабрѳн. А ако ченгетата търсеха някой, когото да натопят за смъртта на европейеца, щяха вече да са го намерили, докато се върнеше.

Дори нямаше да е трудно да го направи. Готвеше. Пазеше нощем, докато другият спеше. Дори да не разполагаше с ножа, имаше други начини. Мамка му, можеше просто да бутне кучия син от сала. Самият той едва не беше умрял в реката, а тогава беше близо до брега. Насред реката, където течението беше най-силно, другият почти със сигурност щеше да се удави. А и да стигнеше по чудо до сушата, там имаше червеняци. И стотици мили до Фидлърсджъмп. Беше най-безопасното нещо. Беше *разумното* нещо.

Дори си го представи. Изправя се, вдигна веслото. Две крачки, три. Замахва с веслото, бързо и силно. Направо чу в ума си вика на другия, плясъка и гъргоренето. Така щеше да намести всичко. Щеше ли да е убиване всъщност? Щеше ли всъщност да е убийство? В края на краищата един Рамон беше отишъл в джунглата и един Рамон щеше да се върне. Къде беше убийството тук?

„При какви обстоятелства убиваш?“

Рамон издиша бавно и извърна очи. „Млъкни, Манек! Ти си мъртъв!“ Другият се обърна рязко, тъмните очи го изгледаха недоверчиво.

— Нищо — каза Рамон и вдигна ръка. — Просто се хванах, че задрямвам.

— Аха. Добре. Недей. Нямаме друго весло, а не ми се бутатоя сал до брега да търсим ново.

— Да. — Рамон помълча. — Ей. Есе. Да те попитам нещо.

— Ще го запишеш ли? Ще го кажеш на съдията?

— Не — отвърна Рамон. — Просто се зачудих за нещо.

Онзи само сви рамене, без да се обръща.

— Питай, щом искаш. Ако не ми харесва въпросът, ще ти тегля една.

— Оня, дето не го уби ти. Еуропеото.

— Оня, дето не съм го виждал и не ми пука за него?

— Същият. Ако го беше направил ти... знам, че не си, но ако беше. Защо? Не е чукал жена ти. Не е искал да ти вземе работата. Не е имал нищо против теб.

— Не е ли? Откъде знаеш?

— Ами, не е — каза Рамон. — Видях доклада. Не е било самозащита. Тогава защо?

Онзи мълчеше. Подръпна кордата на въдицата, остави я да се изпъне отново, подръпна пак. Рамон помисли, че изобщо няма да отговори. Когато го направи, гласът му беше небрежен.

— Бяхме пияни. Той ме ядоса... И всичко се сговни — добави двойникът му, вече без преструвки. — Просто така се получи.

Беше се опитал да даде на заден, помисли Рамон. Европейецът се беше опитал да върне нещата назад, само до подхвърлените обиди. Рамон беше този, който наложи условията на боя. Нещо около смеха на жената с правата коса. Това, както и моментът, след като европейецът падна, когато тълпата се отдръпна. В това беше всичко. Защо можеше да убие човек, чиято смърт не му носеше нищо, и все пак да не може да убие някой, който има всичко на света, от което да спечели? Когато самият му живот може да зависи от това?

Двойникът на Рамон хвана четири риби: две сребърни писии с тъпи муцуни и изненадани уста, един шаран с черни люспи, а след това нещо, което Рамон не беше виждал и което сякаш имаше толкова очи, колкото и зъби. Това го хвърлиха обратно. Мъжът опече трите останали риби, докато Рамон направляваше сала с веслото. Птици или същества толкова близо до тях, че да заслужават това име, се обадиха от короните на дърветата, прелетяха над тях, снишиха се над реката да пият.

— Знаеш ли — заговори двойникът му, — винаги съм мислил, че ще е добре да поживея малко на открито. Сред дивото. Когато тръгнах, мислех да се задържа тук три-четири месеца. Сега искам просто да се върна в Диеготаун и да спя в истинско легло. Под покрив.

— И аз — каза Рамон.

Мъжът отрязва къс бяло месо от писията, подхвърли го в шепата си да изстине и го лапна. Рамон видя в очите му насладата, издаваща колко е огладнял.

— Добра ли е?

— Не е зле — призна другият, а после замълча и кривна леко глава. И тогава Рамон също го чу — далечно глухо ръмжене, непрекъснато като радиовръзка, настроена на празен канал. Осъзнаха едновременно какво чуват. Вода, падаща — невъобразим водопад.

— Дай на изток — каза двойникът. — Източният бряг е по-близо.

— Там е чупакабрата!

— Тая шибана гад е на дни зад нас. Давай. На изток!

Рамон извъртя веслото и подкара сала под ъгъл. Двойникът махна рибите от въглените и мина напред да погледне реката. Звукът се извиси от едва доловим шепот в рев, който почти заглушаваше думите му.

— По-бързо, мамка му! Вече го виждам.

Рамон вече също можеше да го види. Лека мъгла, там, където стръмно пропадащата вода изхвърляше пяна във въздуха. Бързеи може би. Или все пак водопад? Но салът им нямаше да издържи и на най-малкия напор. Трябваше да стигнат до сушата.

— Давай! — изрева двойникът, коленичи и загреба със здравата си ръка, все едно това можеше да помогне. Раменете на Рамон се схванаха от стискането на веслото, заболяха го. Калният бряг се приближаваше пълзешком. Ревът се усили. Мъглата се извиси.

Близо бяха до брега, но нямаше да се справят. Течението беше прекалено бързо и салът не можеше да го надвие. От двете им страни започнаха да се плъзгат едри камъни, водата се пенеше около тях. Ревът стана оглушителен. Брегът беше на четири метра. Три и половина.

Нещо във водата задържа вниманието на Рамон: завъртане. Въртоп, а това означаваше нещо и в някакво свое затънтено кътче умът му знаеше какво. Без да разсъждава, Рамон прехвърли веслото, забута сала *обратно*, насочи го право към центъра, където потокът беше... *правилен*. Брегът се заотдръпва.

— Какво правиш, по дяволите!? — изкреця другият — Какво, мамка му...

В същия миг болезнен стържещ звук заглуши грохота на водопада, предният понтон се пръсна, салът се наклони рязко и изхвърли Рамон напред до огнището. Другият мъж едва се задържа да не падне във водата. Водният поток се изви в дъга от двете страни на сала, ледена вълна заля задния край и се отцеди между хлабавите

клони. Рамон се хлъзна бавно напред, внимаваше да не отмести сала от онова, което бе задържало устрема им. Огромен камък точно под повърхността, остър като носа на каяк, беше разцепил предния понтон почти на две и ги бе спрял. Половин метър към брега и щяха да са го подминали. Десет метра по-напред Рамон видя ивиците, където водата набираще скорост, преди да започне да пада. Изненаданият радостен вик на другия едва стигна до ушите му, но тупанията по раменете му издадоха съвсем ясно смисъла му.

Беше ги спасил. Колкото и опасна да беше позицията им, поне бяха живи. Още. Четири метра бърза вода все още ги делиха от сушата, но салът беше заседнал здраво.

— Въже! — изкрещя двойникът в ухото му. — Трябва да намерим някакво въже и да издърпаме този ринче шибаняк на брега! Чакай тук!

— Какво... Ей! Недей...

Но другият вече бе направил две дълги бързи крачки и скачаше над водата. Салът се наклони на една страна, а след това на другата, счупената тръстика се изви. В един болезнен миг Рамон беше убеден, че тласъкът от отскока на другия го е откъснал от скалата, но салът спря да се люлее. Рамон седна и зачака със стегнат на възел от страх стомах. Щеше ли да успее двойникът да стигне до брега, или бързеят щеше да го отмете през ръба на пропастта? И ако го отнесеше, какво, по дяволите, щеше да стане с него? А самият сал, притиснат в камъка от постоянния напор на водата, беше като монета, балансираща на ръба. Ако понтонът поддадеше или нивото на водата се вдигнеше, беше мъртъв. А въже? Къде, по дяволите, щеше двойникът му да намери въже? Бяха наред джунглата. Докато си помисли всички тези неща, видя как хлъзгавото тяло на двойника му се измъкна от водата.

Пред очите на Рамон той клекна на брега, пое си дъх за миг, навел глава, след това изчезна между дърветата. Рамон клекна на предницата на сала, за да добави тежестта си към неговата с надеждата да го задържи на място — и в същото време присвит и готов да скочи към брега, ако салът се откачи. Но докато времето течеше, а слънцето напичаше гърба и раменете му, тревогата и страхът му се смесиха с някакво странно чувство за покой.

Беше като една от онези безсмислени дзен истории, които Паленки обичаше да разказва, когато се напиеше. Беше заклещен на

ръба на водопад, на сал, който всеки момент можеше да се откъсне от спрелия го камък, чакаше мъж, който също така в известен смисъл беше самият той, да се върне от дивия лес, намерил нещо, с което да го спаси — мъж, който сигурно щеше да се опита да го убие, ако знаеше цялата ситуация. А и да успееше да се измъкне оттук, щеше да е бясна гонитба, докато стигне до град, в който бъдещето му беше съвсем несигурно, където законът, в края на краищата, можеше все още да го търси, докато отгоре се спускаха сеещи смърт чужденци. И за какво си мислеше?

Колко хубаво гали слънцето.

Изтекоха часове. Когато краката го заболяха от клечането, рискува да седне. Салът продължаваше да се накланя насам-натам, но не чак толкова, че това да го разтревожи. Умът му се зарея. Спомни си лениви следобеди под жаркото слънце на Мексико, следобеди, в които нямаше нищо за правене, освен да се моли дъжд да напълни щерната, преди да е пресъхнала. Нямаше я настойчивостта на току-що върналия се спомен. Просто нещо, което му се беше случвало някога, когато беше момче, на друга планета. Покрай него премина ято риби, люспите забляскаха зелени и златни под кожата на забързаната вода. Рамон не знаеше дали са се забързали към смъртта си при водопадите напред, или знаят някой трик, който ще ги опази. Трябваше да съществува някакъв начин обитателите на дълбоката бърза вода да се справят с капризи на географията като този. Може би беше само това, че когато достатъчно тела бъдат хвърлени в бездната, няколко ще оцелеят — като семена, хвърлени върху камък, шепа от тях могат да намерят запълнена с пръст ниша. Все едно беше дали хиляда ще умрат, ако сто продължат да живеят. Това трябваше да са чувствали Манек и неговите събратя, докато са излитали в небето.

Риба, обречена вярата си на реката.

Когато се появи на речния бряг, двойникът му трябваше да вика, за да го събуди от полудрямката му. Носеше на рамо намотка дебела дива лоза. Рамон не разбра дали е знаел за това растение, но знанието все още не беше се върнало в паметта му, или бе просто щастливо откритие — всъщност не го интересуваше особено. След дълга поредица жестове най-сетне схвана намеренията на другия: щеше да хвърли лозата към него, вързана около малък клон. Рамон пък трябваше да я овърже за сала и да хвърли клона обратно. След като

затегнеха двойното въже за едно дърво до брега, Рамон трябваше да освободи сала и да остави силата на водата да го отнесе към брега. Идеален план, стига лозите да се окажеха достатъчно здрави. Хрумна му, че оценката на другия за риска е доста оптимистична, но пък не разполагаше с по-добър план.

Отне им три опита, докато лозата стигне до Рамон, и още пет, докато се върне при двойника му на брега. Мъжът се хилеше, докато стягаше импровизираното въже за дървото. Рамон не беше толкова уверен. Но дори планът да го отнесе само по-близо до брега, щеше да може да преплува късото разстояние. Когато мъжът му даде сигнал, Рамон започна да клати сала ту насам, ту натам, за да го освободи. Няколко дълги минути изглеждаше, че салът е заклещен по-здраво, отколкото си беше представял, но след това се освободи с рязко залитане. Щом лозата се изпъна, а салът потрепери и се наклони, Рамон изгуби равновесие. Купчината дърва за огъня се откъсна, клони и съчки се разпиляха в реката и се понесоха към мъглата. На колене, Рамон изчака, докато салът бавно, със скърцане и пращане, почти се долепи до брега, изрева дивашки и скочи в калта.

— Шибано добра работа, *pendejo!* — ревна мъжът в ухото му и го затупа по рамото, ухилен като идиот. Ревът на водопада бе толкова силен, че трябваше да си крещят, за да се чуят. Въпреки волята си Рамон усети, че също се хили.

— Мислех, че няма никакви водопади по тази река — извика той.

— Уж не трябваше да има — съгласи се другият. — Но толкова далече на север кой ти проверява картиращите програми? Пропуснали са го.

— Дано не са пропуснали и други — каза Рамон. — Ходи ли да огледаш? Много ли е зле?

Беше огледал. Ревът и мъглата били резултат от два пропада, един малко повече от три метра, вторият — някъде наполовина. Салът щял да се разбие на трески. Но след пропастта реката била отново гладка и сравнително спокойна. Номерът бил да пренесат сала по-надолу и оттам да заплуват отново.

Вързаха сала по-добре, с надеждата, че ще оцелее, ако нивото на реката неочаквано се покачи. След това поеха навътре в джунглата. Имаше пътеки на дивеч, но никое от животните не беше мъкнало сал за двама души. Рамон започна да съжалява, че го бяха направили

толкова голям. Нощта падна, преди да са намерили добра пътека, така че си устроиха импровизиран бивак.

— Много зор ще видим, докато го смъкнем — измърмори мъжът.

— Да — съгласи се Рамон. — Но пак е по-добре, отколкото да правим нов. Пък и няма много тръстика толкова на юг.

— Мислиш ли, че ще можем? Да го пренесем това шибано нещо?

Някъде от далечината се разнесе вой. Звънлив, дори приятен звук, който напомни на Рамон за койоти и звънци. Той въздъхна и плю в огъня.

— Ще можем. Корави копелета сме.

— Само един май нямаше да се оправи обаче.

— Прав си.

— Хубаво стана, че не те убих, а? — каза мъжът. Тонът му беше шеговит, но Рамон знаеше, че е зъбата шега. Не забравяй, че те държа на върха на ножа, казваше му мъжът. Жив си, защото аз го позволявам. Беше от онези неща, които щеше да каже самият той. Да напомни на ченгето кой на кого какво дължи. Едва сега, като се виждаше отвън, разбираше колко отчужден и глупав е бил. И е всъщност.

— Хубаво, да — отвърна с усмивка.

21.

Утрото беше сиво. Вятърът бе натежал от миризмата на дъжд. Двойникът му бе станал преди него и вареше медена трева. Рамон се прозя и разтърка очи. Лакътят го засърбя и той се почеса, усети коравия възел на белега, където бе захапало мачетето. Беше вече почти с познатата големина и твърдина.

— Идва буря — каза другият. — Доста мокро ще е до довечера.

— По-добре да тръгваме тогава.

— Мислех дали да не намерим сушина и да изчакаме да мине.

— Добра идея. Какво ще кажеш за Фидлърсджъмп? Там е достатъчно сухо.

— Имаме дни, преди изобщо да можем да се надяваме, че ще видим хора.

— Ще станат повече, ако се ебаваме тук като ученички и се пазим да не ни се намокри косата — каза Рамон.

Другият го изгледа намръщено.

— Добре. Щом така искаш, правим го.

Закусиха с медената трева, ароматна и засищаща като жито, след като зърната са се пръснали от варене, и очертаха маршрута, който щеше да е най-разумен. Не беше изненада, че нямаха различия в идеята. Другият възрази на няколко предложения на Рамон, но беше по-скоро заради самото възразяване.

— Ще трябва да поразчистим храстите. По някой клон тук-там. Ако ми дадеш ножа, ще разделим мръсната работа.

— Мога и сам — отвърна другият.

— Ти си решаваш.

Когато се върнаха при сала, Рамон направи прост хомот от лозите, с които го бяха изтеглили от реката. На сушата понтоните служеха по-скоро за плъзгачи и влаченето се оказа по-лесно, отколкото да вдигат сала. Двойникът вървеше напред, разчистваше каквото може или се връщаше, за да вдигнат сала над камъните и храстите, в които се заплиташе. Слънцето се катереше невидимо към върха на дъгата си. Корабите на енье надничаха през малкото пролуки в облачната пелена.

Работата беше убийствена, но Рамон стискаше зъби и теглеше. Гърбът му пищеше от болка, стъпалата му бяха готови да закървят, раменете му се бяха ожулили от хомота, но все пак не беше като да изгори чукана на изгубения си пръст. Щом бе способен на това — а ако се съдеше по другия, беше, — тегленето на някакъв сал през гората не заслужаваше да му мисли дори.

Часовете течаха и тежестта сякаш започваше да става попоносима. Безкрайната болка в мускулите започна да става не толкова усещане, колкото част от заобикалящото го. Другият притичваше напред-назад, разчистваше пътеката, минаваше отзад, повдигаше сала и го буташе през по-гъстите места. Рамон не говореше много — беше се привел напред и теглеше. Усещаше, че двойникът му започва да го уважава. Знаеше колко щеше да го дразни това и тази мисъл вливаше още сила в мишците му. Мислеше за Христос — как носи кръста си, докато римляните го бият и тълпата крещи. Салът трябваше да е полек от кръста, а и не го чакаше собствената му смърт, щом стигнеше до водата, а спасението му. Нямаше място за оплакване.

Третия път, когато залитна, си ожули прасеца на един камък. Не го заболя, но му потече кръв. Той изруга тихо и понечи да напъне пак. Ръка на рамото му го спря.

— Чш, спри малко. Ще си скъсаш жилите. Време е за обед.

— Мога да продължа. Няма проблем.

— Да, добре, корав задник си. Разбрах. Вземи си почини, аз ще ида да намеря някаква храна.

Рамон се изсмя, после смъкна хомота и се просна по гръб. Небето вече беше по-тъмно и по-близко от катедрален свод. Чу нещо, което можеше да е далечен тътен или само бученето на кръвта в ушите му. Двойникът му поклати глава, обърна се и тръгна. Рамон се усмихна.

Беше странно — да не може да реши харесва ли, или не човека, който беше самият той. Никога не се беше виждал какъв е отстрани. Хитър, находчив, корав като стара кожа, но затворен в страховете си и готов да вини всеки друг освен себе си. Цялата тази несигурност и гневът, който кипи вътре, готов да избухне при най-малката провокация; настръхнал като петел срещу всеки, който се мерне пред очите му. Такъв беше винаги. Само че трябваше да се превърне в чудовище, за да го разбере.

Но у този мъж имаше и достойнство, въпреки слабостите му. И изумителна сила на волята. Беше измислил как да убие Манек. Беше затворил раната от липсващия пръст, след като повечето хора щяха да се опитат да преживеят с отворена рана, и фактът, че не умираше от треска, бе доказателство за здравия му разум. Беше способен дори на някакво необяснимо състрадание. Да го спре сега. Да излъже за Лиана, за да не издаде слабост. Що за човек беше всъщност? Всички страни от личността му сякаш си противоречаха и в същото време се напасваха една с друга.

Единственото, което продължаваше да му се струва непонятно, дори и сега, беше оставането му с Елена. Не можеше да проумее защо двойникът му трябваше да го прави. Разбираше защо *той* щеше да го прави, но този, другото му „аз“, със сигурност можеше да подреди живота си по-добре. Дори да бяха един и същи човек.

Не помнеше кога е задрямал, но се събуди, когато другият го разтърси за рамото. Рамон плесна ръка над белега на лакътя си почти преди да отвори очи. Мъжът клечеше до него и държеше две малки *джабали*. Рамон се надигна, схванатото му тяло простена.

— Къде ги намери?

— Късмет — отвърна мъжът. — Хайде, запалих огън. Може да си поговорим, докато ги очистя тия нещастни *pendejos*.

Рамон бавно седна, после се изправи.

— Утре аз ще готвя. Ти направи и закуската, и обета.

— Хубаво — отвърна другият. — Щом искаш, няма да те спирам.

Рамон седна до огъня и го загледа, докато кормеше и дереше животинчетата. Дървото съскаше и пращеше, пламъците пърхаха като криле, щом вятърът лъхнеше по-силно. Щеше да им отнеме още два часа, докато стигнат до по-ниския бряг. Зачуди се дали дотогава ще завали и кой от двамата ще прекара нощта под навеса. С толкова напрегане сигурно беше спечелил уважението на другия, но едва ли чак толкова.

— От Мексико ли си? — попита двойникът.

— Какво?

— Мексико. На Земята. Оттам ли си?

— Да — отвърна Рамон. — От Оаксака. Защо?

— Просто си мислех. Приличаш на *мехикано*. Лицето ти е такова.

Рамон се загледа в огъня. Пожела си другият да заговори за каквото и да е друго, но не и как изглежда. Мъжът срещу него или прихвана, или началната тема не го интересуваше толкова, защото я смени веднага:

— Какво е да си ченге? Харесва ли ти?

— Да — отвърна Рамон. — Допада ми. Работата е добра, знаеш ли.

— На мен ми се струва скапана — каза мъжът. — Ще ме прощаваш. Но през цялото време трябва да хващаш типове, които просто се опитват да я карат някак, и им пръскаш топките. И защо? Защото губернаторът ти казва? И какво? В смисъл, кой е губернаторът? Вземи му властта и парите и мислиш ли, че ще се държи по-различно от хората, дето ги гони?

— Е, да — отвърна Рамон, мислеше си как щеше да отговори едно ченге. — Губернаторът е един надут скапаняк *португе*. Така е. Но не всичко е в това. Да, отчасти е колониален боклук. Проверка на лицензи, разрешителни и говна. Но не е само в това.

— Не е ли?

— Не е — каза Рамон. — Има и наистина лоши *pendejos*. Калтаци, дето влизат в църквата и опикават олтара. Ония, дето се забъркват с малки деца. С такива задници също си имам доста работа.

— Оня дето намушка посланика, искаш да кажеш? — подхвърли другият хладно.

— Заеби това. Говоря за *лошите*. Тия, дето им *трябва* да убиват. Разбираш ме.

Мъжът вдигна глава. Имаше кръв по ръцете, червена и потъмняваща. Рамон забеляза нещо на лицето му — нещо неочаквано. Болка. Объркване. Съжаление. Гордост. Нещо.

— Всякакви сбъркани копелета се вдят — продължи Рамон играта си на ченге. — Повечето време не ни пука кой как си кара живота. Но има изнасилвачи. Има такива, дето искат да убиват хора без никаква причина. И няма нищо по-лошо от някой, който наранява *кии*.

— *Кии*?

— Деца — отвърна Рамон, изненадан от гафа си. — Деца, които са твърде малки, за да се защитят сами. Дори да разберат какво изобщо става. Нищо шибано по-долно няма от това. Затова съм ченге. И хората

го знаят, нали? Хората знаят, че от едната страна са те, но пък от другата страна съм аз.

Тук Рамон замълча. Вече не знаеше какво говори. Думите, мислите. Всичко се беше омесило в главата му. Енъе, които мачкат мъничките чужди същества; европейецът; Микел Ибрахим, който взима ножа му; чувството, че е Манек и гледа как умират близките му. Манек беше прав. Не трябваше да се смеят. Нищо за смях нямаше тук. Ако тя не се беше *смяла*...

— Добре ли си? — попита мъжът.

— Да — въздъхна Рамон. — Нищо ми няма. Просто... Няма нищо.

Мъжът кимна и отново се зае с двете трупчета — сложи ги над огъня. Мазнината закапа и засъска, месото почна да се пърли. Миризмата на дъжд се усилваше. Двамата я пренебрегнаха.

— Можех да съм ченге — измърмори накрая другият. — И щях да съм добър.

— Щеше — съгласи се Рамон и уви ръце около свитите си колене. — Щеше да си страхотен.

Замълчаха. Чуваше се само съсъкът на капещата в огъня мас и постоянното шумолене на листа. Мъжът обърна животинките да се опекаат и от другата страна.

— Беше добър ход. Когато се опитвахме да се доберем до брега. Изобщо не я видях оная шибана скала. Но ти, есе. Тръгна право към нея. Щяхме да паднем със сигурност, ако не беше.

Даваше изход на Рамон — възможност да сменят темата. Макар и да не знаеше какво го тормози, разбираше, че е добре да се измъкне от него, и Рамон се вкопчи в тази възможност.

— Всичко е в потока. Да знаеш как изглежда, когато нещо го нарушава. Просто го чувстваш.

— Каквото и да е, справи се шибано добре. Аз нямаше да мога.

Рамон махна пренебрежително. Ако това продължеше много дълго, щяха да прекалят. Не го искаше. Точно сега, в този момент, харесваше другия. Много му се искаше да харесва двойника си, а шибаният *sabón* не беше често за харесване.

— Щеше да направиш същото, ако ти беше с веслото.

— Тц. Нямаше.

И Рамон изведнъж го осени, че двойникът му може би е прав. Влизането в ума на Манек може би го беше научило на нещо за това да си река. За *потока*. Точно защото двамата с двойника му бяха започнали като едно и също „аз“, тези последни няколко дни бяха различни. Нямаше вече причина да са идентични. Преживели бяха различни неща, бяха научили от света различни уроци. Той не беше изгубил пръст. Двойникът му не беше имал *сахаял*, забит в гърлото.

„Няма да се отклоняваш от човека“, изтътна дълбоко в мозъка му гласът на Манек. Но как можеше да го избегне? Светът изглеждаше различен според това къде седиш.

Месото беше горещо и пареше на пръстите. Но беше най-вкусното месо, което помнеше да е ял. Гладът го правеше това. Другият мъж като че ли изпитваше същото. Хилеше се, докато смъкваше още розовата плът от костите. Говореха си за други неща, по-безопасни. Когато дойде време да тръгнат отново, двойникът му хвана хомота.

— Ти тръгваш напред и чистиш — каза, докато нагласяваше лианата през раменете си. — Аз ще тегля тоя боклук по-натам.

— Не е нужно да го правиш — отвърна Рамон, но двойникът му само махна с ръка. Рамон изпита тайно облекчение. Тялото му беше като пребито до смърт от наказанието, което му бе наложил. Но все пак имаше проблем. — Мога и аз да тегля. Ножът все пак е у теб.

Двойникът му се намръщи, измъкна ножа от раницата му и го подаде с дръжката напред. Рамон го взе и кимна. Повече не коментираха.

Разчистването на храстите се оказа почти толкова мъчителен труд, колкото и тегленето на сала. Налагаше се да сече храст или клон почти на всяка стъпка. А ножът се затъпяваше. На два пъти се изляха пелени от дъжд, запляскаха по листата и по раменете му, но секнаха бързо. Когато бурята удареше сериозно — ако удареше, — щеше да е тежка. Но пък пороят може би щеше да ускори реката.

Стигнаха до брега малко преди стъмване. Рамон се опита да извика възторжено, но прозвуча някак саркастично. Другият се ухили уморено. Огледаха щетите, нанесени на сала от прехода им. Един от понтоните се беше разхлабил и се наложи да го стегнат. Скелетът от клони, оформящ пода, беше пострадал, но не чак толкова лошо, че да тръгнат да го оправят.

— Дай ми ножа — каза двойникът му. — Ще обеля малко кора да затегна тая тръстика. Ти събери дърва за огън и можем да го пуснем пак тоя шибаняк. Тръгнем ли тая вечер, може и да изпреварим бурята.

— Става — отвърна Рамон. — Но сигурен ли си, че не искаш ти да събереш дърва? По-лесно е от беленето на кора.

— Не искам да правя и една шибана стъпка повече — каза мъжът. — Ти събери.

Рамон му подаде ножа. Двойникът му се усмихна, сякаш с връщането на оръжието току-що бяха сключили някакво мълчаливо споразумение. Рамон навлезе между дърветата, изпратен от съсъка на стоманата в бруса. Гората тук беше бързо растяща, с меко дърво, което израстваше бързо и рухваше. Никакви вкаменени столетници. Лесно щеше да събере нападали клони и сух мъх.

Ако нагоре по течението валеше — а беше ясно, че нагоре вали, — пороят можеше да вдигне нивото на реката всеки момент. Можеше вече да се е вдигнало. Извадеха ли късмет, това можеше да им предложи по-бърз път на юг.

Унесен в сметките си, Рамон не разбра какво вижда, докато сърцето му не се разтупка от страх. В меката пръст имаше пресни отпечатъци, широки две педи. Четирипръста лапа с дълбоко забити следи от ноктите. Чупакабра. Някъде наблизо имаше шибана чупакабра!

Пусна наръча клони, който държеше, обърна се и побягна назад към реката, но се натъкна на самия звяр, зяпнал в него с очи, изпълнени колкото с глад, толкова и с омраза. Устата зееше, дебелият раздвоен език се полюшваше. Зъбите на звяра бяха пожълтели и остри като ками. Рамон замръзна, а черните, изпълнени с ярост очи се впиха в неговите. Стегна се за смъртта, но звярът така и не нападна. Дори тогава, осъзнал, че нещо тук не е наред, му бяха нужни няколко бързи дъха, преди да забележи сплескването по гривата на врата на животното, месестото, приличащо на въже нещо, заровено в шията на чупакабрата. *Сахаел.*

Погледът му бавно се измести от звяра към фигурата зад него. Изтощен и целият в рани, Манек стоеше в пълния си извисяващ се ръст. Раненото му око бе почерняло и от него сълзеше жълта слуз, но здравето бе все така нажежено оранжево. Ръцете на извънземния се

люшнаха за миг, леко като водорасли под морето. А после той проговори с дълбокия си почти жалостив глас.

— Ти се справи добре.

22.

— По дяволите! — изхриптя Рамон. — Ти си мъртъв! Умря!

Извънземният завъртя глава. Перата леко се вдигнаха и клюмнаха отново.

— Това, което казваш, е *аубре*. Не съм мъртъв, както виждаш — каза Манек. — Твоята задача беше да влезеш в потока, като човека. Ти го направи в съгласие със своето *татекреуде*. Моята функция беше осуетена за малко, но вече се върна в правилния си канал.

— Как ме намери?

— Реката тече на юг. Ти си ограничен от реката — каза Манек. — Въпросът ти е странен.

— Но ние пътувахме по-бързо от теб. Можеше да сме на другия бряг на реката. Не можеше да знаеш, че ще сме тук.

— Не можех да те настигна надолу по реката по-бързо, отколкото мога да вървя. Не можех да стигна до теб на отсрещния бряг на реката. Следователно тръгнах там, където можех да вървя и където и ти можеше да си. Предполагаш неща, които не са се случили. Това е *аубре*. Трябва да престанеш да изразяваш *аубре*.

Чупакабрата изръмжа тихо, туловището ѝ се раздвижи неспокойно, но като задържано сякаш от невидими вериги. По едната страна на звяра имаше следи от изгаряне, където Манек го беше прострелял: козината беше опърлена и се виждаха широки червени ивици подута плът. Добре го беше подредил Манек. *Сахаел* потрепери два пъти и ранената плът се изду като червей. Рамон изпита мимолетно съчувствие към звяра — докато беше търпял това противно нещо в шията си, беше разбрал какво става. Зачуди се за миг колко пъти е наказвал Манек чупакабрата, докато тя разбере, че вече не е господар на себе си. И на колко трика е успял да я научи.

— Е? — заговори отново той с престорена дързост. — Сега какво си намислил? Можеш просто да го убиеш оня нещастен шибаняк.

Манек мълчеше.

— Не си точен — проговори най-сетне. — Човекът не трябва да знае за нас. Илюзията за знанието му трябва да се коригира. Ти се

доказа като подходящ инструмент. Това ще се изрази. Човекът до водата ли е сега? Трябва да се приближиш до него бързо.

— Те са тук — каза Рамон. — Ядачите на младите. Онези кораби горе са техните. Ами ако наблюдават? Ако те *виждат*!

Манек като че ли се поколеба, но можеше и да е от силното желание на Рамон да е така. Главата му се поклати.

— Правят го, знаеш ли — продължи Рамон. — Имат сензори. Очи. Миналия път като дойдоха, губернаторът ги помоли да помогнат да намерят едно хлапе, изгубило се в *тиера хуесо*. И го направиха. Два часа им отне и ни казаха точно къде е малкият *pendejo*. Откъде знаеш, че не ме наблюдават точно сега? Че не ме следят заради онзи, дето го убих? И виж сега какво става: отиваш, убиваш го и те виждат енергийния заряд. Мислиш, че ще го сбъркат с паднало дърво ли? Ще *разберат*.

Беше си най-чистата проба боклук, която беше ръсил. Манек нямаше нужда да убива двойника му с енергиен заряд, не и с шибана чупакабра на каишка, готова да направи каквото ѝ каже. Впрочем Манек беше достатъчно силен, за да му откъсне врата като на пиле и без чужда помощ. Но вече нямаше *сахаял* във врата си да каже на Манек какви са намеренията му или да му помогне да прецени, когато лъже. Ако чуждото същество не му повярваше, най-лошото, което можеше да направи, бе да го убие. И той зачака, изпъчил гърди, все едно го предизвикваше на бой. Манек помръдна неловко. Чупакабрата изскимтя.

— Какъв по-добър курс препоръчваш? — попита Манек.

— Оставяш ме да се върна при него — каза Рамон. — Ти оставаш тук. Разбра ли ме? Точно тук. Ще измисля някакъв повод да го накарам да дойде с мен тук. Под дърветата, където няма да те види, разбра ли? После коригираш каквато там шибана илюзия искаш.

„Защото — добави наум — ние ще сме отново на сала и далече оттук, докато ти още висиш тук като грозно момиче на танци“. Манек остана смълчан и неподвижен като камък в продължение на три бавни дъха.

— Защо би направил това? — попита накрая извънземният.

— Това е моето *татекреуде*, чудовище. Трябва да ти помогна да го заловиш, нали? Ей ме. Помагам.

— Не — заяви Манек и гласът му прозвуча почти облекчено. — Твоята функция е да се държиш, както би се държал човекът. Опитваш се да заблудиш.

— А какво щеше да направи *човекът* според теб? — ядосано попита Рамон. Отчаянието, кипнало в гърдите му, изби в гняв. — Опитвам се да си спася кожата. Мислиш ли, че той не би предал всеки друг, за да се измъкне?

— Не — отвърна Манек. — Той — не би го направил. Ти си изпълнил своята функция, трябва да знам...

Викът беше тънък и писклив, като вик на малко момиченце. Всички — и Рамон, и Манек, и чупакабрата — обърнаха глави. Двойникът стоеше на пътеката зад Рамон. Лицето му беше бледо и безкръвно като мрамор.

— Това е в съответствие — каза Манек. — Потокът го води по точната пътека. Вие понякога сте чудесни същества. Подозирам, че твоето невежество е... Човекът? Къде отива? Ти ще го задържиш! Ще го направиш незабавно!

— Стой тук! Стой тук! Стой! — извика Рамон, обърна се и драсна след другия. Извънземният едва ли щеше да остане на мястото си, но дори да се задържеше за миг, това щеше да е един миг повече за тях. Веднага щом реши, че Манек не може да го чуе вече, Рамон насочи цялата си енергия и внимание в бягането. Ако успееш да стигнат до сала и да се спуснат в реката, все още можеха да изпреварят тоя кучи син. Все още можеха да се измъкнат. Само да не беше строил проклетия навес. Само *шибаната* река да не си беше изпречила проклетите водопади пред тях. Ако всичко, което ги бе принудило да спират по пътя си, не се беше случило, Рамон нямаше сега да хвърчи с трясък през гората, да вдига високо крака, за да прескача храсти, корени и камъни с чуждото същество и новото му кученце чупакабра по петите му. Усети се, че вика на другия, на двойника си, който вече бе толкова далече, че не можеше да го види.

— Давай! — извика Рамон. — Бягай! Давай, кучи сине!

Да можеше само да стигне реката...

Стигна я. Водата беше побесняла и грохотът на водопада бе станал по-силен. Другият не се виждаше никакъв, а там, където трябваше да е салът, надолу под ъгъл към брега се спускаха кални бразди. В първия миг не можа да го повярва. Зареден от смъртен страх,

отчаяние и паника, двойникът му беше успял някак да избута сала сам, нещо, което Рамон нямаше да повярва, че е възможно. Затича, краката му затъваха в калта, студената вода намокри коленете, после бедрата му. Там, на пет метра от брега и на десет от мястото, където стоеше, салът подскачаше в буйната вода, двойникът му се бе присвил на кърмата. Рамон успя да види ококорените му от страх очи.

— Спри! — изрева той. — Върни се. Спри!

Мъжът на сала махна с ръка — широк отчаян жест, в който нямаше никакъв смисъл. Рамон изригна поток ругатни и хвърли поглед през рамо. Манек и чупакабрата тъкмо излизаха от дърветата, бяха се забавили съвсем малко въпреки каишката и раните на извънземния. Рамон вдигна ръка към Манек с дланта напред — жест, който трябваше да означава „Всичко е наред, хванах го“. А после, без да изчака реакцията на извънземния, вдиша дълбоко и се гмурна. Дрехата му подгизна веднага, но той не спря да я махне. Реката бе мътна — малките мехурчета от водопада и понесената от водата тиня скриваха всичко на повече от метър разстояние. Рамон заплува натам, където според него трябваше да е салът.

Двойникът му също като него се беше оставил на милостта на водата, каза си. А тя ги влачеше с еднаква скорост. Трябваше само да доплува до сала. Течението обаче беше силно и Рамон усети как го повлича. Изплува за въздух и изрева:

— Шибаняк! — Устата му се напълни с вода, преди да успее да каже нещо повече. Салът беше по-близо, но не толкова, колкото се надяваше. Взрив от енергия изригна във въздуха — Манек стреляше от брега. Мъжът изръмжа и загреба с веслото, а Рамон си пое дъх и се гмурна отново. Може би Манек щеше да улучи кучия син и да му реши проблема.

Студът тук беше неприятен, но не чак като убийствения мраз по-нагоре. Може би бяха стигнали по-далече на юг, отколкото си беше мислил. Или може би водата бе по-топла от дъжда, от който реката бе придошла. Водата над него блесна още два пъти от изстрелите на Манек. Значи салът поне все още беше близо. Вихър в мътилката го предупреди миг преди да го удари ужасно мощна вълна, водата го блъсна в корема като юмрук.

Реката определено беше по-бърза. Манек вече приличаше на малка фигурка на брега. Необяснимо, но чупакабра газеше покрай

брега, освободена от *сахаял*, бягаше, все едно всички демони на ада са по петите ѝ. Рамон изплю вода и подскочи нагоре, мъчеше се да намери двойника си. Салът вече беше по-навътре в реката и двойникът му реवेशе нещо към него, към Манек или към Бога. Манек като че ли се беше отказал да стреля и Рамон не се гмурна повече, а заплува кроул. Вълните го подмятаха. Салът бавно се приближи, а после реката ги раздели и отново ги доближи. Другият мъж сега беше на колене, изпълнал веслото във водата. Продължаваше да крещи. Рамон все още не можеше да чуе думите, но изражението на двойника му вече бе по-скоро окуражаващо.

„Твърде малко и твърде късно, *sabrón*“ — помисли той, но все пак се пресегна към веслото. Пръстите му се плъзнаха по него, грубата повърхност му се стори невероятно здрава след пляскането във водата. Изтласка се отново напред и се вкопчи с две ръце. Усети дръпването, когато двойникът му започна да го тегли към сала, но самият той се отпусна, ръцете и краката му бяха изтръпнали от изтощение. Нека и този дребен страхлив кучи син свърши малко работа.

След по-малко от минута ръката на другия го докосна по рамото. Салът беше точно пред него. Рамон вдигна ръка и стисна сплетените клони. Задърпа се, другият му помогна и го извлече горе. Рамон се свлече на покритата с листа палуба. Дробовете му се издуваха като мехове.

— Мамка му! — изръмжа другият. — Помислих, че изобщо няма да се справиш, *ese*.

„Благодаря“, помисли Рамон, но си спести силите да го каже.

— Кучият син ни е проследил — каза двойникът му и се върна на веслото. — Ти нали каза, че чупакабрата го е убила.

— Така си мислех — изпъшка Рамон и седна. Оригна се. — Манек е сложил *сахаяла* на нещастния шибаняк. Заробил го е. Никога не съм мислил, че може да ми стане жал за чупакабра. Останаха ли ни дърва за огън и...

Вдигна очи към мъжа — двойника си — и видя ужаса, изписан на познатото лице. Примига и се озърна през рамо. Очакваше всичко: Манек да върви по водата като някакъв извънземен Христос, огромна вълна, дори европейеца, върнал се от Ада с Дявола от дясната му страна. Нямахше нищо. Сива река, бурно небе. Вълни с малки бели

гребенчета. Погледна отново другия. Веслото висеше забравено в ръцете му. Лицето му се бе изкривило от страх.

— Какво? — попита Рамон, а след това погледна надолу. Наметката се беше разтворила и коремът му беше гол. А на кафявата кожа — дебелият възлест белег. — О!

— Иисусе Христе! — прошепна другият. — Ти си аз! — Беше го зяпнал, замръзнал от ужас.

— Успокой се — каза Рамон. — Ще ти обясня...

— Какво си ти? — изрева мъжът. — Какво, мамка му, *си ти*?

Беше извадил ножа. Мълния огря света, блесна по голото острие. Гърмът изтрещя оглушително. Рамон колебливо се изправи на клатещия се сал.

— Какво, мамицата му, си ти?! — В гласа на двойника му вече имаше истерия. Беше изпуснал веслото и то се отдалечаваше, пленник на реката.

— Чуй ме! Ще престанеш ли да си толкова жалко дребно човече и да ме чуеш? — каза Рамон. После, взрян в очите на другия — очи, които бе виждал в огледалото през целия си живот — въздъхна. — Заеби. Няма значение.

Наистина нямаше значение. Това вече не беше бой с думи.

23.

Два и половина на два и половина. Арена, усложнена от огнището и навеса. Щеше да е от онези битки, които не продължаваха дълго. Рамон смъкна мокрото наметало и го уви около лявата си ръка, после отстъпи, та навесът да остане между тях. Да влезе в бой срещу нож гол не го радваше особено, но с наметалото около ръката до лакътя имаше нещо, с което да блокира. А двойникът му трябваше да държи ножа с лявата си ръка, докато Рамон можеше да използва дясната. Но пак не бяха равностойни. Изобщо. Рамон щеше да загуби.

Другият се присви, ножът бе готов за удар. Нямаше нищо. Ако имаше дърва за огъня, щеше да може да грабне клон и да го използва като тояга. Ако водата не беше отнесла веслото, можеше да използва него.

— Ти ги доведе тук! — извика другият.

— Не съм!

— Лъжлива торба лайна! — изрева двойникът му. — Ти си един от тях. Ти си чудовище!

— Да. Да, чудовище съм. И *все пак* съм по-добър човек от теб.

— Чудовище!

Рамон не си направи труд да отговаря. Другият го беше решил. Точно както Рамон щеше да направи на негово място. Единственото, което разбираше, бе, че няма никакво основание, никакво обяснение, никакво оправдание, което да приведе и което да направи края по-различен от този, който щеше да бъде.

— Ти си шибан страхливец, знаеш ли го? — каза Рамон, надяваше се да разяри двойника си и да го накара да направи грешка. — Ти си путка. Това с Елена е въздух и го знаеш.

— Недей да ми говориш за Елена!

— Ти беше *влюбен* в оная готвачка, Лиана. Оная, дето я сви от Мартин Касау. И дори не ти стиска да го признаеш! Държиш се за Елена, защото те е шубе да не си сам. Защото знаеш, че без нея не си част от нищо и от никого. Ти си просто един *pendejo* с третокласен фургон и няколко инструмента на проучвател.

Лицето на двойника му пламна от гняв. Рамон присви колене, за да смъкне центъра на тежестта, готов да се дръпне в каквато посока се наложи. Освен назад. Нямаше сал зад него.

— Не знаеш нищо, говно!

— Знам *всичко*. Хайде, давай — подкани го Рамон. — Искаш да танцуваш? Страхотно. Давай. Ще ти го начукам и ще ти сера отгоре.

Мъжът замахна обезумял, салът се разлюля от изместването на тежестта му. Рамон отстъпи встрани и се завъртя, изрита във въздуха. Мъжът срещу него се превъртя, вече в по-ниска стойка. Само си бяха сменили местата. Двойникът му държеше ножа странично, в защитен блок. Гневът се беше изцедил от него; очите му бяха присвити и хладни. Това не беше добре. Ако беше обсебен от страх или сляпа ярост, Рамон щеше да има шанс. Ако кучият син обаче *мислеше*, Рамон току-що беше станал европейецът.

Онзи опита с финт — отляво и отдясно. Пробваше го. Рамон застъпва ситно назад, петите му напипаха грубия ръб на сала. Мъжът замахна и Рамон се сниши, влезе отдолу и покрай ножа, преди да е успял да го закачи. Салът изскърца и подскочи и двамата залитнаха, но другият пръв успя да си върне равновесието. Блесна нова мълния. Гърмът дойде почти преди блясъкът да е угаснал. Рамон се ухили. Двойникът му също се озъби. Каквото и да ги чакаше, колкото и лошо да беше това тук, все пак имаше нещо радостно в него.

При какви обстоятелства убиваш?

Когато шибанякът трябва да умре.

Рамон замахна предпазливо с незащитената си ръка и бързо я отдръпна, щом ножът блесна нагоре, за да блокира. Другият заби ниско и го резна малко над коляното. Плитко. Нищо работа. Закръжиха тромаво, Рамон леко отскачаше на пети. Заваля лек дъжд и листата под краката им станаха хлъзгави. Другият се стегна за атака, лекото му изгърбване издаде намеренията му. Рамон отскочи и салът се разлюля бясно. Мъжът се хлъзна на коляно, след това моментално се изправи.

— Уби го, защото си мислеше, че това ще ги направи като теб! — извика Рамон.

— Какво?

— Уби оня *pinche* европейец, защото мислеше, че всички ония хора в „Ел Рей“ ще си кажат, че си шибан герой! Жалък си!

— Майната ти, чудовище! — изрева другият и замагна. Точно това трябваше да стане. Рамон не си остави време да помисли: скочи напред, като остави острието да се хлъзне през ребрата му, и затисна ръката на другия до хълбока си. Болката изпищя в него, щом ножът опря в кокала, но другият не можа да го издърпа и да удари отново. Със свободната си ръка Рамон сграбчи ранената му ръка и я изви. Двойникът му изпъшка от болка и се опита да се отскубне. Вкопчиха се един в друг и се заборичкаха в пиянска прегръдка. От толкова близо Рамон успя да *помирише* другия — силна нечиста воня, която му се стори изумително противна. Мръсният му дъх на леш го блъсна в лицето. Рамон все още задържаше ръката с ножа затисната до хълбока си, но другият изгуби опора и се хлъзнаха по палубата. Дъжд и речна вода ги заляха. Нещо удари сала и той се завъртя дивашки. Нямаше весло, което да ги укрепят, нито веслар.

— Не трябва да си жив, шибано изчадие — изсъска в лицето му двойникът му. — Не трябва да си жив!

— Работата е, че не разбираш потока — отвърна Рамон със странно спокоен тон, все едно си говореха в някой бар. — Не разбираш какво е да си част от нещо по-голямо. И, Рамон, копеле нещастно, ти дори няма да го разбереш. — И заби глава в носа и челото на двойника си. Усети как хрущялът поддаде. Противникът му изрева и се дръпна. Рамон се вкопчи в него и двамата се превъртяха. Малкият навес се натресе в гърба му, изпращя и поддаде. Превъртяха се още веднъж, мъчеха се да се изправят, мъжът отказваше да пусне ножа, Рамон — да пусне него. Паднаха заедно във водата.

Рамон неволно изпъшка и нагълта вода. Другият замаха с ръце и двамата се отделиха един от друг, понесени от течението на кипналата река. Рамон мярна червеното петно, извряло от ребрата му — кръвта му, смесена с водата, станала част от нея. Ставаше част от реката.

Щеше да е лесно да остави нещата така. Живото море го зовеше и част от него искаше настойчиво да се влее в него, да се слее с реката напълно. Но чуждото в него помнеше скръбта на *гаесу*, а човешкото в него отказваше да се предаде и двете заедно му вляха нова сила, накараха го да продължи. Обърна се и зарита срещу течението, а топлината и кръвта изтичаха от него.

В бушуващата река щеше да оцелее този, който пръв стигнеше до сала. Рамон риташе и загребваше с всички сили. Водата около него

беше като розов воал. Неговата кръв. Мисълта пробяга в ума му — „Колко лошо ме е ударил?“ — и си отиде. Нямаше време за мислене.

Видя сала — тъмно петно сред водата — и заплува към него. С периферното си зрение засече двойника си — пляскаше отчаяно с ръце в същата посока. Дебела лиана се разплете от сала и се люшна по повърхността. Рамон стисна зъби и заплува към нея. Сега. Можеше да се справи, още *малко*.

Ръцете му плеснаха върху сала. Другият беше вляво от него, също изпълзяваше на сала, устата му бълваше вода и слюнка. Някакъв клон закачи нещо: Рамон си помисли, че е наметката му, но веднага си спомни, че тя е увита около ръката му. Клонът бе закачил отпраната му кожа. Другият вече беше почти на сала. Рамон вдигна крак, закачи се с пета и се напрегна отчаяно, за да се прехвърли. Изтръгналата се лиана се хлъзна покрай гърба му и го плесна като водна змия. Дъждът го удари с хиляди малки юмруци. И беше горе. Беше отново на сала. Превъртя се по гръб — а двойникът му стъпи тежко на гърдите му и натисна.

Двойникът му дишаше все едно току-що е пробягал миля за четири минути. Косата му беше полепнала по черепа като мъх по камък, устата се бе изкривила в бяла усмивка, обкръжена от кръвта на счупения нос. Лъснаха жълти зъби. Рамон понечи да си поеме дъх, но натискът от стъпалото на другия му попречи. Усети как и на неговото лице се изписва зла усмивка.

— Имаш ли нещо да кажеш, преди да умреш, чудовище? — попита двойникът му.

— Да — изпъшка Рамон и се помъчи да вдиша. — Знаеш ли... какво, Рамон?

— Какво?

Рамон се изсмя хрипливо.

— Ти не се харесваш много.

Времето придоби онази странна, безсилна и полусънна леност, която съпътства миговете на ужас и болка. Рамон се наслади на реакциите, пробягали една след друга по лицето на другия: изненада, последвана от объркване, объркване, заменено със смут, смутът — с гняв, който се извиси над Рамон като летни гръмоносни облаци, смалили планинските върхове, и всичко това — за по-малко от два удара на бясно затуптялото му сърце. Острието се вдигна, готово за

удара, който щеше да разпори гърлото на Рамон. Докато вдигаше ръцете си срещу него, Рамон си помисли за следите по кости и кожа от опитите на умиращи да спрат стоманата с плът; точно така оставаха тези следи и нищо друго не можеше повече да направи той, освен да покаже на въображаемия следовател, който можеше да види тленните му останки, че до последния миг не се е предал в своята лична битка с ада.

Рамон закрепя от чисто животинска ярост, удавила страха и безнадеждността на усилието му. И изведнъж изтръгналата се лиана се изправи рязко над водата като бяла змия; жици засвяткаха и засъскаха там, където трябваше да е главата ѝ.

Двойникът му отскочи назад. Убийственият удар се превърна в непохватно париране, щом *сахаял* изплющя към него. Рамон се превъртя, озова се почти до ръба на сала и погледна нагоре.

Сахаял вече се беше увил два пъти около крака на двойника му и веднъж около корема му и зейналата му паст напираше към шията му. Близнакът му беше вкопчил двете си ръце в него и се мъчеше да го задържи по-далече от себе си. Мускулите му се издуваха и трепереха. Рамон почти очакваше да чуе как ще изпрацят костите под напрежението. Едва след миг осъзна, че щом и двете му ръце са се вкопчили в *сахаяла*, трябва да е пуснал ножа.

Ето там, да. В останките от навеса. Острието блесна при новата мълния и още преди да изтреци гръмотевицата, Рамон вече пълзеше напред с протегнатата ръка. Изтърканата кожена дръжка лепна топла в дланта му.

Другият крещеше нещо, едно и също, отново и отново. Едва след миг Рамон осъзна, че вика: „Убий го! Убий го, убий го, убий го!“ Не спря, за да помисли, просто се задвижи. Тялото му знаеше какво иска. Замахна с ножа в дясната си ръка и го заби с все сила в корема на другия. После — още два пъти, за по-сигурно. Бяха се притиснали един в друг като любовници: преди Рамон да успее да се отдръпне, брадата на другия се забърса в неговата, дъхът му го блъсна в лицето със землистата воня на гнило. За секунда усети сърцето на другия мъж, забухало в гърдите му. После отстъпи назад. Лицето на мъжа срещу него бе преbledняло, очите — облещени и кръгли като монети. Същият израз на изненада на лицето му, същото, което бе видял на лицето на европейеца: „Не е възможно това да става с мен, не и с

мен“. *Сахаел*, сякаш погнусен от кръвта, се смъкна от двойника на Рамон и затихна увит в краката им.

— *Pinche puto* — изръмжа двойникът му и падна на колене. Салът се разтърси. Дъждът се смесваше с кръвта и багреше палубата в розово, стичаше се по лицето, корема и краката му. Рамон отстъпи назад и клекна. *Сахаел* се раздвижи, все едно ги огледа един по един, но атака не последва. — Ти не си аз — изпъшка мъжът. — Ти никога няма да бъдеш аз! Ти си шибано чудовище.

Рамон сви рамене, без да възрази.

— Имаш ли още нещо да кажеш? Говори бързо.

Близнакът му примига, като че ли плачеше, но кой можеше да види сълзи в този дъжд?

— Не искам да умра! — прошепна. — Исусе Христе, не искам да умра!

— Никой не иска — каза кротко Рамон.

Лицето на двойника му се раздвижи, стегна се. Той събра сили, надигна се съвсем малко и се изхрачи право в лицето на Рамон.

— Майната ти, задник! — изхриптя другият. — Кажи им, че умрях като мъж!

— По-добре ти, отколкото аз, *sabrón* — каза Рамон, докато хрчката се стичаше по лицето му.

24.

Двойникът се беше втренчил в ангелите или каквото там виждат умиращите — нещо, което Рамон бездруго не можеше да види. Устата му се отпусна и кръвта бликна между устните и по брадичката му.

Имаше ли го това съвсем леко дръпване, когато другият издъхна, когато връзката помежду им се скъса? Или беше само въображението му? Невъзможно беше да се разбере.

Рамон превъртя тялото до ръба на сала и го избута във водата. Трупът на двойника му подскочи веднъж, два пъти, а след това потъна. Рамон изтри хрчката на мъртвия с опакото на ръката си.

Бурята тласкаше малкия сал насам-натам и Рамон не можеше да каже доколко гаденето му е от непредсказуемото въртене и лашкане, доколко заради смъртта на другото му „аз“ и доколко — от загубата на кръв. Сахаел запълзя по сала, бялата му плът вече напомняше на Рамон по-скоро за червей, отколкото за змия. Жиците му засвяткаха, но не се насочиха към него.

— Имаме ли проблем с теб? — попита Рамон, но чуждото нещо не реагира. Не беше знаел, че Манек може да отпрати *сахаел* да действа самостоятелно. А може би го контролираше по някакъв начин от разстояние? Тъй или иначе, това нещо беше по-многофункционално, отколкото бе допускал. Манек трябваше да го е пратил след тях веднага след като бе освободил чупакабрата.

Въздъхна тежко и огледа раните си. Раната в ребрата беше сериозна, но не толкова дълбока, че да се тревожи за пробит дроб. Това беше добре. Кракът му, както откри, също беше порязан в някакъв момент. Помнеше нещо от самото начало на боя. Малко трудно беше да възстанови подробностите. Раната кървеше обилно, но беше повърхностна. Щеше да се оправи.

Усещаше как се стапя адреналинът. Дланите му трепереха, гаденето се усили. С изненада откри, че плаче, но сълзите извираха не от умората или страха, нито дори от облекчението, което идваше след тежък бой. Скръбта, която го бе обсебила, беше дълбока. Скръбеше за своя близък — за човека, който беше някога. Неговият брат, а и много

повече от брат, си бе отишъл. И си беше отишъл, защото той самият го беше убил.

Може би беше предопределено да свърши така. В колонията имаше място само за един от тях. Така че или той, или двойникът му трябваше да умре. Мечтите му как се измъква, как се превръща в нов човек, бяха само това. Мечти. И сега, като тялото на мъжа, когото беше убил, си отиваха. Той беше Рамон Еспехо. Винаги. Никога не беше хранил истинска надежда, че ще бъде някой друг.

Бавно разви прогизналата наметка от ръката си. Болката се засилваше. Прободеният му хълбок бе най-неотложният проблем. Можеше да притисне наметката в него, да запуши кръвенето. Зачуди се дали ще помогне, ако първо изцеди водата от плата. Опитва се да прецени колко далече е от Фидлърсджъм и медицинска помощ. И се запита какво ли ще открият, като го прегледат. Дали Манек и събратята му бяха оставили някакви изненади за докторите?

Колкото и да беше обзет от скръб, несигурност и болка, някакво кътче в ума му трябваше да е предвидило атаката. Беше не повече от леко трепване в крайчеца на полезрението му — и *сахаял* шибна към него, изпънат като копие. Рамон изобщо не помисли. Ножът просто се озова там, където трябваше да е, в мига, в който трябваше да е там, и направената от човек стомана прониза чуждата плът само на половин педя под жиците при главата на нещото. Пулсът му не се ускори. Рамон дори не трепна. Твърде уморен беше за това.

Сахаял издаде дълъг пронизителен вой. Искра опърли върха на ножа там, където се беше врязал в тънкото месесто тяло. *Сахаял* се замаята като змия, задърпа Рамон насам-натам с гърчовете си. Той заби върха на ножа в един от клоните и прикова *сахаял* към дървото. Плътта под острието беше побеляла и се гърчеше бясно. Жиците и гъбестата мембрана, които се бяха впили преди в шията на Рамон, увиснаха като глава на мъртва твар.

— Ако се върнеш... — заговори Рамон, а после забрави какво иска да каже. Плътта му бе натежала като прогизнало дърво. Няколко дъха след това си спомни. — Свърших работата на Манек, но аз съм Рамон Еспехо, не някакво си проклето псе. Върнеш ли се, казваш му това. Ти и всички останали от вас можете да се ебете.

И да го разбра, *сахаял* не го издаде с нищо. Рамон кимна и измърмори небрежно низ ругатни, докато издърпваше ножа. После

изтика змиеподобното тяло от сала. То потъна във водата. Само главата се виждаше, заподскача все по-далече под дъжда, сива, смътна, докато не изчезна. Рамон поседя още миг, дъждовните капки пляскаха по гърба и раменете му. Грохотът на гръмотевица го разбуди.

— Съжалявам, чудовище — каза той на реката. — Просто е... каквото е.

Имаше да свърши твърде много неща. Трябваше да се стегне. Беше премръзнал. Беше сериозно ранен и губеше кръв. Беше загубил веслото, а с него — и малката възможност да направлява сала, с която бе разполагал. Така и не бяха събрали дърва за огън, а и бездруго не беше останало нищо, с което да го запали, въпреки че трябваше да се изсуши и стопли, щом бурята отминеше. Умът му бързо се върна към водопада и онзи странен покой, който го беше обзел, когато заседна на скалата. Мисълта по някакъв начин бе свързана със съня, че е Манек, и за пътуването му от Земята с енье. Имаше усещането, че нещо дълбоко започва да се прояснява, като разпознаване на лице, познато някога, а след това забравено. Когато осъзна, че е заспал, и насила отвори очи, дъждът беше спрял и златистозеленият залез огряваше облаците отдолу. Чу звънливия хор на ято плескуни някъде високо над себе си.

Трябваше да намери весло. Нещо, с което да насочва сала. Ами ако имаше нов водопад или бързеи? Е, щеше да чуе грохота и щеше да му мисли тогава. А и близкият му двойник бездруго му дължеше едно бодърстване. Нека *шибанякът* да стои и да ги пази. Заслужаваше си го кучия син, след като го беше зарязал в гората. Уви се в останките от листа куркума, та дано се стопли поне мъничко. Беше му все едно дали ще умре.

Дните минаваха в треска. Реалност и сън, минало и бъдеще, сплетени в едно. Рамон се оказа във властта на спомени за неща, които не беше възможно да са се случвали: лети като лястовица над покривите на Мексико Сити с ребро от чуждата *юнеа* между зъбите; Елена плаче като дете за неговата смърт, а после се чука с Мартин Касау на гроба му; гази през джунглата със сала, вързан на главата му; Манек и белият чужденец в ямата го поздравяват и вдигат празнична веселба в негова чест — да прием всички за Рамон Еспехо, героя на чудовищата! — двамата носят тъпи островърхи шапки и надуват пищялки. Съзнанието му вибрираше, раздвояваше се и отново се сливаше като мехур, издигащ се в буйна вода. В редките мигове на

проясняване пиеше вода от реката и почистваше раните си. Срезът на ребрата му зарастваше и хващаше кора, но кракът му се подуваше и пареше като при инфекция. Щеше да се осмели да отвори раната, да не би да има някое чуждо тяло — треска, плат или Бог само знае какво, — което да ѝ пречи да зарасте, но някъде по време на трескавите си сънища беше изгубил ножа — може би водата го беше отнесла през ръба. Веднъж, когато се събуди, беше по обед, се почувства толкова силен и здрав, че си въобрази, че може да си хване риба. Но само пълзенето до ръба на сала, за да пие, го изтощи.

Една нощ Малкото момиче плаваше в небето, но беше с лицето на Елена, гледаше го отгоре неодобрително. „Казах ти, ще те хване чупакабра!“ — каза луната.

В друга нощ — или може би беше по-късно същата нощ? — видя Ла Лорона, Плачещата жена, вървеше по речния бряг, сияеше в тъмното, кършеше ръце и оплакваше всички изгубени деца, скръбта ѝ беше безкрайна и неутешима.

В друг момент беше заседнал в пясъчен нанос и по-голямата част от деня му мина в чудене как би могъл да освободи сала, като е толкова изтощен, докато не осъзна, че е облечен — с неговата си риза и с якето, — и следователно все още спи и сънува. Събуди се и видя, че салът си е все така добре наред широката и спокойна вече река.

Най-изнервящото обаче бяха гласовете във водата. Манек, двойникът му, европейецът, Лиана. Дори когато беше напълно буден ги чуваше в плясъка и ромона на водата, като разговор в стая наблизо, чиито думи можеше почти да долови. Веднъж му се стори, че двойникът му крещи: „Мадре Диос, помогни ми! Помогни ми! Иисусе Христе, не искам да умра!“

Най-лошото беше, когато чуеше смеха на Манек.

Малката, спокойна част на ума му, която понякога можеше да наблюдава останалото и да го преценява, разбираше всичко това. Халюцинациите, изгарящата жажда, достатъчно силна, за да мотивира дори човек, изгубен сред руините на собствения си ум, подуващия се и почервяващ крак. Рамон беше в беда и не можеше да направи нищо, за да се спаси. Твърде объркан беше, за да може да подреди и най-простата молитва.

На два пъти се улови, че се унася в някакъв странен сумрачен сън. И двата пъти насила успя да се върне в съзнание, а смъртта се

отдръпна някъде към брега. В края на краищата Рамон Еспехо беше корав кучи син, а той беше Рамон Еспехо. Все пак, дойдеше ли третият път — а той неизбежно щеше да дойде, — не мислеше, че ще може отново да се измъкне.

Корабите на енье си оставаха единствените му спътници. Не ястреби вече. Врани и лешояди, висяха в небето и го наблюдаваха. Искаха да умре.

Когато чу бърборенето на непознати гласове — пискливи и възбудени като на маймуни, — отначало си помисли, че е някаква нова фаза на влошаващата му се треска. Не стига, че си въобразяваше познати гласове. Сега цялата колония Сао Пауло щеше да го придружи към ада с многоезичната си глъч. Рибарската лодка, цепеща бавно през водата към сала, беше нов сън. Боята против ръжда, бяло и сиво, но разкрасено с грубия образ на Девата, беше хубав щрих. Нямаше и да допусне, че умът му е способен на такъв изящен детайл. Мъчеше се да накара Девата да намигне, когато салът под него се наклони. Някакъв мъж коленичи до него; черна като катран кожа, широко отворени загрижени очи.

„Да се надявам на яки е прекалено — помисли Рамон, — но пък винаги съм мислил, че Иисус ще прилича поне на мексиканец“.

— Жив е! — извика мъжът. Испанският не беше майчиният му език, а онзи, който го беше научил на него, бе имал ямайски акцент. — Извикай Естебан! Бързо! И ми хвърли въже!

Рамон примига, понечи да се надигне и не успя. На рамото му имаше ръка, леко го бутна надолу.

— Всичко е наред, *мучачо* — каза черният мъж. — Всичко е наред. Намерихме те. Естебан е най-добрият доктор по реката. Ще се погрижим за тебе. Само не се движи.

Салът отново се разлюля, завъртя се във водата. После се случи още нещо, скок във времето, и той вече беше на носилка, заметнат с наметалото като с одеяло, издигна се над лодката. Нарисуваната Дева му смигна мимоходом.

Палубата миришеше на рибешки черва и нагорещена мед. Рамон изви врат, мъчеше се да различи нещо, каквото и да е, нещо, което да го увери, че това е истинско, а не пореден сън на умиращ мозък. Облиза бавно устни. Жена — към петдесетте, с посивяла коса и с изражение, което казваше, че нищо не може да я изненада — седеше

до него на палубата. Хвана го за китката и той се опита да се вкопчи в нея. Тя избута вдървените му пръсти и го задържа здраво, за да измери пулса му. Корабите на енье горе примигаха и изчезнаха. Жената изсумтя неодобрително и се наведе над него.

Едва сега му хрумна, че е стигнал до Фидлърсджъмп. Първата му реакция бе облекчение — толкова дълбоко, че се доближаваше до религиозен трепет. Втората беше смътен, подозрителен гняв, че могат да му откраднат сала.

— Ей! — повтори жената. Той не знаеше колко пъти го е казала, знаеше само, че не е първият. — Знаеш ли къде си?

Той отвори уста и се намръщи. Беше го знаел. Само преди миг. Но си беше отишло.

— Знаеш ли *кой* си?

Това поне заслужаваше един кикот. Тя май остана доволна от реакцията му.

— Аз съм Рамон Еспехо — каза той. — И, с ръка на сърцето и пред Бога, това е всичко, което мога да ти кажа.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

25.

Рамон Еспехо се пробуди зареян в море от мрак.

Малките светлилки — зелени и оранжеви, червени и златни, — които примигваха или проблясваха около него, не осветяваха нищо. Опита се да се надигне, но тялото му се възпротиви. Започна бавно да усеща механизмите около себе си, болката също. В един замаян, полусънен миг беше сигурен, че се е върнал в странните пещери под планинския връх, че отново е в цистерната, където се беше родил, и че отново плува в онзи безбрежен непроницаем океан. Трябваше да е извикал, защото чу тихите забързани човешки стъпки и над него замига евтин бял луминесцент. Опита се да вдигне ръката си срещу внезапната ярка светлина, но видя, че е оплетен в тънки тръбички, които пронизваха плътта му като половин дузина *сахатели*. А след това за китките го хванаха ръце — човешки ръце — и леко го натиснаха на леглото.

— Всичко е наред, сеньор Еспехо. Спокойно.

Мъжът беше към петдесетте, с къса сива коса на гъсти къдрици и малко тъжна усмивка. Носеше комбинезон на болногледач. Рамон примижа, за да го види по-добре. Да види стаята по-добре.

— Знаете ли къде сте, господине?

— Във Фидлърсджъм — отвърна Рамон, изненадан от стърженето на гласа си.

— Добро предположение — каза болногледачът. — Докараха ви оттам преди седмица. Искате ли да пробвате отново? Знаете ли каква е тази сграда?

— Болница — каза Рамон.

Болногледачът го погледна по-директно. Все едно беше казал нещо интересно.

— Знаете ли защо сте тук?

— Бях се прецакал — отвърна Рамон. — Бях с фургона. Проучвах на север. Нещата тръгнаха зле.

— Това вече е добре. Досега казвахте, че сте плувал под водата, криел сте се от убийци на бебета. Задържите ли така, казвам на

докторите, че се съвземате.

— Диеготаун. В Диеготаун ли съм?

— От няколко дни — отвърна болногледачът. Рамон поклати глава, смътно изненадан от залепената под носа му кислородна тръба, която изсъска тихо. Посегна да я махне.

— Сеньор Еспехо, недейте... не бива да сваляте това.

— Трябва да изляза оттук — каза Рамон. — Не мога да остана тук.

Мъжът хвана китката му и я стисна — успокоително, но и малко болезнено. Погледът му се впи в неговия. Беше красив. Само заради това, че беше истинско човешко същество, а не някакъв извънземен — беше красив.

— Няма смисъл, сеньор Еспехо. Следователят вече беше тук два пъти. Ако се опитате да си тръгнете, ще трябва да извикам охраната. А не можете да ги надбягате.

— Не можете да сте сигурен — отвърна Рамон. — Аз съм корав кучи син.

Мъжът се усмихна, все така малко тъжно.

— Поставили сме катетър в члена ви, сеньор Еспехо. Уринирате през него. Виждал съм мъже, които са се опитвали да го извадят. Ще останете с пикочна тръба, широка може би колкото кутрето ви. Докато не зарасне, нали разбирате. А много боли.

Рамон погледна надолу. Болногледачът кимна.

— Ще трябва да останеш доста време тук, Рамон. Опитай се да се отпуснеш и да се възстановиш. Ще ти донеса плодов крем. Трябва да се опиташ да хапнеш нещо. Нали?

Рамон се потърка по лицето. Брадата му беше гъста и твърда, каквато си беше открай време.

— Да. Добре.

Болногледачът го потупа съчувствено. Сигурно беше познавал много посещавани от полицията мъже в кариерата си. Може би знаеше по-добре от Рамон какво предстои.

Рамон се отпусна на тънката болнична възглавница, готов за дълга тягостна нощ, и отново заспа, преди да е разбрал, че го унася. Събуди се от хладната утринна светлина, нахлула от прозорците. Опита се да погледа новините, но веселият бърбив глас на водещата го подразни. Примири се с тихото бръмчене на апаратите, с далечния

звън на аларми. Изреди наум раните по тялото си и се зачуди какво да прави.

В началото беше изглеждало лесно — маха се от града, докато енье дойдат и си отидат, и цялата история с европейеца ще е отшумяла. А после: освобождава се, връща се и вдига голямата врява около Манек и неговия кошер на север. А след това: връща се и се променя в друга личност, може би оставя на двойника си да оправи целия проблем с полицията. И ето го сега, вече в Диеготаун, вързан за оная работа чака да пристигне следователят. *Сахаел* май изглеждаше по-достойно.

Навън градът бе оживял със сутрешния трафик. Летящи фургони и транспортни съдове изпълваха въздуха, улавяха светлината на изгряващото слънце и я отразяваха в очите му като проблясващи над водата вълни. Тихото пулсиране на двигателя на совалка издаде някакъв трафик нагоре към увисналите в небето кораби. Рамон не можеше да види космодрума, но познаваше звука, както хората преди векове бяха познавали свирките на влаковете.

Почукването на рамката на вратата бе тихо и вежливо. Казваше: „Не ми се налага да те плаша. Все ми е тая дали те е страх от мен, или не. Толкова здраво те държа за жалкия задник“. Рамон погледна натам. Мъжът носеше тъмната униформа на полицията на губернатора. Рамон вдигна ръка за поздрав, интравенозната тръбичка се повлече след нея като водорасло.

Мъжът влезе. Беше млад и силен. Широк в раменете, квадратна прясно обръсната челюст, все още с лека сянка от четина. Беше точно мъжът, който Рамон си беше представял, че го преследва на север, преди да разбере за двойника си, мъжът, на когото самият той се беше преструвал по реката. Най-подходящата въплътена фикция.

— Изглеждате много по-добре, сеньор Еспехо — каза следователят. — Помните ли предишния си разговор с мен?

Рамон придърпа гъвкавата тъкан на болничната си риза. Каквото и да беше казал преди, не се броеше. Не е бил още с *шибания* си ум. Ако разказът не съвпаднаше, можеше да заяви, че е сънувал нещо, така че нищо казано преди не се броеше.

— Съжалявам, есе. Бях малко прецакан. Знаеш, нали?

— Да — отвърна следователят. — Затова исках да поговоря с вас. Нещо против?

Сякаш шибанякът щеше да си отиде, ако откажеше. Рамон сви рамене, добави още малко болка в списъка си от рани и махна небрежно към малкия пластмасово-хитинов стол до болничното легло. Полицаят кимна с престорена благодарност и седна в другия край на леглото, тежестта му придърпа дюшека към него.

— Чудех се какво точно се е случило.

— В смисъл? — Рамон посочи разнебитеното си тяло. Следователят кимна.

— Прецаках се — каза Рамон. — Отидох на проучване на север. Това работя.

— Знам.

— Да. Добре. Значи, бях горе и приземих фургона си до реката, точно до една издатина. Реших, че ще послужи като заслон, нали? И посред нощ шибаното нещо поддаде. Трябва да бяха три-четири тона камък. Отнесе ми фургона право в реката.

Рамон плесна с ръце, иглата над лакътя му дръпна плътта по начин, който беше дразнещо познат.

— Извадих късмет, че се измъкнах жив.

Следователят се усмихна хладно.

— Да сте се били с някого?

Рамон усети как гърдите му се стегнаха. Сърдечният монитор вляво го издаде, сините цифри заподскачаха почти до сто. Полицаят едва потисна усмивката си.

— Не знам за какво говорите — каза Рамон. — Мислех, че сте тук заради злополуката.

— „Злополуката“ е оставила рани от нож в хълбока и крака ви — каза следователят. — Защо не ми разкажете за това?

— О, по дяволите. Това ли? — Рамон се изсмя. — Не, човече. Това беше тъпият ми гаф. Бях извадил ножа си, от полевия комплект. Правех сала. Все едно, опитвах се да срежа едни лози за въже и се подхлъзнах. Паднах точно върху него. Помислих, че съм умрял. Разбираш, нали?

— Тъй. Не е имало бой, така ли?

— С кого ще се бия там? — отвърна с въпрос Рамон. Сините цифри се смъкнаха надолу. Полицаят не изглеждаше объркан.

— Забелязах, че раницата ви не беше между вещите, намерени с вас.

— Може да е паднала от сала. Не съм много наясно с последните няколко дни там.

— Можете ли да ми кажете къде точно се намираще фургонът ви, когато се е случило онова срутване?

— Тц. Всичко беше записано на компютъра. Не беше главната река обаче. Беше един от притоците. — Сигурно имаше сто места, които отговаряха на описанието.

Доказването, че Рамон е безобразен лъжец, току-що беше станало доста по-трудно. Полицаят изглеждаше раздразнен.

Би могъл да му кажеш истината, замърмори тънък гласец в ума на Рамон. Кажи му за Манек и *юнеата*, за *сахаял* и за другия Рамон. Би могъл дори да му дадеш доказателство. Би могъл да ги отведеш всички право до онази *шибана* планина и всичко под нея. Те те взеха пленник, изтезаваха те, едва не те убиха. Нищо не им дължиш. Никаква причина нямаш да лъжеш.

Само дето мъжът беше ченге, а Рамон — убиец.

И освен това — майната му.

Следователят се покашля, потърка брадичката си. Темата щеше да се промени. Рамон си пое дъх, мъчеше се да не прави нищо, което да промени данните на мониторите му. Нищо чудно, че държаха да го разпитват тук, а не да изчакат, докато излезе.

— Познавате ли Юстина Монтоя? — попита следователят.

Рамон се намръщи, търсеше капана във въпроса. Тръсна глава.

— Не мисля.

— Самата тя се нарича Кейко. Може би я познавате с това име. Тя е секретарката на губернатора. Развеждаше посланика. Служебен гид.

Рамон си помисли за жената в „Ел Рей“, дамата с европейеца. Смеещата се жена. Беше изправила косата си, за да прилича на азиатка. Можеше да си е избрала и някое тъпо име.

— Не бих казал.

— А Джони Джо Карденас?

— Мамка му, човече. Всички познават Джо.

— Приятел ли ви е?

— Той не е приятел на никой. Респектира ме обаче. Както може да те респектира един червеняк, нали загриваш?

— Няма много добра репутация, а? Помислих си, че е странно, впрочем, когато чух, че се е забъркал в бой, за да защити Юстина Монтоя. Не е от този тип, дето ще направи нещо... кавалерско като това.

Замириса на опасност и Рамон настръхна.

— От какво да я защити? Някой се е опитал да я изнасили?

— Може би — каза ченгето. — Може би е искал да я защити точно от това, дори Джони Джо. Имало е много хора, които казаха, че мъжът, който е бил с нея, се държал доста грубо. Голяма клечка. Подхвърлял това-онова. Извил ѝ ръката, когато се опитала да си тръгне, нещо такова. И тогава Джони Джо се забъркал. Може би я е спасил.

Тишината увисна помежду им, потискаща. Шията на Рамон запулсира там, където го беше пронизал *сахаялът*. Мониторите бръмчаха. „Той знае — помисли Рамон. — Награбили са Джони Джо, за да могат да кажат на енье, че са оправили нещата, а този *rendejo* шибано добре *знае*, че е скалъпено. Чака ме да се прецакам, за да награбят мен“.

— Шантаво е, да.

— Защо би направил такова нещо според вас? — попита полицаят. — Да се набута в беля, за да защити жена, която дори не е познавал?

Хайде. Кажу ми какъв герой е бил. Кажу ми как е защитил слабия. Кажу си какъв добър мъж си самият ти и може би, накрая, може би дори ще се изтървеш, че големият пич всъщност си бил ти, а не Джони Джо. Рамон се ухили. Някога можеше и да се хване.

— Човече, можеш ли да разбереш такъв като Джони Джо? По-добре изобщо не се опитвай, знаеш ли? Той все едно е съвсем друг вид.

Ченгето помръдна на мястото си. В очите му блесна яд.

— Съжалявам, че не мога да помогна — каза Рамон. — Жалко, че не го познавам по-добре Джо. За да мога да помогна, нали. Но просто не сме висели много-много заедно. Може просто да се е ядосал, нали така? Може би Джони Джо просто е направил едно добро нещо веднъж в живота си. Дори на гадняри като него може да не им харесва да гледат как бият едно момиченце, нали? Особено ако самият той ѝ е

хвърлил око примерно. — Изглежда дръзко ченгето. Беше се вкиснало. — Нещо друго има ли? Щото малко се поуморих.

— Може би по-късно — каза следователят. — Имахте късмет, че се върнахте жив във Фидлърсджъмп. Всичко, което се е случило там — унищоженият фургон, да се нараните сам с ножа така... Наистина е невероятно.

„В смисъл, че не ми вярваш — помисли Рамон. — Добре, докажи нещо и после ела пак. Тъпанар“.

— Благословен съм — отвърна Рамон и закима като благочестив идиот, пиан от тамян и енорийско вино. — Истински благословен. Бог още не е приключил с мен, нали?

— Не е. Пазете се, сеньор Еспехо. Ще намина, ако се наложи да ви питам за още нещо.

— Всичко, с което мога да помогна — отвърна Рамон, едва ли не натъжен, че полицаят става от леглото му. Обичаше усещането, когато печели. Размениха си още няколко неискрени учтивости и следователят си отиде. Рамон се отпусна на възглавницата и отново премисли всичко.

Знаеха, че Джони Джо, въпреки всичките му провали като добър гражданин и почтено човешко същество, не е убил европейеца. Беше просто удобният кучи син за бесилката, изкупителната жертва — и ако не беше той, какво пък, майната му, поне го заслужаваше заради някой друг случай, когато беше убил и се беше измъкнал. Следователят знаеше, че това е пълен боклук. По дяволите, цялата колония сигурно знаеше, че е пълен боклук. Но какво можеха да направят? Да кажат на енье, че са се издънили? Че дори не са могли да хванат истинския убиец? Че са *излъгали*? Щеше да е самоубийство. Разследването беше приключило. Ако Рамон не им го отвореше отново, а той нямаше намерение да го прави, делото щеше да си остане затворено.

Не че на ядачите на млади щеше да им пука, така или иначе. Какво правеха хората помежду си беше без значение, защото човечеството не беше вид, от който енье се интересуваха, освен там, където хората бяха полезни. Да ги впечатлиш с усещане за законност, справедливост и ред в колонията беше все едно глутница псета да се опитат да впечатлят кучкаря си, като вият в хармония. Но губернаторът не знаеше това и така, по един извратен начин, така както всички не можеха да разберат нечовеците, това щеше да спаси задника на Рамон.

Да, той можеше да се окаже следващият обесен, когато се наложеше удобен „извършител“ да поеме греха за нещо, но *този* път, за *това* убийство, губернаторът на колонията щеше да го духа. Какво друго можеха да направят?

Някаква тежест се вдигна от него и той се засмя с облекчение. Първоначалният му план действаше. Беше се губил из джунглата достатъчно дълго, та проблемът да се реши сам. Вече беше в безопасност. Чувстваше го.

Почти две седмици по-късно Рамон разбра какво е пропуснал.

26.

Излезе от болницата след осем дни, неукрепнал и с атрофирани крака. Беше облякъл една от ризите си и брезентови панталони — Елена му ги беше донесла един следобед, докато бе спал. Ризата беше доста голяма, широка на раменете и в гърдите, знак колко е отслабнал през времето, преживяно из горите и по реката. Новите белези наболяваха понякога, ако направеше грешно движение. Корабите на енье все още кръжаха високо над планетата, но тук, сред уличните продавачи, цигански лодки, сополиви улични музиканти с полунастроени китари и улични хлапета, пушеци цигари по ъглите, чуждите кораби не изглеждаха чак такава заплаха.

Беше решил първо да се отбие при Мануел Гриего. Щеше да му трябва нов фургон. Нямаше нужните пари, за да го купи наведнъж, а никоя банка на колонията или извън нея нямаше да му отпусне достатъчно голям заем, за да покрие разхода. Оставаше да сключи някои сделки и Мануел беше добре за начало. Но магазинът му беше далече от центъра, в края на съседния Нуево Жанейро, където живееха повечето *португезе*, а Рамон усети, че се уморява по-бързо, отколкото беше очаквал. Нямаше никакви пари и само една временна идентификационна бележка от болницата. Още досадни неща, с които трябваше да се справи през следващите дни. В момента това означаваше, че щом седне на пейката в края на парка, ще му мирише на наденици, лук и печени чушки на подвижната скара, но няма да може да си купи.

В известен смисъл виждаше за първи път този град, втория си дом. Точно тези очи никога не бяха гледали тесните кафяви улици или пожълтялата трева на парка. Точно тези уши не бяха чували настойчивия крясък на градските плескуни или сърдития грак на *тапанос* от клоните на дърветата по брега на канала. Рамон се помъчи да се съсредоточи върху това какво изпитва, да потърси в душата си някакво притеснение или объркване, по-силно от обичайното. Но това, което всъщност чувстваше, беше умора, нетърпение и яд, че е твърде

слаб, за да продължи да върви натам, накъдето иска, и без пукната пара, за да вземе рикша или автобус.

Очевидното място, където можеше да отиде, бе домът на Елена. Нямаше къде да спи, а тя му беше донесла дрехи, тъй че скандалът им отпреди да замине сигурно беше забравен. А тя щеше да има храна. Може би и секс щеше да му предложи, ако ставаше за това.

Почти се изкушаваше първо да се отбие в „Ел Рей“ да благодари на Микел Ибрахим, че бе скрил онзи нож от полицията. Но после отново си спомни, че няма никакви пари, а да опитва да удари безплатно бира щеше да е най-скапаният израз на благодарност. Вдиша дълбоко — ноздрите му се изпълниха с озоновата воня на градския въздух — и се надигна от пейката. Домът на Елена — това беше. А с това — и Елена.

Пътят не беше дълъг, но му се стори дълъг. Когато стигна до месарницата под жилището ѝ, имаше чувството, че е газил цял ден през гъстите храсти, с Манек до него. Докато се качваше по мръсното, вмирисано на мухъл стълбище, се зачуди какво ли щеше да си помисли Манек за този широк плосък човешки кошер, открит към небето. Реши, че извънземните щяха да го оценят като наивност, като кюй-кюй, излезли да пасат в моравата, където под слънцето се грее чупакабра. Корабите на енье прелитаха високо горе, изчезваха за миг и се връщаха отново.

Рамон спря на горната площадка и набра кода с тайната надежда, че Елена го е сменила в пристъп на яд, когато се бе измъкнал от нея. Но когато и последната цифра светна в зелено, ключалката прещрака, пантите изсъскаха и вратата се отвори широко, разбра, че са му простили.

Елена не беше вкъщи, но килерите бяха заредени с храна. Рамон отвори консерва боб — от самозагриващите се — и го изяде с една бира. Имаше вкус на подгриващия елемент, но не чак толкова, че да му развали апетита. Леглото миришеше на застоял пушек и евтини ароматни свещи. Следобедната светлина открояваше мръсното по прозорците; стоножки лазеха по тавана, въздухът вонеше на кланица от месарницата долу. Рамон се изтегна на леглото с натезали ръце и крака. Затвори за миг очи... и ги отвори в паника. Нещо го беше спипало, душеше го, дърпаше го от земята. Беше вдигнал ръка и стиснал юмрук, готов да убие извънземния или двойника си, или

сахаела, или чупакабрата, или ченгето, преди размътеният му мозък да разпознае връска. Не беше тревога. Нито боен вик. Беше Елена, побъркана от радост.

— По дяволите — изпъшка той, но толкова тихо, че тя май не го чу, макар да беше допряла глава до неговата. Заплахата отмина. Елена се отдръпна от него, ококорила очи и свила устни като кукличка. Не изглеждаше толкова зле.

— Не ми каза, че излизаш — промълви тя, донякъде с укор, донякъде — доволна и изненадана.

— Казаха ми го едва днес — излъга Рамон. — А и да знаех, какво щеше да направиш? Да пропуснеш работа?

— Щях. Или щях да пратя някой да те вземе. Да те доведе тук.

— Мога да ходя — сви рамене Рамон. — Не е далече.

Тя го хвана за брадичката, поклати я, после го погъделичка отдолу с пръст, все едно че беше някое бебе. Очите ѝ грееха весело. Познато му беше това изражение и нещастният му пострадал penis леко се размърда.

— Големият мачо като тебе няма нужда от помощ, а? Познавам те, Рамон Еспехо. Познавам те по-добре, отколкото се познаваш самият ти! Не си толкова корав.

„Отрязях си собствения пръст“, щеше да ѝ отвърне, но премълча: отчасти защото не беше точно *той* и отчасти — защото нямаше смисъл да ѝ казва каквото и да било. Това беше *Елена*, в края на краищата. Луда за връзване дори когато беше с всичкия си, като сега. Не можеше да ѝ се довери повече, отколкото тя можеше да се довери на него. Както и да изтълкува мълчанието му, не беше това, което си мислеше. Тя се усмихна и поклати бедра.

— Липсваше ми. — И го погледна премерено. Жегна го болка в слабините и Рамон се отдръпна.

— За Бога, жено. Извадиха онова от кура ми само преди три дни. Не ми е минало още долу.

— Така ли? Боли ли? А какво ще кажеш за това?

Направи нещо много приятно с ръката си и го заболя, но не чак толкова, че да ѝ каже да спре.

Следващите няколко дни се оказаха по-добри, отколкото беше очаквал. Елена беше на работа през по-голямата част от деня, оставяше го да спи и да гледа новините. Нощем се чукаха, слушаха музика и

зпаха скапаните теленовели, правени в Нуево Жанейро. Излизаше да походи колкото може, без да се отдалечава много от жилището в случай, че умората го хване бързо.

Силите му се връщаха по-бързо, отколкото бе очаквал. Теглото му все още беше под нормалното — заприличал беше на шибана вейка. Но се съвземаше. Възстановяваше се. Няколко пъти ѝ разказа случката — онази, която беше съчинил. Скоро самият той започна да го вярва донякъде. Спомняше си грохота на свличащия се камък, подскачащия надолу фургон. Спомняше си как тича в студената северна нощ и вижда носещия се към реката фургон. И да не беше станало така, какво толкова? Миналото е такова, каквото си го направиш сам.

Единственото, което помрачаваше това време, бе онзи гласец в главата му, който му напомняше какво всъщност се беше случило, какво беше чул и какво — мислил. В ранните утринни часове, докато Елена все още спеше дълбоко, Рамон се будеше и откриваше, че не може да потъне отново в дрямката. Умът му се връщаше към разбирането, че двойникът му щеше да се оправя по-добре с Елена, че дори онази торба с лайна, която беше хвърлил в реката, щеше да е подобър мъж, отколкото той се опитваше да бъде. Беше решил да скъса с нея, когато се върна, но ето, че беше тук. Пиеше бирата ѝ, пушеше цигарите ѝ, разтваряше ѝ краката.

„Когато нещата се влошат отново — казваше си. — Няма смисъл да приключваш с неща, докато все още са добри“.

И, като призрак, оставаше Лиана. Помнеше как двойникът му бе разказал историята — само перчене и хвалби, без истинската болка. Без загубата. Вече започваше да разбира по-добре защо се беше получило така. Само за да избегне проява на слабост пред друг мъж. Трябваше и на себе си да го разкаже така. А това сега беше по-трудно, след като бе видял всичко, което беше видял. Напомняше си, че е важно да се види с Гриего, но така и не стигаше до това.

Близо седмица след като напусна болницата, се събуди преди разсъмване, измъчен от сънища, които не помнеше. Измъкна се от леглото, навлече един халат и безшумно, доколкото можеше, извади хубавото уиски на Елена от скривалището му зад кухненския килер. Трябваша му три дози и близо час колебание, докато събере смелост да отвори линк към градската директория и да я потърси. Но я намери.

Лиана Делгадо. Все още готвачка, но на друго място. Адресът ѝ беше покрай реката. Сигурно беше минавал сто пъти оттам, залитайки на връщане от баровете. Зачуди се дали тя го е виждала и ако беше — какво си е мислила. Елена измърмори нещо насън. Рамон прекъсна връзката, но идеята, пунала корен там, в джунглата, започваше да расте отново тук, в града.

Искал беше да стане нов човек, подготвял се беше да е друг. Да започне отново. Тъй че защо не? Всички неща, които беше правил и търпял, можеше да отпаднат от него вече толкова лесно сега, със старото му име, лице и самоличност, както можеше да отпаднат, ако двойникът му бе останал жив. Означаваше само да направи нещата, които трябваше да направи: напуска Елена, намира си някое ново място, нов фургон, някакъв друг начин да е себе си. Себе си, какъвто винаги е бил, само че по-добър. И тогава, след като се очистеше от старите неща и си стъпеше на краката, след като щеше да има нещо в банката, а не да трябва да проси от жена само за да не спи в *шибания* парк, Лиана беше в директорията. Можеше да ѝ се обади, стига да му стиска, да отиде при къщата ѝ да пее като влюбен ученик под прозореца на любимата. Той беше Рамон Еспехо в края на краищата. Най-лошото, което можеше да стане, бе Лиана да го изпъди и ако това разбиеше сърцето му, какво? Беше достатъчно силен, за да си направи ново. По-добро.

В другата стая Елена се прозя и се протегна. Рамон удари тайно още една глътка от бутилката и тихо я върна на мястото ѝ, изплакна чашата и се шмугна в банята да махне миризмата от дъха си. Ако Елена откриеше, че посяга без нея на най-доброто ѝ, щеше да му го изкара през носа.

— Ей, сладур — подхвърли ѝ, щом тя се домъкна в кухнята. Косата ѝ беше разчорлена и беше вирнала леко брадичка.

— Не можа ли да направиш малко шибано кафе? — отвърна тя. — Чувствам се адски скапано.

— Трябва да си останеш вкъщи. Вземи си един ден отпуск.

— Неделя е, тъпако.

— Седни — каза Рамон и махна към евтиния пластмасов стол до масата. — Ще ти направя нещо за ядене, а?

Тя се усмихна вяло, черното ѝ настроение се поразсея. Рамон огледа грижливо съдържанието на килера, червените етикети за

трайност по консервите и кутиите малко го затрудниха. Може би беше попрекалил с уискито. Трябваше само да изглежда достатъчно трезвен, докато алкохолът изгори.

Взе консерва черен боб, две тортили, яйца от дъното на хладилника и парче сирене. Малко зелени чушлета и щеше да стане huevos rancheros. Добро ядене, защото с малко практика можеше да се сготви в един тиган. Рамон имаше достатъчно практика с готвенето във фургона, тъй че можеше да се оправи дори и малко пиян.

— Значи вече ще си хванеш работа в града? — попита Елена.

— Не. — Бобът се изсипа от консервата в единия край на тиганчето, засъска и запука, щом сосът започна да ври. Той посегна за яйцата. — Смятам да поговоря с Гриего за наемане на фургон. Ако му обеща част от дохода, ще ми трябва само три-четири добри удара да го изплатя.

— Три-четири добри удара — повтори Елена, все едно беше казал „сера злато и пикая розова вода“. — Кога за последен път си имал три-четири добри удара поред? Кога си имал изобщо?

— Имам някои идеи — отвърна Рамон и още докато го казваше, осъзна, че е истина. В тила му се въртеше някакво зачатие на план. Може би беше там още от първия път, когато бе сънувал за енье и за онова, от което бягаха Манек и събратята му. Усмихна се вътрешно.

Знаеше какво ще направи.

— Трябва да си намериш истинска работа — каза Елена. — Нещо стабилно.

— Не ми трябва. Добър рудотърсач съм.

Елена вдигна ръка като ученичка, поиска думата.

— Последния път, когато отиде навън, се върна три четвърти умрял и без нищо от боклуците ти.

— Лош късмет. Няма да се повтори.

— О. Късмета си ли контролираме вече?

— Беше заради еуропеото — каза Рамон, докато чукваше яйцата. — Той ме гонеше. Беше като проклетие. Този път всичко ще е точно.

— Звучи все едно, че си намерил Господ там — каза Елена и млъкна. Когато отново заговори, гласът ѝ не беше толкова кисел. — Господ ли намери, mi hijo?

— Не. — Рамон смачка шепа сирене върху боба и хлъзна двете тортили на чиниите. Кафе. Трябваше да сложи вода. Знаеше си, че е

забравил нещо. — Нещо друго разбрах обаче.

— Например? — попита Елена.

Рамон замълча, докато поднасяше яйцата, отсипа с лъжица боба и сиренето отгоре, сложи кафето да кипне. Усещаше погледа ѝ върху себе си, нито обвинителен, нито съчувствен. Зачуди се какво става зад очите ѝ; какво означава за нея светът. Беше по-предсказуема, по-позната, но в някои отношения винаги я беше чувствал толкова чужда, колкото Манек. Не ѝ се доверяваше, защото не беше глупав, и все пак имаше нещо, някакъв друг импулс, който го подтикна да заговори.

— Например защо убих европейеца, първо — каза той.

Обясни ѝ колкото можеше по-ясно, макар споменът му да беше все още нещо сумрачно и смътно, нещо, което по-скоро помнеше, че знае, а не в което бе участвал реално. Реконструкция.

Бяха се напили, да. Нещата бяха излезли от контрол, да. Но имаше причина да се случи. Рамон отново го превъртя в ума си. Можеше да обясни казаното от ченгето — жената, смеха. Можеше да се досети, от казаното и премълчаното от близнака му, от онова, което знаеше за самия себе си, за усещането как целият бар се настройва срещу европейеца, а самият той, Рамон, е на гребена на вълната.

Можеше със сигурност да каже какво беше, когато всички в уличката се бяха отдръпнали, всички, които му бяха подвиквали, за да го окуражат. Чувството за самота и за измяна. Беше станал каквото искаха да е и го бяха изоставили заради това.

Европейецът, момичето, смехът. Всъщност изобщо не беше заради тях. Рамон не го беше убил, защото шибанякът трябваше да умре или защото жената беше една от тях, а мъжът външен, или за да я защити от насилие. Рамон го беше направил, за да си мислят другите хубави неща за него. Беше убил от нужда да е част от нещо.

Поклати глава и се усмихна. Елена не беше докоснала храната си. Кафето беше хладко, бобът — студен като масата. Очите ѝ бяха впити в неговите, изражението ѝ — неразгадаемо. Рамон сви рамене, изчакваше я да проговори.

— Бил си се заради някаква шибана жена? — попита Елена.

— Не. Не беше така. Онази дама беше с него, но...

— Не ти е харесало как се държи с нея и си предизвикал боя. Пиян егоистичен кучи син! А какво, мамка му, ѝ е на жената, която те

чакаше тук? Трябвало е да рискуваш да те убият, задник скапан, заради някаква *пута*, и за какво?

Рамон усети гнева, надигаше се в гърдите му. Беше й казал, беше оголил душата си пред нея, и единственото, което тя може да направи, бе да го обърне в някакъв тъп скандал от ревност. Беше й говорил истински, беше й говорил така, както трябваше да си говорят истински любовници — и да получи това. Поредния шибан куп обвинения. Поредния боклук. Лицето му се наля с кръв, юмруците му се свиха.

Но после гневът заглъхна, яростта пропадна някъде дълбоко. Елена хвърли чинията си по него, храната се плисна в стената, събра моментално гмеж от стоножки. Рамон гледаше всичко това все едно, че ставаше някъде другаде, с някой друг. Знаел го беше, нали? Знаел беше, че няма да може да го чуе. Че дори да й се обясни по най-добрия възможен начин, тя няма да разбере. „Ако лъвовете можеха да говорят“, спомни си думите на Ибрахим.

— Това не се случва — промълви Рамон. Кротко, съвсем спокойно. Спокойствието му като че ли я стъписа, извади я от гнева. Видя, че се опитва да си го върне, и стана. — Ти не си лош човек, Елена. Малко си луда, но не виждам как може да живее човек в този шибан град, без да полудее малко. Но това...

Посочи храната, капеща по стената, малките й свити юмруци, жилището. Обгърна с жеста целия им живот заедно. И каза:

— Това повече няма да се случи.

Елена се опита. Провокираше го, крещеше. Засипваше го с обиди, дразнеше го колко жалък бил в леглото, всички неща, които беше правила преди, познатата, обичайната лудост. Когато стана ясно, че ще си замине, тя заплака, а после утихна, все едно мислеше над пъзел. Едва вдигна глава, когато той затвори вратата след себе си.

След час Рамон крачеше покрай реката, заслушан в музиката от лодките. Носеше чанта, натъпкана с два чифта бельо, четка за зъби, няколко документа, които беше оставил в жилището й. Всичко, което притежаваше. Слънцето блестеше над водата, а въздухът беше хладен, с първата захапка на есента. Беше все едно, че се е родил отново. Нямахше нищо — и все пак не можеше да се сдържи да не се усмихва. А някъде близо, в едно от малките жилища с тревясали дворове и течачи покриви, Лиана уреждаше живота си. Нямахше да е толкова трудно да я намери. И беше свободен човек.

Най-напред обаче беше Мануел Гриего и проблемът с фургона. Бъдеще трябваше да се създаде. И той вече имаше план за това.

— Рамон Еспехо?

Рамон спря, обърна се. Мъжът изглеждаше познат, но от фургона зад него трябваше да се приближат и двамата униформени катили, та лицето и гласът да добият контекст. Мъжът от полицейското управление. Ченгето. Рамон помисли да побегне. До реката бяха само няколко метра; можеше да скочи, преди да са го хванали. Но можеше да вземат лодки и да го измъкнат като най-гадната риба на света. Кимна за поздрав и каза:

— Ти си онова ченге. — Умът му заработи трескаво. Елена. Трябваше да е Елена. Обадила се е на ченгетата и им е снесла всичко, което ѝ беше разказал за европейеца. Бог току-що се бе отзовал на молитвите на Джони Джо.

— Рамон Еспехо, имам заповед от губернатора за вашето задържане за разпит. Можете да дойдете с нас доброволно или да ви арестувам. Както пожелаете.

Имаше блясък в окото на ченгето, живец в гласа му. Денят му вървеше добре днес.

— Не съм направил нищо — каза Рамон.

— Не сте обвинен, сеньор Еспехо. Трябва само да поговорим с вас за нещо.

Къщата на участъка беше най-старата в Диеготаун, израснала още с идването на първите колонисти и неподновявана оттогава. Там, където се виждаше, хитиновата надстройка беше посивяла от времето. Гипсът и боята бяха освежени заради енье, но сградата все пак изглеждаше стара, тъжна и мрачна. Злокобна.

Стаята за разпити не беше съвсем непозната територия за Рамон. Мръсни бели плочки, зацапани от неидентифицируеми петна и застрашителни пукнатини и щръбки. Дълга маса, нагласена малко прекалено високо, метален стол, занитен за пода и нагласен малко прекалено ниско, така че да се чувстваш като безпомощно хлапе. Светлината беше прекалено ярка и синкава, така че всички тук изглеждаха като мъртъвци. Въздухът беше застоял, спарен и неподвижен като в гробница — Рамон имаше чувството, че вдишва едни и същи четири глътки, откакто бяха влезли. Нямахше нито часовник, нито прозорец. Нищо, което да му каже колко са се

проточили часовете. Единствената му компания беше униформеният пазач, който му каза, че не може да пуши, и старата плоска наблюдателна камера, монтирана в ъгъла на стената под тавана. Обстановката беше замислена да накара човек да се почувства дребен, незначителен и обречен. Действаше доста добре и Рамон усещаше как негодуванието от това подклажда гнева му.

Гняв към Елена и към полицията, към европейеца и към кошера на извънземните, и към мъртвия му двойник. Не беше рационално, нито разбираемо дори, но само на него можеше да заложи сега и затова го подклаждаше. Нямаше пари за адвокат. Нямаше да се намери никой, който да го защити, ако не го направи самият той. А каква защита можеше да предложи? Че е бил толкова пиян, че не помни да го е направил? Елена щеше да е повече от щастлива да пофлиртува със съдията, да разкаже каквото знае и да забрави тази история завинаги. Че е било в самозащита? В защита на жената с правата коса? Дори не можеше да си спомни какво точно е станало, нито един смислен детайл. По-добре щеше да е да твърди, че изобщо не е бил в „Ел Рей“, когато е станало, каквото и да сочеха показанията на свидетелите и отпечатъците по гравитационния нож.

Не, доколкото можеше да прецени, беше си много здраво прецакан. Когато вратата се отвори и звукът от гласове най-сетне проряза спарения въздух, Рамон тъкмо бе решил, че ще е по-добре да скочи на нещастния *pendejo*, когото пращаха да говори с него. Поне щеше да нанесе някоя поразия, докато го свалят. И щеше да направи точно това, ако в стаята беше влязъл човек.

Енѐ беше като скала: зелено-черната му кожа с тъканта на лишей, сребристите като на стрида очи, вместени в бели месести влажни цепки. Малката пъпчеста уста — без устни и закръглена, — където се криеше клонът. Вонята на киселина и пикня изпълни стаята, когато съществото се дотътри в ъгъла под наблюдателната камера и се изгърби, впило очи в Рамон. Полицаят, който го беше посетил в болницата и окаишил на улицата, влезе след него. Този път не беше толкова самодоволен, бе присвил устни и се бе навъсил делово, колосаната му риза му стоеше някак неудобно. Носеше черна платнена чанта в едната си ръка и цигара в другата. След него влезе още един — по-възрастен и облечен по-добре. Шефът на жалкия скапаняк. Рамон

вдигна поглед към черното механично око на камерата и се зачуди кой ли още го наблюдава.

— Рамон Еспехо? — каза следователят.

— Да речем — отвърна Рамон и посочи с брадичка към съществото. — Тая тъпня?

— Ще ви зададем няколко въпроса — каза полицаят. — Разпореждането на губернатора е да отговорите пълно и честно. Ако не го изпълните, ще бъдете обвинен и наказан. Разбирате ли какво казах току-що?

— Бил съм арестуван и преди, есе. Знам как е.

— Добре — каза следователят. — Тогава можем да преминем направо на въпроса.

Вдигна платнената чанта на масата, дръпна ципа и извади нещо. След това разгъна нещото с широк жест — сигурно го беше упражнявал поне един час, кучият му син.

Мръсни дрипи, с почернели петна от кръв, нарязани на места почти на ивици. Можеше да са били кожа някога или дебел плат. Беше наметката му. Същата, която носеше, докато вървеше през северната джунгла, същата, с която беше увил ръката си в последната битка с двойника си. Същата, която Манек и извънземните му бяха дали. Погледна нагоре в лъскавите очи на енье и не видя нищо, което да може да разбере. Съществото изсъска и си подсвирна.

— Сеньор Еспехо — каза следователят. — Ще бъдете ли така добър, моля, да ни кажете къде точно намерихте това?

Бяха започнали Бог знае от колко далече, отпреди колко хиляди — с времето забавяне, мамка му, може би милиони — години. Дошли бяха от някаква чужда киша под някоя забравена звезда, бяха се борили, били и еволюирали също както човешката раса се беше издигнала от дребни жалки бозайници, криещи се от динозаврите. А след това бяха дошли сребърните енье, избиха бяха децата им, разпръснали ги бяха сред звездите. Векове и векове в мрака, в сляпо бягство. Една група по този път, друга — по онзи. Толкова много изгубени. А после тук, на Сао Пауло, далече на север, където се бяха завили с планините като дете с одеяло. Да не го видят чудовищата.

Толкова дълго, толкова далече, а след това да оставят всичко в ръцете на един егоистичен шибаняк, здравата загазил със закона. Рамон почти изпита жал за тях.

„Ще ви убия всички — беше си помислил в онзи първи ден, с току-що заровилия се в плътта му *сахаял*. — Все някак ще отрежа това нещо от гърлото си. И ще се върна и ще ви убия всичките“.

И ето, че сега имаше своя шанс. Почеса се по ръката, въпреки че не го сърбеше.

— Може ли цигара?

— Защо първо не отговорите на въпроса ми — каза стиснал челюсти следователят.

Нищо нямаше да спечели, ако излъжеше. Манек и другите го бяха използвали. Бяха го създали като инструмент, за собствените си егоистични цели. Ако ги издадеше на енье, щеше да разчисти сметките си с тях и това щеше да го направи герой в очите на губернатора, всичко наведнъж. Имаше всякакво основание да им каже всичко. Точно както беше имал всякакво основание да си стои настрана в „Ел Рей“. Но на другата страна на везните бяха *кии*, малките. Убити без никаква причина, която Рамон или Манек можеха да проумеят.

Това, както и фактът, че не му допадаше идеята да играе по свирката на някакъв *шибан* извънземен, все едно дали беше Манек, или енье.

— Може би ще ми кажете от къде на къде ви интересува това?

Шефът на следователя хвърли поглед към енье, после — към наблюдателната камера и обратно. Съвсем леко трепване, като издал се играч на покер.

— Бихме искали да знаем — каза ченгето.

— Губернаторът иска да знае за шибаната ми банска хавлийка? И гащите ми ли ще ви накара да душите? Майната му.

Енье проговори. Гласът беше тънък, писклив и непривичен — същество, говорещо на език, който е не само чужд, но почти немислим за него.

— Защо ти отказваш?

Рамон вирна брадичка към следователя.

— Не ми харесва този шибаняк.

Енье помисли, дългият му език пробяга навън и омаза гърдите със слуз. Следователят едва не посиня от яд, но замълча. Чужденецът вече водеше шоуто, властта съвсем явно се беше прехвърлила. Рамон се постара да задържи тялото си отпуснато, докато мислите му се въртяха трескаво. Част от ума му беше завряла от паника, друга част остана предизвикателна и непокорна. Беше като в битка.

Харесваше му.

— Ти — каза енье. — Който наричат Пол.

Следователят зае почтителна поза, само дето не тракна токове. Рамон поклати глава отвортен.

— Ти си отстранен. Напусни. Не се връщай.

Следователят примига, устата му зяпна за миг, след това се затвори шумно. Погледна началника си, но той само сви рамене и кимна към вратата. Следователят — Пол — излезе от стаята за разпити вдървен, все едно че му бяха забили метла в задника. Рамон вдигна пръст към останалия вътре човек.

— Ей, ese. Сега ще я получа ли тая цигара?

Инспекторът беше по-възрастен и гневът му оставяше място за хумор в ъгълчетата на очите. Извади от джоба си евтина самозапалваща се цигара, драсна я на пода и я изтъркаля горяща по масата към Рамон. Миришеше на мухлясал картон и на нечий задник. Рамон дръпна дълбоко и издуха пушека на кръгчета, докато говореше.

— Това ми е хавлийката. — Посочи с лявата си ръка. — Имам си я от години. При злополуката с фургона ми значи си спях. Само това

бях изнесъл. Мамка му, защо не взех и обувките? Още имам мехури.

— Откъде дошло? — изчурулика енъе.

Дотук Рамон се беше оправил с лъжата си. За кратко дори беше изпитал гордост от нея.

— От вас — отвърна сега.

В последвалата тишина инспекторът се наведе напред, само на сантиметър. В гласа му имаше колкото топла добронамерена шега, толкова и хладна, стоманена заплаха.

— Не прекалявай, hijo.

Туловището на енъе се люшна напред-назад, очите бавно се завъртяха. Езикът му, слава Богу, се беше прибрал в скрития клюн. Рамон знаеше от времето си с тях, преди години, че когато едно енъе спре да се облизва, значи е доста ядосано.

— Спечелих го по пътя насам — каза Рамон. — От Земята. На кораба на енъе. Двама от вашите искаха да се научат да играят покер. Играта вървеше, тъй че ги пуснахме да влязат. Издъниха се. По едно време се напих, давам на оня, големия pendejo, да заложил шибаната си хавлия вместо уиски. Каза, че му била боен сувенир или някакви такива говна. Не го схванах изобщо. Както и да е, той губи четворки и седмици на моите три дами и аз печеля хавлията. Беше по-голяма тогава. Накарах го да я подреже отдолу да ми става, но доста добре издържа досега. — Замълча да дръпне отново. — Сега ще ми кажете ли какво му е толкова важното на това?

Воня като от развалени яйца и варена ряпа изпълни стаята, толкова силна, че му залютя на очите.

— Този да бъде изолиран — каза енъе. Очите му не се откъсваха от Рамон, но беше ясно, че говори на инспектора. — Без никаква комуникация.

— Ще се погрижим за това, сър — отговори инспекторът.

Енъе се обърна и Рамон видя как старшият се вдърви, щом езикът на съществото се показа и го близна за довиждане. „Доста добре го понесе“, помисли Рамон. Някаква следа от насмешката трябваше да се е показала на лицето му обаче, защото когато енъе се изтътри от стаята, началникът вдигна вежда и го изгледа без капка хумор. Рамон сви рамене и допуши цигарата. Имаше чувството, че ще му е последната за доста време.

Две униформени ченгета влязоха да го придружат до новата му квартира. Килиите под участъка също не бяха съвсем нови за Рамон, но за първи път вървеше трезвен по сивите циментови коридори. Зърна за миг инспектора, който още бършеше врата си с носна кърпа и говореше с някакъв висок стегнат мъж, в когото Рамон след миг разпозна губернатора. Трето лице вдигна очи към него, докато завиваше — жена с тъмна права коса. На слизане по стълбите Рамон съжали, че не му бе останал шанс да ѝ махне. Не я беше виждал след онази нощ в „Ел Рей“.

Долу в килиите чакаше следователят. Рамон отдалече усети гнева му — излъчваше се от него като зной. Стомахът му се сви, устата му пресъхна. Пазачите го спряха и ченгето закрачи като дива котка напред.

— Знам, че лъжеш — каза следователят. — Мислиш си, че можеш да ги преметнеш с някаква тъпа история как изчезнал фургонът ти? Говното ти надушвам.

— И какво според тебе крия? — отвърна Рамон. — Мислиш, че всичко това е част от някакъв голям шибан план? Излизам навън, губя всичко, което имам, едва не умирам, и всичко заради някаква скапана хавлия? Какво си смъркал, а?

Полицаят пристъпи по-близо, впи очи в неговите. Дъхът му беше неприятно топъл. Миришеше на пипер и текила. Беше с пет-шест сантиметра по-висок от Рамон и се изпъна да го изтъкне. Рамон едва надви инстинкта да отстъпи назад, по-далече от гнева му.

— Не знам какво криеш — каза ченгето. — Не знам и защо се интересуват ония шибани лизачи на камъни. Но знам, че не Джони Джо Карденас е убил онзи посланик. Тъй че нещо против да ми кажеш какво всъщност става?

— Представа нямам, пич. Тъй че нещо против да ми се разкараш от пътя?

Нещо като полузъбене, полуусмивка изкриви устата на полицаия, но той се дръпна встрани и се обърна към пазача:

— Сложете го в дванайсета.

Пазачът кимна и подкара Рамон. Беше все едно, че влизаше в убежище против силна буря: подсилен бетон и небоядисани врати с панти от композит. Рамон се остави да го обърнат към една от пресечките на коридорите, а после по къс проход. Въздухът беше

застоял и душен. В една от килиите някакъв нещастник ревеше проклетия. Рамон се опита да отърси всичко това от ума си, но напрежението във вътрешностите го стягаше все по-силно и по-силно. Колко дълго щяха да го държат тука? Щеше ли да дойде някой в негова защита?

Нямаше си никого.

Вратата на килия дванайсет се отвори безшумно и Рамон пристъпи вътре. Беше малко помещение, но не и тясно. Четири нара до всяка стена, открита дупка в средата за тоалетна. Светлината беше бял луминесцент, скрит зад предпазно стъкло в тавана. Някой беше издраскал в стъклото думи, но лампата беше прекалено ярка и не можеше да се разчетат. Вратата се затръшна, магнитният лост изщрака глухо. Един мъж на един от долните нарове се обърна да го погледне. Беше огромен. Широк в раменете, черепът му — покрит с евтини татуировки и тънка черна четина, започнала да посивява на слепоочията. Очите му бяха като на куче. Топките на Рамон се опитаха да изпълзят нагоре по корема му.

— Здравсти, Джони Джо — каза Рамон.

Извлякоха го навън, преди Джони Джо да е успял да го довърши съвсем, и го замъкнаха в друга килия. Рамон легна на циментовия под и усети, че диша. В устата му имаше вкус на кръв. Май беше изгубил два зъба. Луминесцентът в тази килия беше изключен, така че беше съвсем като в гроб. Или в цистерната на извънземните. Изкикоти се на това, а след това — на болката, дошла след кикота. Смехът можеше да е и нещо друго. Отчаяние. Болка.

Да си стигнал толкова далече, да си изтърпял толкова много, само за да изгниеш в килия под участъка на губернаторската полиция. И за кого? За извънземните, които го бяха унизили и използвали? Пукаше му за тях. Нищо не им дължеше. На Манек и на шибаняците като него. Не им дължеше нищо. Вече не помнеше защо си го беше въобразил това. *Кии*, избитите от енье, не бяха човешки бебенца. Нищо не значеха. Ако просто им *кажеше*, можеше да си иде. Можеше да намери Лиана. Може би да прати писмо на Мартин Касау, да каже колко съжалява и че разбира защо Мартин се бе опитал да го убие. Можеше да седи до реката и да слуша плясъка на водата по камъните на кея. Можеше пак да си вземе фургон и да замине в пустошта, където

нямаше нито хора, нито извънземни, нито затвори. Само трябваше да им каже.

Надигна се на лакти и изграчи:

— Ще кажа. Хайде, *pendejos*. Искате да знаете какво знам аз ли? Ще ви кажа. Само ме пуснете!

Никой не го чу. Вратата не се отвори.

— Само ме пуснете.

Испадна в изтощителен сън там, на пода, и засънува, че двойникът му е в килията с него, пуши цигара и дрънка за някакви сексуални подвизи, които Рамон не помнеше. Опита се да му изреве, че са в опасност, че трябва да се разкарат оттук, а после си спомни, че другият е мъртъв. Двойникът му, който също така стана Манек и Паленки, вече беше подхванал някакво сладострастно описание как чукал онази с европейеца, когато Рамон успя да се намеси — възрази по-скоро мислено, отколкото с думи, че това изобщо не се е случвало.

— Откъде знаеш? — попита двойникът му. — Ти не беше там. Откъде знаеш?

— Аз съм Рамон Еспехо — извика Рамон и се събуди от вика си.

Беше тъмно. Затворническият под беше по-корав от камък под гърба му. Рамон тръсна глава и последните пипала на кошмара се магнаха. Надигна се с мъка и опипа раните си. Реши, че са повече болезнени, отколкото опасни. Обзе го погнуса — заради слабостта му, заради готовността му да помогне на полицията дори след това, което му бяха причинили. Манек и извънземните го бяха окаишили като псе, но не го бяха заключвали с психопат просто за забавление. Трябваше да си човек, за да го направиш.

— Ще ви убия, скапаняци — заговори той на въображаемото ченге, инспектора, губернатора. — Все някак ще се измъкна оттук и ще ви убия един по един, жалки *pendejos*!

Не беше убеден обаче. Когато вратата се отвори, разбра, че е заспал отново. Инспекторът влезе, светлината от коридора очерта нимб около него. Щом очите на Рамон свикнаха с нея, той видя на лицето му примирение и лека насмешка.

— Не изглеждате добре, сеньор Еспехо.

— Да бе. Направи десет рунда с Джони Джо Карденас да те видя ти как ще изглеждаш.

— Нормално ще си изглеждам — каза инспекторът. — Обесихме го тази сутрин. Искате ли цигара?

— Не — отвърна Рамон. — Спирам ги. — После, след миг, протегна ръка. Инспекторът се наведе, драсна цигарата в пода и му я подаде.

— Носят и храна. И съжалявам за Пол. Не се справя толкова добре, когато някой го притесни. Реагира емоционално.

— Така ли го наричате?

Инспекторът сви рамене като човек, изтърпял твърде много години този свят.

— Все някак трябва да го нарека, нали? Ще направят версията ви на пух и прах. Просто ви го казвам, Рамон. Това ще стане.

— Защо да лъжа за фургона, че...

— На никой не му пука за фургона. Енъе са се побъркали около тази наметка. Тя е някакъв чужд артефакт.

— Точно това го казах и аз!

Инспекторът все едно не го чу.

— Ако криете нещо, ще го разберем. Губернаторът няма да ви пази. Знае, че вие убихте посланика от Европа, въпреки че не иска да го признае. Ченгетата... е, не можем да ви пазим, ако губернаторът не иска. Енъе са побеснели. Ще поискат да ви предадем на тях.

Рамон дръпна дълбоко от цигарата. Когато издиша, видя къде слабото течение от коридора засмуква въздуха и го завърта. Димът бе направил потока видим.

— Преговаряш от тяхно име?

— Казвам, че ще е по-добре да им кажете това, което искат да научат. Цялата сила е в тях.

Рамон отпусна глава на коленете си. Врълхлетя го спомен, първият проблясък от този вид от много дни... последният, който щеше да го споходи, както се оказа. Беше започнало със смях. Женски смях, пробил над щракането и звъна на машината пачинко. Рамон беше в „Ел Рей“. Споменът сега бе съвсем ясен. Вонята на дим, гладко черното на бара. Помнеше чашата в ръката си, как звънваше, щом я чукнеш с нокът. Как задното огледало изглеждаше сиво от ниските светлини. Свиреше музика, но тихо. Никой не беше платил, за да включат колоните достатъчно силно за танци.

— Става дума за силата — каза европейецът. Гласът му беше прекалено силен. Беше пиян, но не толкова, колкото се преструваше. Акцентът му беше силен и носов. — Разбираш ли какво имам предвид? Не като насилие. Не *физическо* насилие.

Жената до него се озърна из бара. Вътре имаше може би двайсетина души и всички можеха да чуят разговора между нея и спътника ѝ от Европа. Тя засече само за част от секундата очите на Рамон, отразени в огледалото, после погледна настрани и се засмя. Нито се съгласи с европейеца, нито възрази. Той продължи, все едно че му беше отвърнала; това, че мнението ѝ беше без значение, само доказваше позицията му.

— Имам предвид, да вземем *теб* — каза той с ръка на нейната, все едно я сочеше. — Ти излезе с мен, защото беше длъжна. Не, не. Не ми възразявай, няма проблем. Имам богат опит, да. Разбирам. Аз съм големият пътуващ тузар и твоят шеф иска да е сигурен, че съм щастлив. Това ми дава сила, разбираш ли? Властта е сила. Ти излезе с мен и дойде в този бар, нали?

Жената каза нещо, но гласът ѝ беше много тих, за да се чуе, устата ѝ — присвита в усмивка. Не подейства.

— Не, сериозно — продължи мъжът. — Какво би направила, ако ти кажа, точно сега, да дойдеш в стаята ми с мен и да те чукам? В смисъл, наистина ли си в положението да откажеш? Би могла, нали? Би могла да кажеш, че не искаш. Но тогава ще наредя да те уволнят. Просто така. — Щракна с пръсти и се усмихна хладно.

Рамон отпи от чашата си. Уискито изглеждаше разрежено. Но беше слушал приказките на онзи от Европа от доста време и ледът се беше разтопил до малки кръгчета, колкото нокътя на кутрето му.

— Или даже не в стаята ми — каза европейецът. — В уличката, отзад. Мога да те изведа там и да ти кажа да си смъкнеш тази рокличка, да си разтвориш краката и сериозно, какво би могла да направиш? Просто хипотетично, нали. Просто казвам: какво ако? Това имам предвид под сила. Имам власт над теб. И не защото съм добра личност, а ти си лоша. Изобщо не става въпрос за морал.

Ръката му се смъкна от нейната. От мястото си Рамон предположи, че е продължила по бедрото ѝ или може би дори по-нататък. Тя вече седеше много сковано. Все още се усмихваше, но усмивката беше крехка. Машината пачинко беше спряла. Никой друг в

бара не говореше, но европейецът не го забеляза. Или може би го забеляза и точно това беше целта: всеки да чуе и да разбере. Рамон срещна очите на Микел Ибрахим и почука по ръба на чашата си. Барманът не проговори, просто му сипа още.

— Всичко е в силата. — Гласът на оня вече бе по-тих. В думите имаше басова нотка. Жената се засмя и избута косата си назад. Нервен жест. — Разбираш ли какво ти казвам?

— Да — каза тя. Гласът ѝ бе по-тънък. — Наистина. Но мисля, че е време да си...

— Не ставай — каза европейецът. Не молеше.

„Боклук“, прошепна някой. Рамон си допи уискито. Беше му четвъртото. Може би петото. Микел имаше кредитните му данни. Ако беше без пари, Микел щеше да го е изритал навън. Рамон остави празната чаша на бара и бавно, преднамерено, постави двете си ръце с дланите надолу, и ги изгледа. Ако беше прекалено пиан, нямаше да му се сторят неговите. Приличаха на неговите. Като цяло. Беше достатъчно трезвен. После погледна напред и се видя в мъглата на огледалото; видя, че леко се усмихва. Жената се засмя. В смеха ѝ нямаше веселост. Имаше страх.

— Искам да кажеш, че разбираш — каза европейецът. Гласът му беше тих. — А след това искам да дойдеш с мен и да ми покажеш колко много си съгласна с мен.

— Ей, *pendejo* — каза Рамон. — Сила ли искаш? Какво ще кажеш да дойдеш навън и да ти сритам *шибания* гъз?

Европейецът се обърна, изненадан. Последва миг на пълна тишина, а след това барът ревеше, всички бяха станали на крака, ръкопляскаха. Рамон видя мига на страх в очите на мъжа от Европа, последвалия гняв. Намести ножа в ръкава си и се ухили...

— На какво се усмихваш, *hijo*? — каза инспекторът.

— Просто си мислех за нещо — отвърна Рамон.

Дълга пауза. Инспекторът се смъкна до него, все едно двамата бяха затворници в една и съща килия.

— Ще промениш ли версията си?

Рамон дръпна дълго от цигарата, въздъхна бавно и издиша дълга сива струя дим. Няколко коментара, един от друг по-гадни, му минаха през ума. Неща, които можеше да каже, за да им покаже на тия колко

не го е страх от тях, нито от извънземните, за които се бяха направили на ловни кучета. Накрая каза просто:

— Не.

— Твоя работа.

— Все пак ще получа ли храна?

— Разбира се. И си направи една услуга. Премисли. И го направи бързо. Пол има една идея как да покаже на енье, че си пълен с говна. И ако те поискат да те качим на кораба им, заминаваш. И тогава си обречен.

— Благодаря за предупреждението — каза Рамон.

— De nada — отвърна инспекторът. От тона му ясно се разбираше, че за него *наистина* не е нищо. Тъй или иначе.

28.

Времето в килията беше странно нещо. Тъмнината го беше оставила с чувството, че е захвърлен и забравен. Сега, когато бяха включили осветлението, имаше усещането, че го наблюдават непрекъснато. Светлината беше безжалостна: правеше всяко петънце и драскотина в килията съвършено ясни. Рамон огледа раните си и заключи, че ще го боли и ще пикае кръв още дни наред, но пък нямаше да е последният, убит от Джони Джо Карденас. Щеше да се възстанови... ако енъе му позволяха.

Имаше истории — всички официално отричани — какво ставало с хора, прегрешили срещу екипажите на транспортните кораби. Рамон беше слушал доста от тях и им вярваше — или не, според това кой ги разказваше, кога и къде. След като беше стигнал в колонията, всички те придобиха статута на разкази за призраци. Бяха забавно плашещи и нелепи, но не и нещо, за което да си хабиш времето в мислене. Сега обаче се чудеше. Ако го вземеха, щеше ли да издържи?

Нищо нямаше да спечели, ако запазеше тайната на Манек, след като енъе бездруго щяха да я изтръгнат от него. Касапницата, която щеше да последва, щеше да е същата. Все едно щеше да е дали Рамон е предложил информацията, или са я измъкнали сами. Освен, разбира се, за самия него.

От друга страна, той беше корав кучи син. Тъй че може би щеше да издържи дори да се опитаха да го прекършат. Нямаше как да го разбере, без да е опитал.

Вместо да се занимава повече с това, се опита да напипа момента, в който беше престанал да мисли за Манек и извънземните под планината като за свои врагове. Трябваше да е станало все някога. Беше се зарекъл да ги убие заради всички унижения, които бяха струпали отгоре му, а ето го сега, чудеше се дали ще се окаже достатъчно силен да умре в тяхна защита, ако се наложи. Душевната промяна не беше малка, но все пак не можеше да каже кога е станало. Нито защо толкова му приличаше на момента, в който бе заговорил в

защита на жената в бара. Нито защо перспективата да бъде изтезаван и да умре не го изпълваше с някакъв особен страх.

Но и с европейеца не беше имало никаква гаранция, че ще оцелее. Можеше да умре толкова лесно, колкото беше убил. Не в резултата беше работата. Всичко бе в това да си човекът, който прави точно това, което прави. В основанието да те има, в това да умреш с хубава смърт, ако се стигне до това. И може би имаше слабост към изгубени каузи. Като онзи тип в теленовелата.

А имаше и дълги промеждутъци, когато Рамон знаеше, че ако го попитат точно в този момент, ще каже какво ли не, всичко. Стига само да го *пуснат*. Часовете течаха и той бе закрепил шансовете на Манек някъде на шейсет срещу четиридесет. Според това в кой цикъл на героизъм и страхливост се окажеше умът му, щом дойдеха, и дали щяха да го вбесят достатъчно, за да е готов да се жертва напук.

А после вратата се отвори и пазачите влязоха, инспекторът беше с тях. Беше си сменил костюма, тъй че Рамон прецени, че е изтекъл поне един ден, откакто го бяха довели в килията. Изглеждаше правдоподобно.

След като му щракнаха белезниците, охраната го отведе — един отпред, двама отзад и всички с електрически палки, извадени и заредени — до малка стая за свиждане. Изглеждаше уютно — нищо общо с усещането за кланица, което внушаваше останалото в тази сграда. Същият енье или някой, който дотолкова приличаше на него, че да заблуди Рамон, стоеше до една от стените, влажният му език пробягваше доволно по туловището му. Губернаторът също беше тук и — за изненада на Рамон — жената от бара. Инспекторът нареди на охраната да отведе Рамон до един завинтен за пода стол и да го окове за него. Губернаторът го изгледа със смесица от отвращение и хладна пресметливост. Жената му хвърли бегъл поглед, с безкрайно отегчена физиономия, и отново заби очи в бележника си.

„Всичко това е шибано по твоя вина — излъчи Рамон мисълта си към нея. — Ако се беше защитила сама, вместо да разчиташ да се биеш заради теб, нямаше да съм толкова прецакан“.

— Така — заговори с досада губернаторът. — Можем ли да приключваме с това?

— В момента я водят в стаята за разпити, сър — каза инспекторът.

— Коя? — попита Рамон. — Какво става, по дяволите?

— Каквото ти казах, hijo — отвърна инспекторът. — Край на игрите.

Стенният екран изпука, избръмча и се оживи. Изникна ужасната стая за разпити, наклонена под смущаващ ъгъл. Рамон видя тила на следователя и петното, където започваше да оплешивява. Елена срещу него изглеждаше изнервена, въртеше цигара между пръстите си. Рамон се покашля.

— Ей! Ей-ей, чакайте! Няма да стане. Това *шибано* няма да стане! Аз тъкмо скъсах с нея. Тя е шибана loca!^[1] Не можете да й вярвате и на една дума!

Губернаторът погледна бегло инспектора. Влажните като на стрида очи на енье трепнаха, впити в Рамон. Жената се престори, че не го е чула.

— Сеньор Еспехо — заговори инспекторът с видимо раздражение. — Правилникът за изслушване при екстрадиция изисква присъствието на губернатора, представител на чуждата сила, представител на полицията и обвиняемия. Това сте вие. Не казва и една проклета дума за правото на обвиняемия да говори. При цялото дължимо уважение към правата ви на гражданин, това е вашият шанс да си затворите *шибаната* уста, преди да съм я запушил. Ясно?

На екрана следователят и Елена минаваха през формалностите — нейното име и адрес, познава ли Рамон Еспехо.

— Но тя е лъжкиня! — извика Рамон, притеснен от хленча в гласа си.

— Познавам го този скапаняк от седем години — заяви Елена от екрана. — Когато се връща в града, отсяда при мен. Яде моята храна, оставя боклука си на моя под. Дори пера *шибаните* му дрехи, можете ли да го повярвате? Имам си добра работа, а си хабя свободното време, за да има чисти чорапи тоя мърляв *sabrón*!

— Значи връзката ви със сеньор Еспехо би могла да се нарече интимна?

Елена хвърли поглед на ченгето, наведе глава, сви рамене.

— Предполагам. В смисъл. Да. Интимни бяхме.

— Докато бяхте със сеньор Еспехо... седем години, казахте? Често ли перяхте дрехите му?

— Ами да.

— Тя никога... — Инспекторът поклати заканително глава и Рамон млъкна.

— И през цялото това време — каза следователят — виждали ли сте изобщо ето това облекло?

Извади наметката и с отигран жест я просна на масата пред нея. Рамон се озърна към енье. Очите му бяха втренчени в екрана, езикът му се стрелкаше неспокойно, бледозелените ресни по тялото му се гърчеха като червеи.

„Трябва да им кажа — помисли Рамон. — Мамка му, трябва да им го кажа веднага, преди да са ме предали на това нещо“. Призрачни образи заиграха в ума му — сребърните енье, тръгнали на изстребление. Какви ли методи щяха да измислят, за да изтръгнат информация от човек? Трябваше само да заговори, да каже няколко думи и да обрече на смърт Манек и съплеменниците му. Колко *шибано* трудно можеше да е това?

— Тая дрипа ли? Непрекъснато — каза Елена. — Оставя я на пода на шибаната баня всеки път, когато си вземе душ. И знаеш ли защо? Защото си мисли, че съм неговата проклета слугиня! Pendejo. Казвам ти, много по ми е добре без него. Това, че го изритах от къщи, беше най-умното нещо, което съм правила в живота си!

Паниката на Рамон го беше оглушила, тъй че смисълът на думите ѝ стигна до него едва след миг. Обърна се към екрана зяпнал. В стаята за разпити мълчанието се проточи. Устата на полицаия се задвижи, но не излязоха думи. Елена се почеса неделикатно. Главата на Рамон се замая. Това беше пълна глупост. Елена *не можеше* да е виждала наметката. Лъжеше — и лъжеше по най-подходящия начин, за да спаси жалкия му задник. Не можеше да го разбере това.

— *Сигурна* ли сте? — попита следователят. Гласът му прозвуча малко глухо. — Моля ви, огледайте тази дреха много внимателно. *Сигурна* ли сте, че сте виждали точно нея?

— Ами да.

— Но в показанията си заявихте, че сеньор Еспехо не е имал халат.

— Че то това не е халат — отвърна Елена. — Халатът е, да речем, стига ти някъде до глезените. Това ще е само малко под коленете. По-скоро риза. Наметка някаква.

— И тази... риза... — Следователят замълча. Рамон почти изпита съжаление към малкото лайно. Какво му беше останало да каже?

— Има го това, откакто се запознах с него — каза Елена. — Непрекъснато му казвах да я хвърли тая шибана дрипа, но той да ме е слушал някога? Изобщо. Нито веднъж, за нищо. Pinche шибаняк.

— А-ха. — И ченгето добави безнадеждно: — Сигурна сте?

— Приличам ли ти на *тъпа*! — попита намръщено Елена.

Обзе го смътно усещане за нереалност. Някой се беше добрал до нея. Някой се беше добрал до Елена между момента, в който беше дала показанията си, и сега, и я беше подучил как да измъкне жалките топки на Рамон от огъня. Зачуди се колко ли трябва да е струвало това. Доколкото познаваше Елена — сигурно доста. Не си позволи да се засмее, но облекчението, което изпитваше, бе като най-доброто уиски, което бе пил. По-добро дори.

Жената с правата коса до губернатора го погледна с напълно безизразна физиономия.

Проблемът на извънземните, осъзна Рамон, бе в това, че изобщо не можеха истински да разберат всички неуловими начини, с които хората можеха да комуникират помежду си. Сто години да говореше, Рамон така и нямаше да може да обясни на друг как точно вдигнатата ѝ с няколко милиметра брадичка означаваше „няма защо“, „благодаря ти“ и „вече сме квит“. Рамон си представи душата на европейеца, как пици от гняв, окована някъде в пъкъла затова, че е спасен.

На екрана следователят се оплете в още няколко безсмислени въпроса, след което приключи разпита. Губернаторът чукна по бележника си и стената-екран угасна. Рамон потърка ръка в бедрото си, мъчейки се да скрие въодушевлението си зад привидния гняв.

— Още ли искаш да ми запушиш устата, *pendejo*? Не че имах намерение да се държа неразумно или нещо такова, знаеш. Но след като ме тикнахте тук, шибаняци, скапахте ме и се опитахте да ме предадете на онази голяма топка сопол ей там, ще може ли все пак някой да ми отключи шибаните белезници, за да мога да говоря с адвокат колко обезщетение мога да ви поискам за нанесените щети?

— Описанието му е състоятелно — изгука енье. — Той не представлява интерес.

Никога в живота си Рамон не се беше чувствал толкова дълбоко удовлетворен, че не представлява интерес. Губернаторът, асистентката му и енье напуснаха, докато го извеждаха навън. Инспекторът се зае с формалностите и процедурите с отегчена деловитост. Само задържането му издаваше, че иска да е сигурен, че нищо няма да се обърка в цялата тази история. След час Рамон най-сетне стъпи на улицата, изцеден докрай, но въпреки това — ухилен. Спря се, плю пред стълбището на участъка и закрачи през града. Беше минал почти половин каре, когато осъзна, че няма къде да отиде.

Беше тръгнал да потърси Лиана и да започне някакъв свой нов живот. Сега беше може би на два часа път до там, все още с идентификационния номер на китката, който използваша при арест, натъртен и пребит от срещата си с Джони Джо и не особено въодушевен от дългото ходене. Продължи и по някое време стигна някакъв площад — тъжно и прашно местенце в сянката на административен комплекс. Седна на една пейка — само за няколко минути обаче. Не държеше да се разправя с полицията повече, а допускаше, че прилича на скитник.

Скитник. Без дом. Без работа. Нищо нямаше освен един полусуров план да се преустрои и една тайна, която не можеше да каже на никого. Високо горе корабите на енье блещукаха, очертанията им се размиваха в мъглата от надвисналите над града пушеци. Слънцето скоро щеше да залезе и малкото звезди, които можеха да надвият градските светлини, щяха да изпъкнат. Рамон пхна ръце в джобовете си.

Лиана вече бе като сън. Идея, която го бе споходила, докато е бил пиян, за да осъзнае колко е глупава, след като е изтрезнял. Опита се да си представи какво ще й каже, как ще обясни, че този пребит безпаричен рудотърсач без фургон, без място, където да преспи дори, струва нещо. Отделно, че току-що бе излязъл от пандиза на полицейския участък и сигурно миришеше на него. Отделно, че току-що беше станал новият Джони Джо, първият в списъка на обичайните заподозрени, който да бъде закопчан следващия път, когато на губернатора му потрябва някой да плати за издънката с някое неудобно неразкрито престъпление. Знаеше какво щеше да види Лиана, когато го погледне.

Щеше да види Рамон Еспехо.

Все още беше привечер, когато стигна до месарницата. Беше затворена отпреди часове, металните решетки бяха стегнали вратата и прозорците. Тръгна нагоре по страничното стълбище. В апартамента на Елена светеше. Задържа се дълго в полумрака на площадката. В задната уличка имаше котки — още един внесен от Земята вид. Гуцери пробягваха по стената и прехвърчаха. Миризмата на съсирена кръв в улицата се смесваше с пушека на дърва и изхвърлени газове от фургони. Миризмата на Диеготаун лютеше, позната. Напрежението в раменете и стомаха му също беше познато. Горе в нощното небе Голямото момиче надничаше иззад високите облаци. Кънтеше далечна музика.

Той почука.

Тя отвори и той веднага видя въпроса в очите ѝ. Имаше много причини, заради които можеше да е дошъл. Да каже „благодаря“. Да вземе някой боклук, който е забравил, и да си тръгне пак. Да остане. За всяка една пасваше различен поздрав и тя не знаеше кой да приложи. Той — също.

— Как е? — каза ѝ.

— Изглеждаш скапано — каза му тя. — Ченгетата ли го правят това?

— Да си цапат шибаните ръце? Не, имаха си кой да го направи за тях.

Елена скръсти ръце. Не се беше отдръпнала встрани — от страх, че той няма да приеме поканата, предположи Рамон.

— Но ти не му остана дължен, нали? — попита тя.

— Мъртъв е — отвърна Рамон. — Не го убих аз, тъй че нямам проблем. Но беше там заради мен и те го убиха. Излиза, че съм спечелил, нали?

— Корав сабгón — каза Елена с полунасмешка, но само „полу“. — Да не му се изпречваш на пътя.

Една орбитална совалка потрепери в нощното небе. Рамон се усмихна; болеше го малко покрай окото. Елена наведе очи, погледна плахо коленете му и се отдръпна. Той влезе и затвори вратата. Беше стотвила яхния с ориз — яденето, за което можеше да се каже, че го е стотвила, за да доизяде останалите от седмицата продукти. Или можеше да е мислено за двама. Рамон седна на масата и я остави да му поднесе паница.

— Беше добра — каза й. — С ченгетата. Особено онова, че е риза.

— Хареса ли ти? — попита Елена. — Идеята беше моя.

— Добро беше. Само дето с камерата така и не можах да видя лицето ти.

Елена се ухили, сипа и на себе си и седна. Атмосферата на срещата им изглеждаше крехка като стъкло. Рамон се покашля, но не намери думите, с които да продължи, така че гребна от яхнията. Не беше много хубава.

— Онази богата дама — каза Елена. — Дето дойде да говори с мен. Тя ли беше в „Ел Рей“?

— Да. Същата.

— Изглеждаше окей.

— Не знам. Изобщо не съм говорил с нея.

Елена присви очи, устните й изтъняха. Рамон усети недоверието й — излъчваше се от нея като топла вълна. Поклати глава.

— Сериозно. Една шибана дума не ми е казала. Чух името й само защото го каза едно от ченгетата.

— Влизаш в бой с нож с някакъв тип заради жена, с която изобщо не си разговарял? — Гласът й беше пълен с неверие, но не и сърдит.

— Е. Той не знаеше, че е бой с нож — каза Рамон.

— Ти си шибан луд.

Рамон се засмя. Елена се засмя с него. Крехкият момент отмина; скандалът, който бяха имали, вече беше просто един от многото. Един от хилядата преди и още хилядата, които предстояха, твърде незначителен, за да се помни. Той се пресегна и хвана ръката й.

— Радвам се, че се върна — каза тя.

— Тук ми е добре. Въобразих си за малко, че съм някой друг, но съм тук и съм си аз, нали? Да си Рамон и да не си Рамон е *аубре*.

— Какво значи това?

— Проклет да съм, ако знам — ухили се Рамон. — Просто един мой приятел често го казваше.

[1] Луда (исп.) — Б.пр. ↑

29.

Беше хладен и свеж октомврийски ден. Вдигателните тръби на фургона виеха, един от задните чифтове губеше мощност понякога. Ако Рамон не го държеше под око, щеше да е закръжил в дълъг и бавен кръг и terpeno simagon под него щеше да продължи, докато горивните батерии не се изтощят. Беше особено досадно, защото зимната нощ падаше рано толкова далече на север, а той би предпочел да остави фургона на автопилот и да поспи. Вместо това оставаше изгърбен над контролния пулт да прави диагностиката и да си повтаря, че това време на петокласни фургони под наем скоро ще свърши. Само четири-пет добри разходки поред. А след тази разходка четири или пет добри поред трябваше да е лесно.

Енъе бяха останали над Сао Пауло още два месеца, совалки се издигаха в небето и се връщаха, понякога по десетина пъти на ден. Докато седмиците се изнизваха, Рамон откри, че му става все по-трудно да се задържи в града. След като и последните му рани общо взето зараснаха, импулсът му да се махне от града и да се запилее из дивото се върна. Търпението му с хората наоколо все повече и повече се изчерпваше. А за капак на всичко не смееше да пие.

От полицията бяха дали съвсем ясно да се разбере, че го държат под око. Не можеше да иде до магазина, без да мерне някой униформен да дебне наблизко. В малкото случаи, когато стъпваше в бар, все някое ченге сякаш се материализираше само след няколко минути. Два пъти го прибраха за разпит за дребни престъпления, с които нямаше нищо общо. И двата пъти си имаше алиби, което дори полицията не можа да отрече. Но беше съвсем ясно. Искаха да го разкарат и искаха да им се подчини. Щеше да го направи, ако имаше пари.

Вместо това стоеше вкъщи и пиеше по малко от уискито на Елена. Понаправеше ли главата, включваше връзката на Елена и ровеше по записи и страници за отговори на случайни въпроси. Така научи, че Мартин Касау е умрял преди три години при катастрофа, а Лиана е омъжена и си има дете. Откри и че името на европейеца било Дориан Андрес и че търговските споразумения, за които бил дошъл да

посредници — споразумения, които щяха да бъдат подписани при това поколение или при следващото — са изпратени обратно на Европа, с надеждата, че процесът няма да бъде отложен за следващите сто или хиляда години и осъществен от децата на деца, чиито родители все още не са се родили. Космосът беше прекалено голям, та тези неща да са важни толкова, колкото политиците искаха да са.

И също така откри, че сребърните енье си заминават. Ядачите на младите бяха приключили с бизнеса и се отправяха към следващата колония. В търсене на пляката си, макар че никоя жена или мъж на планетата не го знаеше. Само той. Следобеда, в който трябваше да си тръгнат, имаше още един голям карнавал в тяхна чест, но вместо да присъства, Рамон си взе две бири, излази на покрива на жилището на Елена, сам, и погледа как корабите тръгват. Когато и последната светлина от двигателите им се стопи в тъмносиньото небе, Рамон им показа среден пръст. Шибани *pendejos!*

Елена го изрита някъде по първия сняг, но дори и това беше необичайно. Обикновено щеше да е казал нещо, тя щеше да се е ядосала и накрая щяха да си бият шамари и да се замерят с чинии. Вместо това една сутрин Елена го погледна, поклати глава и му каза, че му е време да заминава, преди да е направил нещо тъпо. Така им вървяха нещата, откакто му беше спасила задника с полицията. Все още се биеха, все още си крещяха, но когато бе нещо важно, просто се казваше. „Бобът е изстинал. Тази риза не е чиста. Време е да тръгнеш, преди да си направил нещо тъпо“. Планът, над който беше работил Рамон, бе толкова близо до завършване, колкото изобщо щеше да е някога, а зовът на откритото небе се усилваше в сърцето му с всеки изминал ден. Тя беше права. Трябваше да поизлезе за известно време. А после, след като градът и хората, и споменът за заплахата на енье се изключеха от системата му, щеше да трябва да се върне.

Гриего се инатеше като магаре, опяваше му защо не бил имал по-добра осигуровка на последния си фургон. Изтъкваше, че Рамон го моли да довери екипировка на един сбъркан шибаняк, който последния път излязъл с перфектно добра машина и се върнал гол и три четвърти умрял без нищо, което да покаже за това. Преговорите минаха над кутии от бирата на Гриего, докато двамата не се натряскаха като задници и не си пяха стари песни. На заранта и двамата помнеха, че са направили сделка, но договорът беше пълна дивотия. Подписите им

бяха на него обаче, така че Гриего се съгласи да заеме на Рамон един фургон при условие, че наемът за машината ще е половината от всеки приход, придобит от тура, плюс амортизацията. Ебаваше го, но на Рамон му беше все едно. Бездруго нямаше да изкара нищо от тази разходка. Това беше само първата част от плана. Забогатяването идваше след това.

Двете луни бяха изгрели, Голямото момиче високо в небето, докато Малкото момиче тъкмо започваше да наднича над хоризонта. Хладната им синкава светлина позволяваше да се хвърлят погледи към терена долу. Океано Тетрико беше като кафе в тъмното, но Рамон знаеше, че на дневна светлина водата ще е пищно зелена. Зимата в океана беше време за цъфтеж, точно обратното на сушата. Нещо свързано с нивата на окисляване, но за него това означаваше безкрайна равнина от малки зелени вълни, хапещ зимен въздух и мирис на сол и тиня. Сега извикваше във въображението си всичко това, сглобяваше света в ума си. Откакто бе напуснал Диеготаун, не изпитваше онова усещане за гадене. Умът му беше по-спокоен, по-ленив, по-малко като на куче, затворено в кучкарник. Точно в мигове като този беше цялата разлика. Фургонът му звънна и той отново насочи вниманието си към поредната от почти безкрайните малки ръчни корекции, нужни, за да лети возилото както трябва.

С един истински фургон, а не тази полуумряла буца тенеке, щеше да е стигнал до Сиера Фуего на един скок, но знаеше, че и да остави пулта и да легне да дремне, недоверието му към фургона все едно ще го държи буден. Някъде към полунощ прелетя над Фидлърсджъмп, насочи фургона на изток към неизсечените гори и закръжи над тях, докато не намери малка поляна, на която да кацне. Снегът беше толкова дълбок, че щеше да е трудна работа да отвори вратата, ако се канеше да излезе навън. Но вътре, с включената отоплителна система, беше все едно, че се е загърнал в хубаво вълнено одеяло в студена нощ. Сви се на леглото и заспа, замислен каква е разликата между изнудването и кождерството.

Планът, след като най-сетне се бе оформил, беше прост. Манек и съплеменниците му бяха клечали скрити на тази планета много преди да дойдат хората. Бяха избрали мястото, където да скрият кошера си. Можеше дори да имат други кошери, разпръснати из планетата. И май имаха — Манек не беше ли споменал нещо такова? Рамон щеше да им

предложи сделка — те споделят информацията си за минералните ресурси на планетата, а той, след като направи достатъчно пари, за да не изглежда странно, слага забранителни знаци на участъците, които обитават, за да останат тези места неработени и никой друг проучвател да не се набути в тях. За да може това да свърши работа, трябваше да сложи много забранителни знаци. Тъй че трябваше да направи много пари. Всъщност трябваше да стане един от най-богатите хора в колонията, тъй че беше доста важно Манек и събратята му да му разкрият много богати находища.

Номерът, разбира се, бе там, че трябваше да каже всичко това на извънземните така, че да разберат каква е сделката и какви могат да са последствията, ако те просто го убият на място, вместо да го изслушат. Беше записал всичко — дати, координати, описания на извънземните и техните отношения с енье — а след това беше криптирал файла и го беше дал на Микел Ибрахим да го пази в чекмеджето със стария гравитационен нож на Рамон. Микел беше доказал, че може да пази тайна. Може би, след като забогатееше, Рамон щеше да го наеме за главен управител или нещо такова. Все едно, бяха се разбрали, че Рамон ще мине да прибере данните, щом приключи с това пътуване. Ако не се върнеше до пролетта, Микел трябваше да предаде файла на ченгетата. Рамон съзнаваше, че доверяването на съдбата на извънземните на петокласния фургон на Гриего е мръсна работа: ако вдигателните тръби се издънеха или енергийната батерия гръмнеше, извънземните щяха да претърпят същата съдба, както и ако го убиеха. Но друг начин не беше видял. А и ако се стигнеше дотам, самият той щеше да е умрял и щеше да му е все тая.

Беше си риск, разбира се. Може би голям. Нямахше как да се разбере какво щяха да си помислят или направят тия кучи синове. Бяха по-странни от *нортеамерикано*, че даже и от японците. Ако не успееше да ги накара да разберат за застрахователната полица, която бе оставил зад себе си, вероятно щяха да го убият. По дяволите, можеше да го убият дори и ако разберяха. Кой можеше да каже? Но животът си е риск. Точно така човек разбира, че е жив.

Толкова далече на север утрото дойде късно и на Рамон му се наложи да циклира през стартера три пъти, докато всички вдигателни тръби не се размразят както трябва. Излетя чак към обед, пикира над заснежените върхове, загледан в ледените облаци високо над

планините, тананикаше си. Леко на запад беше тънката сребристора ивица на Рио Ембудо, където едва не беше умрял. Някъде там — изяден от рибите и костите му вече отмити към морето — другият Рамон се бе превърнал в част от този свят по един невъзвратим начин. Рамон докосна челото си в знак на уважение към мъртвия. „По-добре ти, отколкото аз, сабгón“.

Беше се опасявал, че смяната на сезоните ще го затрудни в намирането на мястото, и си беше определил три дни за ровене из планините, но не му потрябваха. Приземи фургона на същата висока морава, на която бе кацнал преди толкова време, в един друг живот, загърна се в топлите непромокаеми дрехи и извади новия си полеви комплект. Отне му по-малко от час, за да открие формата на камъка под снега, да разпознае точно къде е и къде иска да отиде.

Докато газеше в снега, извади от раницата си геоложкия клин. Беше дълъг до лакътя му, със закален връх и малка взривна капсула в края. Рамон беше взел и сондажни заряди, но не искаше да смъква цялата скална фасада, ако не се наложи. Стигна до скалата, разчисти я с ръце, намери подходящо място, спря, за да прецени надвисналия сняг — да умре под лавина щеше да е много тъпо точно в този момент, — и намести клина.

Взривът изгърмя с рязък и сух екот. Врани, изпъстрени с бели пера, се разлетяха лениво от околните дървета и заграчиха възмутено, птицегущери се разхвърчаха по склона с плач на ридаещи жени. Дано върхът на клина да се беше забил в сребристия метал на кошера.

Дълго не се случи нищо. Рамон започна да се чуди дали не е сбъркал мястото. Или дали клинът не е влязъл достатъчно навътре. Или дали извънземните не са изоставили кошера и не са избягали в някой още по-отдалечен кът на света, още по-надълбоко. Това щеше да е точно неговият късмет. Ами ако бяха решили, че в края на краищата собственото му бягство е *гаесу*, и се бяха самоубили до един? Ако вътре в планината нямаше нищо освен мъртви?

Но когато понечи да се обърне, за да слезе при фургона за сондажните заряди, та да опита отново, снегът далече над него и вляво се раздвижи. Огромни късове изпращяха и западаха — камъкът отдолу се разтваряше в тънка цепнатина, невероятно черна на фона на белия сняг. А после, с писклив вой като на въртяща се центрофуга, излетя

юнеа, светлите ѝ лъскави страни блеснаха с жълтото на стара кост. Кутията надвисна над него за миг, все едно го оглеждаше.

Рамон замаха с ръце, за да привлече вниманието на съществото и също така да покаже, че не се страхува от него. Че е дошъл тук съзнателно. Чуждият съд увисна във въздуха, полюшваше се, все едно се чудеше на нещо. Рамон, успокоен от колебанието на извънземния, запали цигара и се ухили в студения вятър. Ребрата на отсамната страна на *юнеата* изтъняха и Рамон видя съществото вътре. Беше към два метра високо, кожата му бе жълтеникава, с вихреци се шарки от черно и сребърно, покрити с белези от рани. Едното от пламтящите оранжеви очи беше потъмняло завинаги. Рамон се усмихна на стария си приятел и похитител.

— Ей, чудовище! — извика той, събрал ръце пред устата си. — Я слез! Едно друго чудовище иска да говори с теб!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.